

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

“BAY HEINEKEN, GEÇTİ, KURTULDUNUZ!”

Polis Freedy Heineken’i
Nasıl Kurtardı?

Gert van Beek

Heineken binalarının sahibi
Freedy Heineken’in kaçırılma ve
heyecan dolu kurtarılma hikâyesi

HEINEKEN BİRALARININ SAHİBİ FREEDY HEINEKEN'IN
KAÇIRILMA OLAYIYLA İLGİLİ AMSTERDAM POLİSİNİN GÖZÜNDEN
FARKLI BİR HİKÂYE

9 Kasım 1983 günü bira imparatoru Freedy Heineken Amsterdam'daki ofisinden ayrılır. Yanında şoförü Ab Doderer ile birlikte dışarı çıkar çıkmaz maskeli birkaç adam tarafından yakalanır, bir minibüse bindirilir ve kaçırılırlar. Aynı akşam polise kaçırılanların yaklaşık 35 milyon gulden fidye talep ettikleri mektup ulaşır.

Gert van Beek o sırada Amsterdam Polis Teşkilatında başkomiser olarak görev yapmaktadır ve kaçırma olayını sonlandıracak ekibin başındadır. Bu kitapta kaçırma olayını takip eden üç heyecanlı haftayı kaleme alan Van Beek polisin ne kadar karmaşık bir görevle karşı karşıya geldiğini anlatıyor. Kaçırılmalardan daha zeki olmaları ve daha hızlı hareket etmeleri gerekmektedir. Gazeteci ordusunu nasıl atlatacaklar? Heineken ve Doderer'i canlı olarak kurtarabilmek için en uygun strateji hangisi?

"Bay Heineken, Geçti, Kurtuldunuz" Amsterdam polisinin heyecanlı dünyasını gözler önüne seriyor. Gert van Beek Hollanda tarihinin belki de en tartışmalı adam kaçırma olayıyla ilgili içeriden ve detaylı bilgiler veriyor.

"Gerçek bir hikâye."—*De Telegraaf*

"Hayranlıkla okunuyor, kitapta çok ilginç detaylar var."—*NRC Handelsblad*

Gert van Beek

Gert van Beek toplam olarak 25 yıl Polis Teşkilatı'nda çalıştı. Heineken'in kaçırılması esnasında Ağır Suçlar Bürosu'nun şefliğini yapmakta ve soruşturmayı yönetmekteydi.

GERÇEK SUÇ HİKAYELERİ DİZİSİ 2

“Bay Heineken, Geçti, Kurtuldunuz!”

Gert van Beek

© Paloma Yayınevi, 2015

Yayın hakları Paloma Yayınevi'ne aittir. İzinsiz çoğaltılamaz.

Orijinal adı: Meneer Heineken, Het Is Voorbij

Copyright © 2013 by Gert Van Beek

1. Baskı / Haziran 2015, İstanbul

ISBN: 978-605-9200-00-4

Hollandacadan çeviren: Gül Özlen

Düzeltili: Banu Erol

Yayıma hazırlayan: Sami Ergün

Kapak tasarımı: Dilek Şişli

Baskı: Stimat Matbaa Rek. Org. San. ve Tic. Ltd Şti. Maltepe Mah. Litros Yolu Sok.

No: 12 / 166 Zeytinburnu-İstanbul. Matbaa sertifika no: 30704 • tlf. (212) 576 01 07

Bu kitabın telif hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Bu kitap Hollanda Edebiyat Vakfı'nın çeviri desteğiyle yayınlanmıştır.

Desteğinden dolayı Vakfa teşekkür ederiz.

This book is published with the support of the translation

subvention grant of the Dutch Foundation for Literature.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Paloma Yayınevi—Paloma Medya Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Yayıncılık sertifika no: 23401

Hocapaşa Mah. Ankara Cad. No: 28 Ankara İşhanı Kat: 2

Büro: 14-15 Cağaloğlu /İstanbul • tlf. (212) 514 27 20

info@palomayayinevi.com • palomakitap@gmail.com

www.palomayayinevi.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gert van Beek
Gert Jan de Vries ile birlikte

“BAY HEINEKEN, GEÇTİ, KURTULDUNUZ!”

Polis Freedy Heineken’ı Nasıl Kurtardı?

Çeviren: Gül Özlen

İçindekiler

Önsöz	7
Giriş	9
1. Çetin sınavım	17
2. Fidyе mektubu	33
3. Ekibin kurulması	46
4. Tavşan için çayırlar yeşil	61
5. 2150 numaralı bagaj dolabı	75
6. Hayaletler	85
7. İlk Ralli	96
8. Hedef şaşırtma	121
9. Baykuşlar	134
10. İhbarlar	149
11. De Heining	157
12. Fidyе sevkıyatı	171

13. Takip ve dinleme	192
14. Kurtuluş günü	203
15. Canlandırma	222
16. Toparlama	239
Son söz	249
Polis Organizasyon Şeması	259
Ekip üyeleri	260
Teşekkür	265

Önsöz

Freddy Heineken ile Ab Doderer'in 9 Kasım 1983 tarihinde kaçırılma olayı Hollanda tarihinin en büyük kriminal davalarından biridir. En fazla fidye bu davada ödendi, en yoğun medya ilgisine bu olay maruz kaldı ve bu büyük suç örgütüne karşı uzun bir hukuki süreç yaşandı.

Gazetelerde, dergilerde, radyo ve televizyonda, kitaplarda hatta sinemada bu dava uzun uzun işlendi. Olayın üstünden otuz yıl geçmesine rağmen Heineken'in kaçırılma olayı hâlâ ilgi çekiyor.

Bu meselede olay yeri inceleme ekibinin bulguları ve bakış açısı, polis teşkilatının kamu düzenini sağlamakla yükümlü olması ve yayın yapmamayı tercih etmesi dolayısıyla bugüne dek gün ışığına çıkamadı. Buna bağlı olarak Hollandalılar Heineken'in kaçırılma olayında birçok noktada yanlış ya da eksik bilgilendirildi ve yanlış yorumlarla karşılaştı.

İşte bu nedenle, bu kitabı yazmaya karar verdim. Heineken ve Doderer'i kurtaran, fidyeyi ödeyen ve suçluları yakalayan ekibin başında, yani organizasyonun merkezinde görev aldım. Bütün dosyalar elimde ve bütün başrol oyuncularına halen ulaşabilecek durumdayım. Bu kaynaklara dayanarak 1983 yılının o soğuk Kasım ayında yaşananları kâğıda dökmeye karar verdim.

Bay Heineken, Geçti, Kurtuldunuz, genç bir istihbarat şefinin deneyimlerinin emekli bir istihbarat şefi olarak yazılmış raporudur. Bu benim meslek hayatımdaki en büyük olaydı ve en büyük olay

olarak da kaldı. Bu kitap artık ortaya çıktığına göre benim için de bu dava nihayet kapandı.

Amsterdam, Temmuz 2013.

Giriş

30 Kasım 1983 Çarşamba. Kuzey Denizi Kanalı üstünde Buitenhuisen vapur iskelesinde duruyoruz. İki arabaya dağılmış yedi kişiyiz. Arabalar Ford Sierra ve Opel Record; gözlem ve takip için kullandığımız ikinci sınıf denilen arabalardan. Arabalar görünmek istemediğimizde aşağı kayabileceğimiz genişlikte ya da şimdi olduğu gibi yorgunluğa teslim olduğumuz anlarda kestirmek için uygun.

Şimdi Çarşamba sabahı saat üç ve bizler Salı sabahı dokuzdan beri görev başındayız. Heyecan içinde geçen on sekiz saatten sonra iş günümüzün en heyecanlı ânı henüz gelmedi. On altı saatlik iş günlerinin istisnadan ziyade sıradan olduğu üç haftanın doruk noktası. Uyanık kalmamızı adrenalin sağlıyor. Gözlerimiz çukurlarına göçmüş, gergin bir hâldeyiz. Önümüzdeki saatlerde kelimenin tam anlamıyla ölüm kalım arasında ciddi kararlar almamız gerekecek.

Motorlar durduğu anda çevrenin ne kadar sessiz olduğunu fark ediyoruz. Burası limanın batı tarafı oluyor, Amsterdam civarındayız, Halfweg Zwanenburg yakınlarında IJmuiden, Haarlem ve Zaandam'ın da fazla uzağında değiliz ancak in cin top oynuyor, Tanrı'nın unuttuğu bir yerdeyiz.

Sinirle sigara içiliyor; son yirmi saatte ardı ardına tükettiğimiz kahveler sonucunda arabadan bir bir çıkıp sıra hâlindeki ağaçlardan birine yöneliyoruz. Hepimiz sinirliyiz. Baskın yapacağız.

Geçtiğimiz üç hafta boyunca günün yirmi dört saati durmadan hamle yapabilen görünmez bir rakibe karşı satranç oynadık. İki insanın hayatıyla oynayan acımasız bir rakibe karşı. Elleriinde ülkenin en zengin insanlarından biri olan Alfred Heineken ve şoförü Ab Doderer'i tutuyorlar. Ayrıca bizi bir çıkmaz sokaktan diğerine sürükleyen, ne yapacağını tahayyül edemediğimiz bir rakip bu.

Bizim en önemli hedefimiz iki insanı canlı olarak kurtarmak, dolayısıyla hata yapma şansımız yok. Otoriteyi, hükümeti ve devleti temsil ediyoruz. Ülkede hukuku sağlıyoruz, davayı kaybedemeyiz. Biz kaybedersek Hollanda kaybeder.

İmkânlarımız dahilindeki her şeyi yaptık. Çifte mesailer yaptık, az uyuduk, kimilerimiz epey kilo kaybetti ama bugüne kadar hata yapmadık. Şov yapan bir ikiliden bahseder gibi rehinelere aramızda "Heineken&Dedier" diyoruz. Hollanda toplumunun büyük çoğunluğu da onlara böyle diyor. Üç hafta önce Amsterdam'ın göbeğinde acımasızca kaçırılmalarından sonra bütün ülke olayı yakından takip ediyor. Bir saat içinde Hollanda'nın tamamı kaçırılma olayını duymuştu; o andan itibaren de gazete ve televizyonlardan bu iki isim hiç eksilmedi. En çok içilen bira markası, milli duygulara dokunmuştu. Heineken reklamlarını bilmeyen yoktur ve Hollanda'da fıçı bira olarak en fazla tercih edilen biradır.

Medya için de Heineken'in kaçırılması büyük bir konu oldu. Gazeteciler herkesin merak ettiği konularda bizden bilgi almak için neredeyse ayaklarımıza kapandılar. Heineken adı ve kaçırılanların cüretkârlığı medyanın hayal gücünü meşgul ediyordu.

Medyayı atlatmak için Elandgracht ile Marnixstraat'ın köşesindeki Emniyet Müdürlüğü'nden gece yarısı ayrıldık. Sevgili medya mensupları kapının önünde üçerli sıralar hâlinde duruyorlardı. Neyse ki polis radyosundan konuştuklarımızı anlayamıyorlardı ancak bu radyoyu ne sıklıkta kullandığımızın farkındaydılar. Son yirmi dört saatte duydukları cızırtıların yoğunlaşması nedeniyle doğal olarak

onlar da kurtarma operasyonuna yaklaşıldığını düşündüler.

Onları atlatma niyetiyle iki hizmet arabasıyla çıkıp farklı yönlere doğru hareket ettik. Muhtemel takipçilerimizden kurtulmak için kavşaklardan yanıltıcı yollara saptık ve başardık. Ara durağımız olan Lodewijk van Deysselstraat'taki büroya bilebildiğimiz kadarıyla peşimizde gazeteciler olmadan ulaştık. Amsterdam'ın en batısında bulunan bu büroda bir süre kalıp kahve içtik, gazete okuduk, televizyon izledik. Televizyonda dün ödenen fidye ile ilgili bazı söylentiler olduğunu duyduk. Dün mü? Önceki gün olmalı; 28 Kasım 1983. Her iki rehinenin de sağlıklı olarak yirmi dört saat içinde salıverilmesine karşılık otuz beş milyon gulden fidye ödendi. Şebeke rehinelerin serbest bırakılması şartına uymayınca baskın yapmaya karar verdik.

Adli psikiyatrist Henk Havinga ile birlikte arabanın arka koltuğunda oturuyoruz. Bana rehinelerin, kendilerini kaçırانların yüzlerinden ve davranışlarından fidyenin teslim alındığını anlayabileceklerini açıklıyor. Davranışları daha rahat olacaktır, ne de olsa kaçırma operasyonunun en heyecanlı noktasını oluşturan fidye teslim alınmıştır. Psikiyatriste göre, "Rehin alınan ise o andan itibaren artık hiçbir değeri olmadığını farkına varır ve bu farkındalık psikolojisini etkiler, 'artık beni ölüme terk edebilirler,' diye düşünür."

Baskın saat beşte gerçekleşecek. Onun için saat üç olmadan Lodewijk van Deysselstraat'taki bürodan ayrılp, yine farklı yollar takip ederek Buitenhuisen varpur iskelesine geldik. Şimdi burada gergin bir hâlde oturuyoruz, iki kişinin hayatı hâlâ tehlikede. Ancak beklemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok. Beklemek, beklemek ve yine beklemek.

Son hamleyi yapmak için hazır olduğumuzu düşünüyoruz. Düşünüyoruz ancak bundan yüzde doksan, doksan beş eminiz, henüz yüzde yüz emin değiliz, kaçırانların kimler olduğunu biliyoruz. Yaşları yirmi ile otuz bir arasında olan Amsterdamlı beş ya da altı

adam. Ancak Heineken ile Doderer'in nerede tutulduğunu bilmiyoruz ya da tam olarak bilmiyoruz. Bu nedenle Tutuklama Birimi'nden silahlı arkadaşlar, kaçıranlarla hesaplaşmak üzere içeri girecekler.

Kurtarma operasyonu sabah saat 05:00'te yapılacak. Polis radyosundan gelen fazla bilgi yok. Bizim için önemli olabilecek bir haber duymuyoruz. Bomba patlamak üzere ve polis olarak doğal bir içgüdüyle olay yerinde olmak istiyoruz. Oraya giderek işlerin bozulmasına yol açabiliriz, risk artabilir. Yine de gidiyoruz. Heining'e biraz daha yaklaşıyoruz.

Her ne kadar yeterince hazırlanmış olsak ve kendimize güvenssek de Heineken ile Doderer'in bu marangoz atölyesinde tutulduğuna ilişkin elimizde somut kanıtlar yok. Heining buraya birkaç kilometre uzaklıkta, araba mezarlığının da bulunduğu Jacobse & Van Es sanayi bölgesinde. Buralarda sicili temiz birini bulmak zor. Birazdan yanlarında olacağız bakalım bizi neler bekliyor?

Arabaları bir kilometre kadar o yöne doğru sürüyor sonra sessizlik içindeki sokakta yan yana park ediyoruz. Heyecanla, yüksek beklenti ve gerginlikle yaptığımız saçma bir manevra. Halâ kilometrelerce uzaktayız, bizi kimse duymuş olamaz. Camları açıp hepimiz birden polis radyosuna kulak kabartıyoruz ama hiçbir şey duyulmuyor.

Altı kanun kaçağının da ailesi, arkadaşları, tanıdıkları vardır. Teorik olarak hepsi suç ortağı olabilir, dolayısıyla hepsinin “dinlenmesi” gerekir. Suçluları yakaladığımızı öğrenirlerse onları sırayla kibarca büroya çağırıp ifadelerini almalıyız.

Birkaç gün içinde şebekeyi ortaya çıkarttık. Şu anda Amsterdam ve Kuzey Hollanda'da toplam yirmi dört adreste polisler hazır bekliyor. Adreslerin yakınlarında park etmiş arabaların içinde ya da yakınlardaki binalarda bekliyorlar. Her bir ekibin yanında yardımcı savcılar bulunuyor, Hollanda yasalarına göre polis, ne kadar geçerli bir neden olursa olsun, meskene izinsiz olarak giremez. Yanında

mutlaka üst düzey bir yetkili olması gerekir.

Yaklaşık on beş dakika sonra aynı anda evlere girilecek. Bu büyük operasyon eşzamanlı ve büyük bir gizlilik içinde yapılmak zorunda. Merkezde o birimlerin sıradan işler için bu adreslerde olduğu görünümleri veriliyor. Oysa gerçekte bu gece yüzlerce kişi hamle yapmak için hazır bekliyor. Operasyon eşzamanlı olmak zorunda, aksi hâlde şüpheliler birbirlerine haber verebilirler. Bütün birimler düşünebildiğimiz her türlü olası durumlara karşı hazırlandı. Yanlarında radyo vericileri, araba ve silah var, bir şeylere el koymaları gerekirse diye naylon torbalar ve etiketler de var.

Heineken ve Doderer'i bulamazsak hiçbir eve girilmeyecek ve polisler sessiz sedasız, arkalarında iz bırakmadan şüpheli evlerin civarından ayrılacaklar. Evlerin kapıları kırılmayacak, ev sakinlerinin onların bizim "şüpheliler" listemizde olduklarından haberleri bile olmayacak. Ayrıca boşu boşuna bu büyük operasyon için personel seferber edilmiş olacak. Tahkikat ekibinde görev alanların hayal kırıklığına uğrama toleransının yüksek olması gerekiyor.

Saat 04:45. Radyodan Kraliyet Polisi'nin Heining'e doğru yola çıktığını duyuyoruz. Aynı anda iki helikopter havalanıyor. Bir tane sinin altında aydınlatma mekanizması var. Beklenmedik bir anda çatışma çıkarsa buradan gün ışığı sağlanabilecek. Diğer helikopterde ise Tutuklama Birimi'nin Müdürü var, operasyonu havadan yönetiyor. Aşağıdaki amirlerle ki onun da içeri girecek birimlerle bağlantısı var, iletişim hâlinde. Olan bitenin bir kısmını duyuyoruz. Merkezde daha fazlasını duyuyorlar ama hiç kimse konuşmaların tamamını duyamıyor.

Bütün bu iletişim mekanizması tutuklama biriminin içinde bulunduğu riskli durumu değiştirmiyor. Karşılaşacakları durumla ilgili neredeyse hiçbir bilgiye sahip değiller. Jadu adlı marangoz atölyesine baskın yapacaklar. Atölyenin ön tarafında betondan yapılmış bir ofis

var, arka tarafında ise uzunlamasına yarım daire şeklinde oluklu saçtan yapılmış Romney tipi prefabrik ambar bölümü var. Heineken ve Doderer'in orada olması gerekiyor. İlk kapının arkasında neler olup bittiğini bilmiyoruz, ilk önce bir kişinin içeri girmesi gerekiyor...

Her türlü araştırmayı yapmış olsak da içeride durumun tam olarak ne olduğunu bilemiyoruz. Binanın şemasını bilmiyoruz ancak nerede tezgâhlar var, makineler var biliyoruz. Eski usul kapıyı hafifçe aralayıp içeriyi yokladıktan sonra ilerlemek gerekecek, olabilecek her şeye hazırlıklı olmalıyız, *licence to kill**. Ümit edelim ki içeride bir kovboy elindeki tabancayı parmağında sallayıp duruyor olmasın.

Kafamızın içinde, adeta biz de onlarla birlikte içeri süzülüyoruz. Adrenalin hissediyoruz. İçeride olmaları gerekiyor, başka türlü mümkün değil. Son günlerdeki akıl yürütmelerimiz ve argümanlarımız zihnimde dolanıp duruyor. Altın değerinde bir ihbar aldık ve onun izinde yürüdük. Bu marangoz atölyesiyle ilgili trafiği izledik ve suçluların burada olduğuna kanaat getirdik. Gerçekten de burada olmaları gerekiyor, başka bir ihtimal yok.

Kimse konuşmuyor, heyecanın kokusunu alabiliyorum. Bu konularda uzmanlaşmış bir psikiyatr olmasına rağmen, Havinga'nın dudağının üstünde ter damlacıkları görülüyor.

Sorgu polisleri, mükemmel bir hizmet geçmişine sahip. Birazdan Heineken'i sorgulamaya başlayacaklar. Benim idareci olarak görevim, sorguyu rahatsız edilmeden sürdürebilmeleri için onları korumak. Kraliçe bile arayıp arkadaşı Freedy Heineken ile görüşmek istediğini söylese, ben onun karşısında duvar gibi durmak zorundayım. "Maalesef Kraliçe Hazretleri, konuya gösterdiğiniz ilgi için teşekkürler ancak Bay Heineken şu anda sizinle görüşemez."

Rehineler kurtarılır kurtarılmaz hemen ifadelerinin alınmal-

* Öldürme izni—ed.n.

rına karar verdik ki elde edilen bilgiler ışığında davayı çözebilelim. Arabada bir de kayıt cihazı var, karşılaşır karşılaşmaz Heineken'in ağzına mikrofonu dayayacağız.

Diğer arabadaki ekip de Doderer ile aynı şeyi yapacak. Her ikisinin de vereceği ifadeler suçlulara karşı açılacak dava için son derece önemli.

Radyodan tutuklama biriminin içeri girdiğini öğreniyoruz. Nefeslerimizi tutup uzağımızda yaşanacak olaylara kulak kabartıyoruz ancak başka bir bilgi alamıyoruz. Cızırtıları dinlerken aklımızdan ağır silahlı arkadaşlarımızın kendilerine hâkim olmaya çalışarak Heining'den içeri girmiş olabilecekleri geçiyor. Kamufleaj kıyafetleri, kurşungeçirmez yelekleri ve başlarında koruyucu başlıklar var. Onlarla yolda karşılaşsanız ödünüz kopar o derece gayri insani ve tehdit edici bir görüntüleri var. Ama onlarla karşılaşma ihtimaliniz yok, onlar görünmez ve temkinliler. Heineken ile Doderer her an özgürlüklerine kavuşabilir. Herkes için fazlasıyla uzun süren kaçırma olayı çok yakın bir zamanda son bulabilir.

Umutlu düşüncelerimin arasına birden korku karıştı. Ambarın içinde her an Heineken, Doderer ve diğerlerinin hayatlarını kaybedecekleri bir çatışma çıkabilir. Ortalığa hâlâ umutsuz bir sessizlik hâkim.

O anda radyodan sesler duyuldu. Bedenimin heyecandan titrediğini hissettim. İşte en önemli an. İçeriyle dışarısı arasında temas olduğu belli ama söylenenler anlaşılmıyor. Anlaşılmaz sözlerin yerini yine bir şey ifade etmeyen cızırtılar aldı.

Bir anda sesler netleşti. İki ayrı mobil telefonda "onların" içride olmadıklarını duyduk.

Aynı anda iki arabadan birden "Neeee! Olamaz!" sesleri duyuldu. "Lanet olsun!" dedi biri.

"Yoklar mı?"

“Duydun mu? İçeride değillermiş!”

Ben de hayal kırıklığımı ifade ettim. Yedimiz birden haberi duyduk ama kabul edemiyorduk. Kabul edilecek bir şey değildi.

“Nasıl olur? İçeride olmaları gerekmiyor muydu?”

Duyduklarımızı kabul etmek zorundaydık, hakikate karşı elimizden bir şey gelmezdi. Bir anda herkes umutsuzluğa kapıldı. Aklımdan çaresizce nedenler arıyordum. Nerede hata yapmıştık? Nasıl oldu bu? Her şeyi düzgün yaptık ve yine de aklımıza gelmeyen oldu. Kaybettik.

Çetin sınavım

9 Kasım Çarşamba. Heineken ve Doderer'in kaçırıldığı akşam ben Zutphen'deki İstihbarat Eğitimi Kurumu'nda iki haftalık istihbarat şefliği eğitimindeydim. 1983 yılı Mayıs ayından beri Ağır Suçlar Bürosu'nun şefiydim ve istihbarat alanıyla ilgili birçok güncelleme gerekiyordu. Okulun güvenlik görevlisi beni gelip sınıftan aldığı anda gümüşün saflığının ölçülmesiyle ilgili ders işleniyordu. Bana Amsterdam'dan telefon vardı. Cep telefonları henüz icat edilmemiş, Twitter diye bir şeyi hiç kimse duymamıştı.

Arayan Emniyet Müdürlüğü'nün santralinde çalışan karımdı, birkaç saat önce Heineken kaçırılmıştı. O dönemde dışarıyla telefon görüşmeleri santral aracılığıyla sağlanırdı. Akşam önce bir kargaşa yaşanmış, kısa süre içinde bir kaçırılma olayı olduğu anlaşılmıştı. Daha sonra öğrendiğime göre kaçırılma saat tam yedide gerçekleşmiş ve sekiz ana haberlerine yetişmişti.

Heineken kaçırılmış. Bir kaçırılma olayı. Sınıfa geri döndüm, yerime oturdum ama kendimi derse veremiyordum. Aklımdan benim görev alanıma hangi işlerin düşeceğini geçirmeye başladım. Yasa dışı silah kullanımı beş kişilik bir ekibe; baskın, rehin alma ve terorizm yaklaşık on iki kişilik bir ekibe düşüyordu. Kaçırılma birimimiz yoktu. Ancak diğer yandan benim iş alanımın en azından yakınında olduğunu düşünüyordum. Peki, merkez neden beni aramamıştı?

Eğitmene ve sınıftakilere kaçırlma olayını anlatıp beni mazur görmelerini rica ettim, merkezle temas kurmam gerekiyordu. Resepsiyona inip Amsterdam bölge polisinde önemli görevler yapan, Baskın Birimi'nin başındaki vekilim Herman van Hoogen'ı aradım. Herman 1954 yılından beri şehir polis teşkilatında çalışıyor ve herkesi tanıyordu, onu kimse oyuna getiremezdi.

Yeni başlayan üst düzey bir genç isen, Herman gibi Emniyet Müdürlüğü'nün kültürünü taşıyan eski bir kurtla iyi ilişkiler içinde olmak akıllıcadır. Hırslı bir genç yönetici olarak kurum içinde etki sahibi olmak istiyorsan bunu yardımcın vasıtasıyla gerçekleştirebilirsin. Ağırbaşlı bir Groningenli olan, empati ve sorumluluk duyguları gelişmiş Herman, Baskın Birimi kurulduğundan beri onu istikrarla taşıyan en önemli faktördü. Benden önce çok amirler görmüştü.

Herman merkezden kendisine haber verilir verilmez on beş dakika içinde, saat yedi buçuk gibi Emniyet'e geldiğini söyledi. Ben Zutphen'de olduğum için bana nasıl ulaşacağını bilememiş, o nedenle yerime başka bir amiri aramış ama ona da ulaşamamış. Sonra o dönemde İstihbarat Operasyonlarına Destek Birimi'nin başındaki Kees Sietsma'yı aramış. Kural olarak Kees başka bir bölümdendi ancak Emniyet Müdürlüğü'nün çeşitli bölümlerinde çalışmış deneyimli bir amirdi.

Herman'ın Kees'i araması mantıklı bir hareketti. Kees yürekten bir tahkikat amiriydi. Akıllı, stratejik düşünen bir meslektaştı ancak personeline karşı acımasızdı. Operasyonlara destek veren birimin amiriydi, personeliyle birlikte sahip oldukları gözlem, dinleme odaları, casusluk, suç çevreleriyle ilişkiler ve "teknik oyunlar" sayesinde, Ağır Suçlar Bürosu, Uyuşturucu Maddeler, Araba hırsızlıkları, Yolsuzluk, Korsan Satış ve Ölüm Tugaylarını Önleme bürolarına destek sağlıyorlardı.

Kaçırılma davasına Herman ile Kees başlamıştı. Herman'ın benim de bir an önce "o tarafa" gelmemin "yararlı" olacağını söylemesiyle duyduğum şüpheler kayboldu.

On beş dakika sonra, Citroën 2CV arabama binmiş hayatımın en heyecanlı pratik dersini almak üzere yola çıkmıştım. Kurs yöneticilerine derhal gitmem gerektiğini söyledim –birçok arkadaşım da benimle gelmek için can attı– eşyalarımı arabaya atıp hareket ettim. Elbise dolabımı boşaltmak aklıma bile gelmedi, saflıkla haftaya tekrar döneceğimi varsaymış olmalıyım.

Kötü bir hava vardı, tersten esen rüzgâr benim küçük arabamı sağa sola sallıyordu. Radyosu bile olmayan arabayla dış dünyadan tamamen tecrit vaziyette iki saat yol gittim. Merkezde beni ne bekliyordu? Neyle karşılaşacaktım? Henüz otuz bir yaşında ve Ağır Suçlar Bürosu’nun başındaydım. Tamamen deneyimsiz değildim ancak yol boyunca bu davayı nasıl çözeceğim konusunda bir fikir üretemedim.

1975 yılından beri Amsterdam polis teşkilatında çalışıyordum. Apeldoorn’daki Polis Akademisi’nden sonra genç bir komiser olarak polis ekibinin içinde kariyer yaptım. Texel adasında doğmuş olmama rağmen baştan beri Amsterdam’ın bana uygun bir şehir olduğunu düşünmüştüm ve atama komisyonu duygularıma kulak verdi. İlk günden itibaren Amsterdam’da kendimi akvaryumdaki balık gibi hissettim.

Polis Okulu’ndan farklı olarak Polis Akademisi öğrencilerini üst düzey görevlere hazırlar. Dolayısıyla sonunda yönetici olacaktım ancak her genç komiser gibi benim de önce pratikte bunu başarabileceğimi göstermem gerekiyordu. Önce ilk altı ay Singel’daki büroda komiser muavini olarak çalıştım. Ardından kendimi *management development** programında buldum, bu eğitim dört yıl içinde Amsterdam Bölge Polisi içindeki dört önemli departmanla tanışmamı sağladı: Genel Polis hizmetleri, Trafik Hizmetleri, İstihbarat Hizmetleri ve İdari Hizmetler.

* yönetim geliştirme—ed.n.

İlk durağım istihbarat oldu, Warmoesstraat'taki Büro'da görev aldım. Danışmanım o zaman altmış yaşlarına yaklaşmış ancak henüz daha sonra sahip olacağı üne kavuşmamış olan Appie Baantjer*'di. Yıllardır *Nieuws van de Dag*'da köşe yazıları yazıyordu ve devamlı olarak meslektaşlarından başlarına gelen ilginç olayları anlatmalarını istiyordu. Yaklaşık iki yıl önce ikinci kimliği diyebileceğimiz De Cock adıyla polisiye kitaplar yazmaya başlamıştı. Kitapları o kadar popülerdi ki daha sonradan kitap yazarak Emniyet Müdürü olarak kazandığından çok daha fazla para kazandığını söyleyecekti.

Appie, Amsterdam'ın istihbarat ikonu olarak neredeyse tüm kariyerini Warmoesstraat'ta "dört metrekarelik sefillik" içinde geçirdi. Altı ay boyunca onun karşısındaki masada Heintje Hoeksteeg çıkmazına bakan odada oturdum.

Mesleğimizin inceliklerini Appie'den bir çırpıda öğrendim. Kalabalık şehir merkezinden tam gaz cinayet mahalline gitmek isterken beni sakinleştirdi. "Acele etme istihbaratçı, nasıl olsa öldüler." Bana olaylarda kanıtların ve içinde bulunulan durumun yanı sıra bu olaya neyin sebebiyet verdiğini anlayanın, failin gerekçesini bilmenin önemli olduğunu öğretti. Yine ondan yasaları korumakla hakları korumak arasındaki farkı öğrendim. Ben daha çok hakları koruma yanlısı bir polisim. İlk önce bir şeyin yanlış olup olmadığına değil olayın gerçekleştiği şartlara bakılmalı diye düşünürüm. Kimse bir zarar görmemişse ve hak ihlal edilmemişse, kurala uyulmadığı için polis işe el atmamalı.

Appie suçun işlendiği olay mahallini ve şartları tasvir etmekte de ustaydı. Bilginin mantığı, denirdi buna. Duyularımızı devreye sokarak gözlemlerde bulunmak; duyuyorum, görüyorum, kokluyorum

- * Appie Baantjer 1955 yılında Warmoesstraat Bürosu'nda başladığı polislik kariyerini 38 sene sürdürmüş, görevde olduğu zamanlarda başladığı polisiye roman yazma faaliyetini emekli olduğunda da devam ettirmiştir. Sayısı yetmiş beş kitaplarından televizyon dizileri çekilen Baantjer, 2010 yılında hayatını kaybetmiştir. Warmoesstraat'taki Heffer Cafe'nin bodrumunda 2008 yılında "Baantjer Müzesi" açılmıştır.—ç.n.

ve hissediyorum. Marifet bu duyularımızı kullanarak olayı kendi yorumumuzu katmadan o kadar iyi tasvir etmek olmalıydı ki hâkim ve savcılar olayı kendi gözleriyle görmüş gibi olmalıydılar.

Appie ile altı ay çalıştıktan sonra Warmoesstraat'ta İstihbarat Şefi Joop van Riessen ile çalıştım. Yetmişli yılların ortalarıydı. Çinlilerin eroin ticaretine başladığı ve bolca yolsuzluğun yaşandığı yıllardı.

İstihbarat Servisi'nde istihbaratçı olarak bir yıl çalıştıktan sonra, 1977 yılında Admiraal de Ruijterweg'deki Trafik Şubesi'ne geçtim. Burada günler önceki işlerimde olduğu kadar heyecanlı geçmiyordu ama bu da polisin görev alanıydı. Bir buçuk sene sonra bu görevden de alınarak, motorlu fareler denen motorlu polislerin şefi olarak atandım. Sevinçten havalara uçmam gerekiyordu ancak Texel'de değil motora, mobilete bile binmemiştim. Bu nedenle fazla memnuniyet gösteremedim, derhal motor ehliyeti aldım ve emniyet içinde özel bir eğitim gördüm. Motorlu polis olarak neredeyse motorun üstüne ters oturarak sürebilmek gerekiyordu. Bir de ıslak havalarda dikkat etmezsen Amsterdam'daki tramvay raylarının arasına girip kaza yapmak işten bile değildi.

1981 baharında üç buçuk yıl Motorlu Polis Şubesi'nde şeflik yaptıktan sonra, son kullanma tarihime gelmiştim. Daha doğrusu emniyet yönetimi böyle düşünüyordu. Bana kalsa daha fazla kalmak isterdim. Üst düzey kadronun yer aldığı atama işlerinden sorumlu kurulda çevik kuvvetin personel işlerinin başına vekâleten atandığımı öğrendim.

Çevik kuvvet, polis teşkilatının gölge organizasyonudur. Toplu olarak hareket etmek gerektiğinde çevik kuvvet çağrılır. Her zaman bastırılmak istenen bir isyan olması şart değil. Kayıp bir kişinin ya da bir nesnenin aranmasında da çevik kuvvet devreye girebilir.

Böylesi durumlarda amirin emrindeki kurmaylık görevini yerine getiriyordum. Örnek olarak Grote Wetering, Lucky Luyk ve Wijers

kompleksinin boşaltılmasında görev aldım. O zamanlar her cuma günü Museum Plein'de bulunan Amerikan Konsolosluğu önünde Amerika'nın El Salvador'da yaşanan olaylardaki rolüne karşı (dört Hollandalı IKON gazeteci de öldürülmüştü) protesto gösterileri oluyordu. Genellikle iş çıkışından çıkıyordu, karışık zamanlardı ancak ben böyle zamanlarda kendimi genellikle rahat hissederim.

Buradan da, bana göre hızlı bir şekilde, bir sonraki görevime atandım. 1983 yılında Ağır Suçlar Bürosu Şefi olarak atandım ve şu anda bu görevimle ilgili olarak Amsterdam'a doğru yol alıyorum. Bu pozisyona atanmayı neye borçluydum? Bundan önceki görevlerimde bana verilen işler karşısında cesaret göstermiş, yaratıcılığımı kullanmıştım. Bunların kariyerime etkisi olduğundan emindim. Az ileride Amstel'de hayatımın düellosu beni bekliyordu. Peki, ben buna hazır mıydım? Anlaşılan teşkilat böyle düşünüyordu aksi hâlde beni bu önemli göreve getirmezlerdi.

Ağır Suçlar Bürosu 1976 yılında, İtalyan gangsterlerin Valeriusplein'deki banka soygunundan hemen sonra "Baskın" adıyla kurulmuştu. Bu soygun benzerleri arasında en büyüğüydü, büyük çatışmalar yaşandı. Daha sonra bankalarda güvenlik arttırılana kadar birçok banka soyuldu, ardından benzin istasyonları ve kuyumcular hedef hâline geldi.

Arabamı Elandsgracht'ta park ettiğimde saat 23:00 olmuştu. Heineken'in kaçırılmasının üstünden dört saat geçmişti, şimdi bürodan içeri girip geldiğimi haber vermem gerekiyordu. Peki ama kime? Berbat bir ortam vardı. Normal koşullarda tahkikat ekibinin başı bendim ve diğerleri geldiklerini bana haber verirlerdi. Herkes öylesine hummalı bir çalışma içindeydi ki kendi büromda kendimi gereksiz hissettim.

Buraya gelirken arkadaşların beni beklemiş olabileceğini aklımdan geçirmiş olsam da bürodan içeri girer girmez bu düşünce

mazide kaldı. İçeride önce İstihbarat Servisi Başkanı Henk Terhaar ile karşılaştım, yürütme makamı olarak benim de doğrudan patronumdu. Admiraal de Ruijterweg'de Bölge Şefi'ydi. Terhaar'ı güvenilir, dürüst bir şef olarak tanıdım. Az konuşan ama düşündüğünü doğrudan söyleyen biri. Onunla pek dalga geçilemezdi, dış görünüş olarak İran'da İslam devletini kuran dini lidere benzediği için koridorlarda kendisinden Ayetullah diye söz edilirdi.

Beni görünce, "Demek geldin," dedi kendine has bir içtenlikle. "Kumanda onlar kurtarılana kadar Kees'te, sonrasında duruma bakarız, sen ikinci adamsın."

Başkomiser Kees Sietsma benden yedi yaş büyüktü, istihbaratta oldukça deneyimliydi, 1977 yılında Maup Caransa'nın kaçırılmasıyla ilgilenen ekipte idi. Doğru yerdeki doğru adamdı. Terhaar onu bu işin başına getirerek ve üst makamlara karşı vereceği kararları savunacağını söyleyerek doğru bir karar vermişti.

Uyumlu bir rutin içinde Kees ve Herman van Hoogen akşam erken saatte idareyi ellerine almışlardı. Herman önce evden Kees'i aramış daha sonra Baskın Bölümü'ndeki bütün istihbaratçıları bir araya toplamış sonra onları olayın tam olarak nasıl olduğunu anlamaları ve araştırmaları için sokağa göndermişti. Pratikte bu görev çevrede araştırma yapmayı, tanık bulmayı, onlarla konuşmayı ve izleri güvenceye almayı içerirdi.

Kees, kendi departmanına destek veren gözlem ekibinin şefi başkomiser Johan van Kastel'i aramıştı. Eskiden bu ekibe takipçiler derdik. İşin içinde her zaman açık bir takip olmazdı, çoğu zaman sakince durup gözcülük yapıldı. Gözcülük, birisini yakınında bir yerlerde dikkat çekmeden saatlerce durarak izlemek anlamına gelirdi. Oldukça sabır gerektiren bu işe "gözlem" denmesi daha uygun.

Birbirlerine yakın oturdukları için Johan ve Kees her zamanki gibi hizmet arabasıyla şubeye birlikte gelmişler. Kees yoldayken araba telefonundan diğer elemanlara direktifler vermiş.

Normal koşullarda polis radyosu kolayca dinlenebilirdi. Özellikle kanun kaçaklarının oturdukları yerden takip etmeyi tercih ettikleri yayınlar olurdu bunlar. Bu nedenle gözlem ekibi “kriptolu” telefonlar kullanırdı. Doğru anahtarı bilmeyen sadece cızırtıları duyardı.

Kees’in ilk aradığı kişilerden biri Suç Bilgilendirme Servisi’nin şefiydi. Bu bölümdeki polisler suç çevrelerini dinliyor, bu çevrelerden ihbarcılarını tanıyor ve ilişkiye geçiyorlardı. Bu polisler hangi suç çetesinin kaçırma olayını planlayabileceğini de biliyordu. Mesele, bu çete üyelerinin o anda nerede bulunduklarını ortaya çıkarmaktı. Kees Sietsma şubeye ulaşmadan gözlemciler karanlık işlerin döndüğü Rembrandt ve Thorbecke meydanlarına gitmişti bile.

Kees, Adalet Bakanlığı’na bağlı İstihbarat Bilgi Hizmetleri Merkezi’ndeki Özel İşler Dairesi’nde görevli kırmızı yanaklı, ince bıyıklı iri yarı bir adam olan Teun Platenkamp’ı da aramıştı. Bu görevi dolayısıyla parmak izi, ayakkabı izi gibi bilgilerin toplandığı ülke çapında bilgi bankalarına ulaşabiliyordu; levye, tornavida ve fotoğraf koleksiyonları da vardı. Ayrıca İstihbarat Bilgi Hizmetleri Merkezi’nde tanıkların ifadelerine göre kompozisyon çizimi yapacak çizerler de vardı. Teun o zamanlar Den Bosch polisi tarafından yönetilen Toos van der Valk’ın kaçırılma olayıyla da ilgilenmişti.

Teun on yıl kadar, o zaman yeni kurulan Baskın Bölümü’nün şefi olarak önce benim yerimdeydi, yardımcısı da Herman van Hoogen idi. Teun hem şehri, hem de suç faaliyetlerini herkesten iyi biliyordu. Dolayısıyla bu işe hazırlanması gerekmiyordu ayrıca Kees ile Teun, Hollanda Polis Akademisi’nde birlikte okumuşlardı ve fazla söz sarfetmeye gerek kalmadan birbirlerini anlıyorlardı.

Ben şubeye geldiğimde herkese bir görev verilmiş hatta ilk sonuçlar alınmaya başlamıştı.

Saatler tam yediyi vurduğunda Heineken, Tweede Weteringplantsoen’daki on dokuzuncu yüzyıldan kalma 3, 5 ve 7 numaralı

binalarda bulunan özel ofisinden çıkmıştı. “Pentagon” dikkat çeken bir bina değildi, stratejik olarak şirketin Nicolaas Witsenkade’deki merkezine yakındı ve şirketin Stadhouderskade’deki bira fabrikasına bakıyordu. Pentagon’dan ayaklı kasa vazifesi de gören Cadillac Fleetwood’a ulaşmak için taş çatlasa on beş metre yürümek gerekiyordu. Bu Çarşamba akşamı on beş metrenin uzun olduğu anlaşıldı.

Heineken tabanca tehditiyle bir minibüse bindirildi. Onunla birlikte dışarı çıkmış olan iki kadın biber gazı ile etkisiz hâle getirilirken Heineken’in özel şoförü Ab Doderer başına aldığı darbeye bayıldı ve o da minibüsün içine alındı. Her ikisinin başına zorlayarak motor kaskı geçirildi.

Kadınlar bağırarak Weteringschans’a doğru koştular. Oradan geçmekte olan taksinin şoförü Fred Wuyts, “imdat” ve “kaçırıyorsunuz” sözlerini duyduğunda olağandışı bir şeyler olduğunu fark ederek durumu polis acil durum hattı ile doğrudan bağlantısı olan taksi merkezine bildirdi. Bu şekilde, çalışmakta olan tüm taksi şoförlerinin ve polisin olaydan aynı anda haberi oldu. Polis, Fred Wuyts’tan minibüsü takip etmesini ve bulunduğu yeri sık sık bildirmesini istedi.

Wuyts arka koltukta yolcusu olduğu hâlde Heineken ile şoförünün bulunduğu Renault marka turuncu minibüsü takip etmeye başladı. Weteringschans’tan Frederiksplein’e doğru Hollanda Merkez Bankası’nın önünden Sarphatiestaart’a doğru devam ediyorlardı. Polis, her zaman olduğu gibi, Tweede Weteringsplantsoen’a birbirinin aynısı iki tane sivil araba gönderdi. Wuyts minibüsün Profesör Tulpplein’den sağa döndüğünü bildirdi, bu şekilde büyük Amstel Otel’in girişinden geri dönmesi gerekecekti çünkü bu yolun devamı sadece park yeriydi ve arabalar buradan dönüp Sarphatiestraat’a gerisin geri gitmek durumundaydı. Başka çıkış yolu yoktu.

Wuyts, şaşkınlık içinde Renault’nun Amstel Otel’in önünden geçip bisiklet yolundan Toronto Köprüsü’ne doğru gittiğini gördü. Bisiklet yolu üstünde *amsterdammertje* denen bariyer sütunlarının

olduğunu biliyordu ancak bunlar kaldırılmıştı. Bunu gören taksi de aynı yoldan devam etti ve bu şekilde kaçırılanların minibüsten indirilip beyaz bir hususi arabaya aktarıldığına tanık oldu.

Wuyts daha fazla bir şey göremedi, başında siyah kar maskesi, elinde silah olan bir adamın taksiye doğru gelmesiyle bir an bile düşünmeden geri vitesle takarak oradan uzaklaştı. Uzak mesafeden sadece beyaz arabanın Weesperzijde'den Berlage Köprüsü'ne doğru gittiğini görebilmişti. Renault minibüs Swammerdamstraat ile Weesperzijde arasındaki Mauristkade tali yol üstünde bırakıldı. Polis bu noktaya da inceleme amaçlı araç gönderdi. Saat 19:15'te ilk teftiş arabaları ulaştı. Polisler turuncu minibüsü motoru çalışır vaziyette ve arka kapıları açık bir hâlde buldular.

Tweede Weteringschans'a giden polisler iki kadının kısa ifadelerini aldı. Bu ifadeler turuncu minibüsle birleşince olay polis için açıklığa kavuşmuştu. Kaçırılma söz konusuydu ve araştırmanın genişletilmesi gerekiyordu.

Emniyet Müdürlüğü'nün çalışma şekline uygun olarak sadece istihbarat şefleri değil bölge şefleri de Mauritskade'deki Tweede Weteringschans'a gönderildi. Ayrıca Ağır Suçlar Bürosu'ndan olay yeri inceleme görevlileri ve Teknik Bölüm'den polisler de olay mahallindeki izleri sürmek amacıyla bilgilendirildi.

Lijnbaansgracht Bürosunda Heineken'in birlikte dışarı çıktığı iki kadının daha detaylı ifadesi alındı. Bu ifadeler sorulara cevap sunmak yerine kafalarda daha fazla sorunun oluşmasına yol açtı. Kadınlardan biri beş failden söz ederken, diğeri üç adam olduklarını söylüyordu. Bir tanesi hepsinin yüzünde kar maskesi olduğunu söylerken, diğeri faillerin yüzlerini tarif edebiliyordu.

Kadınlardan biri Belçika yapımı bir FN tabancasıyla tehdit edildiğini söylüyordu. Appie Baantjer'den bu tür bilgilere güvenilmeyeceğini öğrenmiştim. Hayatında muhtemelen daha önce hiç tabanca

görmemiş bir kadının, biber gazı yedikten sonra FN marka tabancayı ayırt edebilmesi bana göre neredeyse imkânsızdı.

Diğer kadın faillerden birini beyaz tenli, bira göbekli, dağınık saman sarısı saçları ve dört köşe tel çerçeveli gözlükleri olan bir adam olarak tarif ediyordu. Yürümekte zorlanıyordu. İkinci fail uzun boylu ve zayıftı, toprak renkli bir kar maskesi takmıştı.

Heineken bir süre önce bu hanıma rüyasında kaçırıldığını gördüğünü anlatmıştı. Schiphol Havaalanı'nda soğuk bir odada tutulmuş ve gün boyunca alana inip kalkan uçakları duymuştu.

Bayan Alleman da kısa boylu, maskesiz beyaz tenli bir adam görmüştü ama adamın koyu renk saçları ve kalın bir bıyığı vardı. Diğer iki adam ki bir tanesi kesinlikle beyazdı, siyah kar maskesi takmıştı ve Amsterdam aksanıyla konuşuyorlardı.

Bu arada ifadesi alınmış olan taksi şoförü Wuyts, minibüsün arkasında kavga edildiğini görmüştü. Kaçırılanların 60 ve 57 yaşlarında, kaçırılanlarınsa da otuzlu yaşlarda olmaları dolayısıyla çatışma ihtimali pek gerçekçi gelmiyordu. Taksi şoförü kendisini tabancayla tehdit eden adamın esmer olduğunu söyledi, yüzünü tarif edemiyordu.

Ten rengi kadınların söyledikleriyle uyuşmuyordu. Faillerin birkaç beyazla birlikte yabancı esmer adamlar olabileceklerini düşündük. Wuyts'un ifadesi gerçekten güvenilmezdi; failin yüzünü tarif edemezken tabancanın FN olduğunu ve çapının virgülden sonra iki rakamlı olduğunu söyleyebiliyordu.

Araştırma ekipleri turuncu Renault minibüste kan lekeleri buldu. Akşam geç saatlerde minibüs merkeze getirildiğinde daha detaylı araştırma yapıldı ve bunların gerçekten kan lekeleri olduğu saptandı. Şimdilik bunun Doderer'e ait olduğu anlaşıyordu, ne de olsa araca bindirirken ona vurmuşlardı.

Şoförün yanındaki koltuğun altındaki iki spor çantasının içinde makineli tüfek uziler, birçok cephaneye, çekiç ve lastik kelepçe ile tek

camı olan bir gözlük vardı. Minibüsün arkasında da içinde gözlük olan bir gözlük kabı ve Parker marka tükenmez kalem bulundu.

Aynı akşam, turuncu Renault minibüs ile gümüş renkli Opel Kadett arabasının Rotterdam'da bir kiralama şirketinden alındığını ortaya çıkarttık. Her iki araba da şirketin önünde park edilmişken muhtemelen kiralayanların posta kutusuna attıkları anahtarları hırsızlar çalmış ve arabaları almışlardı.

Emniyet Müdürlüğü sadece acil olarak merkeze çağrılan istihbaratçılar dolayısıyla değil farklı yetkililerin de işe karışmasıyla oldukça kalabalıktı. Olağanüstü bir durumda “üçgen” buluşmanın gerçekleşmesi olağandı. Grup, Başsavcı Cees van Steenderen, Amsterdam Belediye Başkanı Ed van Thijn ve Bölge Polis Şefi Jaap Valken'dan oluşuyordu.

Başsavcı ve Belediye Başkanı polisin üstündeki yetkili merciydi. Yapılan gösterilerde protestocuların “Hollanda Polis devleti” diye slogan atmaları gerçeği yansıtmıyor çünkü polis kendi politikasını belirleme özgürlüğüne sahip değildir. Teşkilat sadece üstündeki resmi gücün talebiyle kaba kuvvet olarak olaylara dahil olur.

Bu kaçırmanın oldukça özel bir olay olmasından dolayı, başka üst düzey yetkililer de işin içine dahil oldu. Heineken şirketi tarafından gönderilen, kendisini Yönetim Kurulu üyesi olarak tanıtan, sakın tavırlı, uzun boylu avukat Rob van der Vijver daha sonra önemli katkılarda bulunacaktı.

Saat 22:15'te telefon çaldı. Den Haag Belediyesi polisinden arkadaşlar arıyordu. Saat 21:50'de Huygenspark'taki Emniyet Müdürlüğü'ne bir zarf ulaşmıştı. Polise palto hırsızlığı ihbarı için gelen kişiler, üstünde “Polise” yazan zarfı girişte yerde bulmuş ve nöbetçi amire vermişlerdi.

Zarf ağırdı. Komiser yardımcısı zarfı açtığında içinden pahalı olduğu anlaşılan bir kol saati ile 10 Eylül 1926 doğumlu Albert

Doderer'e ait pasaport çıkmıştı. Herkes televizyon dizisinde rol alan artist Joop Doderer'i tanıyordu ancak Albert Doderer adını kimse duymamıştı.

Bunların dışında büyük zarfın içinden bir de küçük zarf çıkmıştı, üstünde "A. Heineken Ailesine" yazıyordu. Görev sorumluluğu içindeki her meraklı polisin yapacağı gibi bu zarf da açıldı. Zarf gerçekten Heineken'ın ailesine yönelik olsa, karakola değil ilgilinin adresine gönderilmeliydi; nöbetçi amirin etrafında toplanmış olan bütün polisler aynı fikirdeydi.

Zarftan çıkan daktilo ile yazılmış mektubu amir yüksek sesle okudu. Herkes mektubu çıtını çıkarmadan dinledi. "Heineken Şirketi ve A. Heineken Ailesine. Aşağıdakiler taleplerimizdir. Pazarlık yapmıyoruz talep ediyoruz! Heineken ve şoförünün serbest bırakılması için fidye istiyoruz. Adı geçenlerin elimizde olduğunun kanıtları zarfın içinde size ulaştı. Taleplerimizin dikkatle uygulanması gerekiyor."

Mektup bu şekilde devam ediyor, sonunda failler iletişimi Heineken'ın Noordwijk'teki villasındaki 01719-12502 numaralı telefonla sağlayacaklarını belirtiyorlardı.

Akşam haberlerinde verilmiş olan kaçırılma olayı yoğunluk nedeniyle Den Haaglı polislerin dikkatinden kaçmıştı. Bu önemli bilgiden sonra yapılacak şey basitti. Polis verilen telefon numarasını arayarak şoförüyle birlikte Heineken'ın kaçırılmış olduğunu doğrulattı.

Olay doğrudu. Telefonu cevaplayan evin hizmetlisi Amsterdam Polisi'nin olayla ilgilendiğini belirtmişti. Buna bağlı olarak Den Haag Amsterdam'ı aradı ve kısa süre sonra Kees Sietsma, komiser muavini ile görüştü.

Kees bütün ilgililerin içinde "Sesli okusana mektubu," dedi sonra telefonu konferans moduna getirerek sesini açtı. Herkes şaşkınlıkla dinliyordu. Kimileri not aldı. Ortam gergindi. Orada bulunan herkes bunun olağanüstü bir olay olduğunda hemfikirdi. Öfkeli ses tonları her şeyi açıklıyordu. Peki, ya talep edilen fidye ne kadardı?

1977'de Amsterdam'da kaçırılan Caransa olayında on milyon gulden talep edilmişti. Geçen sene Barabant Nuland'da kaçırılan Toos van der Valk için de on iki buçuk milyon. Heineken ve şoförü için fidye talep edilen mektupta bir miktar belirtilmemiş ancak içine çeşitli para birimlerinden kâğıt paralar konmuştu; gulden, dolar, mark, frank.

Kees zarfın mektup ve içindekilerle birlikte aynı akşam Den Haag'dan alınarak Amsterdam'a getirilmesini sağladı. Mektupla ilgili olarak yaptığımız ilk inceleme sonucunda faillerin derdinin para olduğunu anlamıştık. Bu bilgi en başta Belediye Başkanı Van Thijn olmak üzere hepimizi rahatlatmıştı. Olayın siyasi bir gerekçesi ya da kamu düzenini sarsacak bir boyutunun olmaması nedeniyle Başkan'ın işi bitmişti, evine dönebilirdi.

Geriye kalanlar ertesi günden başlayarak bir yönetim merkezi oluşturdular, başında Başsavcı Van Steenderen vardı. 24 saat boyunca altı saatlik mesailer hâlinde kaçırılma olayıyla ilgili olarak savcılara ulaşabilmemiz sağlandı. Bu sayede, telefon dinlemek ya da postayı gözden geçirmek gibi taleplerde bulunmak üzere gece gündüz her an hâkime ulaşabilecektik.

Polis'i Emniyet Müdürü Carel Jacobs, İstihbarat Şefi ve onun vekili Henk Terhaar temsil ediyordu.

Rob van der Vijfer, Heineken ailesini ve şirketini temsilen her yönetim merkezi toplantısında hazır bulunuyordu.

Bu toplantıda önemli kararlar alınıyor, araştırmanın yönü ve stratejisi ile faillerle yapılacak pazarlıkla ilgili olarak nasıl bir iletişime geçileceği konuşuluyordu. Kees, resmi olarak yönetim merkezinin parçası değildi. Onun görevi ilgili mercileri araştırmanın gidişatı ile ilgili bilgilendirmek, onlara kararları bildirmek ve danışmanlık yapmaktı.

Yönetim merkezi Kees'in odasıyla aynı koridorda ondan birkaç oda ileride bulunan Jacob'un geniş ve güzel döşenmiş odasına yerleşmişti. Kees istediği anda toplantıya katılabiliyordu.

Fidye konusu görüşülürken Kees, fidyenin miktarı ve ödenip ödenmeyeceği konularına polisin müdahil olamayacağı görüşünü savundu. Bu konunun fidyecilerle Heineken şirketi ve ailesi arasında çözülmesi gerektiğini ileri sürdü.

Rob van de Vijver onun ne demek istediğini anlamıştı. Para konusu elbette Heineken firmasının meselesiydi ancak polise de görev düşüyordu. Kısacası Heineken firması ile polis arasında bir mütabakat olması son derece önemliydi.

İlk gece alışık olduğumuzun dışında bir heyecan vardı hepimizin üstünde. Son derece özel bir meseleyle karşı karşıyaydık.

İlk sonuçlar gelmeye başladı. İşe başladığımızdan beri istihbarat servisimiz bu çapta bir suç örgütleyebilme olasılığı olan tüm kanun kaçaklarını gözlem altında tutuyordu. Hangi gruplarda huzursuzluk vardı? Kimler yolda yürürken sık sık arkaya dönüp bakıyor ya da hangileri evlerinde huzur içinde koltukta oturuyordu? Dikkat çeken bir durum rapor edilmedi. Bildiğimiz hiçbir suç örgütü bu işle ilgili görünmüyordu.

Gecenin sonunda ki yeni sabahın ilk saatleriydi, durum analizi yaptık. Elimizde dört önemli şahidin ifadeleri vardı. Heineken ile birlikte dışarı çıkan iki kadın, taksi şoförü Wuyts ve onun bir anda polisiye filmde rol almış gibi davranan müşterisi. Hiç birinin ifadesi bir diğerininkini tutmuyordu. Elimizde bir de çevre araştırması sonuçları vardı. Civarda oturanlar kadınların çığlıklarını duyduktan sonra pencereden baktıklarında turuncu Renault minibüs oradan ayrılmıştı. Trafik kazasında bu tür kişilere “vurma şahidi” denir, iki araba çarpıştığında çıkan sesi duyup gidip bakarlar, dolayısıyla kazanın nasıl meydana geldiğini görmüş olamazlar, onlar baktığında kaza olup bitmiştir.

Elimizde pek somut bilgi yoktu. Weesperzijde’den hızla geçen beyaz bir araba gördüğünü söyleyenler vardı ancak içindekilerle ilgili bilgi yoktu.

Bu gecenin sonucunda ortadaki somut veriler: Heineken ile şoförü Doderer'in kaçırılmış olduğu ve karşılığında yüksek miktarda fidye talep edileceğiydi. Bu arada kaçırılanların kimler olduğuyla ilgili en ufak bir fikrimiz yoktu, satranç tahtasındaki rakibimizi tanımıyor-duk. Birçok konunun incelenmesi gerekiyordu ancak bu gece değil. Uyumak da gerekliydi. Birkaç saat sonra, sabah saat dokuzda tekrar bir araya gelmek üzere anlaştık. O zaman elimizdeki bütün ipuçla-rını bir araya getirerek bir hat oluşturmaya çalışacaktık.

Monnickendam'daki evimde yatağa girdiğimde saat sabahın beşiy-di, karım hâlâ uyanıktı.

“Ne kadar geciktin?”

“Öyle oldu.”

“Nasılsın?”

“İyiyim.”

“Kurs ne olacak? Bitirebilecek misin?”

Bu sorunun cevabını verip vermediğimi bilmiyorum. Yaklaşık yirmi saatlik bir iş gününden sonra kendimden geçmiş olmalıyım.

Fidye mektubu

10 Kasım Perşembe. Kim yapmış olabilir? Rehineleri nerede saklıyorlar? Durumları nedir, sağ kurtarabilecek miyiz?

Eve gelirken kafamda bu düşünceler dolanıp duruyordu, iki saatlik uykudan sonra saat yedide uyandığımda yeniden üstüme üşüştüler. Neredeyse tam bir belirsizlik içindeydik. Yapılması gereken çok iş vardı. Başka bir konu düşünemiyordum.

Büroya geldiğimde bu meseleyle sadece bizim ilgilenmediğimizi fark ettim. Bütün gazeteler olayı manşetten vermiş, birçok gazete sansasyon yaratmaktan kendini alamamıştı. *Algemeen Dagblad* gazetesi minibüste kan izlerinin görüldüğünü, şoförün dövüldüğünün anlaşıldığını yazmıştı. Bu yanlış değildi ancak şimdilik gizli tutmaktan yanaydık.

Yönetici arkadaşlar önceki akşam basının önemli bir rol oynayacağına karar vermişti. Elbette basın kaçırma olayını haber yapmakta özgürdü ancak bu, bizim onlarla her bilgiyi paylaşacağımız anlamına gelmiyordu. Medyayla iletişimi Bilgilendirme ve Temsilîyet Bölümü'nün üstlenmesine karar verildi. Onlara dışarıya kesinlikle hiçbir bilginin sızması talimatı verildi.

Sansayonel habercilik, bilgi akışının durdurulmasının yeterli olmadığını gösterdi. Sokakta da birbirimizle yüksek sesle bilgi alış-verişinde bulunmamamız gerekiyordu anlaşılan, dün akşam böyle

olmuştı. Sürprizlerle karşılaşmamak için bildiklerimizi kontrol altında tutmalıydık. Basının bu davranışımızdan hoşlanmayacağını biliyorduk. Haberciler ayak altında dolaşmaktan vazgeçmeyecekti. Bu noktada bizim de, akıllı davranırsak habercileri kullanabileceğimiz ortadaydı. Onlar sayesinde, bizim karar verdiğimiz bir anda toplumu bilgilendirebilir ve insanların desteğini alabilirdik.

İlk günlerde basın çok yararlı işler yaptı. Araştırmacı gazeteciler sayesinde Freedy Heineken'ın toplumdaki yerini öğrendik. Kaçırılan bira imparatoru, 1864 yılında Heineken Bira Fabrikası'nı kuran Gerard Adriaan Heineken'ın torunuydu. Heineken, iki kuşaktır Hollanda'nın en büyük bira markasıydı. Freddy Heineken döneminde ise dünya piyasasında en büyüklerden biri olmuştı. Farklı maya formülü ile Heineken birası bulanık olmayan ilk biraydı. Tanıtımda kullanılan *Heerlijk Helder Heineken* (Lezziz, Berrak Heineken) reklam sloganı son derece uygundu.

1983 yılında Heineken, Hollanda ekonomisinin en büyük sermayeye sahip oyuncularından biriydi. Hollanda'da başka zengin aileler de vardı, elektronik devi sahibi Philips ailesi, V&D mağazalar zincirinin sahibi Dreesman ailesi, C&A Brenninkmeijer, Daf Araba Fabrikası'nın sahibi Van Doorne ailesi ve gayrimenkul ticaretinde faal olan birçok başka isim. Bu varlıklı ailelerin çoğunluğu en fazla onlarca milyon guldenin sahibiydi.

Bira fabrikasının kendi adına kayıtlı hisselerinin değeriye bir milyar guldenin üstündeydi ve bu şekilde Alfred Henry Heineken ülkenin en zengin kişilerinden biriydi. Bu konuma kısmen kendi çabasıyla gelmişti. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra babası onu Amerika'ya göndermiş, Freedy orada bira pazarlaması ve reklam konularıyla ilgilenmişti. Ayrıca bir viski imalatçısının kızı olan, daha sonra evleneceği Lucille Cummins ile tanışmıştı.

Freedy bir yandan cesaretle geliştirdiği reklam teknikleri sayesinde aile şirketini dünya markası hâline getirirken diğer yan-

dan da Amerika'ya olan sadakatini elden bırakmadı. Super Light da olsa *Philip Morris* içmeyi sürdürdü. Arabası zırhlı bir Cadillac Fleetwood'du. Amsterdam'da ciddi güvenlik tedbirleriyle korunan çalışma ofisine "Pentagon" adını verdi.

Fidye mektubunda basını kesinlikle bu işin dışında tutmamız gerektiği yazıyordu. Operasyon açısından bu talep bize uygundu ancak Basın Bilgilendirme Bölümü bu durumdan hoşnut değildi. Hiçbir bilgi vermemeleri hâlinde kızgın gazetecilerle karşı karşıya geleceklerdi. Düzenli olarak az da olsa bazı bilgiler verilemez miydi?

Kees, fidye mektubunun gelmiş olduğundan başka bir şey söylememe kararı aldı. Van der Vijver hiçbir şey söylememe taraftarıydı ama sonunda bu kararı kabul etti.

Basın, fidye mektubunun geldiği haberi ile birkaç gün oylanmak zorunda kaldı. Bunun sonucu olarak gazeteciler kendileri araştırmaya başladılar. Taksi şoförü Wuyts'a röportaj vermesi için büyük paralar teklif edildi. Bunun sonucunda bütün Hollanda Wuyts'un turuncu Renault'u nasıl takip ettiğiyle ilgili en küçük ayrıntıya kadar bilgilendi. Diğer taraftan, az bilgiye sahip gazeteciler ellerindeki bilgiyi abartmaya başladılar. *AD* gazetesinin Perşembe günü minibüsteki kan lekeleri ile ilgili yaptığı habere dayanarak *De Telegraaf* gazetesi bir gün sonra, "Şoför Doderer'in hayatıyla ilgili kahredici belirsizlik. Ailesi korku içinde," başlığını attı.

Gazeteler bunun dışında fısıltı haberlerine yöneldi. Kırk sekiz saat içinde gazetenin birçok sayfasını bu habere ayıran *De Telegraaf* 11 Kasım Cuma günü talep edilen fidyenin yirmi beş milyon gulden olduğunu yazacaktı. Tutar uydurulmuştu ama kim bu habere itiraz edecekti?

Perşembe sabahı gazetelerdeki haberleri taradıktan sonra fidye mektubu ve fidye tutarına odaklandık. Mektup dün gece Amsterdam'a geldiğinde önce Teknik Bölüm'den arkadaşlar ince-

ledi. Daha sonra bizler kopyasından içeriğini analiz etmeye başladık. Teknik Bölüm'deki arkadaşlar aslıyla işe koyuldu, doğal olarak ilk adım parmak izleriydi.

Günümüzdeki teknik olanaklarla bir nesneye dokunanın kim olduğu, hatta ne kadar süreyle ve ne şekilde elinde tuttuğu bile saptanabiliyor. Bu eğitimi almış herkes, DNA izlerinin önlenemeyeceğini ve böyle bir mektuptan yola çıkarak faillerin derhal bulunabileceğini tahmin ediyor.

1983 yılında işler farklıydı. Teknik Bölüm'de mektubun üstüne bir sıvı ve pudra dökerek “parmak izleri” ortaya çıkartıldı. Parmak izi elimizdeydi ancak bu kanıttan yararlanmaya başlamadan önce, mektup gönderildikten sonra mektuba eli değmiş olan herkesi kapsam dışı bırakmak durumundaydık. Üstünde polislerin de parmak izleri olabilirdi. Birkaç telefon görüşmesinden sonra Den Haag'da mektubu grup içinde okudukları anlaşıldı. Bu durumda Den Haag'daki bütün polislerin parmak izlerinin alınması ve bize gönderilmesi gerekiyordu. Büyük zaman kaybı olacaktı.

Teknik olarak mektubun bize verdiği başka ipuçları da vardı. Her türlü araştırmanın sonucu birkaç gün içinde elimizde olacaktı. Mesela kullanılan yazı tipi bize hiç de tanıdık gelmiyordu, daha da önemlisi Teknik Bölüm'dekiler de mektupta bir tuhafılık olduğunu düşünüyorlardı. Mektubun bir kopyasını Den Haag'daki adli belge inceleme kurumuna göndermeye karar verdik. Muhtemelen ne tür bir daktilo ile yazıldığı bulunabilirdi. Nadir bulunan bir daktilo ise bize bir iz sunabilirdi.

Adli belge inceleme uzmanı daha iyi bir haberle geri döndü. Yazı tipi o kadar özeldi ki kendisi de ne olduğunu anlayamamıştı. Dolayısıyla nasıl bir daktiloda yazıldığını bulabilirsek elimize koz geçebilirdi. Bu iş için dünyadaki bütün yazı tiplerinde uzman olan Zürih'teki enstitüye başvurmak gerekiyordu.

Heineken Şirketi'ne
A. Heineken Ailesi'ne,

Aşağıdakiler Heineken'ı kaçıranların talepleridir.

Pazarlık yapmıyoruz, talep ediyoruz!

Heineken ve şoföre karşılık fidye talep ediyoruz.

Taleplerimiz harfiyen yerine getirilmelidir, ne kadar küçük olursa olsun farklı bir davranışta bulunmanızın doğuracağı sonuçlarından siz sorumlusunuz. Taleplerimiz:

Kaçırılma olayıyla ilgili yayınları durdurun (gazete, radyo, tv, vs vs).

Polis ya da kim tarafından olursa olsun, Avrupa içinde herhangi bir yerde kaçırılan kişileri aramak yasaktır.

Fidye aşağıdaki para birimlerinde ödenmelidir:

60.000 banknot 600 FF Fransız frankı = 12,6 milyon FF

60.000 banknot 100 DM Alman markı = 6 milyon DM

60.000 banknot 100 HFL Hollanda Guldene = 6 milyon gulden

60.000 banknot 100 USD Dolar = 6 milyon dolar

Bu banknotlar piyasada kullanılmış olmalı ve düzensiz sıralanmış olmamalı.

Banknotlar 100 parça olarak paketlenmeli, iki tane sağlam lastikle tutturulmalı.

Toplam 2.000 paket hâlindeki paralar 6 adet Hollanda posta çuvalına konmalı, her bir çuval iyice kapatılmalı.!!

Paralar bir işlem gördüyse, mesela sahte para ise, üstüne sıvı döküldüyse, ya da seri numaraları not edildiyse vs, bu onların sonu anlamına gelir.!!

Bu torbalar nakliyyeye hazır olarak Ark Noordwijk'e getirilecek ve burada beyaz bir VW minibüse konacak. Minibüsün iki yanına kırmızı X işareti konacak. (X'ler yaklaşık 60 cm yükseklikte olmalı.)

İçine paralar konan VW minibüsün benzin deposu dolu olmalı.

Ark Noordwijk'te, minibüsün içinde silahsız sivil bir polis şoför olarak beklemeli. Yanında minibüsün ruhsatı, yurt dışı için yeşil kart, polisin ehliyeti, pasaportu ve polis kimlik kartıyla 260 Alman markı ve 260 gulden bulunmalı.

Bu taleplerimizi harfiyen yerine getirdikten sonra De Telegraaf gazetesindeki Kutlama ilanları bölümüne şu ilanı verin:

"Tavşan için çayırılar yeşil"

Dikkat ! Bu talepler için kaçırılmadan sonra maksimum 3 gün zamanınız var.!!
3 gün !!.

Not: Sizinle ilişki kuracağımız zaman "Kartal" kod adını kullanacağız. Bizim için sizin kod adınız "Tavşan". Telefonla görüşmek için Ark Noordwijk villasının 01719-12602 numaralı telefonunu kullanacağız, bu hattın Kartal'ın kullanımına uygun olmasını sağlayın. (Gerekirse boş hat çekin!!).

Bu da günümüzde çok değişti. Artık internette sınırsız yazı tipi var. Farklı bir şeyle karşılaşıldığında internet sayesinde bunun açıklamasını hemen bulmak mümkün. 1983 yılında hem acelemiz olduğu hem de kaybolmaması gerektiği için bir polisi mektupla birlikte Zürih'e gönderdik.

Birkaç gün içinde mektubun sadece Batı Almanya'da piyasaya sürülen Doğu Alman malı Erica Optima marka bir daktilo ile yazıldığı ortaya çıktı. Yoksa söz konusu Alman bir çete miydi? Bu daktilo failer tarafından bizzat Almanya'dan mı alınmıştı? Bizi güzel sözlerle başlarından attıkları duyusuna kapıldık.

Kâğıtta da bir tuhaflik vardı. İstihbarattaki arkadaşlar mektubun aslını ışığa tuttuklarında Almanya'da satılan Zeta Matt marka kâğıt olduğunu görmüşlerdi. Bu bilgiye birçok kişinin saatlerce süren araştırması sonunda ulaşıldı. Mektubun aslının, kâğıt markalarıyla ilgili bizden daha fazla uzmanlığa sahip olan Wiesbaden'daki Bundeskriminalamt'a gönderilmesi gerekiyordu.

Adli soruşturmanın istikameti çarşamba akşamı belirlenirken yönetimdeki arkadaşlar da fidye mektubu ile ilgilenmişlerdi. Öncelikle talep edilen fidyenin miktarı açıklandı.

100 guldenlik 50.000 banknot	=	5.000.000,- gulden
100 marklık 50.000 banknot	=	5.500.000,- gulden
500 franklık 50.000 banknot	=	9.250.000,- gulden
100 dolarlık 50.000 banknot	=	14.850.000,- gulden
TOPLAM	=	34.650.000,- gulden

34.650.000 gulden, Van der Valk için talep edilen fidyenin birkaç misli üstündeydi.

Kees bana Heineken Yönetim Kurulu'nun avukatı Rob van der Vijver'in bu tutara kaygılı ama sakin bir tepki verdiğini söyledi. Yüksek bulmuş ama olanaksız olmadığını söylemişti. "Failler banka numaralarını vermediler mi?" diye sormuştu. Patronunun bu akşam evine dönebilmesi için bu tutarı derhal havale edebilirdi.

Teun, Kees'e Toos van der Valk kaçırıldığında durumun farklı olduğunu anlattı. Kadının eşi ve Van der Valk şirketinin sahibi

Gerrit van der Valk 12,5 milyon guldeni bir araya getirebilmek için sahip oldukları birkaç restoran üstüne ipotek koydurmak zorunda kalmıştı. Heineken de ise paranın miktarı sorun oluşturmuyordu.

Hukukçu Van der Vijver derhal, arkadaşı olduğunu anladığımız, Hollanda Merkez Bankası Müdürü Wim Duisenberg'e telefon açtı. Bu banknotların toplanması için ondan yardım istedi. Frederiksplein'deki kasalarda yüz guldenlik banknotlar yeterince vardı ancak yabancı para yoktu. Duisenberg hemen Amerika, Fransa ve Almanya'daki meslektaşlarını aradı. Almanya Merkez Bankası güvenlik şirketi Frankfurt'tan talep edilen markları almak için havalandı. Perşembe günü biz taktik kararları alacağımız toplantıya başladığımızda, Schiphol Havaalanı'na Washington ve Paris'ten içinde talep edilen paraların bulunduğu uçaklar iniş yapıyordu.

Fidye mektubunu ilk okumamız ve analizimiz meseleye geçici olarak nasıl yaklaşacağımızın ipuçlarını vermişti. Bir gün sonra farklı bir analiz için tekrar mektuba yoğunlaştık. Bu belgenin içinde bizi faillere ve mağdurlara yaklaştıracak ipuçları bulmayı ümit ediyorduk.

Önceki akşam faillerin sadece para talep ettiklerini öğrenmiştik. Kısacası tek dertleri "mangır" dı. Polis camiasında bu tür varlıklı kişilerin kaçırılmasına "kriminal kaçırma" denir. Bu tür olaylara Hollanda'da fazla rastlanmazdı; 1977 yılında gayrimenkul alanındaki girişimci Maup Caransa, 1982 yılında da yol restoranları zinciri sahibi Toos van der Valk kaçırılmıştı.

Bir başka kategoriye de "politik kaçırma" oluşturunuyordu, 1978 yılında İtalya Başbakanı Aldo Moro'nun kaçırılması gibi. Moro daha sonra arabasının bagajında ölü bulunmuştu. 1977 yılında Almanya'da işverenlerin sözcüsü Hanns-Martin Schleyer de savaş geçmişi nedeniyle aynı kaderi paylaşmıştı. O yıllarda Almanya toplumuna korkulu anlar yaşatan örgütün adı Rote Arme Fraktion'du (RAF).

Bir başka kategori olan "ilişkiye bağlı kaçırma", genellikle boşanma esnasında çocuğun karşı tarafa verilmesi sonucunda çocuğu

kaçırma olarak yaşanır. Namus davalarına bağılı kaçırma olayları da bu kategoride görülür.

Dördüncü kategori de “suç çevrelerindeki kaçırma” olaylarıdır. Suç çevrelerinden hem kaçırılan hem de kaçırılanın mesela yapılan anlaşmaya uymaması, verdiği sözde durmaması gibi davranışları bu sonucu doğurabiliyor. İlginç bir kategori olmasına rağmen, polis genellikle bu olaylardan haberdar bile olmaz. Genellikle, failler ve mağdurlar ya da aileleri bu meseleleri kendi aralarında hallederler.

Polis ya da yargı olarak “suç çevrelerindeki kaçırma” olaylarında çözüm için pazarlık stratejisi geliştiririz. Neredeyse tam olarak faillerin neyin peşinde olduğunu bildiğimizden hedeflerine ulaşmak için pazarlık konusunda ne kadar ileri gidebileceklerini tahmin edebiliriz.

Van der Vijver fidyeye tutarı ile ilgili olarak pazarlık yapılmaması konusunda ısrarcıydı. Faillele aralarındaki ilişki zarar görürse, taleplerinin yerine getirilmesi için başka yollara yönelebilirlerdi. Parmak kesebilir ya da başka bir yaralama yaşanabilirdi. Her durumda mağdurların canı yanardı ve Van der Vijver de bunu engellemeye kararlıydı.

Polis açısından fidye, şirket ile aile arasındaki meseleydi. Polis kesinlikle para konusunda taraf olamazdı, bizi sadece fidyenin nasıl verileceğı konusu ilgilendiriyordu. Faillele yakalanma ve tanınma riski almadan parayı nasıl teslim alacakları konusunda mutlaka kafa yormuşlardı. Onların yöntemini bozmalıydık ki onlar da yeni bir yöntem arayışına girmek zorunda kalsınlar. Satranç oyununda buna ustalık hamlesi denir. Doğaçlama nadiren hatasız işler.

Perşembe günü Van der Vijver’in davetlisi olarak İngiliz üst düzey uzman Peter Cheeny geldi. *Special Air Services*’in eski Başkanı olan Cheeny, Heineken Şirketi’ne danışmanlık hizmeti verecekti. Kriz yönetimi konusunda hepimizden daha deneyimli olduğu kesindi,

dış görünüşüne bakılırsa, —el yapımı ayakkabı ve çizgili takım elbisesi ile— geliri de hepimizden yüksekti. Cheeny uluslararası şirketlere kriz durumlarında destek veren özel bir İngiliz firması olan *Control Risks Limited*'da çalışıyordu. Profesyonelliğimizin onu pek etkilemediğini fark ettik.

Cheeny, fidye ödemesinin ertelenmesini öneriyordu; talep edilen tutar hemen ödenirse faillerin daha fazla talep etme ihtimali olduğunu iddia ediyordu. Ayrıca elde ettikleri başarıyla, karşılığında vadettikleri şeyi yerine getirmeyebilirlerdi. Mağdurları serbest bırakmak yerine süreyi uzatabilirler ve aynı parayı tekrar ya da daha fazlasını talep edebilirlerdi. Daha fazla fidye sadece paraya mal olmaz, daha fazla zaman kaybına yol açardı. Dolayısıyla, hızlı ödeme yapmak ironik olarak daha uzun alıkoyma anlamına gelebilirdi.

Hızlı ödemeye karşı bir savı daha vardı: Olayın örnek teşkil etme ihtimali. Kaçırmanın hızlı bir şekilde başarıyla sonuçlanması daha fazla kaçırma olaylarına yol açabilirdi. Konu ilk bakışta polis ve yargıyla ilgili gibi görünse de bu kadar basit değildi. Faillerin işini kolaylaştırdığımızda belki bir sonraki ay bir ünlü sanayici daha kaçırılacaktı. Ya da altı ay sonra sıra yine Heineken şirketine gelecekti. O zaman zarar çok daha büyük olabilirdi.

Kees, Cheeney ile tamamen aynı fikirdeydi. Heineken ve Doderer'in gerektiğinden daha uzun süre faillerin ellinde kalmasının felaket olduğu konusunda hepimiz birleşiyorduk. Suçluların Heineken ve Doderer'i öldürmek gibi bir maksatları olduğunu düşünmüyorduk. Dolayısıyla Heineken ailesinin çıkarı kamu çıkarının önündeydi. Kulağa hoş gelmese de, polis ve yargı olarak bizim önceliklerimiz farklıydı. Hukukun üstünlüğü prensibini savunmak zorundaydık, dolayısıyla çalışma yöntemimiz suçluların başarı oranını mümkün olduğunca düşürmek olmalıydı. Van der Vijver bu durumdan hoşnut değildi.

Yönetim merkezi Van der Vijver ile birlikte ileride alınacak kararlara ve eylemlere yol gösterici olması amacıyla önümüzdeki 24 saat içinde şu noktaların öncelikle göz ardı edilmemesini istedi.

- 1 Heineken ve Doderer'in sağlıklı bir şekilde geri getirilmesi;
- 2 Faillerin kimliğinin ortaya çıkartılması, mümkünse yakalanması;
- 3 Fidyeyi ödmeden olayı sonuçlandırmak, ödemek zorunda kalırsa geri almaya çalışmak.

Cheeney önceliklerimize değer verdiğini belirtti. Hollanda'da geçerli yaklaşımla önceliği mağdurların kurtarılmasına vermemizi anlıyordu ancak her yerde aynı sıralamanın söz konusu olamayacağını söyledi. Mesela İsrail'de, ordu ve polis mağdurların durumundan çok suçluları yakalamaya öncelik veriyordu. Orada failler neredeyse hep öldürülüyor ancak buna rağmen mağdurları kurtarmak da genellikle mümkün olmuyordu.

Van der Vijver yutkundu. Onun önceliği, her ne olursa olsun patronunun sağ kurtulmasıydı. Cheeney'nin hızlı davranmama yöntemini kabul etmişti ama yürekten desteklemiyordu.

Başka noktalarda da sık sık yutkunması ve alınan kararları kabul etmek zorunda kalması gerekiyordu. Alınan kararlarda ağırlıklı olarak söz hakkına sahip olsa da fikirleri her zaman uygulamaya konamayacaktı. Bu meselede son sorumluluk yüksek yetkili mercide, Amsterdam Cumhuriyet Savcılığı'ndaydı. Bu konuda tartışmak gereksizdi; savcılık en üst organdı. Konunun önemi ve hassaslığı nedeniyle düzenli olarak Adalet Bakanı ile de temasımız olacak, onu gelişmelerden haberdar edecektik.

Ortam gergin olmasına rağmen iyiydi. Şimdilik fidye mektubundaki talepler ve tehditler bize yeterince malzeme oluşturunuyordu.

Mektup bizim için zengin bir bilgi kaynağıydı. Soruşturmayla başladığımızda ondan çok yararlanacağımız ortadaydı. Dil ve he-

saplama konularında hatalar vardı. Mesela “banknotlar gelişigüzel numaralanmış olmalı” ne anlama geliyordu? Muhtemelen seri numaraları birbirini takip etmemeli demek istemişlerdi. Aksi hâlde düzensiz sıralanmış olmaması için bizim bütün banknotları tek tek sıralamamız gerekecekti. Kendilerini yanlış ifade ettikleri ortadaydı ama bunu düzeltmelerini isteyecek durumda değildik, üstünde durmadık.

Peki, 4x50.000 adet banknot talep ederken niyetleri neydi? Bizim aklımıza bunun paketlerin fiziki olarak hacmiyle ilgili bir durum olduğu geldi. Daha sonra bu düşüncemizde haklı olduğumuzu anlayacaktık. İyi sarılmış, düzgün paketlenmiş banknotların taşınması daha rahat olacaktı.

Peki, neden daha yüksek değerde banknot talep etmemişlerdi. Bin guldenlik banknotlar aynı hacimde olsa da on kere daha değerliydi. Caransa’yı kaçıranlar bin guldenlik banknotlar talep etmiş ancak dikkat çekmeden bunları kullanmanın olanaksız olduğunu fark etmişlerdi. Bizim haydutlar bunun bilincinde olabilir miydi? Belki de o suçluları tanıyorlardı veya kaçırma olayını incelemişlerdi.

En dikkat çekici yanlış, hesaplamada yapmışlardı. 50.000 adet 500 Fransız frankı 12,5 milyon değil 25 milyon frank ediyordu. Buradan Fransız frankının onlar için o kadar da önemli olmadığı sonucunu çıkartabiliriz. Ya da bu yanlıştan yola çıkarak karşımızdakilerin matematikle aralarının iyi olmadığı sonucuna varabiliriz. Belki de bizi şaşırtmak için yapmışlardı bu hataları. Neden yabancı para biriminde banknot istiyorlardı? Karşımızdaki yabancı bir çete miydi? Ya da paraları Avrupa’nın farklı ülkelerinde mi harcayacaklardı?

Dikkatimizi çeken en tuhaf talep parayı bir sivil polisin taşımasını istemeleri idi. Heineken firmasında sayısız şoför vardı. Failler bir bira kamyonunda paraların bir yere getirilmesini talep edebilirlerdi. Bu taleplerine ikna edici bir gerekçe bulamıyorduk. Belki de polislerin strese dayanıklı olmaları nedeniyle bu talepte bulunuyorlardı.

Bize kendilerini biraz fazla beğeniyorlar gibi geldi. Ayrıca fidye mektubunu da Heineken firmasına değil meydan okumak için karakola göndermişlerdi. Sıradan bir şoför de isteyebilirlerdi, silah kullanmasını bilmeyen, kavga tekniği almamış ama onlar polisi tercih ediyordu. Bize karşı koyabileceklerini göstermek istiyorlardı.

Bu tezimiz kendilerine “Kartal” bize de “Tavşan” kod adını vermeleriyle de örtüşüyordu, ortada açık bir güç farkı vardı. Biri yırtıcı hayvan, diğeri onun avıydı. Belki de polis olarak bu konulara fazla duyarlıydık ancak failler, bir mektubun içinde bu yönde üç farklı sinyal vermişti. Hepsi tesadüf olamazdı.

Kees şoför olarak bir polisin kullanılması konusunu üst mercilerden onaylatmaktan yanaydı, belki de Bakan’ın kendisi bu durumdan haberdar edilmeliydi. İleride parlamentoda bu konuda soru sorulacak olsa açıklama yapacak kişi kendisiydi.

Kees bana adamların bu talebinin bizim lehimize olduğunu söyledi. Polisin bu şekilde dahil olmasıyla Heineken firmasına karşı güç birliği yapıyor olacaktık. İçimizden birini vererek pozisyonumuzu güçlendiriyor, kapıyı aralamış oluyorduk. Stratejik olarak birlikte düşünmek ve hareket etmekten daha fazlasını yapacaktık; taraf olma mecburiyetinde bırakılıyorduk.

Ceza hukuku açısından da bir polisin dahli lehimize bir durumdu. Bir yurttaşın ifadesi genellikle kanıt olarak kabul edilmez. Tanık tanıktır. Oysa polis memurunun ifadesi her zaman daha kıymetlidir.

Talep mektubuna göre araştırma yapmamız yasaktı. Her ne kadar saçma bir talep olsa da bizi bir sorunla karşı karşıya getiriyordu. Bize akıl veren çetecilerin taleplerine uyacak değildik; polisin görevi araştırma ve soruşturma yapmaktır, haydutlar bunu onaylasa da onaylansa da. Ancak bu şekilde talep ettikleri için işimizi dikkat çekmeden yapmak durumundaydık ki bu da ciddi karışıklıklara yol açabilirdi.

Elbette araştırma yaptık. Kaçırılma akşamı çevrede inceleme yapıp tanıkları dinledik, faillerin arkada bıraktıkları olası izleri takip

ettik ve hangi çetenin işi olduğunu anlayabilmek amacıyla arşivi didik didik ettik. Perşembe sabahı hava aydınlanmadan başladığımız çalışmalara devam ettik..

Hedef belirlemekten ve incelemekten daha fazlası gerekiyordu, çok daha fazlası. Önceki akşam gözlem arabasıyla başlamışken bugün teşkilatın neredeyse bütün merkezi organlarına yükseldik. Şimdi yapmamız gereken bir vesileyle toplanmış olan bu kalabalık ekibin proje organizasyonuna geçmesiydi.

Etkin ve sağlam bir strüktür oluşturmalıydık. Daha fazla yetki sahibi olmamız ve farklı işbirliklerine girmemiz gerekiyordu. Bu araştırmanın her alanına yayılmak için yöneticilik becerilerimizi ortaya koymalıydık. İşe bir ekip oluşturmakla başladık.

3

Ekibin kurulması

10 Kasım Perşembe. Polis çalışması tam bir ekip işidir. Vatandaşların, kendi başına üstünü dinlemeden, yasaları ve kuralları çiğneyerek isyancılarla dövüşen inatçı tekil polis memurları olduklarını düşünmesi tamamen kurgu ürünüdür. Gerçekte polisin işi, güçlü bir işbirliği, iyi bir iletişim, sağlam kurallar ve protokoller zinciridir.

Kees ile birlikte şu anda meseleyle ilgilenen ekibi daha da genişleterek bir proje organizasyonu oluşturmaya karar verdik. Çekirdek grubu diğer bölümlerden gelenlerle birlikte başında olduğum Ağır Suçlar Bürosu'ndan arkadaşlar oluşturacaktı. Heineken meselesine özel sağlam bir ekip kuracaktık. Kees'in odasında oluşturulan Operasyon Komuta Merkezi'nde yerimizi aldık, burada bütün hatlar bir araya gelecekti.

Perşembe gününü ekibi belirlemekle geçirdik ancak bu işe başlamadan önce personeli bilgilendirmemiz gerekiyordu. Bu işi benim yapmama karar verdik. Kees komuta merkezinden “üst mercilerle”, Van der Vijver ve Cheeny ile iletişime geçecekti. Ben ise taktik ve teknik istihbaratçılarla görüşecektim.

İşbirliği ve sadakate verdiğim önemin göstergesi olarak bütün personeli Emniyet Müdürlüğü binasındaki Altın Koridor'un üstünde bulunan konferans salonuna topladım. Sıradan personel buraya ancak çağrıldığı zaman gelebilir.

Salon kısa zamanda doldu. Herkes merak içindeydi çünkü kimse gazetelerde yazılanlardan daha fazla bir bilgiye sahip değildi. Onları ben aydınlatıyordum. Müdürlükteki farklı bölümlerden yaklaşık kırk kadar polis salondaydı, Lijnbaansgracht'taki bürodan da gelenler vardı.

Sözlerime bu meselenin ne kadar süreceğini bilmediğimizi belirterek başladım. Bir satranç maçının içine düşmüştük ve rakibimizi tanıyamıyorduk. Hiçbir şey kesin değildi. Bir sonraki hamlenin ne zaman geleceğini bilmiyorduk. Mesai saatleri içinde de, akşam ya da gece yarısından sonra veya hafta sonu da olabilir. Son hamlenin de ne zaman yapılacağını bilmiyorduk. Kaçırma günlerce sürebilirdi ama haftalarca ya da aylarca da sürebilirdi. Bu davayı beraberce çözüme ulaştırıyorduk, bildiğimiz tek şey buydu. Öyle değil mi?

Grubun konuya ilgisi olduğunu hissettim. Salondaki herkes birbirimize yüzde yüz ihtiyaç duyduğumuzun bilincindeydi ve ben ortamı bu şekilde tutmaya çalışıyordum. Sıradan bir istihbarat davasından farklıydı, çünkü kaçırma olayı süregelen bir suçluluk eylemidir. Klasik istihbarat işi, işlenen bir suçtan sonra failin bulunması olabilir, oysa şimdi suç devam ediyordu. Kaçırılanların hayatı ve sağlık durumu yapacağımız hamlelerde önemli rol oynuyordu ki, bu da ortamı olağanüstü gerginleştiriyordu. Ekip içinde tam bir sadakat olması gerekiyordu.

Konuşmama talep mektubunun tamamını okuyarak devam ettim. Yönetim merkezi ile teknik ve araştırma bölümündekiler mektubu inceledikleri için içerikten haberdardı ama birçoğu ilk kez burada duydu.

Salonda çıt çıkmıyordu, herkes pür dikkat dinledi.

“Bu herifleri yakalayacağız,” diye fısıldaşıldığını duydum.

Herkese Heineken ve Doderer'in kaçırılma davasının çözümünde ona ihtiyaç duyulduğunu hissettirmek istiyordum. Mektubun sonunda verilen tepkilerden bunu başardığımı anlaşıyordu.

Buradaki adamlar Heineken ve Doderer'i sağ kurtaracaktı. Daha azla yetinmeye niyetli değillerdi, her ne kadar ikisinin de öldürülmüş olma ihtimali olsa da. Şu anda başlayan süreç içinde hepimiz elimizden geleni yapacaktık ancak ulaşmak istediğimiz hedef henüz çok uzaktı ve bu da heyecanımızı artırıyordu.

Yaklaşık bir saat içinde, önceki akşamdan beri olan biten her şeyi anlattım. Tanıkların ifadelerini ve görevli polislerin bulgularını olabildiğince aslına sadık kalarak aktardım. Heyecan veren anlardan biri Renault'un ön tarafındaki çantada bulunan makineli silahlar, uzilerdi.

Bunu daha önce duymamış olanlar irkildi. Bir kişiyi silahla tehdit edip, başına kask geçirip sonra da arabaya sürüklemek suçtu ancak bunu herkes yapabiliirdi. Polisler de silahlara alışıkıttı ancak makineli silahla dolaşmak başka bir şeydi. Bu bize teröristleri ya da ağır suçlar işlemiş tipleri işaret ediyordu.

Suç çevrelerinde sık sık görüldüğü üzere, uzilerin seri numaraları kazanmıştı. Bu noktada, kazanmış da olsa numaraları ortaya çıkarabilecek tekniğe sahip olan teknik personele önemli iş düşüyordu.

Teknik İstihbarat Bölümü'ndeki arkadaşların çoğu teknik eğitim almış meslektaşlarımızdır. Tam anlamıyla polis memuru sayılmazlar, mesela şüphelileri gözaltına almak ya da güç kullanmak gibi yetimleri yoktur. Teknik eğitimin yanı sıra bulgularını rapor edebilmek için ek bir eğitim de almışlardı. Silahların nereden alınmış olduğunu ya da ortaya çıkan seri numaralarıyla nereden çalınmış olduklarını ortaya çıkarma işi de Taktik Bölüm'deki istihbaratçıların işiydi.

Bu Perşembe sabahı hem teknikçileri hem de taktikçileri bir araya toplamıştım. Bunun iyi bir fikir olduğu hemen anlaşıldı çünkü Teknik Bölüm'deki arkadaşlar bulgularını taktikçi arkadaşlarıyla paylaşmaya başladılar. Normal koşullarda birbirlerinin bulgularından şefin dağıttığı bilgi yazısı ya da zabıtlar vasıtasıyla haberdar olurken burada yüz yüze görüş alışverişinde bulunma imkânı doğdu, hem zaman kazanıyorduk hem de konular açıklığa kavuşuyordu.

İlk şoku atlattıktan sonra ilk tezler ortaya çıkmaya başladı. Bulunan silahlar ve görgü tanıklarının ifadelerinden bu olayı gerçekleştiren çetenin Amsterdam ve çevresinde birkaç yıldır aktif olduğu anlaşıyordu. 1977 yılından beri çeşitli bankalar soyulmuştu ve bu olaylarda uziler de dahil *High Power* makineli silahlar kullanılmıştı.

Kuzeyde bir çatışma esnasında muhtemelen aynı çete tarafından polise ateş açılmıştı. Bunlar tehlikeli adamlardı. Aralarından birinin kalçasına bir polis kurşunu isabet etmişti, bu çete ile ilgili bildiklerimiz bunlardan ibaretti. Kaçırma olayının arkasında da bu çete olabilir miydi?

Ekiple yaptığımız görüşme sonrasında yaver Herman van Hoogen yanıma geldi. Banka soyguncularının bu olayın arkasında olma ihtimalini aklından çıkartamıyordu. Bu adamlar her defasında arkalarında belirgin ve özel izler bıraktıkları hâlde bu izler hiçbir yere varmamıştı. Adeta bilinçli olarak her eylemde bize dağlar kadar iş çıkartıp yanlış yerlere yönlendirmişlerdi. Heineken'in kaçırılma olayında da sayısız izler ve ipuçları vardı: uziler, iki gözlük, gözlük kılıfı, spor çantalar, çekiç, çalınmış minibüs, kaldırılan trafik bariyerleri vs vs. Yanıltıcı izler bırakmanın *modus operandi* olduğuna inanıyordu Herman.

Taktik uzmanlarından Dirk van der Veer yanımdan geçerken bunun Cees Houtman'ın işi olduğunu söyledi. Houtman, aktif ve son derece tehlikeli bir adamdı ve onu ele geçirmekten zevk duyacaktık.

Herman, "Banka soygunlarıyla onun arasında bir bağlantı kuramadık," dedi.

Dirk omuzlarını kaldırarak, "Ama başkalarıyla da kuramadık," dedi.

"Hakkın var," dedi Herman.

Kaçırılma olayları nadirdi, bu olayı da yeni bir çetenin yapmış olması ihtimal dahilindeydi. "Makineli silahları telaş içindeyken unutmuş olamazlar mı?" diye sordum. "Faillerin zamanı azdı, Renault

minibüsü de motoru çalışır vaziyette bırakmışlardı. Aceleden mi yoksa dikkatsizlikten mi?”

Herman, “Tahmin ettiğimiz soyguncularsa, aceleleri varmış gibi davranmış olabilirler. Bence serinkanlılıktan.”

Makineli silahları yanıltıcı ipucu olarak bırakmak akla ilk gelen varsayım olmasa da hiçbir ihtimali atlamamak zorundaydık.

Konferans salonundaki toplantı bana kalırsa başarılı geçmişti. Farklı bölümlerden gelenler birbirleriyle görüş alışverişinde bulunmuşlardı, bu da çok yararlıydı. Ben yıllardır bilginin açıkça paylaşılmasından yanaydım, bu şekilde ekip ruhu pekişiyor, eylem esnasında birlikte düşünme olanağı ortaya çıkıyordu.

Operasyon Komuta Merkezi'ne döndüğümde Kees'e, “Bir amir ile polis memurunun birlikte sahip oldukları bilgiler sadece amirin bildiklerinden daha fazladır,” dedim.

Kees güldü, “Bizim gibi hiyerarşik bir kurum içinde bu pek rastlanan bir yaklaşım değildir,” dedi.

Ona bütün istihbaratçılara bildiğim her şeyi anlatmak istediğimi söylediğimde Kees benimle aynı fikirde olduğunu ifade etti. Yönetim merkezinde, uygulama ekipleriyle her bilginin açıkça paylaşılması için ısrar edeceğini söyledi.

Sonra, “Öne sürdüğün fikri destekleyecek güzel bir deneyimim var,” diye ekledi.

1973 yılında medya devi Paul Getty'nin on altı yaşındaki torunu Paul Getty III kaçırılmıştı. Aile, kaçırılma olayına hiç tepki vermemişti çünkü olayı çocuğun kendisinin kurguladığını düşünüyorlardı. Muhtemelen cimri dedesinden para koparmak için böyle bir oyuna girişmişti. Ancak durum böyle değildi. Aileyi ikna etmek için, kaçırılanlar çocuğun bir kulağını kesip göndermişlerdi.

“Şimdi de aynı şey olmayacağını garanti edemezsin,” dedi Kees. Duyduklarımdan dolayı irkilmiştim ama belli etmedim.

“Benzeri bir şey olursa o zaman kesilen organı sadece savcının değil bütün istihbaratçıların da görmelerini sağlarım,” dedim.

Sırtımda bir ürperti hissettim ama Kees’in bu tür sansasyonel haberler peşinde olmadığını biliyordum. Mesele, olaya gereken ilgiyi göstermektir. Personelle yetişkin insanlar olarak davranıldığında ortaya mucizeler çıkar.

Bana 1977 yılında yaşanan Caransa olayını anlattı. O zamanlar Kees benim bugünkü yaşımdaymış. Ayrıca benim bugün onun emrinde araştırma şefi olarak bulunduğum pozisyon gibi o da Emniyet Şube Müdürü Toorenaar’ın emrinde aynı pozisyonda çalışıyormuş. Kees o günlerdeki deneyimlerinden işlerin nasıl yürümemesi gerektiğini öğrenmişti.

Toorenaar, istihbaratçıları tanıklara bazı soruları sormaları için göndermiş. Polisler soruların bağlamalarını merak ettiklerinde Toorenaar onlara verdiği soruları sormalarını ve cevaplarını kendisine getirmelerini söylemiş. Bilgilerin bir araya getirilmesi, elenmesi ya da genişletilmesi hakkı sadece büyük patrona aitti.

Kees konuşmaya devam ederek kapıya doğru yürüdü.

“Herkes Toorenaar’ın yaklaşımının istihbaratçı polislerin olaya duydukları ilgiyi artırmadığını anlatacağım,” diyerek Carel Jacobs’un odasına doğru yürüdü.

Beş dakika sonra geri geldi. Yönetim merkezi bizim girişimci yaklaşımımıza onay vermişti. Yönetimdeki “üst düzey” kişiler net bir şekilde istihbaratçılara duydukları güveni dile getirmişti.

İstihbarat ekibi sadece bir fikir olarak ya da en iyi ihtimalle önceki akşam telaşla bir araya çağrılan bir grup insandan oluşuyordu. Bu Perşembe günü Kees ile birlikte ciddi olarak ekibi oluşturmaya başladık. Önce hangi cephelerde aktif olmamız gerektiğini konuştuk. Hangi faaliyetlerde bulunmak istiyorduk ve bu faaliyetleri kimler hayata geçirecekti? Tam bir yapboz oyunu gibiydi. Kurarak,

sorular sorarak, araştırarak ve kararlar alarak Cuma öğlene kadar bu şekilde geçecekti zaman.

Girmiş olduğumuz yoldan devam etmeye karar verdik, teknik ve taktik bölümdekiler de bilgilendirildi. Onlara Uygulama Komuta Merkezi I (taktik) ve Uygulama Komuta Merkezi II (teknik) adlarını verdik. Bütün istihbaratçılarla birlikte güçlü bir kovuşturma mekanizması oluşturacaktık ve benim başkanlığında günde iki defa bir araya gelerek görüşme yapılacaktı. Günün diğer zamanında büyük bir kovuşturma odasında herkes kendi alanıyla ilgili çalışmalarını sürdürecekti.

Kees ile birlikte yaptığımız personel seçiminde deneyimli yaverlerimiz, biri benim Ağır Suçlar Bölümü'nden Herman van Hoogen, diğeri Özel İnceleme Bölümü "Ölüm Tugayı"ndan Cor Kok, kulağımıza bazı isimler fısıldadı. Onların da yardımıyla Perşembe'den Cuma'ya kadar istihbaratçılar ve çeşitli bölümlerden gelen desteklerle toplam yirmi sekiz kişilik taktik ekibi oluşturduk. Uygulama Komuta Merkezi I'in Başkanı eski okul arkadaşım başkomiser Gerard Huijsen van Reenen oldu kendisi Özel İnceleme Bölümü'nün şefiydi. Uygulama Komuta Merkezi II'nin başında ise Olay Yeri İnceleme Bölümü Şefi Ton van Genabeek vardı. Olay Yeri İnceleme fotoğraf çeker, ipuçlarını ve izleri inceler, muhtemel faillerin fotoğraflarını toplar. Özel uzmanlık alanına sahip olan Rijkswijk Adli Tıp Laboratuvarı ile görüşürdü. Bizim kendi kurumumuzdu ancak otuz yıl önceki tekniklere sahipti.

Kees'in kendi bölümündeki proaktif istihbaratçılar, Johan van Kastel'in başkanlığındaki Uygulama Komuta Merkezi III'te görev aldılar. Proaktif istihbaratçılar faaliyetlerin ön tarafında yer alırdı. Kees onlarla ilgili olarak, "Suçluların içine düşecekleri tuzakları düşünürler," derdi. Telefon konuşmalarını dinler, muhbirleri kullanır ve gözlem yaparlardı.

Kees ile birlikte bulunduğumuz merkezi pozisyonundan bizim dışımızdaki bazı kurumlar da dahil olmak üzere herkesi yönlendi-

rebiliyorduk. Henüz özelleştirilmemiş olan PTT ile özel hattımız vardı. Oradaki adamımız Henk Brouwer mucize işlere imza atacaktı. Onun sayesinde postanede gece gündüz aktif olan bir kriz merkezi oluşturuldu. Kaçırma olayı süresince onlarca telefon dinlendi ve bazı hatların yönü değiştirildi.

Bunun dışındaki başka hizmetler için de Heineken'in adı telaffuz edilir edilmez bize destek veriliyordu. Taşınmazın ya da arsanın kimin üstüne kayıtlı olduğu bilgisine ihtiyaç duymamız hâlinde tapu ve kadastro derhal istediğimiz bilgiyi veriyordu. Belli bir adreste kimlerin ikamet ettiğini bilmek istediğimizde Amsterdam Nüfus Müdürlüğü anında kişisel bilgileri sunuyordu. Veendam'daki Trafik Merkezi'nden de araba sahiplerinin kimlikleri derhal çıkıyordu. Gerek duyulduğunda bölgesel müdürlükten ehliyet fotoğraflarını almak da sorun yaratmıyordu.

Proje organizasyonumuzun geri kalan personeli fidye mektubundaki talepler doğrultusunda oluşturuldu. Bir Tavşan atanması gerekiyordu. Bunu gerçekleştirmek söylendiği kadar kolay değildi. Karşımıza çıkan ilk engel polisin hiçbir koşulda fidye teslimatıyla ilgisi olamayacağı prensibiydi. Heineken ile onu kaçırانlar arasında böyle bir çıkar çatışması vardı.

Taktiksel nedenlerle "Tavşan"ı teslim etmeye istekli olduğumuz için Kees'in polis ekip şefi ile görüşmesi gerekiyordu. Adamlarından birinin fidyeyi teslim edebilmesi için şefin izin vermesi gerekiyordu. Kolay verilecek bir karar değildi, kelimenin tam anlamıyla polisin ateş hattının içine gönderilmesi anlamına geliyordu. Cheeny Amerika'da yaşanan bir kaçırma olayında fidyeyi getiren adamın kafasına teşekkür mahiyetinde ateş edilip öldürüldüğünü anlattı. Parayı teslim ederken failleri yakından görmüş, dolayısıyla en önemli tanık hâline gelmişti.

Yönetim merkezi Tavşan'ın kim olacağını belirleme işini üstünden atmıştı ancak Bölge Polis Şefi de adamlarından birinin hayatını

tehlikeye atması kararını verirken zorlanıyordu. Kaybedecek zaman yoktu, bu nedenle kararlı Kees'in yönetimde olması memnuniyet vericiydi. Fidyeye mektubunu okurken aklında bir Tavşan vardı. Sakin bir zaman bulduğunda o kişiyle görüşecekti.

Olayda Almanya'yı işaret eden ipuçları olduğu için, Kees oradan bir memuru ödünç alabileceğimizi düşünüyordu. Araştırmanın her bir parçasında Almanya'ya bir adamımızı gönderip yarım Almancasıyla bilgi toplamak yerine oradan bir memuru aramıza almamız daha sağlıklı olabilirdi. Wiesbaden'daki Federal Suç Ofisi'ne işbirliği talebimizi bildirdik. Wiesbaden bize derhal ödünç bir memur gönderdi ve iki polis teşkilatı arasında bir işbirliği sözleşmesi imzaladı. İkinci günde Almanya ile aramızda kırmızı hat kurulmuştu, aramıza gelen meslektaşımız kendi çevresinde küçük çapta bir araştırma yaptıktan sonra kovuşturmanın Almanya tarafının nasıl yürüyeceğini bildiren kısa ve net bir raporu bizim günlük toplantımıza ulaştırdı.

Failler talep mektuplarında Heineken ailesi ile iletişimi Noordwijk'teki villanın 01719-12502 numaralı telefonundan kuracaklarını yazmışlardı. Bu numarayı nasıl bulduklarını anlamak zor değildi, telefon rehberinde yazıyordu. İlk günlerde olayı duyan sıradan vatandaşlar da bu numarayı yoğun olarak aramıştı.

Telefon edildiğinde derhal müdahale edebilmek için De Ark villasına bir polis memuru yerleştirildi. Den Haag'dan başkomiser Hans Cazemier'e bu görevi teklif ettik. Den Haag'da 14 Eylül 1974 yılında, Fransız Elçiliği'nin Japon Kızıl Ordu'ya ait üç kişi tarafından işgal edilmesi olayında pazarlık konusunda gösterdiği başarıyla adını duyurmuştu. Cazemier telefon çaldığında cevap vermeyecekti. Pazarlık esnasında yetkili olmayanların hatta olması istenirdi. Bu kişiler mesajı alır, gerekli yere bildirirdi, karar verme yetkisine sahip olmazlardı. Bu sayede gecikme olurdu ki bu da satranç oyununda sonucu belirleyici öneme sahipti.

Heineken'in otuz dört yaşındaki sekreteri Elly van Gaans'ı telefonun başına oturtmaya karar verdik. Heineken firmasına şantaj yapıldığında bu sekreterin ne kadar başarılı olduğu görülmüştü, Heineken ailesi ve firmasıyla ilgili herkesten daha fazla bilgiye sahipti, ayrıca kriz durumlarında soğukkanlı davranabiliyordu. Elly, De Ark villasına yerleşti. Hans Cazemier için de aynı şey geçerliydi, ayrıca Elly'ye danışmanlık yapacaktı. Ne de olsa büyük villada kalacak yeterince oda vardı.

Villada telefon çalar çalmaz bizim de konuşmaları duyabilmemizde yarar vardı. Hattı dinleme bağlantısından cızırtılar çıkıyordu. PTT'den Brouwer villa ile Amsterdam Emniyet Müdürlüğü'ndeki odamız arasına derhal bir hat çekti. Ayrıca bizim Operasyon Komuta Merkezi ile De Ark villası arasında eski moda ama yüzde yüz güvenilir saha telefonu bağlantısı kurdurdu. Bu telefona hep Hans Cazemier cevap veriyordu, aramızdaki kırmızı hattı oluştuyordu ve meşgul olma ihtimali yoktu.

De Ark ile iletişime geçildiğinde elbette nereden telefon edildiğini bilmek istiyorduk. PTT'nin teknik personeline Noordwijk'teki numaraya bir kapalı koydurttuk. Kapan telefon dinlemesinden farklı çalışır. Telefon dinlemesinde giren ve çıkan konuşmaları duyup aranan numarayı öğrenebilirsiniz ancak arayanın hangi numarayı kullandığını bilemezsiniz. Bunun için Heineken'ların desteği gerekir, kapan yerleştirildiğinde telefon görüşmesini yapan konuşmayı bilinçli olarak uzatarak arayan numaranın merkezde kalmasını sağlayabilir ve bu şekilde numara öğrenilir.

Kapan yerleştirmek riskli bir işti. Analog telefonda deneyimli bir kulak "tık" sesini duyarak konuşmanın kapana düşürülmeye çalışıldığını anlayabilirdi. PTT de kriz döneminde sorunların çözümü için hızlı davranabiliyordu, kısa bir zaman içinde Noordwijk ve civarındaki analog telefon santralini dijitale çevirdi ve "tık" sesinin duyulma ihtimali ortadan kalktı.

Öğleden sonra saat 16:30'da Uygulama Komuta Merkezi I ve II ile konferans salonunda yeniden bir araya geldim. Toplanan istihbaratçılara devrim niteliğinde yeni bir yöntemle çalışacağımızı, tamamıyla açık bir bilgi alışverişini seçtiğimizi söyledim. Amirlerle istihbaratçıların bilgileri bir araya gelince, ayrı ayrı olduğundan daha çoktur...

Salonda bir anda sessizlik oldu.

Elbette gizlilik kaçınılmazdı, hem eşlerimize hem de medyaya yönelik olarak. Bu konu tartışma başlattı. Eşimizle neyi paylaşabilirdik? Neyi paylaşamazdık? Elbette eşlerimiz Heineken ve Doderer'in kaçırılma olayıyla ilgili olarak çalıştığımızı bileceklerdi. Önümüzdeki günlerde, tam olarak ne kadar süreceğini bilemesek de, evde eksikliğimiz hissedilecekti ki bu konuda bir açıklama yapmamız zorunluydu. Ancak kız kardeşlerine, arkadaşlarına ya da komşularına bu bilgileri vermemeleri gerekiyordu. Onları ilgilendiren bir durum yoktu. Kolay değildi ama istihbaratçıların bu konuya bir çözüm bulacaklarından emindim.

Daha sonra araştırmalardan elde ettiğimiz sonuçlar üstünde konuştuk. Renault minibüsün arkasındaki gözlük kılıfı ve tükenmez kalem, bizi nereye götürecekti? Spor çantaları nereden gelmişti? Peki ya makineli silahlar? Bu konuda daha fazla bilgimiz var mıydı? Camı olmayan gözlük hakkında, çekiç ve bağlama teli ya da biber gazının paketi olduğunu tahmin ettiğimiz bir parça plastik hakkında daha fazla bilgi toplayabilir miydik?

Olay Yeri İnceleme Ekibi, doğal olarak bütün nesnelerin ve Renault üstündeki parmak izlerini incelemişti. Minibüsün ön gözünde bulunan kira sözleşmesindeki parmak izleri, polis arşivindeki parmak izleriyle ve son kiralayanın ya da kiralama şirketindeki görevlinin parmak izleriyle örtüşmüyordu. İstihbaratçılar bu bulgu karşısında sessiz kaldılar. Böylesi geniş çaplı bir kaçırılma olayını parmak izi bırakmadan gerçekleştirmek olanaksızdı. Bu faillerin minibüste hiçbir yere dokunmadıkları ya da her dokunuştan sonra

temizledikleri anlamına geliyordu. Bunun çok etkileyici olduğunu söyleyebiliriz.

Professor Tulp Meydanı'ndaki bisiklet tünelinden kaldırılmış olan mantar bariyerlerin sırrını da çözememiştik. Tesadüflere inanmamız mümkün değildi. Failler bu bariyerleri kendileri kaldırmış, yolda oluşan delikleri de kendileri kapatmış olmalıydı. Ya da başkalarına yaptırmışlardı. Bunları gören kimse olmamış mıydı? Yoksa kendilerine belediye personeli süsü mü vermişlerdi?

Bazılarımızın da, Heineken Pentagon binasının bitişiğine, Tweede Weteringplantsoen 11 numaraya, seyyar sütçünün, minibüsle eşya taşıyan öğrencilerle atıştığı noktaya gitmesi gerekiyordu. Bu kargaşadan trafik de, kaçırma olayı da etkilenmişti ve turuncu Renault minibüs dikkatten kaçmıştı. Bütün bunlar tesadüf olabilirdi ama bunu tereddütsüz kabul etmemiz olanaksızdı.

Den Haag Huygenspark karakolu ve çevresinde de inceleme yapılması gerekiyordu. Çarşamba akşamı saat dokuz buçuk civarında kapıya zarf bırakan bir kişiyi gören var mıydı? Büronun önünde ileri geri sinirli bir şekilde yürüyen bir adam görülmüş müydü?

Uzun lafın kisası, araştırılacak çok konu vardı ayrıca bilgiler ve ipuçları da gelmeye başlamıştı. Bunları ele alıp kontrol etmemiz gerekiyordu. İşimiz başımızdan aşkındı. Taktik ekip yaklaşık gece bire kadar çalışacaktı, gece gelebilecek bilgilerin alınması için dört kişinin nöbette kalmasına karar verdik. Bu karar hoşla gitmemiş olabilirdi, muhtemelen gerekli de değildi ama hiçbir bilgiyi kaçırmayı göze alamazdık. Gece nöbetine kalanlar birkaç gece sonra gündüz mesaisine döneceklerini duyunca sevindiler.

İçinde bulunduğumuz durumun ciddiyeti işleri yarım yamalak yapmamıza izin vermiyordu. Ne kadar kısa olursa olsun gelen her türlü ipucunu takip edip sonuna kadar bakmak zorundaydık. Ekibin takip edeceği yöntem buydu: Hedefe yönelik her şey ciddiyetle takip edilecek gerçekten bir bulguya ulaşıldığında *check, check, dubbelcheck*,

defalarca kontrol edilecekti. Faillere yönelik en ufak bir işareti atlamamız kabul edilemezdi.

Öğleden sonra yaptığımız toplantı, saat altıya doğru bitti ama neredeyse kimse bürodan ayrılmaya niyetli değildi. Yüzyılın kaçırma olayıyla karşı karşıyaydık, kimse bunun dışında kalmak istemiyordu. Ayrıca farklı bölümlerdeki polislerin elde ettikleri bilgileri, bulguları birbirleriyle paylaşmaları da son derece önemliydi. Bu nedenle her sabah Kees ile yaptığım görüşme sonrasında ve akşamüzeri yaptığımız toplantıları, yeni gelişmeleri paylaşabilmek için grup hâlinde yapmayı sürdürüyordum. Başarılı bir yöntemdi. Teknik ve taktik bölümdekiler elde ettikleri bulgularla neler yapıldığını görüyor ve bundan dolayı heyecanlanıyorlardı. Elde edilen sonuçlardan haberdar edilmek, herkes için tatmin edici bir duyguydu.

İstihbaratçıların bir kısmı sokaklara çıktı, Olay Yeri İnceleme ekibindekiler Uygulama Komuta Merkezi II'ye gitti, ben de Kees'in odasına döndüm. Kees sevinerek Bölge Polis Şefi'nin bir personeli Tavşan olarak görevlendirmemize izin verdiğini söyledi. Durum ciddi bir risk taşıdığı için ekstra sigortaların yapılması gerekiyordu.

Bir süre sonra sendikadan bir yetkili arayıp görevle ilgili bilgi almak istemişti. Kees, "Bilirsin işte dırdırcılar," dedi.

"Peki, kimi düşünüyorsun?"

"Dickie Steffens, daha önce sözde uyuşturucu alıcısı olarak çalışıyordu, şimdi Dolandırıcılık Bölümü'nde."

O zamanlar Amsterdam Polis Teşkilatı, özellikle de Kees'in bölümünde dikkat çekmeden kılık değiştirerek suç kanıtlarını ortaya çıkartmak amacıyla "bazı çevrelerin" içine girebilen istihbaratçılara sahipti. Görev sorumluluğuna sahip polislerdi bunlar, strese dayanıklıydılar; bu sözde alıcılar, tamamen tarza uygun olarak kollarında pahalı Rolex saat ve bu işler için kiralandan en pahalı arabalarla piyasaya çıkarlardı.

“Dick kendine hâkim bir adam, Komiser Yardımcısı,” dedi Kees. “İletişimi kuvvetli ne istenirse onu yapar ve doğaçlama kabiliyetine sahip. Bana göre en uygun aday.”

Daha sonra Dick ile telefonda konuşurken onun bu görevi hemen kabul etmediğini anladım. Önce karısıyla konuşmak istiyordu. Dick bir de her ihtimale karşı yerine geçecek birini istiyordu, bir önerisi vardı: Komiser Yardımcısı Frank van den Berg. Kees hemen iyi haberi yönetim merkezine bildirmeye gitti.

Tabiri caizse rakip karşısında 10-0 yenik durumdaydık. Şu ana kadar hep topun peşinde koşmuş, daha topa dokunamamıştık. Tek iyi haber kusursuz bir ekibi sahaya göndermiş olmamızdı. Bize göre on numara bir ekipti, muhtemelen Hollanda’nın en büyük kovuşturma ekibiydi.

Bunun sonucunda bize verilen üç günü beklemeden, iki gün sonra *De Telegraaf* gazetesine istenen ilanı verdik. “Tavşan için çayırlar yeşil.” Yönetim merkezinde gazeteye bu ilanı bira fabrikasında çalışan bir kişinin vermesine karar vermiştik. Polis olarak biz bu ilanı veremezdik, ayrıca Heineken adının da geçmemesi gerekiyordu.

Kees, Operasyon Komuta Merkezi’ne sırtarak geri geldi. Yönetim merkezindekiler her şeyi merak ediyor her türlü ayrıntıdan haberdar olmak istiyorlardı. Eve gitmek kimsenin aklına gelmiyordu.

“Beni her an yanlarına çağırılmaları için Brugman gibi konuşmam gerekti”, dedi Kees, “şimdi günde iki defa birer saatlik bir görüşmeye ikna oldular.”

“Şimdi evlerine mi gidiyorlar?” diye sorarken esnememi engelleyemedim.

“Hepsi değil, bazıları. Her önemli karar aşamasında onlara danışacağımız sözünü vermek zorunda kaldım.”

“Zaten böyle anlaşmamış mıydık? Önemli kararlarda danışacaktık ama gündelik eylemlerde değil herhalde.”

Kees başıyla onayladı sonra, “Dickie aradı mı?” diye sordu.

Başımı sallayarak aramadığını ifade ettim.

“Aklına yedek olarak hemen Frank’ın gelmiş olması çok iyi.”

“Özellikle hasta falan olursa, diye.”

“Ya da şoförün yanında oturmak için,” dedi Kees, gözlerinde hinlik vardı. “Talep mektubunda yazılanların tersi ve işleri karıştıracak bir faktör. Bu şekilde zaman kazanabiliriz.”

Telefon çaldı. Arayan Hans Cazemier’di. Birkaç selamlama sözünden sonra Kees’in sesi ciddileşti, “Gerçekten mi?”

Telefonu kapattıktan sonra yüzündeki ciddiyetin yerini gülümseme almıştı.

“Ne dedi?”

“Dedi ki,” Kees ağır ağır konuşuyordu, “Heineken villalar parkına yani De Ark’a varmış.”

“Evet...?” sabırsızlanıyordum.

“Gazeteci doluymuş. Hans’a göre çok sayıda yabancı gazeteci villanın çevresine konuşlanmış.”

Bunun ne anlama geldiğini hemen anladım. Failler De Ark villasından dikkat çekici şekilde işaretlenmiş bir VW minibüsle paraların çıkartılmasını talep etmişti. Çevredeki gazeteci ordusuyla bunun fark edilmemesi olanaksızdı.

“Yine bir kargaşa,” dedim.

“Kesinlikle,” dedi Kees, “faillerle yeniden diyaloga girmemizi gerektirecek bir durum. Yine zaman kazanabiliriz.”

Saat yine gece yarısına yaklaşmıştı. Eve giderken kafamda hoşuma giden bir duygu oluştu, faillerin hazırladığı senaryoda bir tikanıklık olmuştu. Şimdiye kadar çeşitli izler bırakmışlar ama hiçbirisi bir yere çıkmamıştı. Neredeyse her şeyi düşünmüş olmalarından sıkılıyordum. Ancak şimdi bir ışık belirmişti. Basının bu kadar geniş çapta engel teşkil edeceğini hesaplamamışlardı. Bu onların yaptığı ilk hata mıydı?

Tavşan için çayırlar yeşil

11 Kasım Cuma. Emniyet Müdürlüğü karınca yuvasına dönmüştü. Sadece çok sayıda gazeteci değil, diğer bölümlerden gelen istihbaratçılar da merkeze girip çıkıyordu. Oluşturduğumuz organizasyondaki istihbaratçı sayısı yüze ulaşmıştı. Ve hepsinin yönlendirilmesi, talimat verilmesi, bilgilendirilmesi ve dinlenmesi gerekiyordu.

Saat dokuzdaki ekip toplantısında Tahkikat Bilgi Merkezi'nden görevlilerin de aramızda olduğunu açıkladım. Onların elindeki bilgi bankası sayesinde Hollanda'da faaliyet gösteren bütün suçluların bilgisine ve yöntemlerine ulaşabilme şansımız vardı. Çizerler tanık ifadeleri doğrultusunda yaptıkları robot resimleri tekrar tanıklara göstererek kontrol edeceklerdi.

Açıklık her şeyin önündeydi. Cuma sabahı o günkü *De Telegraaf* gazetesinin ilk baskısıyla birlikte kaçırانlarla resmen bir pazarlığa başladığımızı açıkladım. Talep mektubundaki istekleri doğrultusunda gazetenin “Kutlama mesajları” bölümüne ilan vermiştik.

Toplantıya katılanlar arasında ilan konusu tartışma yarattı. Kaçırانları neden kutluyorduk? Bunu yapmak zorunda mıydık? Verdiğimiz ilan kutlama içermese de gazetenin uygulaması sonucunda kutlama mesajı hâline gelmişti. Heineken firmasındaki sekreter bu ilanı vermek için gazeteyi aradığında ona bu bölümdeki ilanların mutlaka kutlama mesajı içermesi gerektiği bildirilmişti, aksi hâlde bu

tür şifreli bir ilanın “küçük ilanlar” ya da “aranyor” gibi bölümlere konması gerekiyordu. Oysa kutlama bölümüne konması kararlaştırılmıştı. Kısa sürede çözüm bulundu, mesajın altına “Bu bölümdeki ilanların sonuna kutlama eklenmesi zorunlu,” ibaresi kondu. “Kutlama” sözcüğü geçtiği için ilanın yayınlanması mümkün oldu*.

Felicities	
ANNEMARIE, hartelijk gefeliciteerd met je 16e verjaardag. Kusjes van mama, Kees, Mona en Maria.	ger buskop
Het weiland is groen voor de haas. CONTACT dringend gewenst. De aard van deze rubriek vereist een gelukwens aan het slot.	Nu sta je ook in De Telegraaf Van harte gefeliciteerd!! Je moeder
Hartelijk gefeliciteerd lieve CARLA Gerritsen met je 16de verjaardag. Mammie en Marco.	LIEVE HENK EN PAPA. VAN HARTE GEFELICITEERD MET JE VERJAARDAG EN HEEL VEEL SUCCES MET DE INGESLAGEN WEG. VEEL LIEFS, MARION EN BASTIAAN.
Hartelijk gefeliciteerd voor de LIEFSTE vader van de hele wereld, Vincent en Bianca.	Alweer 30, gefeliciteerd JANNY. Gerry, Arnold, Ronald, Jai, Fax en Wiri.

Suçluları kutlamak zorunda kalmadığımız için seviniyorduk ama yine de bu ilan bazılarımızın canını sıktı. Aynı zamanda adamların amacının da bu olduğunun farkındaydık. Boyun eğmemizi istiyorlardı. Bir polis memurunun Tavşan olarak talep edilmesi, fidye mektubunun karakola bırakılması, Kartal-Tavşan metaforu bizim için kendini beğenmişliğin göstergesinden başka bir şey değildi.

Taktik bölümündeki istihbaratçılardan biri Doderer'in ailesi ile ilgilenmemizi önerdi. Heineken'ın karısı Lucille, İsviçre'den gelen

* Kutlamalar
Tavşan için çayırlar yeşil.
Acilen İLİŞKİ'ye geçilmesi isteniyor.
Bu bölümdeki ilanların sonuna kutlama eklenmesi zorunlu.

kızı Charlene ve kocası çeşitli yollarla bilgilendiriliyordu. Bunun “Heineken’i kaçırma olayı”na dönüşmemesi gerekiyordu. İki kişi kaçırılmıştı ve hem polis hem de yasalar önünde her iki kişi de eşitti. Heineken’in bir şekilde hayatını kaybetmesi durumunda hem Heineken firmasının hem de polis teşkilatının aynı güç ve titizlikle Ab Doderer’in kurtarılması için çalışacağından yüzde yüz emindim.

De Telegraaf gazetesinin sabahki baskısında atılan “Aile korku içinde” manşetine inanmamız gerekirse, Doderer ailesi çaresizlik içindeydi. Onlar kendilerini söylentilere, gazetecilere ya da çevreden gelen meraklı tepkilere karşı Heineken ailesi kadar iyi koruyamazdı. Bu nedenle bir çift istihbaratçının Bayan Doderer, oğlu ve oğlunun kız arkadaşı ile sürekli temas içinde olmasına karar verdik. Bütün günlük gazeteleri alıp her gün yanlarına gidecekler ve yazılanlardan nelere inanmaları nelere inanmamaları gerektiğini konuşacaklardı.

Ekip içinden stratejimizi keskinleştirmemiz yönünde başka iyi öneriler de geldi. Bu dikkat çekiciydi çünkü yöneticiler genellikle sadece sınırları belirgin görevlerden sorumlu tutulur. Onların meseleye gösterdikleri ilgiyi ne kadar değerli bulduğumu göstermek için, ekip odalarına Uygulama Komuta Merkezi yerine herkese daha fazla hitap eden BEYİN TAKIMI 1 ve BEYİN TAKIMI 2 yazan büyük afişler astım.

Gazetede ilanın yayınlanmasından sonra hangi gelişmelerin yaşanacağını heyecanlı beklentisi içine girdik. Herkes faillerden gelecek yeni haberin gerginliğini hissediyordu; her an telefon çalabilir ve KARTAL kendini tanıtabilirdi. Bu arada işimize devam etmek zorundaydık. Sabah toplantısından sonra herkes kendi işine döndü. Yapacak çok işimiz vardı; gelen bilgilerin kontrolü bunlardan biriydi.

Her ne kadar hem polis hem de Heineken firmasından dışarı hiçbir bilgi sızıyor olsa da, medyada konuyla ilgili haberlerin ardı arkası kesilmiyordu. Heineken firması her türlü yorum için polise gi-

dilmesini söylüyordu. Biz de sorular karşısında elimize talep mektubunun geçmiş olmasının dışında hiçbir bilgi vermedik. Buna rağmen gazeteler Heineken'ın kaçırılma olayıyla doluydu. Mesela bu Cuma sabahı *De Telegraaf* gazetesi Heineken villası, iddia edilen makineli silahlar, fidye miktarı ve Doderer ailesi ile ilgili bilgilerle doluydu. *Algemeen Dagblad* gazetesi de koruma altındaki villadan, kaçırılma sigortasından, anonim bir kaynaktan alınan bilgilerden söz ediyor, kriz ekibinden (Heineken yöneticilerinden G. Van Schaik'in ekibi yönettiği yanlış bilgisiyle), biranın istikrarlı borsa kurundan, yabancı basının kaçırma olayına gösterdiği ilgiden ve Hollanda'da giderek daha fazla yabancı suç örgütünün aktif olmasından dem vuruyordu.

Bütün bu medya ilgisi sadece bize değil Heineken firmasına da ipuçlarının gelmesini sağladı. Bilgiler hem yazılı hem de telefon yoluyla geliyordu. Heineken şirketiyle bu bilgileri nasıl almaları gerektiği konusunda anlaşma yaptık. İstihbaratçıların takip etmesi için onlara gelen her türlü bilgiyi en kısa zamanda bizimle paylaşmaları gerektiğini söyledik.

Ortalıkta bu kadar yalan yanlış haberin dolaşması bizim aleyhimizydi. Tanıkların ifadelerinde mantıktan uzaklaşmaları bizde güvensizlik oluşturuyordu. İstihbaratçının el kitabında, ifadenin duygularla algılama temeline oturduğu yazar. Heineken'ın kaçırma olayıyla ilgili halkın sahip olduğu bilgiler kendi duydukları, gördükleri ya da kokladıkları bilgilere dayanmıyordu, farkında olmadan gazetelerden okudukları ya da televizyondan duydukları bilgilere dayanarak konuşuyorlardı. Bu durum bilgilerin güvenilirliğine haneler getiriyordu.

Çevre araştırması yaparken şaşkınlık içinde tanıklardan bizden önce başka polislere de ifade verdiklerini duyduk. İkimizde yaptığımız küçük araştırma sonucunda bizden hiçbir istihbaratçının onların yanına gitmediği ortaya çıktı. Bazı gazeteciler kendini polis olarak mı tanıtıyordu?

Yanlış anlaşılmalari engellemek için adamlarıma tanıklara derhal kimliklerini göstermelerini önerdim, “Kapı açılır açılmaz fotoğraf- lı polis kimlik kartlarınızı çıkartıp göstereceksiniz.” Bu davranışın yeterli olup olmayacağını bilmiyorduk. *De Telegraaf* muhabirlerin- den Bram Brakel bir çözüm bulmuştu. Sabah mahalle araştırmasına başlamadan önce karakoldaki nöbetçi amirin yanına gidip onu kısaca selamlıyor, “İyi günler, kolay gelsin,” diyordu. Daha sonra “Polisten geliyorum” diyerek tanıklarıyla konuşmaya başlıyordu. Brakel bu davranışıyla fiziki olarak karakoldan çıkıp tanıkların yanına gittiği için kendince meslek etiği sınırları içinde kalıyordu.

Dick Steffens ve Frank van den Berg, Tavşan olmaya hazır olduk- larını bildirdiler. Aynı gün içinde Olay Yeri İnceleme tarafından Dick van Zetten adına pasaport ve ehliyet hazırlandı. Frank da aynı şekilde Frank van den Heuvel adına hazırlanmış pasaport ve ehliyetini teslim aldı. Bu kimliklere ihtiyaçları olup olmayacağını bilmiyorduk ama tedbirli olmak durumundaydık. Adamlar polisleri de kaçırmaya kalkıştırlarsa gerçek kimliklerini ve adreslerini bilme- meleri gerekiyordu ya da yıllar sonra hapisten çıktıklarında da bu bilgilere sahip olmamalarında yarar vardı.

İlk günler bu iki polis de evlerine gitti ancak birkaç gün sonra gitmemeye başladılar. Hem evlerine hem de Emniyet Müdürlüğü’ne gelmiyorlardı. Meslektaşlarıyla boş vakitlerinde bile görüşmemeleri gerekiyordu, ekibin aldığı kararları, gelişmeleri bilmemeleri gere- kiyordu. Varsayalım fidye ödemesi yapılırken kafalarına bir silah dayanarak bilgi vermeleri istense, bu konuda hiçbir şey bilmedikleri için hiçbir şey söyleyemezlerdi. Kulağa abartılı bir önlem gibi gele- bilir ancak profesyonel olarak yaklaşmamız gerekiyordu ve herkes bu konuda hemfikirdi.

İki fidye taşıyıcısı için bir refakatçi ekip oluşturuldu. Ekip, gece gündüz iki Tavşan’a tavsiye ve destek verecekti. Refakatçiler arasında

yer alan Adalet Bakanlığı'ndan Dr. Psikiyatr Havinga'nın da rolü önemliydi. Teun bu doktoru Toos van der Valk'ın kaçırılma olayından ve Moluklu'ların yetmişli yıllarda gerçekleştirdikleri eylemlerde verdiği önemli danışmanlık hizmetinden tanıyordu. Havinga, hayatlarını tehlikeye atan Tavşanlar için de, yönetim merkezi için de her zaman ulaşılabilir durumdaydı.

Bu Cuma günü, Tavşanlar bu kadar büyük fidye operasyonunun nasıl gerçekleşeceği üzerine kafa yormaya başladılar. Johan van Kassel başkanlığında gözlem ekibindeki görevliler en az yedi araba, bir işaret aracı, iki tane alçaktan uçan uçak ve iki helikopter ile Tavşan'ın kullandığı sözde fidye taşıyan arabayı izliyordu. O günlerde uydu bağlantısı olmadığı için hava filosu Amsterdam Emniyet Müdürlüğü ile Hollanda'nın en uzak noktalarından telsizle bağlantı kurmak zorundaydı.

Karadan ve havadan bütün araçlarla iletişimin iyi sağlanıp sağlanmadığı kontrol edildi. Tavşanlarla hangi durumda arabayı terk edecekleri, aniden böyle bir fırsat olursa faillere ne söyleyip ne söylemeyecekleri üzerine bir dizi anlaşmalar yapıldı. Karşılaşılması muhtemel her türlü sürpriz ve yanlışların en aza indirilmesi için akla gelebilecek her türlü senaryo üstüne konuşuldu. Varsayalım faillerle iletişim kuruldu ve başka arabaya geçmeleri talep edildi, o zaman geçilecek. Peki ya ıssız bir yere doğru gidilmesi gerekiyorsa? Eylem son bulacak. Peki ya iletişim varsa ancak pazarlık yapmak olanaksızsa? Ya da varsayalım...? Bir de varsayalım...? Hiçbir olasılığı atlamadan bir kararlar ağacı oluşturuldu. Onlar şunu yapınca biz şunu yapıyoruz, vs. Tavşanlar bütün seçenekleri akıllarına kayıt ettiler ve bir "oyun" çerçevesinde test ettiler.

Yönetim merkezinde silah taşınıp taşınmayacağı da uzun uzun tartışıldı. Silah taşınmaması kararı alınır alınmaz arabanın hiç değilse bir yerine silah gizleme önerisi gündeme geldi ama bu da red-

dedildi. Acil bir durumda Tavşan'ın gizlenmiş silahı alabilme şansı az görünüyordu, iyi gizlenmemesi de diğerlerinin onu bulma riskini artırırdı. Güvenlik önlemleri konusunda da aşağı yukarı aynı şeyler oldu. Önce kurşungeçirmez yelekler konuşuldu daha sonra kurşungeçirmez tişörtlerle tartışma uzadı ama sonunda ikisi de kabul edilmedi.

Tavşan'ın güvenliği için bir de fidye arabasına verici yerleştirilmesi konuşuldu. Van der Vijver buna da pek sıcak bakmadı. Ancak Kees polisin böyle bir görev için Tavşan sunmasının bazı koşulları olduğunu söyledi ve bu da o koşullardan biriydi.

Günümüzde her cep telefonu takip edilebiliyor ama 1983 yılında *tracking device** önemli ve kapsamlı bir buluştu. De Eenhoorn polis tamirhanesinde çalışanlar vericileri gizlemek için büyük çaba harcadı. Neyse ki Peter Cheeny minibüsü incelediğinde vericiyi bulamadı.

Almanya ve Belçika ile sözleşmeler yapıldı. Tavşanlar sınır ötesine geçmek zorunda kalırlarsa, biz de küçük oluşumlarla ilerleyecektik. Küçük oluşum yedi araç ve işaret aracından oluşacaktı. Havadaki araçlar Hollanda semalarında kalacaklardı.

Teun Platenkamp, Kartal rolünü başarıyla üstlendi. Bu Cuma gününden başlayarak her gün oynanacak olan oyunda Tavşanlara talimatlar verirken Johan ve gözlem ekibi belli etmeden onları takip edecek ve kontrol altında tutacaktı. Teun'ün yaratıcılığının sınırları yoktu. Tavşanların zayıf yanlarını bulup ortaya çıkarmaya çalışıyordu. Kısa süre içinde gerçekten karşılaşılabilecek problemlere karşı direnç geliştirmiş olacaklardı. Her gün normal trafiğin içinde, farkında olmayan diğer arabaların arasında yüzlerce kilometre gidiyorlardı.

İlk günlerde iletişim sorunları yaşandı. Radyolar ve araç telefonları tutukluk yaptı. Bunların çaresine bakıldı ama Kees'in dert etmesi için yeterince nedeni vardı. Ona göre organizasyondaki zayıf nokta başka arabaya geçmeleri hâlinde oluşacaktı. Teun Tavşan'ı

* izleme cihazı—ed.n.

arabasından inmeye ve bir Mini'ye binmeye zorladı; Miniyle Utrecht hayvan pazarına gidecekti. Oraya geldiğinde, Teun Tavşan'a Mini arabasıyla birlikte hayvan taşıma aracına binmesi talimatını verdi, sonrasında araç çevreye aldırmadan hayvan pazarını terk etti. İşte bu kadar, başarıyla gerçekleşti.

Heyecanlı bir film çekiyor gibiydiler. Eldeki bütün olanakları kullanarak bir tür izcilik oynamaya benziyordu ancak son derece ciddi olmak zorundaydılar; sonuçta söz konusu insanların hayatıydı.

Talep mektubunda belirtilen son gün, 12 Kasım Cumartesi günü, gazetede hemen hemen aynı ilanı tekrar yayınlattık. Kutlamalar bölümünde yayınlamak için hangi sözcükleri kullanmamız gerektiğini öğrenmiştik. İlk ilandaki kuru kutlama sözcüğünü bu defa yürekten kutluyoruz diye değiştirdik. Neyse ki sonunda ünlem işareti yoktu.

Yürekten kutluyoruz. Çayırlar tavşan için yeşil.

Acilen ilişkiye geçilmesi.

Bu Cumartesi günü bütün ekip eksiksiz olarak bir araya geldi. Diğer bölümler için hafta sonu tatili olmasından dolayı merkezde ortalık sakindi, yanıltıcı bir sakinlik.

Oysa perde arkasında hareket vardı. *Algemeen Dagblad* gazetesinde bir gün önce şu ilan yayınlanmıştı: "*Heineken'in kaçırılma olayı ile ilgili gazeteci 50.000 gulden ödül veriyor. İsmi açıklanmayacağı garantisizlikle birlikte.*" Altında 023 ile başlayan iki telefon numarası yer alıyordu. Haarlem şehrinin koduyla başlayan bu numarayı çevirenlerin karşısına haftalık *Panorama* dergisi çıkıyordu. Bu sansasyonel dergi karşımıza basın dünyasının yeni bir fenomeniyle çıkmıştı: çek defteri gazeteciliği.

De Telegraaf gazeteciliği de bilgi karşılığında ödül vermeye soyunmuştu. Gazetenin Cumartesi ekinde Çarşamba akşamı turun-

cu Renault minibüsün arkasından giden taksi şoförü Wuyts ile bir söyleşi yayınlandı. Daha sonra Wuyts'un bu söyleşi için yüklüce bir para aldığını öğrendik.

Akşam toplantısında herkese olayla ilgili yeniden gizlilik esasını hatırlattım. İstihbaratçılar için de büyük ödüllerin cazip olabileceğinin farkındaydım, kaçırma hikâyesinin detaylarını en iyi bizler biliyorduk. Kendilerini arayan gazeteciler olduğunda konudan derhal beni haberdar etmelerini istedim.

Birkaç gün sonra iki istihbaratçı birbirinden bağımsız olarak yanıma gelip *Panorama* dergisi tarafından arandıklarını söyledi. Daha önceki bir davadan tanıdıkları gazeteciler tekrar onlarla ilişki kurmuşlardı. Gazeteciler onları övgülere boğmuş, tuzağa düşürmeye çalışmış ve vaatlerde bulunmuşlardı, neyse ki adamlarım ağızlarını açmamıştı. Mide bulandırıcı bir oyundu ancak gelip bana anlatmış olmalarından dolayı mutluydum.

Panorama'da çıkan ilanın bizim birlik duygumuza yararı olduğunu düşünüyordum. Acımasız dünyada ortak bir düşmanımız daha olmuştu. Bu meseleyi birlikte, doğru bir şekilde çözme arzumuz daha da biliniyordu. Tanımadığımız bir rakibimiz vardı ve kollarının ne kadar uzun olduğunu bilmiyorduk. Bu nedenle bugünden itibaren gizlilik kararımızı merkezin diğer bölümlerinde çalışan meslektaşlarımıza karşı da uygulamalıydık. Bu davranışımız meslektaşlarımızla aramıza istenmeyen bir mesafe soktu. Farklı bölümlerde çalışan istihbaratçılar birbirlerinin yanına girip çıkar, fikir ve deneyim alışverişi yapardı; bu alışkanlığımızı geride bırakmalıydık. Kapılar kilitli tutulmaya başladı. Ekibin çalıştığı odaların koridoru yetkili olmayanların geçemeyeceği yasak koridor ilan edildi.

Çok daha önemli yasaklar basına yönelikti. O zamana kadar istihbaratçılar ilgilendikleri konularla ilgili olarak basın mensuplarıyla kendileri görüşürdü. Dolayısıyla gazeteciler de Emniyet Müdürlüğü'nün düzenli ziyaretçileriydi. Çoğu, paternoster asansö-

r n nasıl çalıştığını, sevimsiz arıza alarminin almasını istemiyorsan zamanında binip inmek gerektiğini biliyordu.

Bu olaya gazetecilerin dahil olsun istenmiyordu, talep mektubunda da “Kaçırma olayıyla ilgili yayınları durdurun (gazete, radyo, tv, vs vs)” yazıyordu.

Basına bilgi sızma riski taşıyan bir başka faktör de Doderer ailesiydi. Aileyi düzenli olarak gelişmelerden haberdar ediyorduk ancak basının bu cumartesi günü ailenin Amsterdam’ın batısında Melkmanstraat’taki evini keşfetmiş olduğunu anladık. Bugün yarın burada bir sorun yaşanabilirdi.

Kapılarının önünden ayrılmayan gazeteciler tarafından kendilerine ne tür cazip tekliflerin sunulduğunu bilmiyorduk ancak her türlü riski bertaraf etmeye karar verdik. İstihbaratılarımızın her gün yaptıkları ziyaret yeterli güvence vermiyordu. Sahip olduğumuz bağlantıları harekete geçirdik ve aynı gün Heineken ailesine ait arazideki bir villa Doderer ailesine tesis edildi, Monako Prensesi Grace Kelly’nin da bu villada kalmışlığı vardı. Bu taşınmadan memnundular çünkü gazeteci ordusundan onlar da rahatsız olmuştu. Derhal villanın telefon bağlantısı kontrol edildi. Aileye bunun kendi güvenlikleri için gerekli olduğunu açıkladık, onlar da anlayışla karşıldılar.

Ab Doderer’in eve telefon etme olasılığına karşı Melkmanstraat’taki evde bir aile ferdi kalmayı sürdürdü. Bu durumda telefona kimsenin cevap verememesi felaket olurdu.

Günün devamında makineli silahlar hakkında daha fazla bilgi edinebildik. Olay yeri inceleme silahların üstünde hiçbir parmak izi ya da işe yarar başka bir iz olmadığını saptamıştı. şimdi de Adli Tıp Laboratuvarı’ndan bu silahların başka olaylarda kullanılmadığı bilgisi geldi.

Bu hem iyi hem de kötü haberdı. Daha önce kullanılmış olsa o olayla bağlantı kurabilirdik. Ne kadar çok bağlantı ortaya çıkarsa konu hakkındaki fikirlerimiz de o kadar artardı. Ayrıca ceza ölüsü olarak da suçluların ne kadar fazla suçları varsa yakalandıklarında hâkim o kadar uzun hapis cezası verebilirdi.

İyi haber ise geride bırakılan silahların blöf olarak kullanılmış olma ihtimalleriydi. Bu silahları nereden edindiklerini elbette araştırmamız gerekiyordu ancak kullanılmamış olması göz korkutma amacı taşıyordu. Adeta, “biz bunu yapabilecek durumdayız, bak nelere kadiriz,” diye meydan okuyorlardı.

Silahlardan birinin nereden geldiğini biliyorduk, Van der G. isimli Amsterdamlı NatRes’lerden birine aitti. NatRes, Ulusal Rezerve Birliği Hollanda Ordusu dışında, sivillerin oluşturduğu ve Ruslar gelirse harekete geçecek olan silahlı bir birlikti. 1938’de Soğuk Savaş’ın zirve yaptığı yıllarda kurulmuştu. Bu bağlamda NatRes üyesi bir adamın silahı evinde tutması yasaldı. O da silahı parçalara ayırıp, her birini evin başka yerinde saklayarak muhafaza etmişti.

1980 yılında 30 Nisan’ı 1 Mayıs’a bağlayan gece, Van der G.’nin silahının en önemli parçaları kaybolmuştu, bu parçaların arasında silahın kime ait olduğunun belirlenebildiği şifrenin bulunduğu parça da vardı. Daha sonra Renault’un arkasında kullanılmaya hazır vaziyette bulduğumuz makineli silahın incelenmesinde Van der G.’nin silahına ait parçaların bulunduğu anlaşıldı. Van der G. bu parçaların o gece evinden alındığını iddia ediyordu, bu doğru olabilirdi ancak kraliçe Beatrix’in tahta geçtiği ve Amsterdam’ın “Konut yoksa Kraliyet de yok” sloganlarıyla büyük protestolara sahne olduğu bu tarihe denk gelmesi sorunluydu. Kafası atan bir nişancı ortalığı kan çölüne evirebilirdi.

Bu kişiyi izlemeye aldık ve telefonlarını dinlemeye başladık. Leidseplein’deki bir restoranda bulaşıkçı olarak çalışıyordu. İlginç bir tipti, poliste suç kaydı yoktu, kaçırma olayına karışacak bir tip

gibi görünmüyordu. İfadesini aldık, birbirinden farklılık gösteren ifadeler verdi. Bir gece nezarethanede kaldıktan sonra ertesi gün özgürlüğüne kavuştu. Elimizde onu suçlayacak somut kanıt yoktu.

Artık hızlı bir şekilde faillerden bir tepki geleceğini düşündüğümüz için en azından teorik olarak kurtarılma ânı da yaklaşmış olabilirdi. Bu nedenle Heineken ve Doderer için bir karşılama ekibi oluşturmaya karar verdik.

Caransa'nın kaçırılma olayından ders çıkarmalıydık, o zaman bu noktada büyük hatalar yapılmıştı. Fidyeye ödendikten sonra Maurits'in serbest bırakılması konusu ortada kalmıştı. Anlaşılan fidye ödeneceğinden yakın arkadaş çevresi de haberdardı, aksi hâlde o gece arkadaşlarının Emniyet Müdürlüğü'nde bulunmasının mantıklı bir açıklaması olamazdı. Maurits Amsterdam'ın Zeeheldenbuurt semtinde Zoutkeetsplein'de serbest bırakılmış, oradan taksiye binerek Emniyet Müdürlüğü'ne gelmişti. Burada kendisini karşılayan arkadaşları ona Middellie çiftliğinde nasıl zaman geçirdiğini sormuşlardı. Gazetelerde Caransa'nın tutulduğu yerle ilgili spekülasyon yapılmıştı, polisler onun ifadesini almadan önce arkadaşları ona bütün bu haberleri vermişti. Faillerin bulunması ve işlenen suçlarla ilgili yapılacak çalışmalara gölge düşmüştü.

Böyle bir durumu önlemeliydik. Uygulama Komuta Merkezi'nde Ağır Suçlar Bölümü'nden istihbaratçılardan oluşan iki karşılama ekibi kurulmasına karar verdik. Bu ekipler Heineken ve Doderer'in serbest bırakılmasından hemen sonra faillerle ilgili henüz kirlenmemiş bilgilere ulaşmaya çalışacaktı. Bu kişilerin Ağır Suçlar Bürosu'ndan olması gerekiyordu zira Heineken timi kurtarılmadan hemen sonra dağılacaktı. Ödenen fidyenin geri alınması ve faillerin yakalanıp cezalandırılmalarını sağlamak benim çekirdek ekibimin üstüne düşen görevdi.

Kees bilinen iki çifti düşünüyordu, birbiriyle çalışma konusunda deneyimli iki çift. Gerçeklere ulaşmak için ifade almada bu çiftle-

rin üstüne yoktu. Uyguladıkları teknik sonucunda failler genellikle anlatmayı planlamadıkları şeyleri bile anlatırlardı.

İlk ifadeleri teybe kaydetmek daha profesyonelce geliyordu. Kaçırılanların ülkenin hangi köşesinde serbest bırakılacaklarını ve onları ilk biz mi görecektik, bilmiyorduk. Her durumda ekip olarak anında o adrese gidilecekti. Adalet Bakanlığı kaçırılanlar ölü ya da canlı, ülkenin neresinde ele geçirilirse geçirilsin kovuşturma koordinasyonunun Amsterdam Polisi'nde olduğunu ifade etmişti. Normal olarak kural, suçun işlendiği bölgenin polisinin araştırmayı yürütmesidir.

İlk ifadeler banda kayıt edildikten sonra telefonla Amsterdam'daki istihbaratçılara dinletilecekti. Bu yöntem ilk ifadelerin kâğıda dökülmesi ve onunla ekibin diğer üyelerinin bilgilendirilmesinden daha doğru geliyordu.

Günlük mesailerini bitirenler henüz evlerine varmışken büyük haber geldi. 12 Kasım Cumartesi günü saat 19:09'da De Ark villasında telefon çaldı, tabii aynı anda bizim merkezdeki telefon da. Olay başlıyordu. Sırtımdan soğuk terler aktı. Aksiyon!

Elly van Gaans'ın telefonu açıp net bir ses tonuyla, "Alo" dediğini duydum. Gıcırtılı bir hatla verilen mesaj zar zor anlaşılıyordu:

Ben Kartal!

Kartal konuşuyor,

Tavşan'a verdiğimiz görevdir.

Tavşan'ın görevi Utrecht Tren İstasyonu'ndaki 2150 numaralı bagaj dolabında. Tekrar ediyorum; Utrecht Tren İstasyonu'ndaki 2150 numaralı bagaj dolabında, 2150, 2150.

Bu görevi hemen oradan alın ve onu De Ark villasına götürün.

Orada Kartal'dan gelecek telefonu bekleyin.

Kartal.

Elly'nin tepkisi son derece soğukkanlıydı. Konuşma bittikten sonra konuşmanın banttan mı yoksa canlı olarak mı yapıldığını sordu. "Canlı olarak hattaysanız sizden derhal bana bir şey söylemenizi istiyorum. Acilen! Orada mısınız?"

Sesi aciliyeti vurguluyordu, çaresizliği değil. Hattın diğer ucundaki kişi onun sesinden önemli bir şey söyleyeceği hissine kapılırdı.

Bir erkek sesi, "Bant," dedi ve telefon kapandı.

2150 numaralı bagaj dolabı

13 Kasım Cumartesi. Sabah saat sekiz buçukta konferans salonunda toplananların önünde esneyerek duruyordum. Utrecht Tren İstasyonu'ndaki operasyon saat 04:00'e kadar sürmüş, üstünden sadece beş saat geçmişti. Operasyondan sonra Monnickendam'a gidip birkaç saat huzursuzca uyudum.

Salondakilerin hiçbir şeyden haberi yoktu, henüz gazetelere de bakmamışlardı, birbirleriyle paylaşacakları bir haber yoktu. Bilgiye açıldılar. Kaçırma olayının içeriğine geçmeden önce onlarla başka bir konuda konuşmak istedim. Farklı istihbaratçılar tarafından birçok yan araştırma yapılmıştı. İfadesi alınan her tanık, incelemeye alınan her nesne yan araştırmaya giriyordu ve hepsinden tutanaklar oluşturulmuş, sonunda kâğıttan dağların arasında kalmıştık.

Bu kâğıt canavarından yararlanabilmenin tek yolunun bu tutanaklardan bir hikâye oluşturmak olduğunu söyledim. Bu şekilde olayların kronolojik olarak nasıl geliştiği okunabilecek, gerekli yerlerde daha detaylı araştırmalara gönderme yapılabilecekti. Herman bu işi ağız iyi laf yapan, sağlam bir yüreğe sahip Dirk van der Veer'e verdi. Dirk iş arkadaşlarına tutanakların ne şekilde kendisine teslim edilmesini arzu ettiğini bildirdi.

D n ak amki telefon konuşmasını eve gittikleri için duymamış olanlara bandı dinlettim. Hı ırtılar içinden Utrecht Tren İstasyonu'ndaki 2015 numaralı bagaj kutusuna gidilmesi emrini verenin Amsterdam aksanlı, altmı lı ya larda bir erkek olduğu söylenebilirdi.

Gerard Huijser van Reenen ve bürosundaki taktik istihbaratçılar Amsterdam'ın yer altı dünyasını iyi tanırdı. Sesi dinlediklerinde hiçbirine tanıdık gelmedi. Kartal ne yazık ki kimse tarafından tanınmıyordu. Emin olmak için bandı bir kere daha dinlettim, herkes ba ını sallayarak tanımadı ını ifade etti. Ölüm tugayının tamamından hiç kimse bu yer altı dünyasının üyesini tanımıyor olabilir miydi? Olanaksızdı. Ya da karşımızdaki yeni bir çete miydi? Muhtemelen. Telefon bandını Alman meslekta larımızı  vermeye karar verdik. Onların uzman kadroları konuşmanın arka planındaki hı ırtıları yok edebilecek ve bu sayede ses daha net duyulabilecekti ya da tam tersine arka plandaki sesleri güçlendirerek çevredeki otoyoldan geçen araba, tren ya da uçak varsa, sesleri duyulabilir hâle gelecekti.

Toplantıda Caransa davasında faillerle uzun uzun telefon görüşmeleri yapıldığını anlattım. Bu sayede araştırma esnasında ses karşılaştırması yapılabilmi ti, failler o deneyimden ders çıkarmış olabilirlerdi. Gazetelerde çıkan ses analizi haberlerini okumuş olmalıydılar. O nedenle bant kaydını kullanmı lardı. Canlı olarak duyulan tek sözcük "bant" s zc   yd  bu da hiçbir tanıma sistemi için kullanılamayacak kadar kısıydı, hâkim için de geçerli bir kanıt teşkil etmiyordu. Caransa olayından ders çıkaran sadece biz değildik anlaşılan.

Her ne kadar Kartal'ın mesajı son derece anlaşılır olsa da biz bagaj dolabındaki mesajı almak için acele etmedik.  nce Kees, De Ark'ta bulunan Hans Cazemier ile yeni durumu nasıl de erlendirece imizi konuştu. De Ark'tan birinin Utrecht Tren İstasyonu'na gidip 2150 numaralı bagaj dolabını a ması gerekiyordu. Elbette bu i  için

Heineken ailesinden ya da şirketten birinin gitmesi uygun olmazdı, Heineken şirketine ait bir arabayla Noordwijk'ten iki istihbaratçı tren istasyonuna doğru yola çıktı. Faillerin de karşı gözlem yapma ihtimali kuvvetliydi.

Amsterdam'dan başka istihbaratçılar da istasyondaki 2150 numaralı dolabın çevresini gözlemek için oraya gittiler. Dolabın kilitli olması, açık olması ya da anahtarının üstünde olması hâlinde tam olarak ne yapacakları konusunda talimatlar verildi.

Dolabın kapalı olması sonucunda talimat gereği bir şey yapmadılar. Dolabın akıbetini Noordwijk'ten gelecek olanlara bırakarak çevreyi gözlem altında tuttular. Bir süre sonra bıyıklı, saçları hafif dökülmüş, Hint görünümlü ellili yaşlarında bir adam dikkatlerini çekti. Aynı adam daha sonra 14/15 numaralı peronun bekleme odasında görüldü, burada kırk beş yaşlarında uzun boylu sarışın bir Hollandalı adamla konuşuyordu. Daha sonra iki adam Culemborg'a giden trene bindi ancak ayrı yerlere oturdular. Onları takip edecek polis olmadığı için izlenmeye devam edilemedi.

2015 numaralı dolap kilitli olduğu için istasyon polisinden yardım almamız gerekiyordu. Heineken olayıyla bağlantılı olarak Utrecht'te bir hareketlilik olduğunun bilinmemesi gerektiği için meslektaşlarımıza bir bahane bulmamız gerekiyordu.

İstihbaratçılardan birisi, faillerin bu davranışıyla oldukça cüretkâr davrandıklarını söyledi. Olaya polisin ve basının karışmasını kesinlikle istemediklerini belirtmişlerdi oysa Utrecht'te istasyon polisinden destek almaya adeta zorlamışlardı. Bu tuhaf değil miydi?

Dolapta Kartal'ın Heineken Şirketi'ne, Heineken Ailesi'ne hitaben yazdığı bir mektup ve iki rehinenin pijamalı fotoğrafı vardı. Bunların kim oldukları tereddüt götürmezdi.

Bu arada Van der Vijver bize Doderer'in şirketteki kırkinci yılı nedeniyle verilen bir nişan esnasında çekilen yeni fotoğrafı-

nı verdi. Nişanı bizzat büyük patron kendisi vermişti dolayısıyla o da fotoğraftaydı. Bu fotoğrafı biz talep ettik, çünkü özellikle Doderer'i çoğumuz tanımıyorduk. Heineken de basında ya da televizyonda pek yer almazdı, dolayısıyla istihbaratçıların çoğu onu tanımadan yanından geçip gidebilirdi. Dolaptan çıkan fotoğraftaki adamlar bu adamlardı ancak hiç iyi görünmüyorlardı, mutsuz ve bakımsızdılar.

Heineken elinde o günün, 12 Kasım 1983 tarihli *De Telegraaf* gazetesini tutuyordu, Aldo Moro pozuyla. İtalyan Başbakan'ın da kendisini kaçıranlar tarafından böyle bir fotoğrafı çekilmişti. Suçluların ev ödevlerine iyi çalışmış olduklarının bir işareti daha. Bu görüntü bir tehdit de ima ediyor olabilirdi, Aldo Moro arabasının bagajında ölü bulunmuştu.

Doderer'in de aynı gazete ile ve aynı pozda fotoğrafı çekilmişti. Tek fark, Heineken'in gazeteyi sağ, Doderer'in ise sol eliyle tutmuş olmasıydı. Her ikisinin de diğer elleri görünmüyordu, bir istihbaratçı onların kelepçelenmiş olabilecekleri yorumunu yaptı. Belki de birbirlerine kelepçelenmişlerdi.

İstihbaratçılar genellikle duygusal insanlar değildir. İnsanların karanlık taraflarını bildikleri için sıradan vatandaşları ürperten olaylar karşısında kendilerine hâkim olabilirler ve rasyonel tepkiler verirler. Ancak Heineken olayında her şey farklıydı.

Utrecht ile ilgili anlattıklarım gerginlik ve sessizliğe yol açmıştı ancak fotoğrafların görülmesiyle duygusal anlar yaşandı. *A Picture paints a thousand words.** Orada duran iki kişi için çalışıyorduk, ne olursa olsun onları kurtaracaktık.

Fotoğraflar Heineken ve Doderer'in hayatta olduklarının kanıtıydı. Ya da durumu tam olarak ifade etmek isteyenlerin söyleyeceği

* Bir fotoğraf binlerce kelimeye bedeldir.—ed.n.

gibi, gazetenin basıldığı saatlerde yaşıyorlardı. Adamların vermek istedikleri mesaj buydu, fotoğrafların yanındaki mektupta yazılanlar büyük ölçüde hamlelerin tekrarıydı.

Mektubu okurken sık sık salondan gelen tepkiler ve küfürlerle bölündüm. Salondakiler sanki faillerin ne kadar yakın olduklarını hissetmişlerdi. Peki, ne yazıyordu mektupta?

Heineken Şirketi'ne,
Heineken Ailesinin dikkatine.

Aşağıdakiler Heineken ve şoförü kaçıranların talepleridir, harfiyen yerine getirilmeleri gerekir.!!!

İşte hâlâ hayatta olduklarının kanıtı.(Bkz. Fotoğraf)

Noordwijk'teki De Ark villasının 01719-12602 numaralı telefonundan araya-
cağız, telefonun Kartal için meşgul olmamasını sağlayın.

Bizim kod adımız Kartal, sizinki ise Tavşan. Telefon ettiğimizde kendimizi Kartal olarak tanıtacağız ve Tavşan'ı isteyeceğiz. (Tavşan para transferi için kullanılacak VW minibüsün şoförü.)

Kartal'ın telefonla verdiği talimattan on dakika sonra Tavşan(şoför) De Ark villasından içi para dolu beyaz VW minibüsle yola çıkacak.

Şoförün De Ark'ı terk etmesinden sonra minibüsü polis ya da kim tarafından olursa olsun takip ettirmek kesinlikle yasaktır.!! (Gazetecilere dikkat edin.)

Beyaz VW minibüste, şoförün üstünde ya da paraların arasında herhangi bir teknik takip veya dinleme aletinin bulunması hâlinde onların işi biter, o zaman gelir cesetlerini alırsınız.!!!

Şoförün (Tavşan) hareket etmesinden sonraki 12 saat süresince takip edeceği yollarda Polis ya da başka birileri tarafından kontrol ya da durdurma olayları olması kesinlikle yasaktır.

2.000 İKİ BİN paket banknot tarafımızdan sayılıp kontrol edildikten sonra her şey tamam ise kaçıranlar tarafımızdan canlı olarak serbest bırakılacaktır.

Not: Fidyeyi ödemek ve onları canlı geri almak için tek bir şansınız var.!!!

Tek bir şans!!
Kartal.

Kartal ve Tavşan kod adları teyit ediliyor, telefonla görev verildikten on dakika sonra sürenin başlayacağı tekrarlanıyor, içi para

dolu beyaz VW minibüsün Noordwijk'teki De Ark villasından hareket etmesi gerektiği hatırlatılıyordu.

Yeni olan ama bizi şaşırtmayan tek şey ölüm tehdidiydi. Amaçları fidye ödenmesi talebini güçlendirmektir. Yazıdaki ifade insanı çileden çıkartacak türdendi, öyle de oldu. Adamlarımın gözünde şimşeklerin çaktığını görür gibi oldum. Kırmızı ile "Aksi hâlde onların cesetlerini alırsınız" yazıyordu; bu, doğrudan doğruya ölüm tehdidiydi ve suç oluştuyordu. Ceza verileceği zaman bütün bu suçlar önemliydi. O anda herkesteki fanatizmi uyardı. Bu, ekibi bir süre idare ederdi.

"Teknik takip ve dinleme cihazına" ilişkin uyarı gerçekten kaygı vericiydi. Aramızda bu konuyu konuşmuştuk, elbette bu herkesin kullanabileceği bir taktikti ama yine de okuduğumda irkildim. Kullandıkları terimler ürkütücüydü, sıradan bir vatandaş telsiz ya da radyo derdi oysa onlar *teknik takip ve dinleme cihazı* demişti; bunlar bizim kendi aramızda kullandığımız ifadelerdi, polis jargonuydu. Faillerin arasında polisler olacak değildi herhalde. Bu düşüncüyü kafamdan atamıyordum.

Hatalı, ahlaksız polisler vardı ve bildiğimiz kadarıyla onlar teşkiltan atılmışlardı. Ancak doğru yola gelmiş olmayabilirlerdi. Teorik olarak bu olayın arkasında kalleslik yapan eski bir meslektaşımızın olması mümkündü. Teşkilat içindeki İç İşleri Bölümü'ne –polislin polisi– aramızdan atılmış olan suçlu, eski meslektaşlarımızı araştırması işi verildi. İncelemeye alınanlardan biri de Martin Hoogland'dı; sekiz sene sonra uyuşturucu baronu Klaas Bruinsma'yı öldürecek.

Bu tür eski polislerin dosyaları ortaya çıkarıldı ve onları izlemek üzere bir ekip oluşturuldu, bakalım uslu duruyorlar mıydı? Bunun çok dikkatlice yapılması gerekiyordu çünkü eski polisler sıradan bir suçluya oranla izlendiğini çok daha çabuk fark edebilirdi. Kaçırılanlar arasında gerçekten bir eski polis varsa işte o zaman işimiz işt.

Bir başka ihtimal daha vardı. Belki bizim bürodan ya da ekibin içinden bir sızma olmuştu. Açık ve şeffaf iletişim tarzının en bü-

yük dezavantajı buydu. Aramızda tek bir güvenilmeyen adam varsa her şey ortaya saçılabilirdi. Böyle olduğuna inanmak istemiyordum.

Bagaj dolabından çıkan görev bizim hevesli ekibi daha da coşturdu. Bunu takip eden diğer görevleri de coşku içinde teslim aldılar. Ekipten birkaç kişi Utrecht polisinden Holiday Inn Otel hakkında bilgi almaya gitti. Otelin bazı odaları bagaj dolaplarının durduğu yere bakıyordu. Şimdi bu odalarda kimlerin kaldığını öğrenmek istiyorduk, özellikle 2015 numaralı dolabın görüldüğü odalarda.

Önceki gece dolapların üstüne güvenlik kameraları yerleştirilmişti. Suçlular geri gelirse elimizde görüntü kayıtları olacaktı. Şimdi bunun da arkasından gidiyorduk.

Heineken ve Doderer'in üstlerindeki pijamalarla da ilgileniyorduk. Bu tür pijamaların satıldığı dükkânları araştırıyorduk, ancak Pazar günü saat 10:45'te bu dükkânlar açık olmazdı. Bu iş yarına kaldı.

İki adamın göğüslerinde tuttukları *De Telegraaf* gazetesinden bazı ipuçları bulabilir miydik? Gazetenin tirajı o kadar yüksekti ki buradan somut bir bilgi ya da ipucu bekleyemezdik. Gazetenin gün içinde bazen farklı başlık ve manşetlerde basılan baskılarının olması da durumu değiştirmiyordu.

Fotoğrafları inceleyen teknik araştırmacılara göre fotoğraflar pratik makinelerle çekilmişti: Heineken'in fotoğrafı Polaroid, Doderer'in fotoğrafı ise Kodak marka makineyle. Bu bilgi ilginçti. Nasıl durduklarına bakılırsa onların birbirleriyle kelepçeli olduklarını varsayabilirdik ki bu durumda ikisinin fotoğraflarını farklı makinelerle çekmek çok saçma olmaz mıydı? Yoksa farklı yerlerde mi tutuluyorlardı? Böyle olması şart değil tabii ama o zaman neden iki farklı makine kullandıkları açıklanmış olurdu. Belki de failler bize pusulayı şaşırtmak istiyor olabilirlerdi. Bu kadar ileri gitmiş olabilirler miydi?

Ertesi gün pijamaların *De Telegraaf* Cumartesi baskısı kadar bile nadir bulunmadığını öğrendik. Pijamalardan bize hiçbir ipucu çıkmayacaktı.

Holiday Inn Otel’de o gece şüpheli misafirlerin olmadığını öğrendik. Bagaj dolapları civarında da şüpheli davranışları olan kimseye rastlanmadı. Failler, Utrecht operasyonunu tereyağından kıl çeker gibi hiçbir iz bırakmadan sonlandırdılar. Parmak izleri bile yoktu.

14/15 numaralı perondaki saçları dökülmekte olan Hintli olduğunu düşündüğümüz adam, kovuşturma boyunca tekrar karşımıza çıkmadı. Birlikte Culemborg trenine bindiği uzun boylu Hollandalı da öyle.

Toplantı bittikten sonra herkes salondan çıkıp kendi araştırmalarının başına geçti. Hepsi birlikte bugün de sayfalar dolusu tutanak üreteceklerdi. Bunların belli bir düzene sokulacağını bilmek içimi rahatlatıyordu.

Aceleyle Operasyon Komuta Merkezi’ne yürüdüm, Kartal telefon ederse orada olmak istiyordum. Net olarak bağlantı kurulmuş ve nereden hareket edileceği teyit edilmişti. Şimdi hareket edilmesi için verilecek sinyalin gelmesini bekleyebilirdik. Henüz yola koyulmuyorduk. Heineken ve Doderer’in hayatta oldukları bilgisi herkesi rahatlatmıştı ancak bu konuda harekete geçmeye neden yoktu.

Kees idari ekibe son yapılan bağlantının tatmin edici olmadığını söylemişti. İçinde bulunduğumuz durumda fidyecilere istedikleri parayı teslim etmememiz gerekiyordu. Van der Vijver itiraz etmeye kalktı ancak Cheeny’nin gözlerindeki ifadeyi görünce vazgeçti. Kees haklıydı. Kartal beklenen telefonu şu anda etse ve Tavşan’ın minibüsle parayı getirmesini istese, bu istek yerine getirilmeyecekti.

Fotoğrafların aile fertlerine gösterilmesi konusunda ufak bir tartışma yaşandı. Bayan Heineken kocasını bu hâlde görmeye dayanabilir miydi? Doderer’ler duygusal olarak bu fotoğrafı görmeye hazırlar mıydı? Yönetim merkezi fotoğrafları göstermemeye ancak

fotoğrafların geldiğini haber vermeye karar verdi. Gece toplantısında ana hatlarıyla daha fazla erteleme için neler yapılabileceği üzerinde duruldu. İçinde bulunduğumuz durumun olumlu yanı, istesek de onların isteğine cevap veremeyecek olmamızdı. Şu anda De Ark'taki gazeteci ordusunun arasından beyaz minibüsü çıkartmanın olanağı yoktu. Faillerin bu bilgiyi bizden duymaları gerekiyordu ancak bu ana kadar iletişim tek yönlü olmuştu.

Onlarla iletişime geçmenin tek yolu telefondur. Onlara iyi niyetimizi göstermemiz ve parayı ödemeye hazır olduğumuzu ifade etmemiz gerekiyordu. Yönetim merkezi mesajda aşağıdaki bilgilere yer verilmesine karar verdi:

- 1 Bir değil iki Tavşan bu görevi yerine getirecekti.
- 2 De Ark hareket noktası için olanaksızdı.
- 3 Paranın teslim edilmesinden hemen önce mağdurların hayatta oldukları bilgisi verilmeliydi, kaba bir ifadeyle ölümler için fidye ödenmeyecekti.

Önümüzdeki günlerde Hans Cazemier ile Peter Cheeny, faillerden telefon geldiğinde onlara mesajımızı iletecek olan Elly van Gaans ile bu metin üstünde çalıştılar. Doğaçlama yapma imkânı yoktu. Bir hata yapılmamalıydı. Elly metni okurken onu alıştırmak açısından Cheeny ve Cazemir sözünü kesiyordu.

Ardından ilişkiye geçilmesi gerekiyordu. Bunun tek yolu gazeteyle ilan vermektir. Yönetim merkezi bu kararı Salı akşamına kadar almadı, nedeni faillerin atacağı bir sonraki adımın beklenmesiydi. O zamana kadar bir araya gelmediler. Kaçırılma olayının ilk Pazar günü stratejimiz netleşmiş durumdaydı. 2150 numaralı bagaj dolaşının içeriği bize destek veriyordu.

Pazar günü olağandışı bir şey olmadı. Günlendir araştırdıkları, enine boyuna inceledikleri bir konuyla ilgili yeni bilgilere ya da

bulgulara ulaşan polislerin heyecanla içeri girip çıktığını görmek güzeldi. Gün bitip de kapıyı arkamızdan kapattığımızda, hâlâ bu sabah durduğumuz noktada olduğumuzu fark ettik. Yeni haber ertesi sabah erkenden gelecekti.

6

Hayaletler

14 Kasım Pazartesi. Bunun nasıl olduğunu hiç kimse bilmiyordu ancak o sabahki *De Telegraaf* gazetesinin manşetinde aynen şu başlık vardı; “Heineken Şirketi, De Telegraaf yoluyla faillerle tekrar ilişkiye geçmek istiyor.”

Verdiğimiz iki ilan makalenin içinde bir arada yayınlanmıştı. Gazete ilanı “şifreli” diye tanımlamıştı. Yazının devamında pazarlık yapanlarla failler arasındaki ilişkinin ağır aksak ilerlediği yazıyordu. Tamamen doğrudu.

Yazıyı yazan gazeteci bazı noktalarda mesela fidyenin tutarı konusunda doğru bilgilere sahip değildi. Ancak ilişkinin kutlama mesajı yoluyla kurulması ve paranın küçük miktarlarda banknot olarak istenmesi konularında haklıydı ama bunlar tamamen tesadüf de olabilirdi.

Dolayısıyla *De Telegraaf* olayı tüm detaylarıyla bilmiyordu, yine de pazarlık durumumuzu öğrenmiş olmaları huzursuzluk vericiydi. Bu yazı sayesinde artık bütün Hollanda kaçırانlarla nasıl ilişkiye geçtiğimizi öğrenmişti.

Peki ya failler bu duruma nasıl tepki verecekti? Sonuç olarak medya ile ilişki kesinlikle istenmiyordu.

Ben büroya gelene kadar bütün istihbaratçılar durumdan haberdar olmuştu. Aramızda bu tür sabotajlara karşı sağlam bir güven vardı,

hatta bu sayede daha da güçlendi diyebilirim ancak yine de bir araya gelip birbirimize içimizi dökmemiz yararlıydı. Gazetenin nasıl bu kadar sorumsuzca davranmış olduğunu anlamak zordu.

Aramızdan biri bu bilgiyi sızdırmış olmalıydı. Elbette çevrede Heineken olayına odaklanmış bir dolu adliye muhabiri vardı ancak içlerinden birinin gazetedeki kutlama ilanlarını kendiliğinden taraması bize pek ihtimal dahilinde gelmiyordu. Kartal için bu yeni durumun bizimle ilişkiye geçmesi için ekstra bir neden oluşturacağı- nın da farkındaydık. Sonuç olarak iletişim aracımız ortaya çıkmıştı.

Ekip toplantısında ortam iyiydi. Birinin bilgi sızdırmış olması fikrine duyulan öfkeden çok toplu olarak basına duyulan kızgınlık vardı. Konuşma kısa süre içinde başka bir yöne evrildi ve çalışma koşullarına, tam olarak ifade etmek gerekirse çalışma saatleri ve fazla mesaiye geldi.

Hemen hemen herkes haftanın ilk yarısında hem gece hem de gündüz çalışmıştı. Bu böyle devam edemezdi. Ekstra mesai için ödenecek paraların yüksekliği bir kenara, polislerin işe uykulu ve yorgun gelmeleri ve işlerini doğru dürüst yapamamaları kabul edilemezdi. Buna bağlı olarak çalışma saatlerini on ikiye çıkartmaya karar verdik. On iki saat çalışan on iki saat izinli olacaktı. Toplantılar için de bazı düzenlemeler yapmak gerekiyordu. Akşam saat dokuza kadar çalışan ekiple ertesi sabah dokuzda, gece yarısına kadar çalışan ekiple ertesi gün öğlen saat on ikide toplantı yapmak gerekiyordu. Akşamüstü saat dört buçukta herkesi son gelişmelerden haberdar edecektim.

Sabah toplantısından hemen sonra Herman van Hoogen ile arabaya atlayıp De Ark'a ziyarete gittik. Saat on ikide konferans salonu yine dolmuş olacaktı, dolayısıyla fazla zamanımız yoktu.

Ziyaretimizin amacı Bayan Heineken'dan kocasının bu olaya nasıl bir tepki vermiş olacağını öğrenmekti. Ancak kendi adıma

*high and mighty** yaşam tarzını merak ettiğimi de itiraf etmeliyim. Amsterdam'ın göbeğinde birbirine bitişik üç devasa binanın sahibi ve burada ofisi olan bir adamın evinin de epey ihtişamlı olacağını bekliyordum.

Burası kasvetli kış gününde bile bir tablo gibiydi. Çevresi çitler ve duvarlarla çevrili kumul tepeleri, yeşil çatılı birkaç beyaz villa ve kendilerinin yaşadıkları muazzam malikâne. Diğer villalardan birine Doderer ailesi yerleştirilmişti. Herman şakayla “Biz de buraya taşınabiliriz, yeterince yer var,” dedi.

Heineken yaşamak için masalsı bir ortam seçmişti. Yazın burada birçok tavşan ve geyik görülüyor olmalıydı, nadir kuşlar ve kelebekler de. Sahil yürüme mesafesindeydi, aksi istikamette uyuyan köy Noordwijk vardı. Leiden şehri fazla uzak değildi, Amsterdam'daki bira fabrikası arabayla yarım saat, Schiphol Havaalanı ise elli dakika kadar uzaklıktaydı.

Malikâneye adım atmadan önce burada az sayıda insanın sahip olduğu bir lüks yaşandığını fark ettik. *Dynasty*** gibiydi. Yerler mermer kaplıydı, üstünde pahalı halılar, duvarlarda tablolar, koyu kahverengi ahşabın hâkim olduğu odaların içinde açık renkli ve rahat mobilyalar vardı.

Bayan Heineken Amerikan aksanıyla da olsa iyi Hollandaca konuşuyordu. Şık ve güzel giyinmişti, samimiydi. Sinir ve üzüntüden bitap düşmüş bir kadın göreceğimizi sanıyordum. Yanılmışım. Lucille Heineken sakın ve soğukkanlıydı. Kocasının da kendisi gibi olduğunu söyledi. Sadece kocasının sağlık durumundan kaygı duyuyordu. Çok sigara içiyordu ve kalbi iyi değildi. Önce şiddetli ve duygusal bir tepki vermiş olabilirdi ama sonra sakinleşmiş ve kendini bulmuş olmalıydı.

* tepeden bakan, mağrur—ed.n.

** hanedanlık—ed.n.

Kızları Charlene ile eşi ortaya çıkmadı, ya evin başka bir yerinde ya da başka bir villadaydılar.

Malikânenen ayrılırken, Herman'a "Nasıl buldun?" diye sordum. Kuzeyli soğukkanlılığıyla, "Daha kötü olabilirdi," dedi.

Arazinin içinde yürüdük, sonra duvarın dışına çıkıp Boerhave-
weg'de yürümeye devam ettik. Saat öğlene yaklaştığı hâlde fundalığı
andıran bitki örtüsüne sahip kumulların üstünde beyaz sis görünü-
yordu. Üşümek için adımlarımızı hızlandırdık.

Herman çevrenin suçlular açısından da masalsı olduğunu söyledi. Çevredeki kumulların içine istediğin her şeyi saklamak mümkündü. Kendin de günlerce saklanabilir, villaları, daha doğrusu villalara gi-
den yolları gözleyebilirdin. Onları kaçıran failler kesinlikle burada zaman geçirmiş olmalıydı.

Burayı görmüş olmak aklımıza birçok fikir getirdi. De Ark malikânesine giden dar kıvrımlı yolları çeşitli noktalardan gözle-
mek mümkündü. Acaba failler şu anda da beyaz VW minibüsün durup durmadığını kontrol ediyorlar mıydı? Çevrede uzun süre rahatça gizlenilebilirdi. Yoksa Tavşan'a hareket etmesi emrini verdikten sonra gerçekten gidip gitmediğini kontrol etmek için mi geleceklerdi?

"Aslında biz de buralarda olsak iyi olabilir," dedim Herman'a, "arada bir gelip çevreyi kontrol edebilirler. Piromanlar da yaktıkları yere gidip bakmıyorlar mı?"

"Evet, ama o zaman operasyon ekiplerine ihtiyacın yok, birkaç kamera yerleştiresek aynı vazifeyi görür."

Ofise döndükten sonra görsel hizmetlerdeki arkadaşlara De Ark villasının karşısındaki bir villa ya nasıl bir kamera sistemi gerekli olduğunu sorduk. O andan itibaren oradan geçen bütün araçları görebilecektik. Boerhaveweg transit bir yol olmadığı için işimizin fazla olmayacağını düşünüyorduk, görünen birkaç aracın plakasın-
dan sahibinin sicili kolayca çıkartılabilirdi.

Herman, kameralar yerleştirilirken “Umarım çalıntı araba kullanmıyorlardır,” diyerek iç geçirdi. Haklıydı, plaka doğru isme kayıtlı değilse hiç bir şey öğrenemeyecektik.

Bütün plakaları tek tek incelemek müthiş bir işti. Boerhaveweg, afet yerlerini merak eden afet turistler için çekici bir yer olmuştu. Günümüzde polis bilgisayar ve bir tuhafılık olan arabaların kayıtlarını saklayan *catch-ken* kullanıyor. Bu şekilde plakalarda hızlı bir seçim yapılarak her halükârda kontrol edilmesi gerekenler bulunabiliyor. Mesela Amsterdam’daki profesyonel suçluların kullandıkları arabalar böyle bir dosyada bulunuyor.

Kaçırılma olayının sürdüğü haftalar boyunca failler villa çevresine yaklaşmadılar ya da en azından biz fark etmedik. Pazar günü Enschede’den gelen bir sivil polis arabası görüldü. Anlaşılan ülkenin doğusunda sakin bir Pazar günü geçiren meslektaşlar, batı istikametine doğru bir tur atmak istemişlerdi. Gazetelerde her gün yer bulan haberleri gözleriyle görmek istemişlerdi.

Kumullar ve sahil Texel’de geçen çocukluğumun manzarasıydı. Birkaç yaz adadaki kampingde bekçi olarak çalışmıştım, polislik görevine hazırlık anlamında. Herman ile birkaç dakika yürüdükten sonra son kumul tepesinin ardından Kuzey Denizi’nin geniş kumsalını gördük.

Gelgitler esnasında kuru kalan kumsalın ne kadar sert olduğunu ben gayet iyi biliyorum. Gözümün önüne zorlanmadan Piper tarzı küçük bir uçağın birdenbire ortaya çıkıp De Ark’ın yakınındaki bu sahile inerek banknotların bulunduğu çuvalları bir dakika içinde toplayıp ortadan kaybolduğunu getirebiliyordum.

Buna hazırlıklı mıydık? Varsayalım beyaz minibüs villanın önünden bu dar sokakları geçerek sahile yönlendirilse. Ne olacaktı? Böylesi küçük bir uçağın tekrardan havalanması ve gözden kaybolması an meselesiydi. Arkasından bakıp kalacaktık.

Bu parlak bir fikir ya da çılgın bir senaryoydu. Herman az uyuduğum için ayakta rüya gördüğümü düşünüyordu, “Az uyuyorsun, hayaletler görmeye başladın,” dedi.

“Öyle olsun,” dedim, “sence buraya tek motorlu küçük bir uçak inemez mi?”

Cevap vermedi.

“Faillerin paraların bulunduğunu düşündüğü De Ark’ın oldukça yakınında değil miyiz?”

Herman homurdandı, bana hak verdiğini söylemek istemiyor ama daha fazla itiraz edecek bir şey de bulamıyordu. Zayıf bir savunmaya yöneldi, “Peki, burası anında gazetecilerle dolmaz mı?” dedi.

“Gazeteciler onlardan çok bizim yolumuzu engeller.”

Yere tükürdü.

“Gazeteciler De Ark’tan sessizce uzaklaşmayı olanaksız kılıyor. Biz bunun farkındayız. Ancak her şeyi bu kadar ince ayrıntısına kadar düşünmüş olan adamların bu konuyu atlayabileceğine inanıyor musun?”

Herman omuzlarını kaldırdı. Her şey olabilirdi.

“Bu kumsal onların ne olursa olsun para dolu minibüsün evden hareket etmesini istemelerine gerekçe oluşturmuş olabilir. Ayrıca seçtikleri kod adlarına da uyuyor. Yükseklerde uçan yırtıcı kuş Kartal, korunmasız Tavşan ortaya çıktığında onu pençelerinin arasına alabilmek için kuma iniyor ve onu aldıktan sonra güvenilir bir yere konmak üzere uzaklaşıyor.”

“Bu durumda Havacılık Hizmetleri’nden havadan fotoğraf çekmelerini istemeliyiz.” O anda De Ark malikânesinin ve Noordwijk çevresinin havadan fotoğraflarının çekilmesi talebini Havacılık Hizmetlerine iletmeye karar verdik.

Hayalet görmek, güzel bir adlandırma. Günümüzde istihbarat derslerinde “Senaryo kurgulama” konusu işlenir. Derste kendini failin yerine koymayı denemen gerekir. Bu yolla sahip olduğu imkânların

farkına varman ve ona karşı anlamlı ve tesirli hamleleri düşünmen istenir.

1983 yılında böyle bir ders yoktu ve senaryo kurgulama tabirini henüz kimse duymamıştı. Benim yaptığımı hayalet görmek diyor-duk. Araştırmamız için gerekli gördüğümüz ve jargonda “proaktif istihbarat düzenlemeleri” denilen aktif ve bilinçli bir şekilde haya-letler görmeyi sürdürdük. Hevesle paranoyak olmuştuk.

Sahilde böyle bir eylem gerçekleştirebilmek için adamların elinde bu tür bir uçak olması gerekiyordu. Buradan çıkan doğal soruyu Havacılık Hizmetleri’ne yönelttik ve böyle bir uçağı olanların listesini istedik. Aslında uçağın sahibi olması gerekmiyordu, kullanabilme-si kâfiydi. Önemli soru, bu tür bir uçağı kullanma yetkisine sahip olanlar kimlerdi? Uçak sahiplerinin ve kullanma sertifikası olanların isimleri elimize geçtiğinde aralarında adları suç kayıtlarına geçmiş ya da muhtemel bağlantısı olabilecekleri araştırabilirdik.

Şimdi bu senaryoyu düşündüğümüze göre; şayet gerçekten pa-raları havadan yapacakları bir operasyonla götürmeyi planlıyorlarsa belki yakınlarda bir yerde Piper uçak motoru çalışıyordu. Çevreyi tanımak için küçük turlar atıyor olabilirdi. Sormamız gereken son soru; Hollanda’da bulunan bütün bu tür küçük havaalanlarında buna benzer bir faaliyet olup olmadığını öğrenip öğrenemeyeceğimizdi. Tabii bunu büyük bir gizlilikle yapmak gerekiyordu, failer kaçırma olayı ile ilgili olarak sorular sorulduğunu öğrenirse bunun kovuş-turma kapsamında olduğunu anlayabilirlerdi ki bunu yapmamamızı talep etmişlerdi. Birinci hedefimiz bu nedenle tehlikeye girebilirdi ki bu hiçbir koşulda kabul edilemezdi.

Hollanda’da kayıtlı küçük havaalanlarının yanı sıra sulama uçak-ları için de iniş pistlerinin olduğu ortaya çıktı. Özellikle bu iniş pistlerinde lisans denetimi olmadığı için bu tür yasa dışı faaliyetlere uygundu, bunları hemen ortaya çıkarmalıydık.

Aynı gün öğleden sonra birçok bilgiye ulaştık. Hollanda semaları hava trafiğinin gözetimi anlamında katlı pasta gibi katmanlardan oluşuyordu. Farklı hava trafiği yöneticileri farklı katları gözetim altında tutuyordu.

Schiphol Havaalanı'ndan ticari uçuşların yapıldığı en alt tabaka kontrol ediliyordu. Onun üstündeki tabakayı Savunma Bakanlığı'nın ilgili birimleri, Veluwe bölgesindeki Nieuw-Milligen'dan gözetim altında tutuyordu. Düşman uçakları o yükseklikten uçuyordu, özellikle soğuk savaş zamanında büyük öneme sahipti. Onun üstündeki tabakayı da Güney Limburg Eurocontrol, uzun menzilli füzelere karşı kontrol altında tutuyordu.

En alt tabakanın altı, diyelim ki yerden iki yüz metre kadar yükseklik hiç kimsenin sorumluluğu altında değildi. O yükseklikte hava trafiği yoktu sadece nadiren yelken kanatla uçanlar ya da spor uçakları görülüyordu, bu nedenle devletin bu bölge için oluşturduğu bir kontrol mekanizması yoktu.

Hava sahasının yasa dışı olarak kullanılacağını düşünüyorduk, hiçbir ilgili kuruluşa uçuş bilgilerini vereceklerini sanmıyorduk. Peki, nasıl bir araştırma gerekiyordu?

Kısa bir süre önce Hollanda taburunun Birleşmiş Milletlerin bir operasyonu kapsamında Güney Lübnan'dan dönmüş olduğunu öğrendik. "Askerlerimiz" bölgede İsrail *kibbutz*'larına* doğru alçaktan giden Hizbullah roketlerini savaş alanını koruma radarıyla kontrol altında tutmuşlardı, şimdi ise geri dönmüşlerdi ve Amersfoort'taki kışlada uçuşa hazır vaziyette duruyorlardı. Üst düzeyde gerçekleştirilen birkaç telefonda sonra böyle bir radarın yirmi dört saat boyunca Noordwijk sahilini izlemesi amacıyla kullanılmak üzere hazır olarak bekletilmesi sağlandı.

* İsrail'de ortaklaşa kurulan yerleşim bölgelerine verilen isim.—ed.n.

Birkaç istihbaratçının Heineken'in ofisini ziyaret etmesi de hem yeni fikirler edinmemize hem de kafamızda birçok yeni sorunun oluşmasına yol açtı. Bu lüks Pentagon binasının içine kaçırma olayından birkaç ay önce kapalı bir yüzme havuzu yaptırılmıştı. Amsterdam'ın zengin merkezinde bu tür uçuk sürprizlere alışığızdır ancak yüzme havuzunu görenlerin ballandırarak anlattıklarına bakılırsa Heineken'in özel havuzu son derece lükstü. Birkaç hafta içinde yapılmıştı, dekorasyonunu İtalyan Special Marmi ve Macheroni Doğal Taş firmaları üstlenmişti. Mermer fayanslar kullanılmış özel süslemeler yapılmıştı. Heineken'in özel yüzme havuzu adeta bir yalancı cennetti.

İstihbaratçılar havuz bittikten sonra işçilerden birinin havuza atlayıp yüzdüğünü öğrenmişlerdi. Bu bilgi bira imparatorunun kulağına gittiğinde derhal havuzu boşalttırmıştı. Kullanılmış suyun içinde yüzmek ona göre değildi.

Bu ilginç anekdot ister istemez aklımıza İtalya'da sık rastlanan kaçırma olaylarını getirdi. İnterpol aracılığıyla İtalyan mermer firmalarıyla ilgili araştırma başlattık.

De Ark'a yaptığımız ziyaretin ertesi günü, gazetede Belçika sınırına yakın Brabant bölgesindeki Leende'de bir spor uçağın düştüğü haberini okuduk. Yine senaryo yazmaya başladık. Tanımadığımız rakibimiz uçuş egzersizleri yapıyor olabilir miydi? Keyif için ya da spor olsun diye özellikle kış mevsiminde uçuş yapılmazdı. Yoksa faillerin uçuş denemelerinde yanlış giden bir şeyler mi olmuştu?

Belçika Hava Kuvvetleri ile yaptığımız telefon görüşmesinde, içinde iki Belçikalının bulunduğu küçük uçağın sis nedeniyle kaza yaptığını ve kazazedelerin poliste kaydı olmadığını öğrendik.

Daha fazla araştırma yapılmalıydı; Havacılık Hizmetleri'nden gelecek lisans sahiplerinin adları, mesela. Bunların suç arşiviyle tek tek karşılaştırılması gerekiyordu. Listenin içinde bir tane bile suç

işlemiş lisans sahibi dahi varsa, onu bulup çıkarmalıydık. Lisans sahipleri arasında içkili olarak uçak kullanmış ve bu nedenle ceza yemiş birçok kişi bulundu.

Vergi Dairesi'nde de hayaletler vardı. Çevre araştırması yapılırken turuncu minibüsün Mauritskade'nin yan yolunda durduğunu öğrendik. Tanıklar "adamların" aracı dar bir yere park etmek için epey uğraştıklarını anlattı. Tanık ifadelerinden yeni görüntüler elde edemedik ama farklı fikirler doğdu.

Arabanın durduğu yer Wibaustraat'taki Vergi Dairesi'nden rahatlıkla görünüyordu. Varsayalım bir kişi o anda tesadüfen camdan dışarı bakıyordu... Vergi Dairesi'ndeki muhtemel tanıklara bize yardımcı olmaları yönünde çağrı yaptık.

Güvenlik şirketlerinde de hayaletler çalışıyordu. De Ark malikânesini HB-Güvenlik şirketi koruyordu. Şirket sahipleri Bob ve Rody Hoogenboom kardeşlerdi, adlarını Fomula-1 yarışlarına verdikleri destekle duyurmuşlardı. Firmanın yanlış davrandığına dair elimizde bilgi olmasa da her tülü ihtimali kontrol etmek zorundaydık. Mesela "yanlış" bir güvenlik personeli çalışıyor olabilirdi ve Heineken hakkındaki bilgileri kaçırarlara o iletmış olabilirdi belki de hâlâ iletliyordu. Her ne kadar polis bu konuda bilgi vermiyor olsa da basında sık sık olayla ilgili haberler yayınlanıyordu, bunların bir yerlerden sızıyor olmalıydı.

Firmada çalışan tüm personel tarandı, dikkat çeken bir duruma rastlamadık ama bu işe epey zaman harcadık.

Belki de bunlar hayalet değil de önümüze çıkan engellerdi. Yoksa dinleniyor muyduk? Bu düşünce hem Pentagon hem de De Ark'ta ciddi bir arama yapılmasına yol açtı. Mesleğinde uzmanlaşmış birim, binalarda dinleme cihazlarının yerleştirilip yerleştirilmediğini kontrol etti. Hiçbir şey bulunamadı ama basına sızan haberlerle ilgili dikkatli olmayı sürdürmemiz gerekiyordu.

Her yerde hayaletler görmekte üstümüze yoktu. Ayrıca son günlerde epey yorulmuŗ, bu nedenle de daha güvensiz olmuŗtuk. Özel hayat için ayrılan  alıŗmadıŗımız kısa s reler eve gidip gelmek için kullanılıyordu, gece istirahatimiz yetersizdi ve ev halkıyla son derece az iliŗkimiz vardı. Evdeyken de canları bizim profesyonelliŗimize baŗlı olan iki insan hiç aklımdan çıkmıyordu.

7

İlk Ralli

16 Kasım Çarşamba. Cumartesi akşamından beri faillerle temasa geçemediğimiz ve kaçırma olayı neredeyse ikinci haftaya girdiği için, yönetim merkezi 15 Kasım Salı akşamı, gazeteye yeni bir ilan verme kararı aldı. İlanın içeriği şöyle olacaktı:

Yürekten TEBRİKLER. Tavşan için çayırlar yeşil. Çayırlara ulaşmak için önceden ilişki kurulması gerekiyor.

Çarşamba günü büroya geldiğimde *De Telegraaf*'ta ilanın yayınlanmış olup olmadığına bakmak için ilan sayfasını açmam gerekmedi. Sadece küçük ilanlarda değil gazetenin ilk sayfasında yayınlanmış altına da "HEINEKEN DAVASINDA GELİŞME Mİ VAR?" diye yazılmıştı.

Bu sorunun cevabı olumluydu, gazetenin ilk baskısı çıkar çıkmaz failler *De Ark*'ı aramış, Elly van Gaans Kartal ile ikinci telefon görüşmesini yapmıştı. Görüşme ne yazık ki yine banttan gerçekleşmişti.

Ekibe neler olduğunu anlatmaya başlamadan önce Operasyon Komuta Merkezi'nde kendim bandı dinledim. Elly'nin yeterince profesyonelce davranamamasına çok şaşırdım. Banttan konuşmayı duyar duymaz bağırarak konuşmaya başlamıştı, histeri krizinde gibiydi, "Beni dinleyin!" dedi yüksek sesle, "Tanrı aşkına beni dinle-

yin!” Dolayısıyla konuşmadan neredeyse hiçbir şey anlaşılamıyordu. Bu konuda gerçekten eğitilmiş miydi?

Gece yarısına kadar çalıştıktan sonra şimdi yine büroda olan Kees bana düşündüğümün aksine bu davranışının son derece profesyonelce olduğunu söyledi. Elly’den bizim talimatımızı Kartal’a iletmesi talep edilmişti. Bu nedenle tek yönlü iletişimi kırması gerekiyordu. Failleri niyetlerinden uzaklaştırmak hayati öneme sahipti. Elly özellikle böyle duygusal bir davranış göstermek üzere eğitilmişti. Telefonda söyledikleri defalarca çalışılmıştı. Paranın ödenmesi konusunda hiçbir tereddüde meydan vermemişti, para hazır. Mesajın geri kalan kısmınıysa verememişti.

Failler söylemek istediklerinin duyulmuş olmasından emin olmak için çaresizce bandı ikinci defa dinletmişlerdi. Bandı tekrar dinlediğimde şunları duydum:

Kartal konuşuyor.

Tavşan’a talimat: Tavşan tek başına on dakika içinde VW minibüsle hareket ediyor.

Görev: Schiphol Hilton Otel’ine git. Otel girişinde, sağdaki ilk sokak lambasının altındaki ince toprağın altındaki plastik kabın içinde paketlenmiş talimatı bulacaksın. Bu talimata harfiyen uy. Beyaz VW kim tarafından olursa olsun takip edilirse, bu onların sonu olur.

Kartal.

Kısacası minibüsün bu gece hareket etmesi gerekiyordu ancak bunun De Ark çevresinde konuşlanmış gazete ordusu dolayısıyla mümkün olmadığını Elly onlara aktaramamıştı. Hâlâ bir çıkmazın içindeydik.

Kees serinkanlılık içinde yönetim merkeziyle ilişkiye geçti. Faillerin taleplerini yerine getirmenin şu an için imkânsız olduğunu açıkladı. Gömülmüş paketi almanın Heineken meselesiyle bir alakası olmadığını düşündüğünü de söyledi. Minibüsle yola çıkmamak en doğrusuydu.

Yönetimdekiler onunla aynı fikirdeydi. Aslında karar alınmıştı. Şimdi yola çıkmak bizi birinci amacımıza yaklaştırmayacaktı. Para transferini takip etmek ve failleri ortaya çıkarmak konusunda güçsüz olacaktık. Bir başka deyişle ikinci ve üçüncü hedeflerimize de ulaşamayacaktık.

Kimilerimizin aklına blöf yapılma ihtimali gelmişti ama kimse bunu sesli olarak ifade etmedi. Herkes için hesaplanabilir bir risk aldığımız ortadaydı. Failler para istiyordu ve bunun için sabır göstermek durumundaydılar.

Bizim itirazımız karşısında baskı uygulayabilirler, mesela Doderer'i öldürebilirlerdi. Bu da durumu ciddi bir çıkmaza sokardı. Yönetim toplantısında bu konu tartışılmış ve bu ihtimal üstünde durulmuştu ancak bu kadar ince ve detaylı planlar yapmış olanların yakalanma ve cezalandırılma ihtimalini de düşünmüş olmaları gerekirdi. Hâkimin öldürme eylemine ağır ceza vereceği bilinirdi. Bu noktada böyle bir risk almalarına henüz gerek yoktu.

Dolayısıyla ne minibüs hareket etti ne de gömülü paket alındı. Hatta Kees Terhaar ile anlaşmış ve takviye güç istememeye karar vermişti. Daha sonradan bunun epey soğukkanlı bir davranış olduğunu düşündüm.

Hiçbir eylem yapılmıyor değildi. Aksine, öncelikle Tavşanlar refakat ekibi eşliğinde De Ark'a doğru yola çıktılar. Bu andan itibaren onların hareket noktası ve kalacakları yer burasıydı. Ne de olsa yeterince villa vardı.

İkinci olarak, telefon görüşmesinden sonra gözlem ekibindekiler Schiphol'e hareket etti. Orada dikkat çeken görüntüler fark edilmişti. Gelen haberlere göre plakası problemli Belçika kayıtlı bir Fiat "tuhaf" davranıyordu. Gözlem ekibi ışık amplifikatörü yardımıyla Kartal'ın sözünü ettiği sokak lambasının altında toprağın kazıldığını saptadı.

Gözlem ekibinden birkaç kişi Hilton Oteli'nde oda tutup çevreyi kontrol altında tutmaya başladı. Şimdilik toprağı kazmak söz konusu değildi. Karşı tarafın mesajının doğru anlaşılmadığını düşünerek buraya gelip paketi kendilerinin alma ihtimali zayıftı.

Gece gergin geçti. Gözlem ekibinin Hilton Oteli'nde ve çevresinde bulunan üyeleri, faillerden herhangi bir hareket gelmesini bekliyorlardı. Sonuç olarak hiçbir yerden beyaz VW minibüsün hareket etmediğini anlamış olmalıydılar. De Ark malikânesini ve etrafını gözetledikleri varsayımımız doğru ise telefon görüşmesinden on beş dakika sonra bizim kayıtsız davranışımızdan şikâyetçi olmaları gerekmez miydi?

Sabah toplantısında ekibe gece olan bitenleri aktardım. Faillerin derhal minibüsü hareket ettirmemiz şeklinde verdikleri görevi yerine getirmemiştik ve dokuz saat geçtiği hâlde buna bir tepki gelmemişti. Kartal'ın gece telefonuna nasıl bir reaksiyon vereceğimiz konusu gün içinde bir karara bağlanacaktı. Şimdi herkes üstünde çalıştığı işine dönüyordu.

İstihbaratçılar bu Çarşamba günü, turuncu minibüsten çıkan tek camı olmayan gözlük kutusunun menşesini araştırmak, işgal evinde yaşayan öğrencilerin sütçüyle girdikleri tartışmayı bize de ulaşan ihbar ve bilgiler vasıtasıyla incelemek gibi kendi özel yan araştırmalarını sürdürdüler. Otelde kalanların listesi kontrol edildi; müşteriler arasında kanun kaçağı yoktu.

Ödünç aldığımız Alman görevli Kartal ile yapılan telefon görüşmesi bandından bir kopya alıp Almanya'ya göndermek istiyordu. Orada Elly'nin sesi kaydın içinden temizlenecek, sadece Kartalın sesi kalacaktı. Ses yoluyla tanıma olanağı ortaya çıkabilirdi.

Ses analizi büyük ölçüde teknik bir işti, ileride bu konuyu pişmanlık içinde hatırlayacaktık. Daha sonra ilk üç bandı Ab Doderer'in konuştuğu ortaya çıktı. Elbette bu yapılan araştırma sonucunda

ortaya çıkmadı, can sıkıcı olan bunu bizim de fark etmemiş olmamızdı. Elly van Gaans Ab Doderer ile yıllar boyunca günde bazen birkaç defa konuşmuş olmasına rağmen sesini tanımamıştı. Oysa bize zaman kazandırabilirdi.

Bu arada Kartal'ın son istihbaratçılar evlerine gittikten ve Emniyet Müdürlüğü'nde bütün ışıklar kapandıktan sonra gece saat 00:30'da telefon ettiği ortaya çıktı.

Yine hayaletler görmeye başladık. Kendimize hafif derecede paranoya olma hakkı tanıdığımız için şimdi de kim olduğunu bilmediğimiz rakibimizin merkezi karşı gözlem altında tuttuğunu düşünmeye başlamıştık. Bizlerin bürodan ayrılmasını bekledikten sonra satranç tahtasında hamle yapmıştı. Bu durumda rakibimizi şaşırtmamız gerekiyordu.

Bu günden itibaren Emniyet Müdürlüğü'nün bütün odalarında ışıklar yirmi dört saat açık kalacak ve perdeler akşam saat altıda kapatılacaktı. Hangi istihbarat birimlerinin hangi bölümde olduğunu sadece büroya sık sık girip çıkan gazeteciler değil, burada misafir ettiğimiz ya da ifadesini aldığımız suçlular da bildiği için binanın şemasını çıkarmaları zor değildi. Kasım ayındaki elektrik faturası oldukça yüksek gelmiş olmalı.

Birkaç gün boyunca akşamları binanın çevresinde dolaştık. Hava almak istediğimizde bu şekilde dışarı çıkıyorduk ve karşı gözlemcilerden bir işaret gelip gelmediğine bakıyorduk.

Çarşamba günü, binlerce ufak tefek işin yapıldığı önceki günler gibi acımasız bir tempoda geçti. Proaktif, teknik ve taktik istihbaratçılar durmadan çalışıyorlardı, yönetim merkezi toplantılar yapıyordu, bütün ekipler birbirleriyle iletişim hâlindeydi. Ayrıca her şey hakkında raporlar hazırlanıyordu.

Yönetim merkezi için bu yeniydi. O dönemlerde gazeteciler ve politikacılar tarafından işimiz dikkatle izlenmiyordu ancak olayın

olumsuz sonuçlanması ihtimalini de göz ardı etmemeliydik. O durumda bizi zorlayan sorularla karşılaşabilirdik. Bu duruma hazırlık olarak yönetim merkezinde yapılan her toplantıda tutanak tutulmasına karar verdik. Bu göreve İstihbarat Personel Bürosu'nun akademik kadrosunda görevli genç İstihbarat Şefi Bernard Welten getirildi.

Bu arada faillerden hiç ses çıkmadı. Hollanda Basın Bürosu'ndan (ANP) gazeteciler Çarşamba gecesi saat on iki civarında Emniyet Müdürlüğü'nü telefonla arayarak Schiphol Hilton Oteli civarında neler olup bittiğini sordular. Bu hareketliliğin Heineken ile bir bağlantısı olduğunu sanıyorlardı.

Hepimiz şok olduk. Bir sızıntı olduğu aşikârdı. Gazeteci, gözlem ekibinden ya da belediye polisinden görevlileri açık etme çabasıındaydı. İş sarpa sarıyordu. Polisten basına bilgi sızıyor olması büyük bir felaket olurdu. Dahili iletişimi kendi ekibimizle sınırlamıştık, dolayısıyla herhangi bir yerden değil bizim içimizden sızıntı vardı.

Konuşmanın devamında duyduklarımız farklıydı. ANP'den bir kadın gazetecinin uzmanlık alanı havacılıktı ve bu vesileyle Schiphol Hilton Oteli'nde duruyordu. Otelin barında otururken bar çalışanı ile santral görevlisi arasındaki konuşmaya kulak misafiri olmuştu. Otel odasından dışarıya doğrudan aranamadığı için bütün konuşmalar santral aracılığıyla gerçekleşiyordu. Santral memuresi o gün Amsterdam Emniyet Müdürlüğü'ne birçok konuşma bağladığını ve "bir şeyler" döndüğünü düşündüğünü söylemişti.

Schiphol Havaalanı çevresinde gerçekten de uyuşturucu ve silah konuları gibi karanlık işlerin bağlantısı kuruluyordu. Dolayısıyla Schiphol Havaalanında sadece kanun kaçakları değil polisler de yoğun olarak bulunurdu. Polisin Hilton Oteli'nde olması dikkat çekici bir durum değildi ancak gazetecinin aklına tesadüfen Heineken gelmişti.

Gazeteci acaba otelin önündeki sokak lambasının altına Heineken'ı kaçırانların bir paket gömdüğünü de biliyor muydu?

Orada her halükarda çok sayıda gözlemci bulunuyordu, eski santral sistemi ve çenesi düşük bir personelle gazetecinin tesadüf eseri olmayı Heineken'a bağlaması canımızı sıkıyordu. Bu da bize talihsizliğin hangi köşeden geleceğinin belli olmadığı gerçeğini hatırlattı.

Adamlarımıza bir daha otel santralı aracılığıyla telefon etmemelerini söyledik. Santral memurunun hangi konuşmaları dinleyeceği ve bilgileri kime verebileceği bilinmiyordu. Hâli hazırda neler anlatmış olabileceğini de bilmiyorduk. Risk almak istemediğimiz için paketi gece almaya karar verdik.

17 Kasım Perşembe. Gözlem ekibi Hilton Otel'i'ne gelen arabaların plakalarını not edip bunları kontrol ederken bir başka ekip de gece saat bir buçukta direğin altındaki paketi alıp merkeze getirdi.

Saat iki buçukta merkeze gelen paket açıldı. İçinden kapaklı sarı bir kupa çıktı. Sıradan bir kupaydı, piyasaya 370.000 tane sürülmüştü. İki gün sonra bu kupaların Blokker, Hema, V&D gibi mağazalarda ve daha birçoklarında satıldığını umutsuzca fark ettik.

Kupanın içinde bir el feneri ve yeni bir görev mektubu vardı. Haydutlar pratik zekâ örneği göstererek görevin gece karanlıkta okunabilmesi için bir de el feneri koymuşlardı. El feneri doğrudan Olay Yeri İnceleme Bölümü'ne gitti ve en ince detayına kadar parçalandı.

Görev mektubu para taşıyacak olan şoföre yönelik talimatlar içeriyordu. Aracı A9 yolu üzerindeki Akersloot Motel'e getirmesi gerekiyordu.

Hava kirliliği konusunda kimsenin kaygı duymadığı geçmiş zamanlarda hobi içerikli kulüplerin faaliyetlerine benzeyen işlerdi bunlar. O zamanlar birçok firma yıllık personel eğlencelerinde arabayla ralli düzenlerdi; yolda değirmen kanadının yönüne bakarak ya da G harfiyle başlayan fırının sattığı kurabiyelerin fiyatını öğrenerek bir sonraki durağın neresi olduğunun bulunması gibi görevler verilirdi. Kanun kaçakları da bizimle adeta böyle bir oyun oynuyordu. Birinci

bardağın içeriği, ikinci kubayı işaret ediyordu. Muhtemelen 3, 4, 5. kupayla devam edecektik.

Birçok yeni, önemli bilgi edindik. Elimizdeki kupa sayesinde faillerin çalışma tarzıyla ilgili bilgilendik ve hedefler saptadık.

Görev Schiphol – Akersloot mesafe yaklaşık 46 km

Dikkat edin!!

Şu anda varsa üstünüzdeki her türlü kayıt ve iletişim cihazlarını çıkartın, ışın ucunda insan hayatı olduğunu unutmayın!

Yola çıkmadan önce her görevi üç defa okuyun.

Trafik kurallarına uygun gidin ve otoyolda hızınız 100 km'yi aşmasın.

Oyun oynamaya kalkışmayın, unutmayın sürekli olarak gözlem altındasınız.

1. Görev

Schiphol Hilton Oteli'nin park yerini terk edin ve iki kere sola dönerek Schiphol çıkışına gelin.

Schiphol çıkışında sağa dönün Amsterdam yönüne A4 yoluna devam edin. Schiphol alt tünel yolundan A4 Amsterdam Zaandam tabelalarını takip edin birkaç kilometre sonra sağa A10 (Batı) yönüne Zaandam istikametine sapın (Tabela: Amsterdam Zaandam A10 West)

A10 üstünde Haarlem Zaandam istikametini takip edin sonra sola N6 Haarlem istikametine girin.

N6 üstünde Den Haag Alkmaar tabelası A9'a devam edin, Rottepolder Meydanı'na geleceksiniz. Buradan sağa sapın. Tabela: IJmuiden Alkmaar, A9 Alkmaar istikametinde devam edin.

Velzer tüneline geçtikten yaklaşık 11 kilometre sonra Akersloot sapağından girin, Akersloot Motel'in park yerine gelin.

Park yerli girişinde iki bayrak direği göreceksiniz. Sağdaki bayrak direğinin yanında, toprağın altında plastiğe sarılı ikinci görevi bulacaksınız.

Bu görevi harflyen yerine getirin.!!!

Kartal

Yeni görevi aldığınızda bu kâğıdı küçük parçalara yırtıp arabadan dışarı atın.

İki saat sonra Akersloot'ta bulunan iki Van der Valk Motel'de de aynı plastik paketin bulunduğu haberi geldi. Yönetim merkezi

ikinci görevin de teslim alınmasından yanaydı ama Van der Vijver ve Cheeny'nin itirazlarını da göz önüne almak istiyordu. Ancak Kees faillerle ilgili ne kadar fazla bilgiye sahip olursak Tavşanları o kadar doğru yönlendirebileceğimizi düşünüyordu.

Paketle ilgili neler olduğunu öğrenebilmek için iki polis memuru Van der Valk Motel'e yerleşti. Görevleri bayrak direğinin çevresinde neler olup bittiğini izlemektir. Her şeyi not almaları istendi; şüpheli biçimde hiç bakmadan yanından geçip gidenler ya da durup ilgilenenler, kim olursa olsun. Haber verilecek bir şey olduğunda otel santrali kullanılmadan iletişim kurulacaktı ve her koşulda dikkat çekmemek esastı.

Yerel polisten bu otelin bayrak direğine bakan odalarında kalanlar arasında sabıka kaydı olanlar varsa çıkarmalarını istedik. Utrecht Holiday Inn ya da Schiphol Hilton Otelindeki isimlere rastlama ihtimalimiz olabilirdi. Bu durumda karşı gözlemi çözmüş olacaktık. Çok zaman alan bir işti ve sonradan bunun nafile bir çaba olduğu anlaşıldı ama yapmamız gerekiyordu. Yaptığımız iş, samanlıkta iğne aramaktan farksızdı.

İvır zıvır işler, en baş işler, sürekli iletişim hâlinde olmak, toplanılar, hayaletler derken hepsi bir arada insanda hâl bırakmıyordu. İşimizin kesintiye uğraması artık normal geliyordu. Hatta uzun bir süre kendi işimize yoğunlaşabildiğimiz zamanlarda bölünmemiş olmamıza şaşıryorduk. Buna rağmen Perşembe akşamı önce Sietsema'ya telefon eden, sonra saat yediden hemen sonra merkeze şahsen gelen *De Telegraaf* gazetesinin muhabiri istisna oldu. Bu farklı bir kesintiydi.

ANP'den gazeteci hanım hâlâ aklımızda olduğu için bu gazeteciyi de ciddiye almamız gerektiğini düşündük. Kapı zilimiz gazetecilere karşı "herkes içeri girebilir" konumundan "kimse giremez" konumuna değiştirilmişti. Peter R. de Vries kendinden emin bir tavırla

Sietsma ile konuşmaya geldiğini söyledi, ona göstermesi gereken önemli bir şey vardı. Hem de derhal. Bu nedenle parazit yayıncının yukarı gelmesine izin verildi.

Deri ceketli genç muhabirin muzaffer edası dikkat çekiciydi. Tavırlarından ya başarılı bir blöfçü ya da elinde gerçekten önemli bir şey olduğunu düşündük. Sonuncu ihtimal doğru çıktı.

Verklans

- Ah het bandje ⁱⁿ kant
korte interruptie:

"Het geld is er,
maar zo kan er
niet plevend worden"

"Zo kan het niet,
ik moet u spreken"
• ik heb een bericht
van Heineken
As Zo gauw mogelijk /
enid bandje
Verklans

Beyanat

Bant başladığı anda
kısa kısa araya girecek;
"Para hazır ama bu şekilde tesli-
mat yapılamaz"
"Bu şekilde olamaz, sizinle konuş-
mam gerekiyor;
Heineken'a bir haberim var."
En kısa zamanda / Bant bitiyor;
beyan.

Sietsma ile Terhaar'a neredeyse azarlar gibi, "Pazarlık yapıyorsunuz!" dedi. Bu saatte bile ortalık istihbaratçı kayınıyordu. Hem onlardan hem de başkalarının gözlerinden uzak Altın Koridor'daki komiser odalarından birine çekildiler. "Heineken ve Doderer'i kaçırırlarla pazarlık içindesiniz."

Bu iddiayı reddettiler. Elbette reddettiler.

"Bir zarf geldi," diye devam etti de Vries. "Bu zarfın içinde Heineken'in saatiyle Doderer'in pasaportu vardı. Daha sonra Utrecht Tren İstasyonu'ndaki zarftan fotoğraflar çıktı."

Karşı çıkmanın anlamı yoktu. Blöf yapmıyordu, bilgileri önemli detaylar içeriyordu. Bilgi sahibi olduğu alenen ortadaydı. Sızma nereden olmuştu?

Bu sorunun cevabını almamız uzun sürmedi. Peter faillerle temas hâlinde olduğumuzu ve takibatın içinde İngilizlerin de bulunduğunu biliyordu. Bu bağlantının nasıl kurulduğunu bilmediği hâlde elindeki kanıtları sunacak cesareti vardı.

Masaya koyduğu kâğıtta, Elly'nin Kartal ile konuşurken araya girerek, onu dinlemeden nasıl konuşacağına yönelik talimatlar vardı, bunlar hem İngilizce hem de Hollandaca yazılmıştı.

Bu belgenin De Ark'tan geldiği ortadaydı. Bu metni Van der Vijver ile Cazemier, Cheeny ve Elly ile birlikte kaleme almıştı. Bu bilgiyi sızdıran onlar değildi, en azından bilinçli olarak değildi.

Peter'ın elindeki belge küçük parçalardan elde edilmiş bir kolaj çalışmasıydı. Kanalizasyon gazeteciliği yaparak De Ark'ın kapı önüne konan çöp torbalarını almış, hepsinin içini didik didik etmişti. Elly için yazılan, sonra yırtılan belgenin ve diğer notların parçalarını bulduktan sonra bunları bir araya getirmiş ve durumu kurgulamıştı. Ülkenin bu konudaki gerçek bilgiye ulaşan ilk gazetecisiydi. Şimdi de bunları yayınlamak istiyordu.

İlk şaşkınlığımız geçer geçmez bu bilgiyi kesinlikle yayınlamayacağını söyledik. Araştırmayı tehlikeye atabilirdi ve faillerin bunu duyması hâlinde şimdiye kadar titizlikle üstünde durduğumuz gizlilik hiç bir işe yaramamış olurdu.

Bu ülkede basın özgürlüğü olduğunu biliyoruz. Peter R.'nin bize bunu hatırlatması gerekmiyordu. Bizim de amacımızın sansür uygulamak olmadığını açıkladı Kees ancak yayınlanması bizi çok zor duruma düşürdü. Terhaar da onun gazetecilik sorumluluğuna vurgu yaptı ve ona olay çözüldükten sonra –Sietsma, Terhaar ve Van Beek-üşümüzle ilk röportajı kendisinin yapabileceği sözünü verdi. De Vries ikna oldu, yayınlamayacağına söz verdikten sonra bürodan ayrıldı.

Onun odadan ayrılmasıyla Kees küfür etmeye başladı. Bu kadar önemli bir bilginin sızması nasıl mümkün olmuştu! Üstelik de Peter Cheeny, Heineken firması tarafından polisin profesyonelliğini kontrol etmesi amacıyla tutulmuşken, önemli kanıtların bulunduğu çöp torbasını kapının önüne koymak kadar büyük bir aptallık olabilir miydi?

Çöp torbası ya da değil, o kâğıtların yok edilmesi gerekiyordu. De Ark'ta bu kâğıtların önce çöp kutusuna oradan da çöp torbasına konup kapının önüne çıkartılması değil bunların şömineye atıp yakılması gerekirdi. Tek olumlu şey bu yanlış yapanın Amsterdam Polisi değil Cheeny olmasıydı.

18 Kasım Cuma. Peter Cheeny bu âna kadar Amsterdam Polisi'ni pek takdir etmemişti. Bizimle işbirliğine pek can atmadığını belli ederek böyle hissetmemizi sağlamıştı. Ancak çöp torbasından kâğıt parçalarının çıkmasından sonra tutumu değişti. Cheeny daha hoşgörülü davranmaya başladı. Cuma günü Akersloot'a bizzat gidip inceleme yaptı. Orada gördüklerinin fikrini değiştirdiği anlaşılıyordu, aynı akşam Heineken Şirketi ikinci kupayı topraktan çıkarma planına itiraz etmediğini bildirdi.

Cheeny ve Van der Vijver için ikinci ve üçüncü hedeflerin neredeyse hiçbir önemi yoktu. Tek korkuları patronlarının serbest kalır kalmaz onlara işin neden bu kadar uzun sürdüğünün hesabını sormasıydı, onun hiddetinden çekiniyorlardı. Operasyonun başarısızlıkla sonuçlanması hâlinde ise hem aileye hem de şirkete kaçırırların taleplerine neden kulak verilmediğinin hesabı sorulabilirdi. Dolayısıyla ikinci kupanın çıkarılması kararını almak için bizden daha uzun zamana ihtiyaçları olması mantıklıydı.

Kupanın kapağında yine 2 rakamı yazılıydı, yine toplu üretimdi ve üstünde parmak izi bırakılmamıştı. İçinden çıkan görev bizi Noord Hollandse "t Zand"a yönlendiriyordu. Bir sonraki görev

Alkmaar ile Den Helder arasında, Noordhollandsch Kanalı'nın yanındaki yol üstünde bulunan hektometre direğinin yanındaydı. Van der Vijver ile Cheeny derhal o görevin alınması kararını vermekten çekindiler.

19 Kasım Cumartesi. Gözlemcilerimizden Ruud Jansen sıcaklığın sıfırın altında olduğu bu Cumartesi gününü Noordhollandsch Kanalı'nda balık tutarak geçirmek üzere oltalarını alıp yola çıktı.

Bu arada faillerin yaptığı düzenleme alt üst olmuştu. 15 Kasım'ı 16 Kasım'a bağlayan Salı gecesi hareket etmeliydik oysa 19 Kasım olmuştu. Tek umudumuz, ne kadar düşük de olsa, piromanın kendi yangınına gelip bakma ihtimaliydi.

Ve geldi, ulaşılması imkânsız olan kanalın karşı kıyısına geldi. Noordhollandsch Kanalı üstündeki dubalı köprüler birbirinden kilometrelerce uzaklıktaydı. Piroman, üstü siyah vinil kaplı Ford Capri'den indi, elindeki video kamerasıyla alenen balıkçımızı filme almaya başladı. Muhtemelen kendilerini bundan daha fazla beğenecekleri bir konumda olamazlardı.

Ruud kendini kontrol altında tutmaya çalışıyordu. Yerinden kalkıp gitmemesi gerekiyordu, karşı kıyıya da gidemezdi, ancak radyo mesajı gönderebilirdi. En önemli bilgi olan arabanın plakası bu mesafeden okunmuyordu. Bir süre sonra arabadan bir şey alacakmış gibi kalkıp arabaya yürüdü, oradan bize mesaj gönderdi ve belli etmeden kurşungeçirmez yelek giydi.

Gözlem ekibinden bir arabayı kanalın karşı kıyısından Den Helder'a doğru ağır ağır gitmek üzere gönderdik. Bu şekilde piromanın plakasını almayı başardık. Arabanın sahibi Julianadorp'ta yaşayan 56 yaşındaki Bay B. İdi; aynı akşam telefonu dinlemeye alındı. İçinde bulunulan durum oldukça şüpheliydi.

Emniyet Müdürlüğü'nün telefon dinleme odasında sürekli bir hareketlilik vardı. Akşam saatlerinde bir adamın gayet anlaşılır ve

çoşkulu bir ses tonuyla Koegras'ta gün batımında çiftlikleri filme çektiğini anlattığını duyduk.

Ruud'e bir çiftliğin tam önünde oturup oturmadığını sorduk... İki dakika sonra polisin aşırı özenli davranışı sonucunda Heineken davasında zanlı konumunda olduğunun birkaç saat farkına varmayan Bay B. nin telefonu dinlemeden çıkartıldı.

Yönetim merkezinin Cumartesi akşam toplantısında Heineken temsilcilerinin de onayıyla –nihayet– bütün araba rallisi rotasının kazılması kararı alındı. Kartal'dan ses çıkmıyordu, beklemenin bir anlamı yoktu.

20 Kasım Pazar. Son kararı güç bela Pazar günü uygulamaya koyabildik. Araba sürdük, kazdık, araba sürdük, kazdık. Gecenin sonunda, sabaha karşı bütün rotayı hatta daha fazlasını elden geçirmiş olduk.

"t Zand"dan sonraki durak Joure'ydi. Tavşan burada kupayı almak için toprağı kazdığında mektubun dışında bir de araba anahtarları buldu. Bundan sonra değerli yükünü Hoge Zomerdijk'te park edilmiş olan mavi Citroën GS marka arabaya nakletmesi gerekiyordu. Şoförün yanındaki koltukta bir telsiz olacaktı. Gözlem ekibindeki arkadaşlar verilen bütün görevleri takip ediyordu ancak söz konusu Citroën'den eser yoktu. Ortada park edilmiş hiçbir araba yoktu.

Citroën yoktu ama görev yerine getirilebilirdi. Ekibe arabayı aramayı bırakmalarını ve yola devam etmeleri talimatını verdik. Bu defa istikamet Amsterdam-Zuidoost Kromwijkdreef'te bulunan reklam direği idi.

Tavşan'ın bundan sonra Arnhem'deki Pastiljon Motel'e gitmesi ve kendisini resepsiyona Bay Tavşan olarak tanıtması gerekiyordu, burada ona telefonla yeni görev verilecekti. Saat 10:12 olmuştu.

Gözlem ekipleri ellerindeki bütün kupalar, mektuplar ve görevlerle merkeze döndüklerinde, aynı gün taktik istihbaratçıları mavi Citroën'in akıbetini araştırmak üzere Joure'ye göndermeye karar

verdik. Adamlarımız mahalli polis bürosuna ulaştıklarında girişte mavi Citroën GSA marka arabanın park etmiş vaziyette durduğunu görmüşler. Polisler Hoge Zomerdijk'ten bir köylünün arabanın 15 Kasım Salı gününden beri yol kenarında park etmiş hâlde durduğunu polise bildirmesiyle oradan alıp büroya getirilmişti. Arabanın Haziran ayında Rijswijk'ten çalındığı ortaya çıktı. İlginç olan arabanın ön koltuğunda bir havlunun altında telsiz aletinin bulunmasıydı. Ayrıca arabanın elle boyandığı da anlaşıldı. Araba önceden beyazmış. Arabanın üstünde ters çevrilmiş bir de el arabası duruyormuş. De Hoge Zomerdijkli köylü, 13 Kasım'ı 14 Kasım'a bağlayan gece muhtemelen çevrede yabancı birilerinin varlığını hissetmiş olan köpeğinin huzursuzca havladığını anlatmış. Bu şüpheli durumun daha fazla incelenmesi gerekiyordu.

Dikkatlice, bu arabayı Heineken ve Doderer'in kaçırılma olayıyla bağlantılı olarak aradığımızı söyledik. Bu konuyu fazla yaymamaları gerekiyordu. Yönetim merkezindeki savcı Leeuwarden bölgesindeki meslektaşlarıyla görüşerek bu davayı bizim devralmamızı sağladı. Araba taşıma şirketi Citroën'i Amsterdam'a getirdi.

Olay yeri inceleme ekibinin eline incelemek için birçok malzeme geçmişti. Frieslandlı meslektaşlar Joure'de arabaya dokunan bütün polislerden parmak izi örneği almıştı, bu şekilde bizimkiler inceleme yaparken onların parmak izlerini dışarıda tutabilirlerdi.

Her ne kadar Pazar günü olsa da, mobil telsizle ilgili olarak nöbetçi Radyo Kontrol Hizmetleri ile ilişkiye geçtik. Uzmanlar telsizin deniz telsizi frekanslarını kullandığını saptadı ki bu sıradan bir durum değildi. Bu malzemeler kolayca elde edilemediği ve izne tabi oldukları için Sahil Güvenlik Radyosu ve PTT ile hemen temas kuruldu. Onları bu meselenin Heineken'in kaçırılması ile bağlantılı olduğunu üçüncü kişilere belli etmemeleri konusunda iyice uyardık.

Görev, Joure - Amsterdam Zuidoost mesafe yaklaşık 110 km.

Trafik kurallarına uygun gidin ve otoyolda hızınız 100 km'yi aşmasın.

Yola çıkmadan önce her görevi üç defa okuyun.

Oyun oynamaya kalkışmayın, unutmayın sürekli olarak gözlem altındasınız.

Görev,

"Joure" tabelasının önünde duruyorsunuz, tabelanın sağından zomerdijk yoluna giriyorsunuz.

Yaklaşık otuz metre sonra mavi Citroën GS arabayı göreceksiniz. VW minibüsü park edin, farları söndürün, torbaları mavi Citroën'e taşıyın. Citroën'in anah-tarlarını görev paketinde buldunuz. Citroën'in içinde iki tane battaniye var, onlarla torbaların üstünü örtün. Citroën'e binin ve çalıştırın. (Farları açın!!)

Citroën'de yanınızdaki koltukta bir havlunun altında telsiz duruyor. Açık ko-numda. Havluyu kaldırın.

Dikkat edin, telsiz açık, telsizi kullanmak yasaktır, Kartal'dan Tavşan'a tel-sizle gelecek olan talimatların kesinlikle önceliği vardır. Talimata harfliyen uymanız gerekmektedir.

Rota: Yolu geri gidin, Heereveen yönüne doğru iki kere sola dönün. Bu yolu kav-şağa kadar takip edin, kavşaktan Amsterdam yönüne A50 yoluna girin (A50 tabelası Emmeloord, Lemmer, Amsterdam), bu yolu Amsterdam istikametine doğru takip edin.

Bu yol IJsselmeerpolders'tan geçiyor, yaklaşık 30 km sonra sağa dönerek A6 ya geçiliyor, bu yolu Amsterdam istikametine doğru takip edin, yol A1 oluyor Amsterdam zuidoost sapağına kadar yola devam edin. (tabela Amsterdam zu-idoost, Haarlem, Schiphol, A9)

A9'da gidiyorsunuz, ilk saptan sağa sapın (tabela Gaasperplas, Weesp) sapa-ğın sonuna kadar sürün sonra sağa, Kromwijkdreef'e girin.

200 metre kadar sonra bir reklam direği göreceksiniz, direğin üstüne kırmızı bir şerit boyandı, bu direğin arkasında toprağın içinde görev gömülü.

Bu görevi harfliyen yerine getirin.!!!

Kartal

Kartal'dan Tavşan'a (soför) telsizle gelecek talimatların kesin önceliği vardır bu talimatları derhal yerine getirin.!!!

Bir sonraki görev bulununca bunu yırtıp/atın.

Tüm rotanın bir kerede gidildiğinde ne uzunlukta olduğunu merak ediyorduk. Biz görevlerin kazılması işini üç kere bekledikten son-ra ele almıştık: Schiphol Hilton, Akersloot Motel ve "t Zand"daki Noordhollandsch Kanaal. 15 Kasım Salı gecesi saat 00:23'te gelen

telefondan on dakika sonra yola çıkmalıydık. Rotanın tamamının De Ark'tan yola çıkıldıktan ve talimat verilen hızla gidilerek beş saat on yedi dakika süreceğini belirledik. Toplam 417 kilometre. Arnhem'e sabah saat altıda varabilecektik. Böyle bir bilgi ilk bakışta anlamsız gelebilir ama daha sonra bunun bir anlamı olabilirdi.

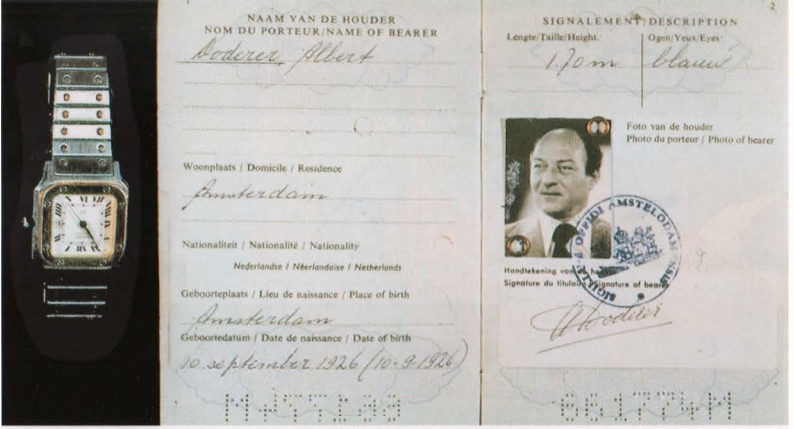
Ralli bize faillerin Tavşan ile nasıl bir ilişkiye girmek istediklerini gösteriyordu. Düşünmemiz gereken birçok bilgi, alıştırma yapmamızı gerektiren şeyler vardı. Aramızdaki şüpheciler bütün bunların bir anlamı olduğundan emin değildi. Dava beş gün uzamıştı. Kaçıran faillerin öfke nöbetine tutulmamaları için epeyce sabırlı olmaları gerekiyordu.

Faillerin kullandığı Renault minibüs.

Renault'tan çıkan, üstünde birçok hedef şaşırtan ipucu olan çanta.

Den Haag polisine bırakılanlar:
Heineken'ın kol saati
Doderer'in pasaportu

Schiphol Hilton Otel'i'ne bırakılan içinde ilk görev bulunan kapaklı kupa.

Heineken A.Ş
G. van Schaik dikkatine,
Heineken AŞ Yönetim Kurulu üyesi.

Kartal size bu mektubu Heineken ve Doderer'i kaçırma olayındaki yeni gelişmelerle ilgili olarak yazıyor.

Kod adları değişiyor. Kartal Baykuş, Tavşan Fare oluyor.
Fare ile iletişime geçerken kendimizi Baykuş olarak tanıtacağız ve Fare ile görüşmek istediğimizi belirteceğiz. Bu kod adlarının gizli kalmasını sağlayın, basına kesinlikle duyurulmasın.!

Fidye her iki rehine için geçerli; 5 Milyon Mark, 5 Milyon ABD Doları, 5 Milyon Hollanda Guldeni ve 25 Milyon Fransız Frankı.

Şoförün hareket edeceği adres de değişiyor, bugünden itibaren Bay Schaik'in (G. van Schaik) Duinvoetlaan 7 Wassenaar'daki evi geçerli adres olacaktır, telefon 01751-79008.

Bu adres aynı zamanda Baykuş ile Fare'nin de iletişiminin sağlandığı adres olacak. Bu adreste gece gündüz Fare ya da Bay Schaik 'in ulaşılabilir olmasını sağlayın. Beyaz VW transport minibüsün yerine bizim kullandığımız ya da onun aynıısı turuncu bir Renault minibüs koyuyorsunuz.

Bu minibüs van Schaik'in evinin önünde duracak, paralar G. van Schaik'in evinde hazırolacak, yani bankada değil evde olacak. Daha önce söylediğimiz gibi tek bir şoför olacak, harfi harfine daha önce söylendiği gibi.!!!

Kısacası kesinlikle iki şoför olmayacak. Şoförün telefonla gelen talimattan on dakika sonra hareket etmesini sağlayın.

Baykuş aradığında Fare turuncu Renault minibüs ile söylenen istikamete hareket edecek. Fare'ye ilk görev yerinde rehinelere hayatta oldukları işareti verilecek.

Maalesef parmaklarına telafisi imkânsız bir hasar vermek zorunda kaldık, telefonla verilen ikinci talimata uyulmadığı için önce bir parmak, ikinci telefonda sonra birçok sivil polisin sivil arabalar içinde yolda görülmesiyle ikinci parmak. Bunun tekrarlanmamasını sağlayın!!!

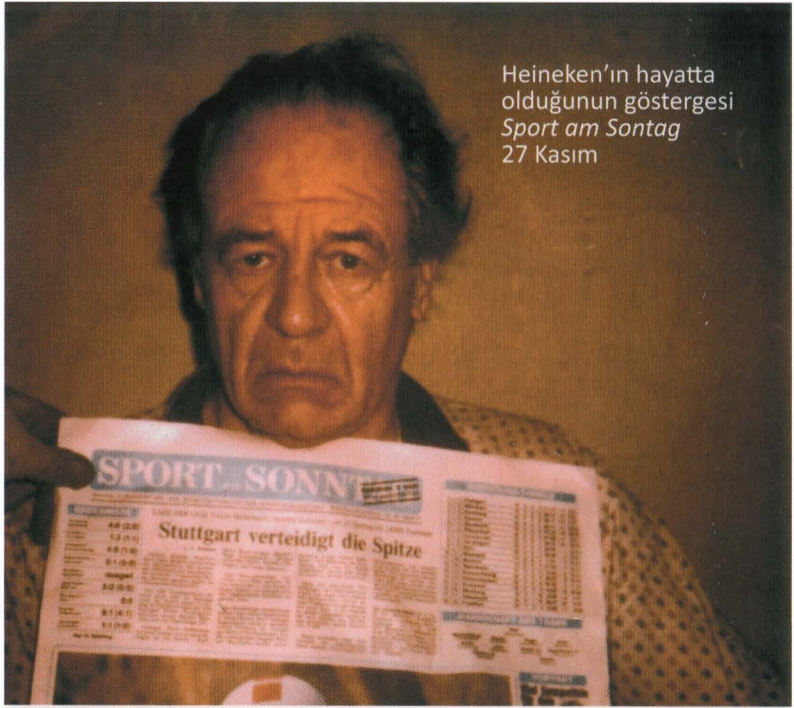
(8 Aşağıdaki bütün talimatlara derhal uyun!!!

Bizi ibret olsun diye boyunlarına ip geçmiş vaziyette bir can almak zorunda bırakmayın. Cesetleri geri almak mümkün değil!!!

Sorulara verdiğimiz cevaplar:

- 1) Hayatta olduklarının göstergesi paranın teslimatında, Fare'nin ilk görev yerinde verilecek.
- 2) Fidyeye her iki rejine için mi? Evet her ikisi için bakınız yukardaki tutarlar.
- 3) İki şoför? Kesinlikle kabul edilemez. Tek şoför (Fare).
- 4) Farklı hareket noktası? van Schaik'in evi Duivenvoetlaan 7 Wassenaar.
- 5) Para bankada mı? Para bugünden itibaren van Schaik'in evinde tutulmalı, Baykuş'un her an bunu talep edebileceği gözönünde bulundurulmalı.
- 6) Fidyeye ödendikten sonra? Ödeme yapıldıktan sonra en kısa süre içinde canlı olarak serbest bırakılacaklar.

Heineken ve Doderer evlerine dönene kadar Fare'den başka bir polise müsa-maha göstermeyeceğiz.

Heineken'in hayatta
olduğunun göstergesi
Sport am Sonntag
27 Kasım

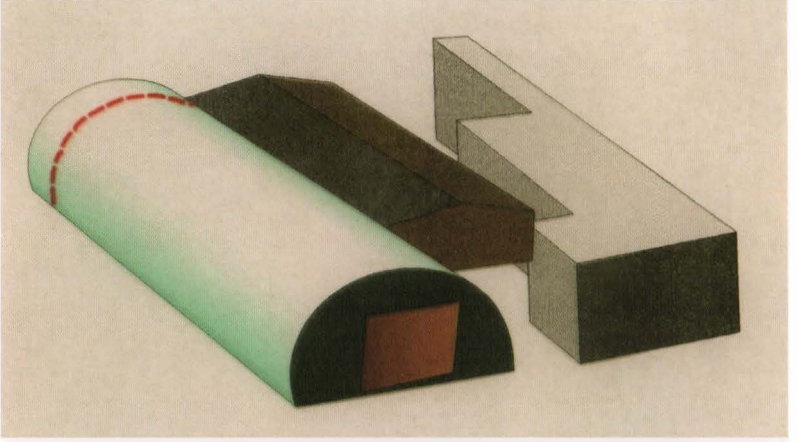
Farenin fidye talimatı doğrultusunda aktarma yaptığı yeşil Ford 16L.

Fidye ödemesinin yapıldığı A12 Utrecht-Arnhem Viyadükü
Lunetten noktası.

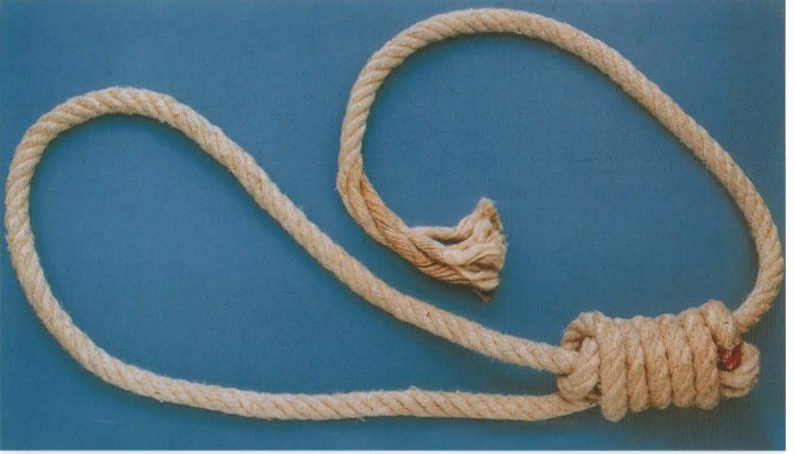
Viadükün altından geçen Nieuwe Houtenseweg,
fidyenin teslim alındığı yer.

Heining 45 bölüm 25 yerleşim planı solda Romney- baraka, sağında marangoz atölyesi ve ofis.

Heineken ve Doderer rehin tutulduğu barakanın ön tarafı.

Fotoğraf çekilirken Heineken ve Doderer'in boğazına geçirilmiş olan ip.

Her iki adamın duvara bağlandıkları zincir ve kelepçe.

Doderer'in hücresi. Duvarda zincir, başucunda da seyyar tuvalet duruyor.

Zeist'te toprağa gömülmüş olarak içinde paraların bulunduğu variller.

Hedef şaşırtma

20 Kasım Pazar. Ralli sonrasında Emniyet Müdürlüğü'nde ortalık sakindi. Gün boyunca az sayıda personelle çalışmıştık ve bu insanlar allahın her günü ralli ile meşguldüler. Son kilometrelerin raporu verildikten sonra bütün arkadaşlar evlerine gitti.

Ofiste kalanların sayısı on beşi geçmiyordu. Bu küçük grubun içinde Kees Sietsma, Ton van Genabeek, Gerard Huijser van Reenen, Herman Van Hoogen, Johan van Kastel ve ben vardık. Pazar günü merkezde bütün olayları koordine eden aktif şefler akşam yemeklerine oturdu.

Ortaokulda okurken ileride polis olmak istediğime karar verdim, bu kararıma her gün gazetenin ilk sayfasında mutlaka bir "polis" haberi çıkması neden olmuş olabilir. Topluma yarar sağlayan bir görev benim kişiliğime uygundu. En heyecanlı olaylar Amsterdam'da olduğu için de hep bir gün orada çalışmak istemiştim. Şu anda bu muhteşem istihbarat ekibinin merkezindeyim.

Geçmişte istihbarat yönetiminin şüpheli davrandığı gerekçeyle suçlandığı olmuştur. Altmışlı yetmişli yıllarda teşkilat içinde tuhaf bir hava vardı ve kurallara aykırı davranışlar görülüyordu. Warmoesstraat'taki karakolda çalışırken bazı meslektaşlarımla sokak kadınlarından prezervatif aldıklarına, iş saatinde seks kulübünün lobisinde bira içtiklerine ya da restoranlarda geçirdikleri zamanları mesai olarak bildirdiklerine şahit olmuştum.

Kimseyi tam anlamıyla rüşvetçilikle suçlayamam ancak o tarihlerde Amsterdam Bölge Polisi hassas konumdaydı, dolayısıyla meselelere ciddi yaklaşmadığı iddialarıyla karşılaşabiliyordu. Bazen ofiste saatlerce iskambil oynandığı oluyordu, vergi veren yurttaşların cebinden ödenen maaşlarıyla.

Ben bu tür davranışların her zaman karşısında oldum; Kees, Ton, Herman, Gerard, Johan ve Heineken ekibindeki diğer arkadaşların da benim gibi düşündüklerinden eminim. Bizler bu duruma farklılık getirmek isteyen kuşaktık. Daha kurnaz, daha etkin, daha randımanlı ve daha iyi çalışacaktık.

Toorenaar döneminde yapılmayan bir şeyi biz bu akşam yapıyorduk. Yöneticiler olarak grup hâlinde değerlendirme yapıyorduk. Son günlerde üstünde çalıştığımız, inceleme yaptığımız konuları tek tek ele aldık. Fidyeye mektubunun yazıldığı tuhaf kâğıt parçası, tek camlı gözlük, Parker marka kalem, yerinden çıkarılmış yol bariyerleri, makineli silahlar ve arabalar; bunların hepsi dava için bir anlam taşıyor olabilirdi. Araştırmalara çok fazla zaman harcamıştık, peki bugüne kadar elimize ne geçmişti?

Taktik incelemede, eleme önemli bir yöntemdir. Aksi ispat edilene kadar her şeyden kuşku duyulmalıdır. Bulduğumuz her şeyi araştırmamızda ne işe yarayacağı ortaya çıkana kadar inceliyorduk. Ancak ondan sonra kenara atılıyordu. Bir keresinde tablo hırsızlığı hazırlığı içinde olan bir başka çeteyi ortaya çıkarmıştık. Bu çeteyi suçun gerçekleşeceği yer olması dolayısıyla Rotterdam'daki meslektaşlarımıza devretmiştik.

Renault minibüsteki uzilerden biri Ulusal Rezerve Birliği'nden tuhaf bir adama aitti. Tanımadığı biri tarafından evinden çalınmıştı, muhtemelen kendi ihmali söz konusuydu ancak bu adres bizi faillere yaklaştırmadı. Diğer silahların Soesterberg'deki Du Moulin kışlasından 25-28 Nisan 1980 tarihinde çalındığı anlaşıldı. Bu silahlar-

dan biri daha sonra Houtman grubu, bir diğerk adıyla Kinkerbuurt çetesinde ele geçirildi. Aynı partideki diğerk silahlar Den Haag yer altı dünyasında ortaya çıktı.

Tahkikat Bilgi Merkezi'nden Teun Platenkamp'a göre, Houtman grubunun bu kaçırılma olayı ile bir bağlantısı yoktu. Den Haag'da yapılan araştırma sonrasında da Den Haag yer altı çetelerinin bu olayla ilgisinin olmadığı anlaşıldı. Bu aşırı karmaşık davada bir şeyleri elemekten büyük mutluluk duyuyorduk. Den Haag değildi, Houtman grubu değildi. Geriye kalan tek soru bu silahların daha önce hangi eylemlerde kullanıldığıydı. Rijswijk Adli Tıp Laboratuvarı'ndan gelen balistik inceleme sonucuna göre, bu silahlar daha önceki olaylarda kullanılmamıştı.

Basında 1983 yılı baharında, silahların Du Moulin kışlasından çalınmasına uzun uzun yer vermeleri bizi çok eğlendirdi. Bizim bu meseleye el attığımız da yazıyordu. Aslında bu haberler bizim içimizden ya da bu konuda bilgi aldığımız kişilerden bir sızıntı olduğunun işareti olabilirdi. Ama böyle olduğu kesin değildi. Minibüste uzilerin bulunduğunu biz kendimiz ifade etmiştik, bir araştırmacı gazeteci buradan konunun üstüne gitmiş ve bu sonuca varmış olabilirdi.

Fidye mektubunun yazıldığı 70 gramlık Zeta Matt Post marka kâğıt nadir kullanılan bir kâğıttı. Bu kâğıtlardan sadece bir palet yani 52 kilo kâğıt Almanya'dan ithal edilmişti. İlk olarak Rooseveltlaan'daki Bührmann Ubbens'a gelmişti. Buradan üçüncü kişilere satışlar yapılmıştı. Bir bölümü Lauriersstraat'taki Koedijk matbaasına, bir bölümü Leeuwarden'daki Van der Meij matbaasına gitmiş, buradan da bir miktar Kortenhoed'daki Denia firmasına satılmıştı.

İstihbaratçılar yaklaşık 4,3 gramlık 11.743 tabakanın hepsinin izini buldular. Sağlam, sabırla yürütölmüş bir istihbarat çalışmasıydı ve her zamanki gibi net bir cevap ortaya çıktı. Ancak çıkan cevap bizi hayal kırıklığına uğrattı. Bir matbaada kâğıda hafif bir renk

verilmişti, bir diğesinde firmanın adı mektup başlığına basılmıştı. Bu paletten çıkan 52 kilo kâğıdın hepsi incelendi. Hiçbir kırtasiye-
den boş beyaz kâğıt satılmamıştı.

Fidye mektubunun yazıldığı kâğıdın Hollanda'dan satın alınmış
olamayacağı sonucuna vardık. Doğal olarak bu kâğıdın Almanya'dan
alınmış olma ihtimali vardı ancak bundan da emin değildik. Bu nok-
tada daha fazla araştırma yapmanın bir anlamı kalmamıştı.

Renault'un içindeki çantadan çıkan bir camı olmayan gözlük de
ilginçti. Heineken ve Doderer ailelerinden aldığımız olumsuz tep-
kilerden sonra dikkatlice birkaç yere daha gösterdik. Ancak gözlük-
çülerin de bu meselenin içinde olma ya da basınla bağlantılı olma
ihtimallerine karşı araştırmayı durdurduk. Ülkede bulunan 1.500
gözlükçünün her birine ulaşmak deveye hendek atlatmak gibi bir işti.

Teknik inceleme sonunda kırık olan camın çerçevenin arasında
kalmış olan parçaları ile sağlam camın ölçüleri yapıldığında her iki
göz arasındaki derecelerin epey farklı olduğu anlaşıldı. Bu çerçeve ve
birbirinden bu kadar farklı camları hazırlayan gözlükçü az olmalıydı.

Gönderdiğimiz istihbaratçı ikili aşırı tedbirli davranmaları gerek-
tiği için bu iş uzun zamanlarını aldı, günlerce sürdü. Sorularımıza
cevap bulmamız günler aldı, Heineken adını vermeden durumun aci-
liyetini yeterince açıklayamıyorduk. Bunu da söylemek istemiyorduk.

Gözlüğün bizi faillerden birine ya da kimliğine götürebileceği
umuduyla gözlük önce istihbaratçılarımızdan birinin kendi gözlük-
çüsüne götürüldü. Bu gözlükçü onları çerçeve ithalatçısına yönlendirdi. Adamlarımız bu adresten ellerinde bu partiden 1.200 çerçeve
alanların adreslerinden oluşan bir listeyle ayrıldılar. Bizdeki çerçeve
ile aynı renkten yedi yüz gözlük satıldığı ortaya çıktı.

Listedeki gözlükçülerden Arnhem'deki Classe Optiek, camların
o günlerde yeni uygulanmaya başlanan teknikle mavi antirefle ya-
pılmış olduğuna dikkat çekti. Bu cam Roosendaal'daki Buchman

firmasından alınmış olabilirdi. Bu mavi renk ve bu derecedeki camları sadece iki fabrika ürettiyordu.

Buchmann sağlam cam ile diğer cam kırıklarını ölçtükten sonra firmanın bu derecede 63 çift cam imal ettiği sonucuna vardı. Buchmann istihbaratçılara bu camları sattığı gözlükçülerin listesini verdi.

Aynı camları üreten bir başka cam firması daha vardı: Amsterdam'dan Enot. Nihayet Enot'tan bu gözlüğün Bay Verschoor'a satıldığı bilgisi alındı. Bay Verschoor yakın zamanda, 1981 yılında, bu gözlüğü almış olduğu Pijnacker Optiek Leezer'a tekrar gitmişti. Yeni bir gözlüğe ihtiyacı vardı, çünkü eskisi Rijkswijk'te 20 Haziran 1983'te çalınan Citroën GSA'da kalmıştı.

Kaçırılmanın ilk bölümünde kullanılan Renault marka minibüs 20 Temmuz 1983 tarihinde Rotterdam'daki Europcar araba kiralama şirketinden çalınmıştı. Hırsız posta kutusuna bırakılmış olan anahtarları ip ve mıknaş yardımıyla almış olmalıydı. Aynı anda gri bir Opel Kadett'in anahtarlarını da almıştı. Bu araba polis teleksine kayıt edildi. Normal şartlarda bu arabanın görüldüğü yerde durdurulması, kullananın arabayı nereden edindiğini açıklayamaması hâlinde de gözültüne alınması gerekir. Ancak bu defa durdurulması ya da şoförün gözültüne alınması söz konusu olamazdı, içinde kaçırılanlar olabilirdi. Sadece arabanın kaçta ve nerelerde görüldüğünü, kullananın eşkâlini öğrenmek istiyorduk.

Minibüste parmak izleri yoktu. Sadece ön panel gözündeki kiralama sözleşmesinde parmak izleri vardı ama bunların dosyadaki parmak izleri ile bir alakası yoktu, kilometre göstergesinden de muhtemelen failer tarafından kırılmış olduğu için bir fikir edinemedik. Dolayısıyla çalındıktan sonra kaç kilometre gidilmiş olduğunu öğrenebilmemiz olanaksızdı. Akıllı bir hamle yapmışlardı.

Olay Yeri İnceleme'deki adamlarımız da boş değildi. Kiralama şirketinden dolu deponun ne kadar benzin aldığını öğrendiler; bu arada benzin deposunu boşalttılar ve bu şekilde ne kadar benzin yakıldığını ve kaç kilometrere gidildiğini ortaya çıkardılar. Ayrıca benzinin Shell marka olduğu da anlaşıldı. Elimizde başka iş olmasa Rotterdam ile Amsterdam arasında bulunan bütün Shell benzin istasyonlarındaki kamera görüntülerini tek tek inceleyebilirdik.

Citroën GSA Club Break o yıl 20 Haziran günü, Joure'den Rijswijk'teki yüzme havuzu önünden çalınmıştı. Bu bilgiyle, kırık gözlüğün çerçevesinden başlayıp cam imalatına ve Renault minibüsteki çantaya kadar devam eden araştırmamızda hedefimize ulaşmıştık. Pijnackerlı Bay Verschoor havuzda yarım saat yüzüp çıktıktan sonra vestiyerdeki görevlinin kıyafetlerini bir başkasına verdiğini fark etmişti; yirmili yaşlarda, kulağında küpe olan bir gençti. Verschoor bu şekilde sadece kıyafetlerini değil cebindeki araba anahtarlarını da kaybetmiş oldu. Dışarı çıktığında arabasının yerinde yeller esiyordu.

Citroën'deki sahte plaka Renault 5 model bir arabaya aitti, sahibi arabasını Eylül ayında garajda yeni bir modelle değiştirmişti. Tamirci eski Renault'u araba mezarlığına götürmüştü, bagaj kapağı bir tamirciye satılmıştı. İstihbaratçılar eski sahibinin ve tamircilerin ifadelerini aldı ancak hepsi Citroën'deki plakanın o Renault'tan olmadığını söylediler. Numara aynıydı ancak plakanın biçimi farklıydı. Bir başka deyişle plaka tamamen sahteydi, yeni baştan yapılmıştı.

İlginç olan Frieslandlı meslektaşlarımızın Citroën'in üst bagajında buldukları el arabasıydı. Üst bagaj ve el arabası Bay Verschoor'a ait değildi. El arabasının amacı ne olabilirdi? Yoksa iş bittiginde ganimet el arabasıyla mı taşınacaktı? Bu ihtimal bize mantıklı gelmedi,

çok fazla zamanlarını alırdı. O akşam geç saatlerde gelen telefonla durum aydınlandı.

Polise ait garajda Citroën'in farklı renklerde farları olduğu anlaşıldı. Biri sarı, diğeri beyazdı. Bu tesadüf olabilirdi ama biz işi tesadüfe bırakmaktan yana değildik. Kısa sürede nedenini anladık. Farklı farları olan bir araba önden rahatlıkla tanınır, özellikle de karanlıkta. Kartal bu şekilde Tavşan'ın geldiğini uzaktan anlayabilirdi. Bunu ortaya çıkardıktan sonra el arabasını da çözdük. Arabanın üstündeki bagaj yerine konan el arabası ile birlikte arabanın silüeti göze çarpıyordu. Bu haliyle araba bütün olarak, yandan bakıldığında dahi hemen tanınabilecekti .

Fidyе mektubu üzerindeki parmak izlerinin büyük ölçüde Den Haag Huygenspark'taki polis bürosundan arkadaşlara ait olduğu anlaşıldı. Birkaç gün süren araştırma sonunda 9 Kasım günü nöbetçi olan ve mektubu teslim alan polisin de kim olduğu ortaya çıkartıldıktan sonra polise ait bütün parmak izleri elendi ve başka parmak izi kalmadı.

Arabalarda, silahlarda, gözlükte, kalemde, mektuplarda, fotoğraflarda, kupalarda, suçluların dokundukları hiçbir nesnede parmak izi bulunamadı. Utrecht'teki bagaj dolabında da yoktu, spor çantası ve çekiçte de. Adeta parmakları olmayan bir canavara karşı mücadele ediyorduk. İlk görevin konduğu kupanın içinden çıkan el fenerinde bile parmak izi yoktu. Fenerin bütün parçaları birbirinden ayrıldı, piline kadar incelendi ama parmak izine rastlanmadı.

Heineken ile Doderer'in Utrecht Tren İstasyonu'ndaki dolaplardan çıkan fotoğrafları aklımızdan gitmiyordu. Fotoğrafta Heineken sağ eliyle gazeteyi tutmuş sol eli aşağı sarkmış, Doderer ise tam tersi vaziyette duruyordu; bu pozisyon onların birbirlerine kelepçelendiği duygusunu veriyordu. Fotoğrafların farklı makinelerle çekilmiş

olması onların farklı mekânlarda tutuluyor olduğunu ima ediyordu. Ancak ima edilmesi gerçek sayılmazdı.

Bütün bu meseleleri büyük bir gizlilikle ele alıyorduk zira fidye mektubunda kaçırılan kişilerin Avrupa'nın neresinde olursa olsun ve polis ya da her kim tarafından olursa olsun aranması kesinlikle yasaktı. Doğal olarak bu bizim işimizi yapmamıza engel teşkil etmiyordu ancak aşırı gizlilik belli bir engel oluştuyordu.

Bir başka açıdan bakıldığında, bu talepleri de son derece saçmaydı, psikologların ilgisini çekebilir: Bir taraftan polisin bütün olayların dışında kalması, araştırma, istihbarat yapmaması gerekirken failler fidye mektubunu karakola bırakıyor ve fidye ödenmesinde bir sivil polisin şoförlük yapmasını istiyorlardı.

Sadece mektup kâğıdı değil mektubun yazıldığı daktilo, Hummel marka spor çanta ve çekiç de Alman malıydı. Bu kadarı da yetmezmiş gibi fidye mektubunda şoförün yanında pasaportu, 250 Alman markı ve o günlerde yabancı ülkelere arabayla gitmek için gerekli olan yeşil kart bulunmasının da şart olduğu yazıyordu.

Wiesbaden'dan gelen ödünç adamımız bunları araştırdı ancak spor çantasının hiçbir özelliği yoktu, daktilo hakkındaki bilgimiz yetersizdi ve çekicin üstünde seri numarası yoktu. Bütün bu ipuçları bizi maalesef bir yere götürmüyordu.

Faillerin kullandıkları kupalar da Almanya'dandı ancak seri üretim oldukları ve piyasada aynı kupalardan yüz binlerce olduğu için bunları birbirinden ayırmak mümkün değildi.

Almanya'yı işaret eden birçok iz vardı ancak hiçbirinin aciliyeti yoktu. Herman van Hoogen fidye mektubunun ilkokul Hollandacası ile yazılmış olduğuna ve tek bir Almanca sözcüğün olmamasına dikkat çekti.

Herman, “Ralli rotası da ülke dışına çıkmıyor,” diye ekledi. “Noordwijk’teki De Ark’tan Arnhem’deki Postiljon Otel’e giden yol insana ülkeyi baştanbaşa dolaşıyor hissi verse de dikkatlice bakıldığında Ijssel Gölü etrafında dolaşmaktan başka bir şey ifade etmiyor. Baksanıza.”

İstihbaratçılardan birinin harita üstünde bütün noktaları işaretleyerek rotayı belirgin hâle getirdiği haritayı ortaya çıkarttı. Haklıydı, Ijssel Gölü etrafında atılan turdan ibaretti.

“Bence uzakta aramamalıyız,” dedi Herman. “Bunlar Amsterdamlı, şu ana kadar konuştuğumuz her şey hedef şaşırtıyor.”

Polislik mesleği için hem bu işe yatkın olmak hem de iyi bir eğitim almak gerekli ancak en fazla pratikte öğreniliyor. Deneyimle iyi polis olunuyor. Amsterdam’da yirmi dokuz yıldır polislik yapan Herman, tartışmasız aramızdaki en deneyimli polisti. O konuşmaya başlayınca herkes kulak kesilirdi. “Benim fikrime göre karşımızdakiler uzun zamandır peşlerinde olduğumuz çete.”

Bildiğimiz hiçbir suçlunun kaçırma olayıyla bağlantısını kuramadığımız için, “Ne demek istiyorsun Herman?” diye sordum.

Kocaman ellerini hareket ettirerek sakince anlatmaya başladı. Adeta ben öğrencisiydim, diğerleri de dinleyicilerdi. “Karşımızdakiler hırslı ve profesyonel, yıllardır kanunsuz işler içinde oldukları her hamlelerinden anlaşılıyor.”

Onun haklı olduğunu hissediyordum ama daha fazla açıklama yapmasını istiyordum. Bu şekilde ben de aklımdaki düşünceleri bir düzene sokabilirdim.

“Mesela?”

“Arkalarında güçlü ipuçları bıraktılar: makinalı tüfekler, gözlük, çalınmış arabalar ve tuhaf fidye mektubu. Bunlar sana ne ifade ediyor?”

1. Ralli Rotasi

“Çok işimizin olduğunu,” dedim içtenlikle. “Büyük bir işgücüle çalışıyoruz, yoruluyoruz ancak şu ana kadar hiçbir sonuca ulaşamadık.”

Söylediklerime hak veren homurtular duyuldu.

Herman’ın gözleri adeta keyiften parladı. “Ve sen bunların bir tesadüf olduğunu düşünüyorsun, öyle mi?”

Anlayamadım. Elbette tesadüf değildi ancak elimize bir şey geçmiyordu.

“Hedef şaşırtan ipuçları, amaçları bizi kendi kuyruğumuz etrafında döndürmek. Bir sürü bilgiye ulaştığımızı sanıyoruz ama hepsi boş.”

“Tamam, ancak elimiz kolumuz bağlı oturup hiçbir ipucu yokmuş gibi de davranamayız ya.”

Herman da aynı fikirdeydi. İstihbarat çalışmamızı sürdürmeliydik ancak buradan bir şey elde etme şansımız oldukça küçüktü. Vurgulamak istediği nokta açıktı. Satranç maçı yaptığımız çetenin satranç dalında birçok diploması bulunuyordu. Bu suçlular bizim nasıl çalıştığımızı ve bizi nasıl yanlış yola sokacaklarını gayet iyi biliyorlardı.

“Yani bu çeteyi tanıdığını mı söylüyorsun?”

Herman başını salladıktan sonra devam etti. “Tanıma sözcüğü fazla iddialı olur çünkü onlar kendilerini tanıtmıyorlar. Ancak çok merak ediyorsan sana onların davranışlarının bana bildik geldiğini söyleyebilirim. Çalışma şekillerini biliyorum.”

“Mesela?”

“Ortaya bir sürü ipucu bırakıyorlar, yıllardır para nakil araçlarına ya da bankalara soygun yapanlar gibi. Hani sürat teknesi falan vardı, hatırlıyorsun değil mi?”

Her ne kadar ben Ağır Suçlar Bölümü’ne gelmeden önce yaşanmış olsa da, bu hikâyeleri duymuştum. Yaklaşık on kadar soygun söz konusuydu ve hiçbiri çözülememişti. Hepsı küstahça, güpe-

gündüz en ince detaylarına kadar iyi planlanmış ve gerçekleştirilmişti. Soyguncular tek bir parmak izi bırakmadan milyonları götürmüşlerdi.

“Bu da neden onları tespit edemediğimizi açıklıyor. Sistemimizin içinde yer almıyorlar.”

“Tastamam böyle,” dedi Herman. Sonra lafları ağzında dolayarak, “Bunun için onları yakalayamadık. Çok zekiler.”

Grup içinde bir ürperme oldu gibi geldi. Adeta, “Çok zeki ne demek? Biz demir kadar güçlüyüz. Bütün rakiplerle başa çıkabiliriz,” demek istiyorlardı.

Elbette zekiydiler. 2 Nisan 1976 tarihinde Singel Kanalı üstündeki bir banka şubesini soymuşlar ve sürat teknesi ile oradan uzaklaşmışlardı. 10 Temmuz 1980’de Surinameplein’deki bir bankanın para nakil aracına saldırmışlar ve bankanın önünde günlerdir duran moloz toplama konteynırını kullanarak oradan uzaklaşmışlardı. Buna benzer başka olaylar da yaşanmıştı. Para nakli yapan Van Gend & Loos araçları (Mart ve Aralık 1980), Brink’s para taşıma aracı (Ocak 1982), Aalsmeer Rabobank Şubesi (Kasım 1982); hepsi silah kullanılarak ve mükemmel kaçış planlarıyla gerçekleştirilmiş soygunlardı ve hiçbirinin failleri yakalanamamıştı.

Aynı zamanda tehlikeliydiler. 1976 ve 1980 yıllarındaki eylemleri sırasında yolda karşılarına çıkan köpeklere ateş etmişler, bunlardan biri aldığı yaralar sonucunda ölmüştü. Daha da kötüsü üç farklı soygunda para taşıyan görevliye de ateş etmişlerdi. Bu çete işi sadece tehdit etmekle kalmıyordu.

Ekim 1977’de Kuzey Amsterdam’da rutin bir kontrol esnasında durdurulan arabada üniformalı trafik polisleri ruhsat kontrolü yapmak istemişlerdi. Arabadakilerin kim olduğunun kesinlikle farkında değillerdi.

Arabadan ateş açılmış, arka cam paramparça olmuştu. Polisler silahlarına davranmadan güvenli bir yere kaçmışlardı. Ij Tüneli’nde

karşılıklı açılan ateşler, Vahşi Batı'yı andırıyordu, toplam 146 kurşun atılmıştı. Hollanda'da eşine pek rastlanmayan bir durumdu.

Muhtemelen aralarından biri kalçasından yaralanmıştı, polislerden biri onun kalçasını tuttuğunu görmüştü. Yaralı hâlde yollarına devam etmişler, polis de onları Doğu'ya kadar takip etmişti ama orada izlerini kaybettirmeyi başarmışlardı.

Ateş esnasında FN High Power silah kullanılmıştı. Aynı FN'den başka banka ve para nakil araççı soygunlarında da ateş edilmişti.

İnsanların özgürlüğünün elinden alınması elbette büyük bir suç, ancak polise ateş edilmesinden ben daha çok etkilenmiştim. “Şayet onlarsa...” diye söze başladım ama sonunu getiremedim, sözcükler boğazıma tıkanıdı.

Herman soğukkanlı bir tavırla, “Öyle görünüyor,” dedi. “Hep aynı şekilde planlı ve iyi hazırlık yapılmış olması, hedef şaşırtan ipuçların ortalıkta rezilce dolaşması. Şeytandan korkularının olmadığı anlaşılıyor dolayısıyla bu kadar küstah olmalarına da şaşırmamak gerekiyordu.

“Şayet onlarsa...” diye tekrarladım, “bu defa bir olayları kerede çözülmeyen çözeceğimiz anlamına geliyor.”

“Alaycı gülümsemeyi bırak,” dedi Herman, “önce onları yakalamamız gerekiyor.

Baykuşlar

21 Kasım Pazartesi. Dün akşam yönetici kadrosuyla yapılan toplantıdaki ekip değerlendirmesinden çok hoşnut kaldım. Genellikle yoğun ve uzun bir hafiyelik faaliyetinden sonra hedef şaşırtma olduğu anlaşılan birçok iz ve ipucu gözden geçirildi. Daha  nceki toplantılar gibi o kadar geç saatte bitmedi.

Hâlâ izin kullanmamıştım ancak buna ihtiyaç da duymuyordum. Buradan uzaklaşmak içimden gelmiyordu, uykuyu her zaman uyuyabilirdim. Yeni bir haftaya giriyorduk.

Bu sabah büroya neşe içinde adımıımı attım. Kafamın içindeki dinginlikle aklıma bir fikir gelmişti. Ijssel Gölü çevresinde dolaşan rota bende merak uyandırdı. Geçmişte Amsterdam ve Aalsmeer'de yaşanan soygunlarla, Citro n'de bulunduğu anlaşılan deniz telsizinden gelen frekanslar arasında bir bağlantı kurdum. Paraların bulunduğu aracı belki de bir aşamada Ijssel Gölü'ne y nlendireceklerdi, bu bir ihtimaldi. Sonra da daha önceki soygunlarda kullandıkları sürat teknesi oyunuyla kimsenin yetişemeyeceği bir hızla oradan uzaklaşabilirlerdi. Volendam'dan Amsterdam'a ya da Harderwijk'ten Kampen'a ya da Ijssel Gölü'n  çapraz olarak geçtiklerinde, biz daha polis aracını göndermeyi düşünürken onları gözden kaybetmiş olabileirdik. Belki de yakında küçük bir uçak pisti vardı, bir anda ortadan yok olabilirlerdi.

Mümkündü. Meslektaşlarım da bana katılıyordu. Bu nedenle Havacılık Hizmetleri'nden birkaç gün boyunca Ijssel Gölü'nün kıyısından fotoğraf çekmelerini istedik. Belki de şüpheli bir şeyler görecekti ya da sürat teknesi ile küçük uçağın bağlantısını ortaya çıkartacaktık. Bu senaryo doğruysa ve hazırlık yapıyorlarsa, o zaman sürat teknesinin sık sık yer değiştirmesi gerekiyordu. Havadan bu durumlar kolayca tespit edilebilirdi. Daha sonra Denizyolları Polisi'nden Ijssel Gölü çevresindeki iskeleleri ve savakları inceleyerek bazı teknelerin kime ait olduğunu bulmasını isteyebilirdik. Zor bir işti ama samanlıkta iğne ararken hep gayret etmek gerekirdi.

Kees'in de aklına o gece, fidyeye parasının rotasıyla ilgili olarak parlak bir fikir gelmişti. Her ne kadar henüz karşımıza çıkmadıysa da adamların karşı gözlemlerde bulunduklarını yok sayamazdık. Sonuç olarak kupaların içinden çıkan mektuplarda "Oyun oynamaya kalkışmayın, unutmayın sürekli olarak gözlem altındasınız!" diyorlardı. Blöf yaptıklarını düşünüyorduk ancak profesyonelliğimiz bunun ihtimal dahilinde olduğunu düşünmemize yol açıyordu. Varsayalım olay kötü sonuçlandı ve bizim bu istikamette iz sürme şansımız olduğu hâlde bunu yapmadık, bu sorumluluğun altından kalkamazdık.

Kees paranın teslimatı nerede olursa olsun farklı bir rotada olacağını düşünüyordu. Hollanda'yı kuzeyden güneye ya da doğudan batıya geçerken birkaç kesişme noktasından geçmek kaçınılmazdı. Utrecht'teki Oudenrijn, Amersfoort'ta Hoevelaken kavşakları ve Velser Tüneli, Moerdijkbruggen, Brouwersdam, Gorinchem'de Merwedeburg, Deventer'de Ijsselbrug vs vs. Para taşıyan araba yola çıktığı anda Kees'in darboğaz dediği bu noktalara yerleşmemiz mümkün müydü? Tavşan arabaya yerleştirilmiş verici ile o anda nerede olduğunu ve hangi yöne gittiğini bildirebilirdi. Bu durumda fidyeye arabasının geçmesine on beş dakika kala ve geçtikten on beş dakika sonra o noktalara gizlenmiş olan polisler tarafından bütün

arabaların plakaları not edilebilirdi. Farklı darboğazlarda aynı arabalara rastlanması karşı gözlemin işareti olarak kabul edilebilirdi. Ganimeti gözden kaçırmamak için takipte olacaktı.

Havacılık Hizmetleri'ndeki değerli meslektaşlarımız hevesle bu darboğazların görüntülerini ortaya çıkarttılar. Bir gün içinde ralli şoförünün geçmek zorunda olduğu 138 nokta liste hâlinde elimizdeydi. Tavşanlar'ın listeyi ezberlemek için yeterince vakitleri vardı.

Kees Hollandadaki bütün gözlem ekibi şeflerini Amsterdam'a davet edip onlara planımızı anlattı. Bazı gözlem ekipleri bizim için ek araştırmalar yapmıştı ancak artık bütün ekiplerin çok daha dikkatli olmaları gerekiyordu. Epey zahmetli bir iş olacağı kesindi –mobil radarlar onların da çok işine yarayabilirdi– yine de herkes hevesliydi. Şefler kendi bölgelerindeki darboğazları tespit etmek üzere geri döndüler.

İletişim konusunda da darboğaz planı ciddi sınav olacaktı. Fidyе arabası geçtiği anda komuta merkezi herkese ulaşabilmeliydi.

Faillerin onlara zorluk çıkarttığımız için bize öfkeli olduklarını tahmin ediyorduk. Aylar önce araba çalarak, farlarını değiştirerek, üstüne bagaj taşıyıcı ve el arabası yerleştirerek, daktilo ile yazdıkları talimatları kupaların içine koyup onları gizemli bir şekilde değişik yerlere gömerek, pahalı deniz telsizi tedarik ederek iyi planladıklarını düşündükleri ralliyi alt üst etmiştik. Dikkatimizi çeken bir nokta da bizimle henüz iletişime geçmemiş olmalarıydı. Son ilan 16 Kasım'da vermiştik, onlardan son telefon da aynı sabah, daha doğrusu gece yarısı 00:30'da gelmişti. Ödeme konusunda hazırдық ve bu son derece açıktı, tek sorun dikkat çekmeden De Ark'tan nasıl hareket edileceğiydi.

Yönetim merkezi Pazartesi akşamı Van der Vijver ile görüşerek *De Telegraaf* gazetesine yine bir ilan verme kararı aldı. Salı günkü baskısında çıkacaktı.

22 Kasım Salı. İlan gazeteye gönderilmeden önce Operasyon Komuta Merkezi'ne bir cümle daha eklenmesini önerdik:

Yürekten kutluyoruz. Çayırılar tavşan için yeşil. Çayırılara ulaşabilmek için PRATİK nedenlerden dolayı kesinlikle önceden ilişkiye geçilmesi zorunlu.

Her gün çeşitli yazılar yazan araştırma ekibi tarafından kaleme alınan bu ilan da *De Telegraaf*'ta çıktı. *Het Parool* gazetesi "Heineken davasında benzersiz bir araştırma ekibi" manşetini atmıştı. Fransız, Alman, İngiliz ve Amerikan basını da düzenli olarak bu meseleye yer veriyordu. Adeta basın da bizim kadar gelişmelerden haberdardı.

Elbette failler basındaki bu ilgiyi haklı olarak engellemek isterdi. Parlak planlarını yaparken gazetecilerin oluşturabilecekleri engelleri düşünmemişlerdi. Basının abartılı ilgisi kimsenin aklına gelmemişti, bizim de istediğimiz bir şey değildi ancak böyle olmuştu. Tavşanlarımız her gün durumun zorluğunun daha çok farkına varıyordu. Önlem olarak De Ark'ta kalıyorlardı bu da herhangi bir nedenle dışarı çıkmak istediklerinde bir dizi gazeteci engelini aşmak zorunda kalmaları anlamına geliyordu. Neyse ki kimse onları tanımıyordu ama yine de rahat bir durum değildi.

Failler hesaplarında hata yaparak bizim elimize müthiş bir pazarlık kozu vermiş oldular. Artık bizim de onlarla iletişime geçmemize izin vermek zorundaydılar. Başka türlü olamazdı. Bizi dinlemek zorundaydılar. Dolayısıyla fidye mektubundaki ikinci cümle, "Pazarlık yapmıyoruz, talep ediyoruz!!" anlamını yitirmişti.

Şimdi talepte bulunma sırası bizdeydi. Onlardan daha yumuşak ifade ediyorduk ama yine de "zorunlu" diyorduk.

Pazar akşamından beri geleceği kesin olan bir şeyleri bekliyorduk ama pratik olarak herkes işine devam ediyordu. Mesela Pazartesi

öğleden sonra De Ark yakınlarındaki kumullarda tatbikat yapmaya hazırlanan Ulusal Rezerve Birliği'ne son anda müdahale etmemiz gerekti, tatbikatı durdurmayı başardık.

Gün içinde bu çalışmadan haberdar olmuştuk. Ulusal Rezerve Birliği'nin askerlerinin, hemen yakında Heineken ve Doderer aileleri heyecan içinde tırnaklarını yerken ve de etrafta bir gazeteci ordusu dolaşırken, kumulların arasında savaş oyunları oynadığını düşünün. Üstelik ateş etmeyi de planlamışlardı! Onlara telefon ederek anlayış göstermelerini rica ettik, on dakika sonra bize tatbikatın iptal edildiğini bildirdiler.

Darboğazlarla ilgili planımız bize talimat mektuplarını güven altına alma olanağı da verdi. İlk ralli ile ilgili mektup "Yeni görevi aldığınızda bu kâğıdı küçük parçalara yırtıp arabadan dışarı atın," diye bitiyordu. Aynı talimat muhtemelen bir sonraki görev mektubunda da olacaktı. Kanıt olarak mümkün olduğunca mektupların asıllarının olması gerekiyordu; fidyeyi taşıyan şoför mektubu üstünde taşımaya cesaret edemezdi. Daha önceden Tavşan'ın bize yeni talimatın içeriğini ve bir dahaki durağın yerini bildirebilmesi için paranın taşınacağı arabanın içine bir verici gizleme kararı almıştık. Onun yanına yazılı birkaç kâğıt verdik, talimatları okuduktan sonra bizim verdiğimiz kâğıtları parça parça yırtıp arabadan atacak, talimatların asıllarını boş bir kola kutusuna koyduktan sonra 138 kavşaktan bir tanesinde atacaktı. Farlarıyla sinyal vererek kutuyu nereye attığını bize haber verecekti, biz de oradan alacaktık. Daha sonra bir tanesi dışında bütün kola kutularını bulduk.

Saat 10:31'de o gün yayınlattığımız ilana beklediğimiz tepki geldi. Hans Cazimier ile Elly, De Ark'ta Freddy Heineken'in oturma odasının bitişiğindeki odasında oturmuş bekliyorlardı. İkisinin de elinde telefon ahizesi vardı, Hans işaret verir vermez Elly konuşmayı başlattı:

"Alo?"

Konuşma yine banttandı, yine kim olduğunu bilmediğimiz yaşlı adamın sesiydi.

“Dinleyin, sözümü kesmeyin. Kartal konuşuyor. Bu telefon talimatı Tavşan içindir.”

Her ne kadar emir açık ve net verilmiş olsa da, Elly yine de araya bir mesaj sıkıştırmaya çalıştı ama bant ara vermeden devam etti.

“Kartal’ın ikinci telefon talimatına neden uyulmadı? Bu soruyu derhal cevaplayın, size beş soru ya da öneri sunabilmeniz için gerekli zamanı tanıyacağım. Bunun için bir sonraki konuşmamızda iki saniyeniz olacak. Kısa tutun, bu sorularınıza daha sonra cevap verilecek. Telefonu daha hızlı alın. Kartal.”

Mükemmel oldu. Konuşma esnasında ne olmuş olursa olsun Kartal’ın konuşması sonlandığında dinlemeye alınan bütün telefonların geldiği dinleme odasında rahat bir nefes alındı. Yeniden temas kurulmuştu –nihayet– ve pazarlık ortamının oluştuğu anlaşılıyordu. Bu telefon şu ana kadar doğru davrandığımızı gösteriyordu. Belki blöf yapmıştık ama faillerle ilişkiyi tehlikeye atmamıştık.

Elly anlaşılır bir ses tonuyla konuşmaya başladı. Talep edilen para hazırda ancak dört noktayla ilgili doğru anlaşmalar yapmamız gerekiyordu. Kısa ve net konuşmanın gerekliliğini De Ark’taki pazarlıkçılar da anlamış durumdaydılar.

Kartal’dan cevap gelmedi. Sadece bant tekrar en baştan dönmeye başladı ve talimatı yeniden duyduk.

Elly bizim de önem verdiğimiz noktaları tekrar etti:

- 1 Teslimat gününde iki yeni fotoğraf istiyoruz.
- 2 Tavşan olarak iki şoför koymak istiyoruz ve bu kişilerin önceden Kartal ile görüşmesi gerekiyor.
- 3 Başka bir hareket noktası seçmek zorundasınız.

O anda bağlantı kesildi.

Aynı gün saat dördü çeyrek geçe Kartal yeniden aradı. Elly derhal telefonu aldı: “Alo, alo!” Normal bir tonla konuştuğu hâlde merkezde tam olarak ne dediği anlaşılmıyordu. Kartal Elly için yirmi saniyelik sürenin başladığını söyledi ama bu defa da Elly onun ne dediğini anlamamıştı. Homurtular duyuldu, sonra bağlantı kesildi.

Kartal üç dakika sonra tekrar aradı. Arkadan geçen arabaların sesi duyuluyordu, hat yine çok kötüydü ve Elly mesajını iletemedi. Kartal bandı yeniden başlatma gereği görmedi ve bağlantı kesildi.

Bu arada Hans Cazemier dudaklarını ısıırıyordu, içinden küfürler savurduğu anlaşılıyordu. Bağlantının neden bu kadar kötü olduğunu gayet iyi anlamıştı ancak dinlemede olduğunu belli etmeden bunu Elly’ye iletmesi olanaksızdı. Yanlış ahizeleri almışlardı. Hans’ın rejisör gibi komutlar verdiği için kullandığı ahizenin konuşma tarafı iptal edilmişti. Dolayısıyla Elly telefonla görüşürken Hans rahatça nefes alabiliyordu. Hattın diğer ucundan duyulacağı korkusu yoktu. Her iki ahize de birbirinin aynıydı. Elly yanlışlıkla Hans’inkini eline almış onunla konuşmaya çalışıyordu, nafîle bir çabayla.

Saat beşi çeyrek geçe yine telefon çaldı, bu defa bağlantı gayet iyiydi. Kartal Elly’ye hemen başlamak üzere yirmi saniye verdi. Elbette okuyacağı metin hazırda.

- 1 Talep edilen fidyeye her iki rehinenin serbest bırakılması için.
- 2 Teslimat gününde çekilmiş yeni fotoğraflar istiyoruz.
- 3 Paranın güvenliği için iki şoför olacak, sizinle önceden konuşmak istiyorlar.
- 4 Basın nedeniyle başka hareket noktası seçilmesi gerekiyor.

Bu noktaları kabul ediyorsanız para bankadan çekilecek. Bu noktaları iletmeden önce parayı çekmek istemedik. İsterseniz daha fazla açıklama yapabilirim, şimdi ya da isterseniz beni sonra arayabilirsiniz.”

Sessizlik oldu. Elly bir süre cevap gelmesini bekledi, sonra mesajın anlaşıp anlaşılmadığını sordu ve daha konuşması bitmeden bağlantı kesildi.

Canlı bağlantı olmadı, hemen cevap da alamadık ama buna rağmen görüşmeden memnunduk çünkü bir adım atılmıştı. Kaçırılma neredeyse iki hafta önce gerçekleşmişti. Ancak bugün faillerle zorunlu bilgileri paylaşp hedeflerini ulaşılabilir hâle getirebilmiştik.

Kaçıranlar açık göz ve becerikliydi. Deneyimlerinden ya da kendi kendilerine yaptıkları çalışmalardan kaçırma olayının başarılı olması için ne yapmaları gerektiğini biliyorlardı. Ancak mektuplarındaki kendini beğenmişlik ve küstahlık nedeniyle onlara yaklaşmamız zor olmuştu. Daha sonra bizim geciktirme taktiğimizle ilgili olarak söylenecekler ve yazılacaklar göz önüne alınırsa, 22 Kasım'da yapılan bu görüşme bizim açımızdan 12 Kasım'da da yapılabilirdi.

Bizim taleplerimiz artık açık olduğu için şimdi Kartal'ın paranın teslimatı ile ilgili haber vermesi gerekiyordu. İkinci ralliye hazırlanmamız gereken an gelmişti.

Tavşanlar ile o akşam yapılacak prova apar topar iptal edildi. Artık prova yapmaya zaman yoktu.

Elly yakın zamanda gerçekleşecek görüşme için Cazemier ile hazırlık yapıyordu. Kartal telefon ettiği anda derhal Tavşanların güvenliği hakkında pazarlık yapması gerekiyordu. Faillerin elinde iki can vardı, onlara iki tane daha sunmaya niyetimiz yoktu. Polislere kullan at muamelesi yapılamazdı.

Tuzak, Kartal'ın bütün telefon görüşmelerinde görevini yerine getirememişti. Bu arada Noordwijk PTT santrali analogdan dijitale geçirildi. Bu şekilde 15:46 ve 15:49'da gerçekleşmeyen bağlantılar ile 17:14'te gerçekleşen bağlantının Belçika'dan geldiği tespit edilebildi.

Teun Platenkamp derhal Schiphol'ün doğusuna hareket etti, oradan Havacılık Hizmetleri'nin bir uçağıyla PTT'den Bay Brouwer ile birlikte güney komşumuz Belçika'ya doğru havalandı. Bu önemli delegasyona derhal her türlü işbirliği gösterildi. Bu eylemin sonu-

cunda ilk iki telefonun Brüksel'den Ninoofsesteen yolu ile Mettewie bulvarı köşesindeki 307 numaralı kulübeden edildiği, son telefonun da Brüksel Antwerp rotası üstünden edildiği belirlendi. Belçikalı iki parmak izi bilimcisi ve Belçika PTT'den iki görevlinin yardımıyla, Teun bu iki telefon kulübesinden alınabilecek bütün bilgileri aldı. Yarım gün geçtikten sonra geri döndü. Belçikalı meslektaşlarımız bizim için çevre incelemesi yaptırmayı sürdürdüler.

Gece yarısı Kees ve ben evlerimize döndük. Kartal belki de iki gün sonra eyleme ramak kala arayacaktı, şimdi fırsat bulmuşken dinlenmekte yarar vardı.

23 Kasım Çarşamba. Sabah erkenden içine verici yerleştirilmiş uçaklarımızdan biri havalandı. Bunu daha önce de yapmıştık, eylemin hemen başlayacağını düşündüğümüzden değil, gazetecileri yanıltmak amacıyla. Hollanda üstünde uçan adamlarımıza iki radyo kanalı arasında geçiş yaptırıyorduk, bir şey gizlediğimiz zannedilsin diye.

Oysa gizlediğimiz bir şey yoktu. Sadece kafa karıştırmaya çalışıyorduk. Basın mensupları bizim yerimizi almaya çalışıyordu. Ekipten kimilerinin evine telefon edilmişti, bizim eve de. Akşam on bir buçukta telefon geldiğinde karım benim evde olmadığımı söylemişti. Aslında yanlış da değildi, kaçırma olayı süresince gece yarısından önce eve çok nadir gelebilirdim. Gazeteci bu bilgidен de bir sonuca varmıştı. Ertesi gün gazetede meselenin çözüme yaklaşıldığı yazıyordu, çünkü ekibin başındakiler gece yarılarna kadar çalışıyordu.

Kartal akşam saat 19:27'de tekrar aradı. Heineken Şirketi'nin yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, bir diğer deyişle Heineken firmasının ikinci adamı Gé van Schaik'e talimat verdiğini duyduk.

Elly telefonu açtı:

“Alo!”

Erkek sesi konuşmaya başladı: *“Kartal konuşuyor, Bay Van Schaik'e talimattır. A44 Den Haag Amsterdam otoyolu üstünde 5 virgül 8 kilo-*

metre taşının arkasında Kartal'ın mektubu var. Yani 5 virgöl 8 kilometre taşının arkasında. Kartal'ın mektubu A44 Den Haag Amsterdam otoyolu üstünde 5 virgöl 8 kilometre taşının arkasında duruyor. Kartal."

Telefon konuşmasını heyecan içinde dinledikten sonra Belçika'dan yeni dönmüş olan PTT'li Brouwer içeri girip tuzağın başarılı olduğunu söyledi.

Büyük bir küstahlıkla Kartal'ın telefon bandı bir kafeden dinletilmişti. Öylesine bir kafeden değil, Leidseplein'de Emniyet Müdürlüğü'ne beş yüz metre mesafedeki *The Birties Café*'den. Gözlem ekibindekiler hemen oraya koştu, birkaç dakika içinde kafenin çevresinde yerlerini aldılar ve kafeden çıkanları ve park etmiş arabaları gözlemlemeye başladılar.

Telfondan on beş dakika sonra içeri yeni evli bir çift yanlarında fotoğrafçıyla birlikte neşe içinde kafeden içeri daldılar. Bu kadar hızlı nasıl hazırlandıklarının cevabını hâlâ bilmiyorum ama gözlem ekibinden bir kadınla bir erkek arkadaşımız gelin ve damat olmuşlardı. Fotoğrafçı da onların etrafından dönerek içerideki herkesin fotoğrafını çekti.

Kafenin içinde bulunanlardan bir kişi dikkatimizi çekti. Yaklaşık 1,77 boyunda, kumral, kirli sakallı, üstünde kot pantolon ve taklit deri mont olan otuzuna yaklaşmış bir adamdı. *The Birties*'te Leo diye seslenilen bu adam dışarı çıktığında gözlem ekibi önceden kararlaştırıldığı şekilde dışarıdakilere telsizle sinyal gönderdi.

Akşam saat ona doğru, Johan van Kastel telsizden Leidseplein civarında Leo'yu gözden kaybettiklerini haber verdi. Genellikle kalabalık olan bu meydan her nasılsa o akşam sakindi. Dikkat çekmek için polis jargonunda denildiği gibi dizginlerini uzun tutmuş, bunun sonucunda da gözden kaybetmişti.

Gözlem ekibi Leidseplein'de Leo'nun peşinde ya da yeni evlenenlerin çevresinde dolaşırken, Kees ile ben bir taktik bir de teknik

istihbaratçıyı Kartal'ın sözünü ettiği mektubu almak üzere A44 yoluna gönderdik. Kartal'ın mektubu tahmin ettiğimiz gibi akşam saat on birde yönetim merkezine ulaştı.

Mektupta onların B planı vardı. Birçok yenilikle gelmişlerdi. Kod adları “Baykuş ve Fare” olarak değişiyordu. Yırtıcı hayvan ile avı ilişkisi devam ediyordu. Bu isimler kesinlikle gizli kalmalıydı. Acaba bunun önceki gün gazetelerin ilk sayfasında yer alan ilanla bir ilişkisi var mıydı? Orada “Tavşan” adı geçiyordu, öfkelenmiş olmalıydılar.

Failler bir de hesap hatası yaptıklarını fark etmişlerdi, Fransız Frankı olarak istedikleri tutar düzeltilmiş 25 milyon yapılmıştı.

En önemli değişiklik hareket adresinde yapılmıştı. Anlaşılan De Ark'tan hareket etmenin mümkün olmadığını açıklayabilmiştik. Ödevlerine iyi çalışmışlardı, yeni hareket noktası Gé Schaik'in evi olacaktı ve Duinvoetlaan 7 Wassenaar adresi doğrudu. Bu yeni adres, telefon için de geçerliydi. PTT, Wassenaar'ın hattını De Ark'a bağladı; bu sayede aynı zamanda merkezden de dinlemeye devam edebilecektik. Pazarlık ekibinin taşınması gerekmiyordu. Gé van Schaik'in telefona cevap vermesi talep ediliyordu, Hans Cazemier'in onun yerini almasına karar verdik.

Onlar da önceden talep ettikleri üstünde kırmızı çarpı işareti olan beyaz VW minibüsün fazla dikkat çekici olduğunu anlamış olmalıydı. Onların kullanmış oldukları turuncu Renault ya da bir benzerini kullanabilirdik. Benzerini kullanabilecek olmamız işimize geliyordu çünkü onların kullandığı minibüs Olay Yeri İnceleme tarafından iz bulmak amacıyla didik didik edilmiş, son vidasına kadar sökülmüştü. Minibüsten çok bir mobilya takımı hâline gelmişti.

İki Tavşan isteyerek taleplerimizi yükseltmiştik. Kartal buna kesinlikle yanaşmıyordu. Özellikle ikinci şoför Frank için bu durum sıkıcıydı, De Ark'ta rezerve olarak hazır bulunacaktı.

Heineken A.Ş.
G. van Schaik dikkatine,
Heineken AŞ Yönetim Kurulu üyesi.

Kartal size bu mektubu Heineken ve Doderer'i kaçırma olayındaki yeni gelişmelerle ilgili olarak yazıyor.

Kod adları değişiyor. Kartal Baykuş, Tavşan Fare oluyor.

Fare ile iletişime geçerken kendimizi Baykuş olarak tanıtacağız ve Fare ile görüşmek istediğimizi belirteceğiz. Bu kod adlarının gizli kalmasını sağlayın, basına kesinlikle duyurulmasın.!

Fidye her iki rehine için geçerli; 5 Milyon Mark, 5 Milyon ABD Doları, 6 Milyon Hollanda Guldeni ve 26 Milyon Fransız Frankı.

Şoförün hareket edeceği adres de değişiyor, bugünden itibaren Bay Schaik'in (G. van Schaik) Duinvoetlaan 7 Wassenaar'daki evi geçerli adres olacaktır, telefon 01761-79008.

Bu adres aynı zamanda Baykuş ile Fare'nin de iletişiminin sağlandığı adres olacak. Bu adreste gece gündüz Fare ya da Bay Schaik 'ın ulaşılabilir olmasını sağlayın. Beyaz VW transport minibüsün yerine bizim kullandığımız ya da onun aynısı turuncu bir Renault minibüs koyuyorsunuz.

Bu minibüs van Schaik'in evinin önünde duracak, paralar G. van Schaik'in evinde hazır olacak, yani bankada değil evde olacak. Daha önce söylediğimiz gibi tek bir şoför olacak, harfi harfine daha önce söylendiği gibi.!!!

Kısacası kesinlikle iki şoför olmayacak. Şoförün telefonla gelen talimattan on dakika sonra hareket etmesini sağlayın.

Baykuş aradığında Fare turuncu Renault minibüs ile söylenen istikamete hareket edecek. Fare'ye ilk görev yerinde rehinelere hayatta oldukları işareti verilecek.

Maalesef parmaklarına telafisi imkânsız bir hasar vermek zorunda kaldık, telefonla verilen ikinci talimata uyulmadığı için önce bir parmak, ikinci telefonda sonra birçok sivil polis sivil arabalar içinde yolda görülmesiyle ikinci parmak. Bunun tekrarlanmamasını sağlayın!!!

(8 Aşağıdaki bütün talimatlara derhal uyun!!!

Bizi ibret olsun diye boyunlarına ip geçmiş vaziyette bir can almak zorunda bırakmayın. Cesetleri geri almak mümkün değil!!!

Sorulara verdiğimiz cevaplar:

- 1) Hayatta olduklarının göstergesi paranın teslimatında, Fare'nin ilk görev yerinde verilecek.
- 2) Fidye her iki rehine için mi? Evet her ikisi için bakınız yukardaki tutarlar.
- 3) İki şoför? Kesinlikle kabul edilemez. Tek şoför (Fare).
- 4) Farklı hareket noktası? van Schaik'in evi Duinvoetlaan 7 Wassenaar.
- 5) Para bankada mı? Para bugünden itibaren van Schaik'in evinde tutulmalı, Baykuş'un her an bunu talep edebileceği gözönünde bulundurulmalı.
- 6) Fidye ödendikten sonra? Ödeme yapıldıktan sonra en kısa süre içinde canlı olarak serbest bırakılacaklar.

Heineken ve Doderer evlerine dönene kadar Fare'den başka bir polise müsa-maha göstermeyeceğiz.

(2)

Bu mektubun içeriğini tamamen kabul etmiyorsanız ki kabul etmek zorunda değilsiniz, o zaman 8. maddeyi tekrar dikkatle okuyun. Daha sonra mutlaka pişman olacaksınız.

Kabul ediyorsanız 24-11-1983 tarihli "Het Parool" gazetesine araba ilanları bölümüne şu ilanı verin:

Satılık
Yeşil Citroën 2CV 1973 yapımı
Az hasarlı, motoru iyi durumda,
Tel. 017 19 - 12 345.

Bu ilan bize ulaşır ulaşmaz derhal bu maceranın sonu gelecek ve Heineken ile Doderer'in canlı olarak kurtulma yalvarışları hakikat olacaktır.

Heineken'in özel notu: "Gé ben güvenli bir şekilde eve gelene kadar polisi bu ışın dışında tut.
Sana güveniyorum Gé!"

H.

Baykuş

Not:

Baykuş Fare'ye telefonla talimat verdikten sonra on dakika içinde hareket etmesi gerekiyor.

İlk sayfanın ortalarında bir bölüm kırmızıyla yazılmıştı, oldukça tehdit ediciydi. Bilhassa sonraki bölümde kullanılan şu ifade ile birleşince, "Boyunlarına ip geçmiş vaziyette. Cesetleri geri almak mümkün değil." Sonra da 1'den 6'ya kadar bizim söylediklerimize verdikleri kısa ve net tepkiler sıralanmıştı. İkinci sayfada kriptik şekilde "8. maddeyi tekrar dikkatle okuyun," deniyordu. Onların taleplerini kabul etmezsek kesinlikle pişmanlık duyacaktık.

Şartlarını kabul ettiğimizi 24 Kasım'da *Het Parol* gazetesine ilan vererek belirtecektik. Gazeteyi de değiştirmişlerdi. Bu tercih bize açıkça *De Telegraaf* gazetesindeki, araştırmacı gazetecilerin "tam bir araştırma ekibi" gibi çalışmalarından sıkıldıkları sinyali veriyordu.

En altta Heineken'in özel bir mesajına yer verilmişti. Polis uzak tutulmalıydı. Bu da psikologlar için yeni bir çalışma konusu olabilir. Failler önce fidyenin taşınması için Tavşan olarak bir polisi talep etmişlerdi. Fidyeye mektubunu Den Haag'daki karakola bırakmışlardı, Utrecht Tren İstasyonu'ndaki polisleri de devreye

sokmamıza kendileri neden olmuştı. Şimdi ise polisin yine uzaklaştırılması gerekiyordu. Bunun mümkün olamayacağını onlar da anlamalıydı.

Bu ifadeler için Heineken'ı zorlamış olmalıydılar, aksi düşünülemezdi. O cümleleri kendisi isteyerek yazmış olamazdı. Gé van Schaik'e yönelik talep Van der Vijver'i ve daha sonra mektubu gördüğünde Gé van Schaik'i epey etkiledi. Söz konusu patronlarının sözleriydi, hem de hiç kolay olmayan bir patronun. Bizim için bu mesaj sadece olayın bitme ânının yaklaştığını ifade ediyordu. Olay kişiselleşmeye başlamıştı.

Mektubun yanında iki tane de fotoğraf vardı, yönetim merkezinde hepimizin tüyleri ürperdi. Heineken ve Doderer'in gözlerinden korku akıyordu. Her ikisinde de bir kolu askıdaydı ve önceki fotoğraftan daha kötü görünüyorlardı. Fotoğrafın tarihini göstermek için *De Telegraaf* gazetesi iki ucundan göğüs hizalarında başkaları tarafından tutulmuştu . Heineken'ın sağ kolu kol askısındaydı, parmak ya da kan görünmüyordu. Doderer'in de sol kolu kol askısındaydı. Onların birbirleriyle ya da sabit bir yere kelepçeli oldukları ihtimali bu şekilde güçlenmişti. Ancak pazarlıkta gücünü göstermek amacıyla kaçırdığın kişileri yaraladıysan, bunu göstermen gerekmez miydi?

Bunlar yetmezmiş gibi her ikisinin de boynunda ip vardı. Rob van der Vijver bunu fark ettiğinde bembeyaz kesildi. Yönetim merkezinde bulunan diğerleri de etkilenmişti. Kees ile Peter Cheeny birbirlerine anlaştıklarını ifade eder biçimde baktılar. Blöftü. Bu öyle bir andı ki böylesi bir baskı altında yönetim merkezi çökebilirdi. Böyle bir ihtimali göz önünde bulundurduğumuz için bir karar şeması hazırlamıştık, kaçıranlardan gelen her eyleme biz de bir karşı tepki verecektik. Anlaşılan yönetim merkezi üyeleri bu mektup ve fotoğraftan öylesine etkilenmişlerdi ki önceden belirlediğimiz tepkiden geri adım atmayı düşünmeye başladılar.

Rob van der Vijver araba satış ilanı konuşulurken masadan kalktı. Ertesi gün faillere şifreli mesaj verilmesi gerekiyordu ancak Van der Vijver paltosunu giyerken “Heineken firmasında gece yarısı önemli kararlar alınmaz,” dedi.

Hukukçular tereddüt içinde kaldılar.

İhbarlar

25 Kasım Cuma. Bu tür büyük davalarda polise birçok ihbar gelir. Konuyla ilgilenen vatandaşlar samanlıkta iğne aramanıza yardımcı olmak isterler ve onlar sayesinde daha fazla göze ve kulağa sahip oluruz.

Heineken'ın kaçırılma olayı, faillerin tamamen istemleri dışında bir saat içinde duyulmuş, buna bağlı olarak da ihbarlar damlamaya başlamıştı. Damla olarak başlayan ihbarlar kısa sürede sel hâlini almıştı. Beyin Takımı 1'den Gerard Huijser ven Reenen'in görevi bütün ihbarları sıraya koymak, değerlendirmek ve incelemektir.

Büyük ve karmaşık bir organizasyonda ister istemez ortalıkla bolca kâğıt dolaşüyor. İfadeler ve diğer taktik araştırmalarla aynı zamanda teknik bilgilerin de kâğıda geçirilmesi ve istendiği anda görevlilerin ulaşabileceği durumda olması gerekir. İstihbaratçı Dirk van der Veer bunu sağlamak için zabıt tutma konusuna hassasiyetle yaklaşıyordu.

Muhasebe ve organizasyon işleri ne kadar sıkıcı olursa olsun büyük öneme sahipti. Tahkikat Bilgi Merkezi'nden uzmanlar tanık ifadeleri doğrultusunda yeni çizimler ürettiklerinde, o güne kadar ifadesi alınan bütün tanıkların yeniden gelip çizimlere bakması gerekiyordu. Belki de bu "faili" tanıyacaklar ya da daha doğrusu faili ŞİMDİ tanıyabileceklerdi. Genellikle buradan bir şey çıkmazdı ama denemek zorundaydık. Bulduğumuz her yeni bulgu, her yeni

Çizim sonrasında süreç tekrar ediyordu. Süreç tek bir tanıkla değil, bir Şey gördüğünü söylemiş olan bütün tanıklarla devam ediyordu.

Aynı Şey ihbarlar için de geçerliydi. Karamsarlığa düŐebilir ve bu Şekilde hata yapabilirdik. Verdiği bilginin son derece ilginç olduğunu düşünen ya da kendini muhteşem bulan bir dizi insan vardı. Bir Şeyi atladığınızı düşünün, sonra tam da o fotoğraf veya o çizimin meselenin çözümünde önemli rol oynaması ihtimalini.

Her zamanki gibi itinalı olan Gerard, organizasyondan sorumluydu. Heineken Şirketiyle, zarf içinde gelen ihbarların, mümkünse açılmadan her gün bize getirilmesi konusunda anlaştık. Telefonla gelen ihbarlar ise Heineken’da olduğu gibi bizde de kaydediliyordu. Bu kayıtlar da her gün firma tarafından bize teslim ediliyordu. Firmanın santral memurelerini arayanlardan somut ve gerçek bilgileri almaları konusunda eğittik. Telefonla ihbarda bulunanların ağzından yararlı bilgilerin alınması deneyimli kişilerin işiydi, dışarıdan bakıldığında insanların en önemli bilgileri vermeyi nasıl kolayca unuttuklarını tahayyül etmek zor olabilir ama bu sıkça yaşanır.

Bütün bilgiler toplandıktan ve atılması zorunlu bazı adımlardan sonra, ihbar sokağa çıkacak olan bir başka istihbaratya iletilirdi. Bu noktada meslektaşlar arasında bazı küçük çatışmalar yaŐanabiliyordu. Deneyimlerimizden bildiğimiz kadarıyla gelen ihbarı dinlemek, muhtemelen vereceği bilginin hayati bir öneme sahip olduğunu düşünen kişinin sesindeki heyecanı duymak başka bir Şeydi. Şayet bunlar ciddi bilgilerse, bunu ilk duyan arkadaşımız ceketini kaptığı gibi ihbarı değerlendirmek üzere sokağa fırlamak istiyordu.

Ancak bu tür proje organizasyonlarında istihbaratlara farklı görevler verilirdi. İlk ihbarı biri alır, bir diğeri de bu bilginin ardından giderdi. İhbarı duyar duymaz ceketini kapıp çıkmak yoktu, önce duyduklarını dikkatlice kâğıda geçirmesi gerekiyordu, sonra bu bilgileri devrettiği meslektaŐı ihbarı değerlendirir ve onunla derhal

ilgilenilmesi gerekip gerekmediği kararını verirdi. Bazı ihbarların hemen peşinden gidilmesi gerekirken bazıları bekleyebilirdi.

Hem Heineken firmasına hem de polise toplamda yaklaşık bin iki yüz ihbar geldi. Bütün bu ihbarları değerlendirmek müthiş bir organizasyon gerektiriyordu çünkü kural olarak gelen her bir ihbar “altın ihbar” olabilirdi.

Merkezdeki daktilo ve elektronik reproduksiyon bölümünden üç görevli tarafından isim, adres ve başka verileri içeren bir kart sistemi oluşturuldu; burada ihbarlar ve tutanaklardan elde edilen bilgiler toplandı. Doğru okudunuz kart sistemi. O günlerde her ne kadar bilgisayar dönemi başlamış olsa da bizim elimizde henüz bilgisayar yoktu.

Davanın bu aşamasına, yani son hafta sonuna geldiğimizde birden bilgisayarlarımız oldu. Wang firması kaçırma olayı süresince birkaç bilgisayarı ücretsiz olarak kullanımımıza sunmuştu. Bunlar ilk bilgisayar örneklerindendi, merkezin içine neredeyse el arabalarıyla taşınması gerekiyordu. Daktilo odasında çalışanlar derhal kart sistemindeki bütün bilgileri bilgisayara girmeye başladı. İstihbaratçılar henüz bunların nasıl kullanılacağını bilmiyordu. Bu arada Wang, bilgisayarları hizmetimize vererek kendi reklamını yapmış oldu. Daha sonra durum değerlendirmesi yapınca bilgisayarların istihbarat işi için son derece kullanışlı olduğu kanısına vardık. Aslında vazgeçilemez hâle gelmişti, bağımlısı olduk.

İstihbaratçılar ihbarı değerlendirmek için sokağa çıktıklarında bunu dikkat çekmeden yapmak zorundadır. Bir cinayet vakasında gelen ihbarda adı geçenin doğrudan üstüne gidip duyduğun şeylerle yüzleştirmek olağandır ancak bu olayda mümkün değildi. İstihbaratçıların zanlıları gözaltına alma yetkileri vardı ama şimdi her bir adım Kees, Gerard ve benimle görüşülerek atılıyordu. Varsayalım zanlılardan birine rastladılar, bu durumda işe polisin karıştığı ortaya çıkardı.

Bu da Heineken ve Doderer'in hayatına mal olabiliirdi. Bu nedenle gözlem ekibinin bütün eylemlerinin, telefon dinlemelerin veya ma-lum muhitteki diğer eylemlerin büyük bir dikkatle gerçekleşmesi gerekiyordu ki bu da çok zaman alıyordu. Ayrıca sabırlı ve azimli olmaydık.

Sistemimizde karşımıza Apeldoorn'da bir dükkândan kar mas-kesi alan bir isim çıktı; Kasım ayının ortasında hava soğuktu ve böyle bir berenin alınması olağan sayılırdı. Soğuk havalarda bu tür bereler motor kaskının altına giyiliyordu. Alışveriş esnasında müş-terinin tuhaf davranışları tezgâhtarın dikkatini çekmiş olmalı ki bu konuda bize bilgi verme gereği duymuştu.

Winterswijk'te boş bir kampingde suyu kapatan birinin davranışı şüpheli bulunmuş ve hemen bize ihbar edilmişti. Önemli bir olay gibi durmuyordu ama yine de altın ihbar ihtimalini göz ardı edemedik.

Bir de Muntplein'deki fotoğraf stüdyosu HENO'nun dikkatli personelinden gelen ihbar vardı. Bıyıklı bir adam vesikalık fotoğraf çekirtmiş ancak ertesi gün bıyıklarını kesmiş vaziyette gelip fotoğ-rafları almıştı. Tezgâhtar şüphelenmiş ve adamın bindiği arabanın plakasını not etmişti.

Bir başka adam da gazetede çayırlar, çimenler ve Tavşan'la ilgili ilanı okumuştı, "Sığınaklara dikkat etmenizi söylemek istiyorum, onlar çimenin altındadır. Kullanılmayan birçok sığınak bulunuyor."

Kaçırma olayı süresince düzenli olarak amatör kâhinlerden de ihbar aldık. Gece ikide, üçte tuvalet ihtiyacı içinde uyanıyorlar ve Heineken ile Doderer şurada ya da burada tutuluyor olabilir diye gaipten sesler duyuyorlardı. Onlardan biri mutlaka tahmininde haklı çıkabiliirdi ama o anda bunun kim olduğu bilinmiyordu. Gazetede çıkan her haberin arkasından bu tür kehanetler duyuyorduk.

12 Kasım günü Bayan G. telefon etti ve Heineken'a ait bir eşya almak istediğini söyledi, "Benim doğaüstü güçlerim var, bu şekilde nerede tutulduklarını hissedebilirim." Daha sonra telefon eden Bay

E. hiçbir nesneye ihtiyaç duymadan Heineken'ın Flevopolder'da küçük bir çiftlikte tutulduğunu görmüştü. «Yanında beş altı kişi var, ikisi yabancı üçü Hollandalı. Failler silahlı,» diye bilgi verdi.

Bayan E. haklı idiyse o zaman bir gün sonra (13 Kasım) adını vermeden arayan kişi tam bir yanılgı içinde olmalıydı. Heineken ile Doderer'in Bijlmer mahallesinin Diemen tarafında bir apartman dairesinde tutulduğunu söyledi. Bu hanım da faillerin arasında yabancıların olduğunu ifade etti, Endonezyalıya benzeyen bir tip ve bir de İtalyan vardı. Peki ya aynı gün telefon eden Bay M.'ye ne demeli? Kâhin olan karısı birkaç gündür çok huzursuzdu. "Eemnes bölgesinden ve Heineken'dan söz ediyor, su bendi yakınlarında eski bir çiftlik varmış, çevresinde ormanlık alanlar varmış."

Bu ihbarcıların ortak özelliği uzun uzun anlatmalarının yanı sıra fazla detaya girememeleriydi. Su bendi yakınlarında eski çiftliklere Hollanda'nın her yerinde rastlamak mümkündür. Sadece Eemnes civarında onlarcası vardır. Bu durum Flevoland için de geçerliydi ama Bijlmer semtinde hiç çiftlik yoktu. Bu gruptakilerin hepsi birbirinin zıttı şeyler iddia ediyordu.

Yine anonim bir kâhin, 14 Kasım'da aradığında, Heineken ve Doderer'in aynı binada tutulduğunu iddia etti. Bu bina Amsterdam ya da çevresindeydi ve yakınlarda su vardı. Amsterdam'ın su kanallarıyla çevrili bir şehir olduğunu düşündüğümüzde böyle bir ihbarı ciddiye almamız beklenemezdi.

Amatör kâhinlere itibar etmeme kararı aldık, bizi çözüme yaklaştıracaklarına inanmıyorduk. Ancak bunu açıkça ifade etmekten yana değildik. Bunların arasından kimileri basına giderek polisin bütün ihbarları ciddiye almadığını söyleyebilir ve bizi zor durumda bırakabilirdi. Onlara anlattıklarının Utrecht Parapsikoloji Enstitüsü uzmanları tarafından inceleneceğini ve takip edileceğini garanti ediyorduk. Daha sonra bu işlemler gerçekten yapıldı ama hiçbir yere çıkmadı.

Haftalık *Panorama* dergisinin Yazı İşleri Müdürü, muhabirlerinden birinin fıdye mektubunun kötü bir Hollandaca hatta Almanca dilinde yazıldığını öğrendiğini haber verdi. İhbar sahibinin güvenilirliğini ölçmek için bizden bu bilgiyi doğrulamak istiyordu.

İhbarcı kılığına girmiş bir dolu gazeteci vardı. Yaptıkları aslında kendi araştırma sonuçlarını doğrulamaktan başka bir şey değildi. Elllerinde bir şey vardı –ya da en azından bir şey olduğunu düşünüyorlardı– ve bunu hemen açık etmek yerine istihbaratçıları oyalıyorlardı ki bu da bize çok zaman kaybettiriyordu.

Bu sinir bozucu durumun bir başka varyasyonu ise bildiklerini aktarmadan önce ödülün ne olduğunu öğrenmek isteyen vatandaşlardı. Telefona cevap veren firma yetkilisi ya da bir istihbaratçının bu konuda pazarlık yapamayacağını düşünen bu tür kişiler, Heineken firmasından üst düzey bir yetkili ya da polis şefine ulaşmaya çalışıyordu. Nihayetinde kayda değer bir ihbarda da bulunamıyorlardı.

O yıllarda, şehrin merkezinde uzun süre boş kalan binalar, evsiz gençler tarafından işgal edilirdi. Tweede Weteringsplantsoen'daki Pentagon'un yanındaki binalar da boştu ve bu evlerin işgal edilmesi için içinde işgal nöbetçileri tutuluyordu. Bu nöbetçilerle arabalı sütçü arasında yaşanan atışma bizi değerli bir bilgiye ulaştırdı. Yolu bir araba kesmiş olduğu için, sütçü Mangelmans seyyar dükkânıyla Den Texstraat'tan Tweede Weteringsplantsoen'a dönüş yapamamıştı. Bu binalarda kalan nöbetçiler tesadüfen Heineken ve Doderer'in kaçırıldıkları gün binadan ayrılmışlardı. Bina girişine yakın bir Renault gördüklerini söylediler, sütçünün geçişini engelleyen de bu araçtı.

Bu tür itiş kakışlara Amsterdam'da sık rastlanır, biri geçmek ister diğeri yol vermez. Biri bisiklete ya da arabaya asılır, diğeri ona saldırır. Sıradan insanlar bazen bir anda kaldırımında birbiriyle kavga etmeye başlar.

Nöbetçilerle sütçü arasında da bu tür bir atışma olmuştu ancak kaçırılma ile aynı dakikalara denk geldiği için çevredeki tanıklar ikisi arasında bağlantı kurmuşlardı. Öfkeli sütçünün üstüne yürüyen nöbetçiler –ki sadece arabalarının kilidini kontrol etmişlerdi– Heineken ile Doderer’i kaçırılanlar olarak algılandılar. Bu algıya kısmen de olsa birinin copunu çıkarıp meydan okurcasına eline vurması yol açmıştı.

Bu gençler evden taşındıkları için olayın tam olarak nasıl geliştiğini anlamamız günler aldı.

Beyin Takımı 1 yarım iş yapmazdı. Üç haftadan daha kısa bir sürede 546 ihbarı değerlendiler. Bazı ihbarlar sadece tek bir telefon konuşmasını incelemeyi ama çoğunluğu birden fazla istihbaratçının birkaç gün üstünde çalışması gereken ihbarlardı.

Bütün ihbarlar arasında bir tanesini sonradan en kıymetli ihbar olarak değerlendirdik. Kaçırma olayından bir hafta sonra, 16 Kasım’da Heineken firmasına yazılı bir ihbar bırakılmıştı. Kâğıtta Boellaard, Meijer ve Van Hout isimlerinin yanı sıra tanımadığımız iki kişinin adı yer alıyordu. Bunlardan biri, iflas etmiş olan “İnşaat İşçisi” adlı yapı marketin sahibi olan Griffioen ya da Grifhorst’tu. Bu isimler daha önce iflas etmiş olan Epan BV’nin de ortaklarıydı. Amsterdam Sloterdijk semtinde Heining 25 adresinde bir ofisleri ve Jadu adlı bir marangoz atölyeleri vardı.

18 Kasım tarihinde Beyin Takımı 1’dekiler bu ihbarı da 547 numarayla diğerlerinin üstüne koydu. Ancak 25 Kasım Cuma günü bu ihbarın ne kadar değerli olduğu anlaşıldı. Yukarıda adı geçen şirketi kuran, alıp satan, batıran bu isimler bize bir şey ifade etmiyordu. Suçlular arşivinde isimlerine rastlamadığımız için gelen ihbara öncelik tanınmadı.

Nüfus Müdürlüğü’nden hemen bu kişilerin ikamet adresleri öğrenildi. Yarım gün içinde Heineken’i kaçırması muhtemel şüp-

helilere ulaşmıştık. Statik gözlem ekibi bu adresleri gözlem altında tutarken, uygun ânın gelmesini bekleyen dinamik gözlem ekibi de hazır bekliyordu. Kısa süre içinde adamların şüpheli davranışları dikkatimizi çekti. Oldukça pahalı arabalar kullanıyorlar ve tam olarak neyle uğraştıkları belli olmasa da yoğun bir hareketlilik içinde oldukları görülüyordu.

İhbardan telefon dinlemesine geçiş zor olmadı. Yönetim merkezindeki savcı derhal adı geçen kişilerin telefonlarıyla Jadu marangoz atölyesinin telefonlarının dinlenme izinlerini mahkemeden çıkarttı. Telefon konuşmalarının da şifreli ve tuhaf olduklarının farkına vardık. Telefonu kullanan eşler de birbirlerine kocalarının son zamanlarda sık sık eve gelmediklerinden şikâyet ediyorlardı. Elbette bu tek başına suç oluşturmuyordu ancak merakımızı artırmak için yeterliydi.

De Heining

25 Kasım Cuma. Her şeyin 26–27 Kasım hafta sonunda bir araya gelmiş olmasının hoş bir tesadüf olduğunu söyleyebiliriz. Pazarlık aşaması tamamlanmıştı, fidyenin teslimatı her an gerçekleşebilirdi ve bütün bunlar olmadan hemen önce 547 numaralı altın ihbar ile şüpheliler vizöre girmişti.

Peter R. De Vries'in yardımıyla operasyonun arkasındaki beyin olduğu anlaşılan fail Cor van Hout, daha sonra bu gelişmeleri ihanet ve tesadüf kombinasyonu olarak ifade edecekti. Ona göre, ihbar onlara ihanet eden birinden gelmişti, polis ise 25 Kasım'dan sonraki olayların ortaya çıkmasında şanslıydı. Tamamen haksız sayılmazdı. Ancak gerçekçi bir gözle meseleye bakıldığında bizim davayı, içinden çıkılması neredeyse olanaksız olan bir ağla nasıl ördüğümüz görülecektir. Ya da sonraki yıllarda aramızda ifade ettiğimiz gibi; şansımızı sonuna kadar zorlamıştık.

Bundan önce 546 defa tek bir kişi ya da grubu inceleyip eleddikten sonra şimdi önümüze çıkan çetenin oldukça umut verici olduğunu düşünüyorduk. Bu noktada her türlü yanlış yönlendirme ve ihbara rağmen her defasında yine hevesle ihbarları değerlendiren muhteşem ekibimize müteşekkirdik.

547 numaralı ihbar “işlevsellik kazandıktan” sonra, bütün proaktif kişiler, gözlem ekibi ve dinleme odasındaki adamlarımız De Heining’deki adamların tepesindeydi. Operasyon Komuta Merkezi’ne düzenli olarak rapor veriyorlardı. Her ne kadar bu raporlardan adamların gerçekten aradıklarımız olup olmadıklarını henüz anlayamamış olsak da, bu takibi bitirmemizi gerektiren bir neden de yoktu.

Diğer taraftan faillerin gönderdikleri son mektupla da ilgilenmemiz gerekiyordu. Bunların aynı adamlar olduğundan tam olarak emin değildik. Kaçıranların gönderdikleri mektupla yakın takibe aldığımız şüphelileri şimdilik birbirinden ayrı tutmalıydık.

Bu anlamda 23 Kasım tarihinde A44 yolu kenarında bırakılan Baykuş’un mektubunu elimize aldığımızdan beri pek bir şey değişmemişti. Doğal olarak ondan sonra yine parmak izi operasyonuna başlandı. Mektubun bulunduğu yerin fotoğrafı çekildi, Heineken ile Doderer’in fotoğrafları Olay Yeri İnceleme Ekibi tarafından büyütüldü ve mercek altına alındı. Hiç umudumuz yoktu; gerçekten de hiçbir iz, hiçbir işaret yoktu. Heineken’in fotoğrafının Polaroid, Doderer’in ise Kodak kamerayla çekilmiş olduğu yeniden saptandı. Birbirleriyle mi yoksa ayrı yerlerde mi kelepçeliydiler? Bilmiyorduk.

Her ikisinin de boynuna bağlanmış olan iple ilgili olarak deniz polisine danıştık. Onlardan atılan düğümün denizci düğümü olmadığını, buna idam ya da cellat düğümü dendiğini öğrendik. Böyle bir düğümü atabilmek için izciler gibi belli bir deneyime sahip olmak gerekiyormuş. Ülkedeki bütün izci başlarını araştırmaya girişmek biraz fazla abartılı olabilirdi.

Yönetim ekibi yayınlanması talep edilen ilanı Perşembe günü *Het Parool* gazetesinde yayınlamaya karar verdi. İlan verme süresini geçirdiğimiz için ilan bir gün gecikmeyle Cuma günü yayınlandı. “Hafif hasarlı” ibaresini çıkartıp onun yerine “iyi durumda” ibaresini koyduk, ayrıca hayatta olduklarının kanıtına gönderme yaparak şifreli bir cümle ekledik, “Bakım sertifikası 1. buluşmada gösterilecek.”

Satılık, yeşil Citroën CV '73, iyi durumda. Motor da öyle. Bakım sertifikası 1. buluşmada gösterilecek. Tel. 0179-11395 (veya 12345).
Tercihan 16:00'dan sonra.

Ancak Cuma günü Citroën CV ilanının *De Volkskrant* gazetesinde yayınlanmış olduğunu şaşkınlıkla fark ettik. *Het Parool*, *De Volkskrant* ve *Trouw* gazetelerinin aynı şirket tarafından yayınlandığı, dolayısıyla bir gazetede çıkan ilanın otomatik olarak diğer gazetelerde de çıkacağı hiç aklımıza gelmemişti. Şaşkınlığımızı üstümüzden attıktan sonra aynı ilanın Amsterdam akşam gazetesi *Het Parool*'da da çıkacağını öğrendiğimizde sevindik.

Bir istihbaratçının kiraladığı Renault minibüsün içine verici yerleştirildi, bu şekilde fidye taşıyıcısı merkezle sürekli irtibat hâlinde olacaktı. Ancak Fare sadece konuşabilecek, mesaj alamayacaktı. Aniden yanına birisinin binmesi hâlinde hoparlörden seslerin gelmesi Fare'yi tehlikeli bir duruma sokabilirdi.

Minibüsün, milyonlar yüklendikten sonra Duinvoetlaan'da Van Schaik'in evinin önünde park edip edemeyeceğini kontrol ettik. Yoksul bir semt değildi ancak kapalı bir park yeri olmadığı için oraya park etmeme kararı aldık. Wassenaar polis karakolunu kullanabiliriz ama biz yakındaki Valkenburg Deniz Hava Üssü'nü seçtik. Paralar, Kraliyet Jandarma Birimi'nin yanında kesinlikle güvende olacaktı. Birkaç gün ve gece etrafta nöbet tutan ağır silahlı gençler, bu askeri birime iddialı bir ifadeyle "Tanrı'nın silahı" diyorlardı.

Paranın orada beklemeye alınmasından önce arabaya konması gerekiyordu. Birkaç gündür hazırlanmış olarak bizi beklediğini biliyorduk. Rijswijk Adli Tıp Laboratuvarı'ndaki iki laborant, paraları "teslim edilebilir" yani izlenebilir hâle getirmişti. Bunun için geliştirilmiş bir formül vardı, paraların tamamı özel bir sıvıya batırılıp sonra kurutuluyor ve bu şekilde görünmez bir tabakayla kaplanıyordu, izler sadece ultraviyole ışık altında ortaya çıkıyordu.

Bu işlemler için de bazı teknik bilgiye ihtiyaç vardı. Peter Cheeny defalarca laboratuvara gidip oradaki çalışmaları inceledi. Evden atılan kâğıt parçalarının çöp torbasından çıkmasından sonra bizim çalışma kalitemize eskisi kadar şüpheli bakmıyorsa da eleştirel ve dikkatli davranmayı sürdürüyordu.

THC-kenevir yağı ile yapılan ilk denemeyi anlamak için güvenlik uzmanı olmak gerekmez. Kenevir tohumundan elde edilen bu yağ o kadar yoğun esrar kokar ki buna bulaşmış banknotlar da doğal olarak esrar satılan *coffee shoplar*'dan geliyormuş izlenimi verir. Kimse bu tuzağa düşmez. Birkaç deneme yapıldıktan sonra Cheeney nihayet memnun kaldı. Kullanılan madde renksiz ve kokusuzdu dolayısıyla fark edilmesi mümkün değildi. Bizim ikinci ve üçüncü hedeflerimize ulaşabilmemiz açısından faillerin paraları izlenebilir kıldığımızı farkına varmamaları büyük önem taşıyordu. Laborantlar dışında kimse bu formülü bilmediği için ileride kanıt olarak kullanabilirdik.

Bir banknotun fidyeye parası olup olmadığını anlamanın en kolay yolu, üstündeki numarayı verilen banknotların numaralarıyla karşılaştırmaktır. Üstünde böyle bir banknot bulunan kişinin açıklaması gereken konular var demektir. Ayrıca işlenmiş para değdiği yerlerde de iz bırakır. Elinde bu paralardan tutmuş birinin parmaklarında bu iz uzun süre kalır ve kişiyi şüpheli konumuna sokar. Failler farkına varmadan bu maddeyi kendi kendilerine bulaştıracaklardı.

Faillerin taleplerine rağmen banknotların numaralarını da bir yere kaydettik. Yabancı bankalar paralarla birlikte ilkel bir bilgisayarla yazılmış bir liste de gönderdiler. Hollanda Merkez Bankası da yüz guldenlerin numaralarını liste olarak verdi. Toplam olarak 200.000 banknot numaraları ile birlikte sekiz yüz sayfalık baştan savma hazırlanmış bir telefon rehberi hâline gelmişti.

Şimdi sıra Merkez Bankası'ndan parayı almaya gelmişti. Bu iş için kendi bölümüm olan Baskın servisinden iki istihbaratçı gö-

revlendirdim. 25 Kasım Cuma günü Frederiksplein'deki Emniyet Müdürlüğü'ne gittiklerinde onları bekleyen iki sürprizle karşılaşmışlar. İlki oraya varır varmaz karşılarına çıkmış, kiralık turuncu Renault minibüsle bodrum katına yönlendirilmişler. Bir kat inceklerini beklerken indikçe inmişler, tonozların taşıdığı bu karakteristik, insanı çirkin binanın içinden adeta dünyanın dibine yönlendiriliyormuş, şaşkına dönmüşler.

İkinci sürpriz ise paraların fiziki olarak istihbaratçıların tahmin ettiğinden çok daha büyük fazla yer tutması olmuş. Otuz dört virgül altı milyon gulden birkaç el arabalık yer kaplıyormuş. Adeta süpermarkette raf doldurur gibi el arabaları dolusu paraları boş posta torbalarına doldurmaya başlamışlar. Beş büyük posta torbası dolduğunda daha bir palet dolusu para olduğunu şaşkınlıkla fark etmişler. İşte o zaman birisi kendini tutamayıp gülererek Operasyon Komuta Merkezi'ni aradı ve Kees ile görüştü.

“Altı torba olsa olur mu?”

Kees gergin bir şekilde, “Yarabbim! Ben nelerle uğraşıyorum, şimdi bunun sırası mı? Talep mektubunda beş torba yazıyordu, ne yapıp edip beş torbaya sığdırın,” dedi.

Anlaşılan bunu yapmak söylendiği kadar kolay değildi. Bütün bir paletin üstündeki paraları beş torbaya paylaştırmanın imkânı yoktu, o zaman başka bir çözüm aramaya karar verdiler ve beş torbayı boşaltıp yeniden doldurmaya başladılar. Bu defa paraları daha itinalı bir şekilde yerleştirdiler. İki lastikle bağlanmış yüz liralık desteleri birer birer koydular, önce torbanın alt tarafının iyice dolmasını sağlayıp, sonra daha geniş olan orta kısmını doldurdular. Her bir kattan sonra torbaların üstüne oturarak bastırdılar. Hepsi beş torbaya sığmak zorundaydı.

Bütün paralar torbalara doldurulduktan sonra, bu defa da torbalar kapatılamaz hâle gelmişti. Paraların üstü kahverengi yağlı kâğıtla örtüldü ki torbanın ağzı deliklerden geçirilen iple kapatılırken pa-

ralar zarar görmesin ve düşmesin. İp sıkılarak bağlandıktan sonra torbanın ağzında otuz santimetre kadar bir açıklık kalmıştı.

Torbaların üstünde PTT tarafından basılmış 05, 76, 77, 80 ve 81 numaraları vardı. Adamlarım son torbanın üstüne “Çok Önemli” yazan bir zarfı da itinayla yapıştırdılar. Zarfın içinde Peter Cheeny’nin önerisiyle Heincken firması adına Rob van Vijver tarafından kaleme alınmış bir mektup vardı. Bu son talimattı, daha doğrusu anlaşmaya varıldığı üzere dostane bir dille, mümkünse insancıl bir şekilde verilen sözün yerine getirilmesi rica ediliyordu.

İstihbaratçılar üç gözlem arabası eşliğinde ganimeti Valkenbrug’a götürdüler. Burada “Tanrı’nın askerleri” nöbeti devraldı. Paraları suçlulara teslim edecektik ama o âna kadar kimsenin yaklaşmaması gerekiyordu.

Baykuş’a

Parayı teslim aldığınızı lütfen telefonla (01751-79008) teyit edin. Aynı zamanda lütfen rehin tuttuğunuz iki kişiyi ne zaman serbest bırakacağınızı haber verin.

Onları serbest bıraktığınızda basın ve polisten önce bizim gidip almamız önemli. Bu nedenle sizden şunları istiyoruz:

Onları düzgün bir şekilde, temiz, traşlı ve uygun kıyafetler içinde bırakın ki dikkat çekmesin.

Onları çalışan bir telefon kulübesine yakın bir yerde bırakın.

Yanlarında telefon etmek için yeterli jeton olmasını sağlayın.

Onlara derhal 01751-79008 veya 01719-12502 numaralı telefonları aramalarını söyleyin; biz onları bulundukları yerden hemen gidip alacağız.

Onlara nerede olduklarını söylemeyi unutmayın.

Bu noktalar hepimiz için, sizin için de çok önemli.

HEINEKEN N.V.

Heyecan giderek yükseliyordu. Herkes Heineken davasının sonuna yaklaşıldığını hissediyordu. Merkez adeta temelden sallanı-

yordu. Son haftalarda yapılan işler, toplanan bilgiler, ihbarlar, elde ettiğimiz veriler, daha önce üstünde anlaşma sağladığımız talepler, talimatların hepsi bu tuhaf 25 Kasım Cuma günü uzun uzadıya gözden geçirildi.

Bütün görevliler hazır tutuldu, ayrıca yeni bir vardiya çizelgesi de hazırlandı. Personelin bir kısmı merkezde kalacaktı, spor salonuna matlar kondu, kimisi de Kattenburgerstraat'taki Marine Etablissement'te kalacaktı. Ülkedeki bütün gözlem ve tutuklama ekiplerinin hazır bulunmaları gerekiyordu. Emniyet Müdürlüğü'nde kendine ait odası olanlar masalarını yatak, telefonlarını da yastık yaparak üstünde yattılar.

Darboğaz stratejimizden dolayı Hollanda'daki bütün gözlem ekipleri işe dahil edildi. Groningen, Enschede, Middelburg ve Maastricht'te görev yapanlara bile talimat verilmişti. Bunların büyük bir kısmı Amsterdam'da kaldı ancak uzak noktaları gözlem altında tutması gerekenler ayrıldı.

O öğleden sonra uçaklarımızdan birinin yakıt deposunun delik olduğunu öğrendiğimizde nasıl öfke nöbetine tutulduğumuzu sanırım söylememe gerek yok. İhtiyacımız olan tam da buydu. Acilen tamirat başladı. O ana kadar temel davranış özelliğimiz tahammülsüzlüktü. Şu an ciddi bir telaş içindeydik ve ruh hâlimize bakınca patlama noktasında olduğumuzu görüyordum. Meselenin sonuna gelmiş olduğumuz duygusu her şeyden hissediliyordu. Ve bizler –uçak deposundaki delik dışında– hazırдық.

547 numaralı ihbarla ilgili araştırma da ilerliyordu. Grubu Beyin Takımı 1'den Gerard'ın istihbaratçıları ortaya çıkarmıştı. Birbirleriyle hem ticari hem de özel hayatlarında bağlantı içinde olan enteresan bir gruptu. Kendi içinde bir şebekeydi.

Bu ihbar önce pek gerçeği yansıtıyor gibi gelmemişti çünkü Heining 25 adresinin adı geçenlerle herhangi bir bağlantısı bulu-

namamıştı. İhbarcı parsel numarasıyla binanın numarasını karıştırmıştı. Marangoz atölyesi Jadu Heining'de 25 numaralı bölmedeydi ancak bina numarası 49'du. Gece yarısına çeyrek kala buradan ilginç bir şekilde Zwanenburg'a ait olan 02907-6844 ve 02907-6845 numarayla yapılan telefon görüşmelerini dinlemeye başladı.

Farkına varmadan Cumartesi oldu.

26 Kasım Cumartesi. Yirmi altı yaşındaki Amsterdamlı Cor van Hout'u izlemeye başladık. Bu yıl 22 Şubat'ta Amsterdam'dan kaydını sildirmişti, kâğıt üstünde İspanya sahilinde Fuengirola adlı beldede yaşıyor görünüyordu. İspanyol olduğu pek söylenemezdi çünkü aslında Amsterdam'da Staalmeesterslaan 7 numaralı dairede oturuyordu. A10 yolu üstünde lüks bir apartmandı, kısacası Amsterdam'da yaşıyordu. Suç Bilgilendirme Servisi, burada sevgilisi Sonja Holleeder ile birlikte yaşadığını ortaya çıkardı. 8 Şubat 1983 doğumlu Francis adında bir de kızları vardı.

Adı listede ikinci sırada yer alan Frans Meijer, otuz yaşındaydı Amsterdam Nüfus İdaresi kayıtlarına göre Bestevaerstraat'ta karısı Yvonne ve iki çocuğuyla yaşıyordu. İlk bakışta şüphe uyandıran bir durum yoktu, orta sınıf bir hayat sürüyor gibiydi ancak Meijer'in bilinmeyen başka bir yüzü vardı. Marijke adında bir kadınla Den Helder'da o dönemde adlandırıldığı gibi metres hayatı sürüyordu, yani ikinci bir ailesi vardı. Bu durum onu şüpheli yapmazdı elbette, sadece dikkat çekiciydi.

Gece saat 01:25'te görevli hâkimden Frans Meijer'in Den Helder'daki telefon hattını dinleme izni geldi, sabaha karşı 04:30'da da hayata geçirildi. Saat 05:00'ten itibaren elimize şüpheli ile ilgili daha fazla bilgi geldi.

Amsterdam'da Meijer'in adına kayıtlı bazı taşınmazlar vardı. Bunlardan bir tanesi Leidsegracht 29 numaradaki boş evdi, birkaç yıl önce işgalci gençler tarafından işgal edilmişti. Lijnbaansgracht

karakol arşivinden Boellaard, Meijer, Van Hout ve Holleeder'in – son isim o anda bize bir şey ifade etmiyordu– 1981 yılında evi işgal eden gençleri döverek evden çıkardıkları bilgisine ulaştık. Meijer ile grubu sportif vücutlara sahipti ve azgın bir çete gibi davranmışlardı.

Kavga gerçekten çok kanlı geçmişti. Polis işgalci gençlere yardım etmek üzere geldiğinde iyi eğitilmiş polisler bile Meijer ve çetesi karşısında zorlanmışlardı. Adamların siciline bu olay işlenmemişti ancak onların güçlü ve şiddet yanlısı olduklarını öğrenmiş olduk.

Üç numara Jan Boellaard'dı, otuz bir yaşındaki Amsterdamlı Halfweg Dillenburg'da yaşıyordu. Boellaard Atıcılar Derneği üyesiydi ve keskin nişancı olarak biliniyordu. Ancak iki yıl önce ateşli silah ruhsatını uzattırmamıştı. Marangoz atölyesi Jadu'nun da sahibiydi.

Daha sonradan, kavga edenlerin arasında adı geçen Willem Holleeder'in Cor van Hout'un Staalmeesterlaan 7 adresinde birlikte yaşadığı karısıyla aynı soyadına sahip olduğunun farkına vardık. Willem ile Sonja kardeşti. Willem Holleeder 29 Mayıs 1958 tarihinde doğmuştu. Nüfus Müdürlüğü kayıtlarına göre Eerste Egelantiersdwaarsstraat 60 numarada oturuyordu.

Derhal gözlem ekibini Halfweg'e gönderdik. Boellaards'ın evinin önünde beyaz bir Mercedes 200 duruyordu. Arabanın çalıntı araba ticareti yapan birisinin üstünde kayıtlı olduğu anlaşıldı. Bu kadarı tesadüf olamazdı. Boellaard'ın telefonu da dinlemeye alındı.

Saat 09:07'de Boellaard yengesini arayarak Pazar akşamı planladıkları yemeği iptal ettiğini haber verdi. O akşam "çok önemli" bir randevusu olduğunu söyledi. İki saat sonra Boellaard Mercedes'ini limanın batı tarafındaki Jadu marangoz atölyesinin önüne Ford Taunus Combi'nin yanına park etti. Bu araba yirmi yaşındaki Martin Erkamps adına kayıtlıydı.

Nüfus kayıtlarından Martin Erkamps ile Cor van Hout'un aynı anneden oldukları anlaşıldı. Kadın Cor'un babasından boşandık-

tan sonra gençliğinde hırsızlık yapmış olan Maarten Erkamps ile evlenmişti.

Gün içinde İspanya Torremolinos'tan bir kadın telefon etti, anlattıkları 547 numaralı ihbarı onaylar nitelikteydi. Kendini Hetty Druijf olarak tanıttı ve İspanya'nın güney sahilinde Fuengirola beldesi yakınlarında, suç kaydı olan üç Hollandalı kriminal ailenin yaşadığını ve yerel halkın onlara "Hollanda mafyası" adını taktıklarını anlattı. Kendi evine hırsız girmesinden sonra bu üç evden birinde bir süre kalmıştı. Bu evin sahibi "İnşaat İşçisi" kod adlı, şişman bir Amsterdamlı ve Torremolinos'taki Valkenburg Bar'ın da sahibi olan Robert Grifhorst'tu.

Hetty Druijf kaçırma olayı sonuçlandıktan sonra 1 Aralık 1984 tarihinde *De Telegraaf* gazetesine röportaj verecekti. Söylediğine göre, Grifhorst'un villasında kalırken çeşitli telefon konuşmalarına tanık olmuştu ve Cor adlı bir adam "onlara yemek verdim" gibi ifadeler kullanmıştı. "Onlar"ın kim olduğu söylenmese de Hetty Druijf burada söz konusu kişilerin Heineken ve Doderer olduğunu kurgulamıştı.

Hetty bize bu telefon görüşmeleriyle ilgili bir şey anlatmadı ancak Grifhorst'un Amsterdam'ın dışında bir tuğla fabrikası olduğunu söyledi. Rehinelere burada tutuluyor olması muhtemeldi. Ya da Grifhorst'un villasında karşılaştığı adamlardan birinin sahibi olduğu, Heining'deki neredeyse boş duran marangoz atölyesinde.

Bu ihbar son derece değerliydi, bu şekilde 547 numaralı ihbarın doğruluğu onaylanmış oluyordu. Sportif gençleri ciddiye alıyorduk ancak Bayan Hetty'nin anlattıklarından sonra, kaçırma işini bunların yaptıklarından neredeyse emin olmuştuk. İhbar son derece değerliydi ama altın kadar değerli değildi. Bayan Hetty altın değerindeki ihbarı vermek için biraz geç kalmıştı.

"Hollanda Mafyası" elbette ilginçti ancak Operasyon Komuta Merkezi'nde yapacak başka işlerimiz de vardı. Telefon dinleyen-

ler ve gözlemciler sportif gençlerle ilgili gelişmeler olduğunda rapor edeceklerdi. Bizim için soruşturma diğer cephelerden de ilerliyordu.

Fidye hazır olduğuna göre doğal olarak kurtuluş da yakındı. Cheeny'nin sahip olduğu bilgi ve deneyim çok değerliydi. Doktor Havinga ile birlikte Heineken ile Doderer'in psikolojik olarak mümkün olan en az hasarla dönmelerini sağlamak için neler yapılması gerektiğini konuştular. Kendilerini rahat hissedecekleri kıyafetler götürülmeliydi. Sadece rahat etmeleri için değil, kaybettikleri güvensizliği azaltmak açısından da. Doktor Havinga bizden onların iki buçuk hafta psikolojik olarak karanlıkta kalmış olduklarını tahayyül etmemizi istedi. Birazdan parlak güneş ışıklarıyla karşılaştıklarında kendi kıyafetleri adeta güneş gözlüğü vazifesi görecekti.

Bu bilgilere değer verdik ve kaçırılanların ailelerinden bize en sevdikleri kıyafetlerini vermelerini istedik. Aynı mantıkla Heineken için her zaman içtiği markadan sigara, Doderer için de çok sevdiği mayhoş şekerlerden aldık. Bayan Doderer kocasına bir mektup yazmıştı, kurtulur kurtulmaz hemen okumasının sağlanmasını istiyordu. Kurtarıldıktan sonra amaç onların bir an önce aileleri ile bir araya gelmesiydi. Dolayısıyla derhal De Ark'a getirilmeleri gerekiyordu, zaten Doderer ailesi de oradaydı.

Adamların sağlık durumu önemliydi ancak polis soruşturmasının da bazı koşulları vardı. Onlarla ilk olarak biz konuşmak istiyorduk, zamanında Caransa ile yaşananların tekrar edilmesini istemiyorduk. Heineken ve Doderer'in ifadeleri, profesyonelce alınmaları hâlinde suçlulara karşı maddi unsur oluşturacaktı. Onların anlattıklarına dayanarak suç oluşturan davranışlar ve işlenen suçun niteliği konularında bilgi sahibi olacaktık.

Yönetim merkezi ile görüşülerek olay bittikten sonra, poliste kısa bir basın toplantısı yapılması kararı alındı, Heineken firması

dışarıda tutulacaktı. Bu şekilde medyayı tatmin edebilmeyi umuyorduk. Diğer ilgililer konuşmayacak, fidye miktarı da telaffuz edilmeyecekti.

Gé van Schaik'ın villasındaki telefon Cumartesi saat 17:55'te çaldığında bütün bu konularda anlaşma sağlanmıştı. De Ark'ın on yedi kilometre kuzeyinde bulunan telefona Hans Cazemier cevap verdi, bizler de Emniyet Müdürlüğü'nde dinlemedeydik.

"Ben Baykuş," diye başladı öncekiler gibi banttan olduğu anlaşılan konuşma, *"kendinizi tanıtın."*

Hans, "Tavşan'la konuşuyorsunuz," dedi sonra hemen kendini düzeltti ve "Düzeltilme, Fare ile konuşuyorsunuz," diye ekledi.

Arayan paranın ve Fare'nin hareket etmek için hazır olup olmadığını sordu. Bu sorulara verilen olumlu cevaplardan sonra ilk görevin kısa sürede verileceği bildirildi. Fare gece gündüz hazır durumda olmalıydı.

Baykuş'un sesi Heineken'in sesiydi. Telefon konuşmasının yapıldığı odada bulunan ve Heineken'i şahsen iyi tanıyan Rob van der Vijver onun sesini hemen tanımıştı. Önceki konuşmalardaki sesle bağlantısını kurduk, Kartal'ın sesi Doderer'e, Baykuş'un sesi de Heineken'a ait olmalıydı.

Yeni telefon santrali olmasına rağmen konuşma PTT'den geçmemişti. Dolayısıyla nereden arandığını bilemiyorduk. Heining'den olamazdı çünkü onun numarası dinlemeye alınmıştı. En azından biz öyle biliyorduk. Yeniden kontrol ettiğimizde Heining'de dinlemeye alınmayan-başka bir numara daha olduğu anlaşıldı. En sonunda Heining'de beş ayrı numara olduğu ortaya çıktı. Marangoz atölyesi değil de sanki çağrı merkeziydi, gerçi o günlerde böyle bir kavram yoktu.

Ne olursa olsun önümüzdeki görev fidyenin teslimatıydı.

Kısa süre sonra Heining'e telefon geldi. Gelen telefonları tespit edemediğimiz için nereden arandığını bilmiyorduk, neyse ki hemen ardından ters yönde arama yapıldı. Aranan numara R. Grifhorst adına kayıtlı Staalmeesterlaan 348'deki telefondur.

Staalmeesterlaan'da iki adresi gözetlemek oldukça zordu. Yüksek apartmanların bodrum katında kapalı otoparklar vardı. Kimin evden ayrıldığını ya da otoparka girenin hangi eve çıktığını anlamak çok güçtü. Müstakil ya da bitişik dubleks evleri gözlemek çok daha kolay oluyordu.

Kırk beş dakika sonra Cor van Hout, Boellaard'ın evini aradı ancak arkadaşıyla konuşamadı. Cor durumların nasıl olduğunu öğrenmek istiyordu, Bayan Boellaard kocasına bu soruyu iletğinde, her şeyin yolunda olduğu cevabını aldı.

Cor sabırsızca tepki verdi. Boellaard'ın kendisi ile konuşmak istiyordu, ısrarcı davranmasının sonucunda Jan telefona geldi, eve henüz girmişti onun için telefona bakamamıştı. Her şeyin "hazır" ve "onaylanmış" olduğunu söyledi.

Konuşmayı dinleyen istihbaratçı, fidyenin yakında teslim edileceğini bilirse –Bayan Boellaard gibi– konunun neyle ilgili olduğunu anlayamazdı. Ancak istihbaratçı durumdan haberdardı ve konuşmanın ne kadar önemli olduğunun farkındaydı. Patlamak üzere olan bombaydı.

Cor, Jan'ın anlattıklarına coşkuyla tepki verdi. Ertesi gün saat on buçukta barakada buluşmak üzere sözleştiler. Cor "baraka" dedi, Jan "kulübe" dedi, muhtemelen aynı yeri kastediyorlardı. Anlaşılan aralarındaki gizli dilde konuşurken gençlik kitaplarındaki terimleri kullanıyorlardı.

Telefon konuşması derhal Kees'e ve bana iletildi. Üstüne düşünmek neredeyse gereksizdi. Birinci alarm devresine geçtik.

Bu olay için İngiltere'den on günlüğü 116.000 guldene kiraladığımız kızıl ötesi kamerası olan helikopter hazırlandı, yönetim ekibini

topladık. Yönetim merkezindekiler birer birer Emniyet Müdürlüğü'ne gelmeye başladı. Herkes gösteri başlamadan önce komuta odasında olmak istiyordu. Kees buradan çıkılmasını istedi, tansiyon yükseldiğinde, etrafta engel olmaması gerekiyordu.

Ancak o akşam hiçbir şey olmadı. Aslında hiçbir şey dememek lazım, çünkü birçok telefon dinlemesinin yerini değiştirdik, herkesin nerede uyuyacağını şemasını yaptık, kimlere hangi telefon numarasından saat kaçta kadar ulaşılabilirliğini belirledik. Toplumun farkına varmadığı, bilinmesinin de bir şey ifade etmeyeceği düzenlemelerdi bunlar.

O akşam bir tane önemli bilgiye ulaştık. Heining'deki adamların hiçbirinde uçuş sertifikası yoktu.

İyi ki neler olup bittiğini, nelerin olabileceğini düşünerek, toplanan bilgileri işleyerek, yeni bilgiler ışığında yeni yöntem belirleyerek, önceki yaklaşımlarımızı gözden geçirerek yorgun düşmüştük. Aksi hâlde bu kadar heyecan içinde uyku uyumamız mümkün olamazdı. Oysa var olan baskı altında gece istirahatine ihtiyacımız vardı.

Fidye sevkiyatı

27 Kasım Pazar. Her an fidye sevkiyatı başlayabilirdi ancak sabah saat dokuzda Emniyet Müdürlüğü'ne geldiğimde ortalık sakindi. Teknik istihbaratçıların kontrol etmeleri gereken bazı noktalar vardı ancak Pazar olduğu için fazla bir şey yapılamıyordu. Şirketler kapalıydı, çoğu insanlar evlerinde değildi. Birçok istihbaratçı bu sakinliği fırsat bile- rek kâğıt ve evrak işlerini düzenliyordu. Rapor hazırlamak işimizin ayrılmaz bir parçasını oluşturuyordu. Her türlü resmi eylemin tutanak hâline getirilmesi gerekiyordu. Önemli bir tanığın bir saatlik ifadesi alındığında onun kâğıda dökülmesi de yaklaşık iki saat sürüyordu.

547 numaralı ihbarla doğru yolda olduğumuzu fark ettiğimiz- den beri, diğer ihbarların peşini yavaş yavaş bırakmaya başladık. Bu işlemlerin de usulüne uygun olarak yapılması gerekiyordu. Bütün dikkatler 547'ye odaklanmıştı. Bu konuda fazla taktik incelemeye girilemiyordu; kimsenin somut ifadesi alınamıyordu. Daha çok pro- aktif çalışıyorduk.

Kees'in bürosundan Teknik ve Taktik Destek Birimi'nin şefi Hanno Heit'in raporunu okudum. Önceki gece saat iki civarın- da Heining'de marangoz atölyesinin yanındaki Romney deposuna mikrofon yerleştirmeye gitmişti. Bu şekilde Heineken ile Doderer'in orada olup olmadığından emin olmak istiyorduk. Hanno ile adamları çevreyi kolaçan etmişler ancak hiçbir şey görememişlerdi.

Bu yöntemi uygulayıp uygulamama konusunu önceden uzun uzadıya tartışmıştık. Hanno'nun bu konuda bazı prensipleri vardı.

Hararetli tartışmalar yaşandı. Nihayet yönetim merkezinde Heineken ve Doderer'in daha sonra onları "dinlemiş" olmamıza kızmayacakları görüşü ağır bastı. Aslında tam olarak "dinleme" denemezdi, bizim için önemli olan onların neler konuştuklarını duymak değil, farklı sesleri dinlemektir.

Önceki gece, Hanno başarılı olursa bu durumda bir hamlede üç hedefimize ulaşabiliriz diye düşündük. Fidyeye teslimatı esnasında failleri yakalayarak ikinci ve üçüncü hedeflere, aynı anda Heining'e baskın düzenleyerek de birinci hedefimize ulaşabilirdik. Müthiş bir iş çıkarmış olurduk ve olağanüstü bir rahatlama yaşanırdı.

Orada olduklarından yüzde yüz emin olursak bunu gerçekleştirmek mümkündü.

Heining önceki akşamdan beri dikkatle izleniyordu. Gözlem ekibindekiler özel dürbünleriyle alan içine giren çıkan arabaları takibe aldılar. Gece karanlığında alanın kenarlarına çukurlar kazmışlardı. Ekipten bazıları da bunların içinde gizlenerek marangoz atölyesini yakından izliyordu. Olan biten her şeyi takip ediyorlardı ancak fazla hareket yoktu, hafta sonu olduğu için hurda arabalarla dolu alan neredeyse terk edilmişti.

Sadece Jadu'da hareket vardı. Hafta sonu olduğu hâlde bu konuda bilgi alabildiğimiz Ticaret Odası'na göre marangoz atölyesi can çekişiyordu. Müdür, muhasebeci ve sekreter dışında kadrolu kimse çalışmıyordu. Son marangozun işine birkaç ay önce yeterince iş olmadığı gerekçesiyle son verilmişti. İşler uzun zamandır iyi gitmediği hâlde, yaklaşık bir yıl önce neden bu yarım daire şeklindeki metal olukla kaplanmış kırk metre uzunluğundaki Romney baraka yapılmıştı? Can çekişen şirket bu kadar büyük bir depoyla ne yapacaktı?

Bu sorunun cevabını Hanno Hein araştırıyordu ancak gece yarısında o da bu işin anlamlı olmadığını söyledi. Gece boyunca devam

eden fırtına nedeniyle depodan gelen sesler metal çatının titreme-
siyle çıkardığı sesler içinde kaybolunca günün ilk ışıklarıyla birlikte
dinlemekten vazgeçmişti.

Bir taşla üç kuş vurma hayalimizi kaybediyorduk. Heineken ile
Doderer'in barakada tutulduğundan emin olmadan bağlantılı ope-
rasyona girişemezdik. Risklerden uzak durmalıydık, *last minute**
kararlar almamalıydık.

Yaklaşık aynı zamanda, Pazar sabahı saat dokuza çeyrek kala Frans
Meijer Den Helder'daki metresi Marijke'nin telefonundan 020-
166835 numarayı aradı, bu numara N.A. Siniterra adlı İspanyol
bir firma adına kayıtlıydı. Telefonu Sonja açtı, sonra hemen Cor'a
verdi. Meijer evden çıkmak üzere olduğunu ve saat onda Cor'u ala-
cağını söyledi.

Saat on buçuk olduğunda Jadu çevresinde üç araba görüldü. İlk
gelen beyaz Mercedes ile Jan Boellaard'dı, ikinci olarak bej Ford
Combi ile Martin Erkamps geldi. Kiralanmış üçüncü arabadan,
krem rengi Mercedes'ten de Meijer, Van Hout ve üstünde bej renkli
kısa yağmurluk olan koyu kumral bir adam indi.

Son gelen üç kişi yarım saat içinde tekrar ayrıldılar. Mercedesi
takip ettik, tren istasyonunun arkasında De Ruijterkade'de durdu.
Tanımadığımız adam arabadan indi, beş dakika kadar sonra geri gel-
di. Sonra araba Amsterdam'ın batısına doğru devam etti. Aynı adam
Staalmeesterslaan 348'de indi, içindeki diğer iki kişi Heining'e geri
döndü. Arabayı dikkatli kullanıyorlar, ürkek bakışlarla sürekli etrafa
bakıyorlardı. Her ne kadar gözlem ekibindekiler onları epey uzaktan
takip etse de şu anda takibe devam etmenin risk taşıdığına karar verdik.

İstasyondaki kısa ziyaret merak uyandırmıştı. Utrecht Tren
İstasyonu'ndaki 2150 numaralı bagaj dolabı hokkabazlığını unut-

* son dakika—ed.n.

mamıştık, belki burada da aynı şeyi yapacaklardı. Hayaletler. Derhal demiryolu polisi ile temasa geçtik. Bagaj dolaplarından birinde uyuşturucu saklandığını düşündüğümüzü söyleyerek hepsinin açılıp kontrol edilmesini talep ettik. Amsterdam Tren İstasyonu'ndaki görevli polisler bütün dolapları açtı. Yaklaşık 250 dolap kontrol edildikten sonra dikkat çekici bir şey bulunmadığı bilgisi geldi.

Kısa süre sonra Boellaard ile Erkamps da ayrıldılar ancak Erkamps bir süre çevrede tur attı, onun da dikkatli davrandığı anlaşıyordu.

Saat on ikide bütün şüpheliler evlerindeydi, saat dörde doğru hareketlilik başladı. Beş adam sabah bindikleri aynı arabalarla yine Heining'e doğru yola çıktı. Dikkatli araba kullanmaları dolayısıyla daha fazla gözlem ekibini devreye soktuk. Arkalarında gözlem ekibinin arabalarından bir kuyruk oluştu. Adamların bazen şaşırtmak için kavşakta iki defa döndüğü oluyordu; bu durumda hemen arkasındaki devre dışı kalıyor, daha uzaktan takip eden ikinci ya da üçüncü araba peşine takılıyordu. Yaptıkları bir başka şaşırtmaca da sola dönecek gibi yanaşıp sinyal vermeleri idi; sonra son anda vazgeçip sağdaki diğer arabaların önüne geçerek düz devam ediyorlardı. Bu durumda arkadaki gözlem arabası da aynısını yapsa kendimizi ele vermiş olurduk. Deneyimli bir suçlunun ön camdan baktığı sıklıkta aynadan arkaya da baktığını biliyorduk.

Gözlem ve takip etme faaliyetinin birçok arabaya mal olduğu herkesin malumudur. Birkaç defa arabanın plakası değiştirilebilir, şoför bıyık ya da sakal takabilir, farklı kıyafetler giyebilir ancak takip eden arabanın modelini ve rengini bu hızla değiştirmek mümkün değildir.

Amsterdam gözlem ekibine ait on, on beş araba vardı, Kees bir hafta önceden Hollanda'nın tamamındaki polis gözlem kapasitesinin o an geldiğinde bu dava için kullanılmak üzere hazır tutulmasını talep etmişti. Bu şekilde bir anda sahip olduğumuz arabaların sayısı epey arttı. Dikkat çekmeyen motorlar ve nakliye minibüsleri de vardı.

Erkamps'ın arkasındakiler Ford Combi'nin rotadan saptığını fark etti. Heining'e gitmek yerine direksiyonu Zwanenburg Dennenlaan'a çevirmişti. Burada Man Hing Çin restoranının önünde park edip sakin bir şekilde içeri girdi. Adamımız da kısa bir süre sonra içeri girdi. Sivil polis olarak birden arabadan fırlayıp restoranı basması doğru olmazdı. Meslektaşımız da normal bir müşteri gibi Pazar günü televizyonda *Studio Sport* başlamadan bir porsiyon *bami* almaya gelmişti.

Çin restoranlarının paket servisi bölümünde hangi yemeklerin hazır olduğunu yüksek sesle söyleme alışkanlığı vardır. Bu şekilde adamımız iki tavuk suyu çorba, biri tavuklu diğeri karidesli iki porsiyon *nasi* ve karides cipsi sipariş edildiğini duydu. İki kişilik yemek Heineken ve Doderer için olabilir miydi?

Simsiyah giyinmiş olan Erkamps siparişlerini alıp oradan ayrıldı, ikinci araba arkasından gitti. Birinci araba, yemek almak için içeri girmiş olan istihbaratçıyı bekledi. Gözlem ekibindekilerin dikkat çekmemesi gerekiyordu. Erkamps yemekleri Heining'e getirdi, saatler 16:41'i gösteriyordu. Çin restoranlarının porsiyonları büyük olurdu, belki de dört kişi için iki porsiyon yemek alınmıştı. Yoksa yemekler hakikaten Heineken ve Doderer için miydi? Kendi görüşümüze karşı görüş oluşturuyor, bu şekilde başka ihtimalleri gözden kaçırmamaya çalışıyorduk.

Saat 17:02'de Heining'den PTT santrali arandı. Arayan kişi ilan edilen grevlerin durumunu bilmek istiyordu. O günlerde ekonomik krize bağlı olarak, boş evlerin işgal edilmesi gibi, sık sık grevler de yaşanıyordu. Kaçırılma gününden bir gün önce Amsterdam Elektrik Dağıtım Şirketi şehirdeki sokak aydınlatmalarını kapatmıştı. Şimdi de PTT greve gidileceğini duyurmuştu.

Marangoz atölyesindeki adam, "Bana PTT'nin ne zaman greve gideceğini söyleyebilir misiniz?" diye sordu. Santral memuru kesin bir şey söyleyemiyordu, sendikayı aramasının daha doğru olduğunu söyledi, "Sonuç olarak grevi onlar başlatmıyor mu?"

Az sonra adam bu defa arıza numarasını çevirdi. “Yarın telefon kullanamayacak mıyım?” Karşı taraf, “Hayır,” dedi, bunun grevle bir alakası yoktu. Adam aynı soruyu birkaç kere tekrar ettikten sonra ikna oldu, teşekkür ederek telefonu kapattı.

Biraz sonra harekete geçtiler.

Boellaard, 56-RZ-17 plakalı beyaz Mercedes ile Utrecht istikametine doğru yola çıktı, daha sonra Amersfoort’ta De Lichtenberg Hastanesi’nde park etti. Bu arada oraya gelmiş olan Erkamps’ın Ford Combi arabasına geçti. Boellaard’ın arabasını daha sonra kullanmak üzere oraya bıraktığını anladık. O anı kaçırmak istemediğimiz için araba statik gözlem altına alındı.

Erkamps ile Boellaard, A12’den Arnhem istikametine doğru gittiler. Maarsbergen Otel’in park yerinde durdular. Erkamps arabadan indi, etrafı kolaçan ederek bayrak direklerinin altına bir şey gömdü. Sonra Utrecht’e geri döndüler, Oog in Al semtinde arabadan inerek restoran Den Hommel’in çevresinde dolaştılar. Ardından Amsterdam’a geri döndüler.

Bir süre sonra otel bahçesindeki gözlemci aldırılmaz tavırlarla bayrak direğine doğru yürüdü. Muhtemelen bu da daha önce elektrik direği altına gömülmüş olan ilk talimatı bulduğumuz kapaklı kupanın aynısıydı.

Gözlemci ilk izlenimlerini aktardığında Kees, “Dikkat çekmeden gömülü olanı al ve içinde ne bulunduğunu bildir,” demişti. Çetenin bütün elemanları gözlem altındaydı, karşı gözlem diye bir şey fark etmedik, dolayısıyla görülme şansı neredeyse yoktu. “Sonra tekrar çaktırmadan yerine göm.”

Daha sonra gözlemci aynı kupadan bir mektup çıktığını bildirdi. “Başında Baykuş’tan Fare’ye talimat” yazıyordu.

Operasyon Komuta Merkezi’nde herkesin tüyleri diken diken oldu. Evet, bu adamlar onlardı! Yutkunduk, homurdandık ve yeri-

mize oturduk. Pazar akşamı saat 19:15'ti. Bütün Hollanda *Studio Sport* programı sayesinde bir saat boyunca Heineken ve Doderer'i düşünmüyor olabilirdi ama biz aradığımızı bulmuştuk. Kaçıranlar bu adamlardı. Yüzde yüz emindik. Bu kod adlarını Heineken ve Doderer'i kaçırırlar dışında kimse bilmiyordu. Keyiften kendimizden geçtik.

Bu bilgidan Fare'nin bir aşamada bu otele geleceğini ve burada telefonla talimat beklemesi gerektiğini anladık.

Konuşmadan birbirimizin yüzüne baktık. Mesaj Arnhem'de Postiljon Otel'de bulduğumuz talimata çok benziyordu. Fidyeyi taşıyan kişi orada bir sonraki talimatı beklemiş, gece ikiden sonra bir oda tutmuştu.

Mesajda yazılan organizasyonumuzdan kevgir gibi bilgi sızdığı ifadesine aldırmadık, blöf yapıyorlardı. Anlaşılan yeni ralli mesajının önünü kesmiştik. Maarsbergen Otel'de son bulacağımızı biliyorduk. Düşümün çözölme noktası giderek yaklaşıyordu.

Akşamın ilerleyen saatlerinde gözlem ekibi Ford Combi'nin Amsterdam'da Oude Haagseweg üstündeki Euromotel'e gittiğini bildirdi. Saat 23:00'te bütün adamlar Staalmeesterslaan'daydı ancak uyuma amacıyla değil.

Artık karşımızdakilerin failler olduğundan emindik. Staalmeesterslaan'daki daireye birkaç ekiple baskın yaparak hepsini ele geçirebilirdik. Yönetim merkezindekiler bu fikre karşıydı. İki farklı kameradan çekilmiş fotoğraflar hâlâ midelerini bulandırıyor. Bu konu tartışmaya yol açtı. Rehinelerin iki farklı yerde tutuluyor olma ihtimali yüksekti, bu şekilde riski dağıtmış olurlardı. Bir tanesini bulsak diğeri ellerinde koz olarak kalacaktı.

BAYKUŞ'TAN FARE'YE TALİMAT.

FORD'U PARK YERİNİN ÖN TARAFLARINA PARK EDİN, MOTORU DURDURUN FARLARI KAPATIN. OTELE GİRİN VE ORADA BAYKUŞ'TAN GELECEK TELEFON TALİMATINI BEKLEYİN.

RESEPSİYONA FARE BEY'E TELEFON GELEBİLECEĞİNİ SÖYLEYİN, BURADA TELEFONU İKİ SAAT BEKLEYİN, GELMEZSE FARE BEY ADINA BİR ODA TUTUN.

OTEL ODASINDA TELEFONU BEKLEYİN.

DİKKAT! OTELDE SİZİ GÖZETLİYOR OLACAĞIZ, ŞANSİNİZİ ZORLAMAYIN, MESLEKTAŞLARINIZA TELEFON ETMEYE KALKIŞMAYIN, BU OTEL ODASI İÇİN DE GEÇERLİ.

SİSTEMİNİZDEN KEVGİR GİBİ BİLGİ SIZIYOR, BUNDAN HEMEN HABERİMİZ OLUR!!!

“BAYKUŞ”

Kaçırılanların tutulduğu yer konusunda yüzde yüz emin olmadığımız için tekrar koyduğumuz hedeflerin sıralamasına geri döndük. İlk hedefimiz gayet açıktı: Heineken ve Doderer'in canlı olarak kurtarılması. Daha sonra faillerin yakalanması için operasyon başlayacaktı.

Staalmeesterslaan'a baskın yapmamız hâlinde çıkacak çatışma da failler hayatlarını kaybedebilirdi. Varsayalım kaçırılanlar o evde tutulmuyordu, Heining'te de değillerdi, onların nerede olduğunu bize kimse söyleyemez, Heineken ve Doderer de açlık ve susuzluktan ölebilirdi.

Kees fidyenin teslimatı sırasında paraları kaybedebileceğimizi ve geri bulunup bulunamayacağının kesin olmadığını söyledi. Van de Vijver öfkeyle patladı: “Baylar Heineken ve Doderer'in hayatı ve sağlığı her şeyin önünde!” Dolayısıyla müdahale olmayacaktı.

Sonra Kees Fare'ye son talimatları verdi, aslında talimat denemezdi. Daha önce anlaşılmış oldukları noktaları tekrarlادılar. Uzun bir listeydi ama o âna dek o kadar sık tekrar edip gözden geçirmişlerdi ki bu defaki ritüel bir hareketti.

Cor van Hout, saat 20:15'te Staalmeesterslaan'daki Sonja'yı arayarak, şimdi "Burun"da olduğunu, geç kalabileceğini söyledi, "yarın sabah erken olabilir," diye ekledi. Bunu kimseye söylememesi gerekiyordu, "Herkes karşı çeneni kapalı tut."

Gece yarısı mesaim son buldu. Neredeyse bütün personel gibi benim de içimden hiçbir şeyi kaçırmamak için oradan ayrılmamak, çalışmaya devam etmek geçiyordu. Son günlerde herkes çalışma saatini uzatmıştı.

Çılgınlıktı belki ama yine de eve gittim. Fidyе teslimatının her an gerçekleşmesi gerekebilirdi. Ancak gerçekçi olmalıydık. Önceki turu aralıksız atmış olsaydık bütün gece sürerdi. Şimdi de öyle olursa o zaman birinin sabah Kees'in yerine geçmesi gerekecekti. Her ne kadar beton gibi sağlam dursa da hepimiz onun da bir insan olduğunun farkındaydık. Ani çıkışlarına bakılırsa o da yorulmaya başlamıştı. Ayrıca belki de bir gün sonra hareket edilecekti. Nasıl olsa olanlardan haberi olacaktı.

28 Kasım Pazartesi. Saat 02:37'de Van Schaik'in Wassenaar'daki villasında telefon çaldı. Telefona De Ark'taki Hans Cazemier cevap verdi, "Buyrun, ben Van Schaik."

Hattın öbür ucunda Heineken'in tanıdığımız sesi duyuldu, "Baykuş konuşuyor."

Bu telefon talimatı şoför Fare içindir. Not alın. On dakika içinde şoför Fare para dolu beş torbayla turuncu Renault minibüsle yola çıkacak.

Görev: Fare Schiphol'den sonra Amsterdam istikametinde A4 yolu üstünde bulunan Euromotel'e gidecek. Euromotel girişinde sağdaki elektrik direğinin altında bir görev gömülü. Bu görevi harfiyen yerine getirin.

Baykuş.

Anlaşıldı mı? Görev yerine getirilecek mi? Derhal evet ya da hayır diyerek cevaplayın."

Cazemier her şeyin anlaşıldığını söyledi, ardından Baykuş “Turuncu minibüs kim tarafından olursa olsun, takip edilirse rehinelere sonu olur,” diye tehdit ederek telefonu kapattı.

Durum ortadaydı, ikinci ralli başlıyordu ama bu defa arabada 34,6 milyonluk fidyeyle birlikte. İş ciddileşiyordu. İki hafta önce egzersiz yaptığımız şey şimdi gerçekleşiyordu. Hollanda’nın bütün gözlem ve tutuklama ekipleri afortta bekliyordu. Her türlü destek ekipleri de hazırda bekliyordu, mesela PTT farklı santrallerde gerek olduğunda değişiklik yapabilmek üzere önlemlerini almıştı. Sahil Güvenlik Radyosu, Radyo Kontrol Hizmetleri’ndeki müfettişler, fidye aracı yakınlarına geldiği anda resmi olarak alınamayan frekansları yakalamak için anten direklerine tırmanmaya hazır hâlde bekliyorlardı. Devlet Trafik Denetleme Kurumu özellikle darboğazlardan geçen arabaların plakalarını kontrol edebilmek personel sayısını artırmıştı. Amersfoort’taki savaş alanı koruma radarı da hazır bulunduruluyordu, aslında artık havadan bir faaliyet olacağını zannetmiyorduk ama tedbiri elden bırakmamak gerekiyordu.

Havacılık Hizmetleri’nden uçabilecek her türlü araç havaya yükseldi: telsiz telefon bağlantımızı güvende tutmak için ülke çapında koruma sağlayan iki uçak ve Fare’yi takip eden iki helikopter. Faremiz uykusundan uyandırıldı, Kraliyet Askeri İnzibatı’na ait Valkenburg Deniz Hava Üssü’ne refakat eşliğinde götürüldü. Orada turuncu Renault minibüse bindi, tur başlayabilirdi.

Ben eyleme geçildiğini Baykuş’un telefonundan on beş dakika sonra Kees’ten öğrendim. Beni telefon ederek uyandırdı ve kısaca, “Yola çıkıyoruz,” dedi. Bu bilgiden sonra uykuya devam etmek kolay olmadı ama sanırım dalmışım.

Ertesi sabah normalden bir saat önce merkeze geldiğimde herkes cenaze merasimindeymiş gibiydi. Kees boş gözlerle bakıyordu, onu bu kadar yenilmiş göreceğimi aklıma bile getiremezdim. Diğerleri

de, ki son günlerde Kees'ten daha fazla dinlenme olanağı bulmuşlardı, son derece mutsuz bir ifadeyle bakıyorlardı. Destek veren hizmetlerdeki personel, sabit görev yerlerine dönmüştü. Bütün gece boyunca çoğu boşu boşuna hazır beklemişti. İşleri bitmişti, artık onlara ihtiyaç kalmamıştı.

Herkes çökmüş vaziyetteydi. Paralar iz bırakmadan buhar olup uçmuştu. Failler başladıkları noktaya geri dönmüşlerdi ve elimizde neredeyse hiçbir kanıt yoktu. Hepsinden daha kötüsü Heineken ile Doderer'in nerede tutulduklarına dair hâlâ kesin bir bilgiye sahip değildik.

İç geçirmeler, arada bir sert ifadeler eşliğinde, parça parça da olsa olan biten anlatıldı. Dick saat 03:11'de Valkenburg Hava Üssü'nden ayrılıp Oude Haagseweg'deki Euromotel'e doğru yola çıkmış, 03:45'te Amsterdam'ın güneyindeki otele varmıştı. Burada büyük bir polis kalabalığıyla karşılaşmıştı, bunun ne anlama geldiğini anlamaya çalışırken üç tane polis arabasını fark etmiş, dördüncünün de geldiğini şaşkınlıkla görmüştü.

Kees, polis arabalarını oraya yönlendiren çağrı merkezinden otelde büyük bir kavga çıkmış olduğunu öğrenmişti, tesadüf bu ya. Bocalamıştı failler, karşı gözlem yapıyorlarsa bu görüntü karşısında cidden öfkelenmiş olmalıydılar. Bütün polis arabalarını geri mi çağırmalıydı? Bunu yapacak yetkisi vardı ama bu da dikkat çekebilirdi. Tesadüfse tesadüf olarak kalmalıydı ve bu iyi sonuç verdi. İki polis eylemi birbirine engel teşkil etmedi.

Dick direğin altındaki kupayı bulmuştu, görevi Schiphol'den Den Haag ve Rotterdam istikametinden Zevenbergschen Hoek'a gitmekti. Güneye doğru yaklaşık yüz kilometrelik bir mesafeydi. Oradaki Texaco benzin istasyonunda kendini Bay Fare olarak tanıtmaması ve gelecek telefonu beklemesi gerekiyordu.

Anlaşılmış olduğu üzere kupanın içinden Heineken ve Doderer'in fotoğrafları ve iyi görebilmek için de bir el feneri çıkmıştı.

Bunlar güncel fotoğraflardı, göğüslerinde Alman gazetesi *Welt am Sonntag*'ın 27 Kasım 1983 Pazar gününe ait spor eki *Sport am Sonntag*'ı tutuyorlardı. Dolayısıyla hayattaydılar. Dick'e kalırsa birbirlerine kelepçeliydiler.

Kees ellerindeki gazetenin o Pazar gününe ait *Welt am Sonntag* olduğunu bir saat sonra öğrenmişti. Sonra beşinci adamın Pazar sabahı Amsterdam Tren İstasyonu'nda ne yaptığını kurguladı, Pazar günü o saatte gazete alınacak tek yer istasyondur.

Dick saat 05:07'de benzincide kendini Bay Fare olarak tanıttığında benzinci şaşkınlığını gizlemeyerek birkaç defa Bay Fare'ye telefon geldiğini söylemişti. O anda yine telefon çalmıştı. Benzinci ahizeyi aldıktan sonra Dick'e bakarak, "Bay Fare'ydi değil mi? Telefon size," diyerek telefonu ona uzatmıştı.

İlk rallide telefon görüşmesi olmamıştı. Failler bu şekilde ralliye yeni bir nitelik katmış oluyordu. Canlı yapılan telefon görüşmesinin alarm kırıcı etkisi vardı. Breda çevre yoluna gitmesi söylenmişti, bunu başka şekilde uygulayabilmemiz mümkün olmazdı. Akıllıca bir hamleydi. Sonuçlarını da düşünmüşlerdi. Dick'in toprağın altından çıkardığı kupanın içine bir gulden de konmuştu. Bununla gece yarısı telefon beklerken bir fincan kahve alabilmişti.

Biz de akıllıydık, hem de hızlıydık. Dick anlaşılmış olduğu üzere minibüste görevi yüksek sesle okuduktan sonra Kees hazır bekleyen PTT personeline devreye sokmuştu. Neyse ki Zevenbergschen Hoek yolu uzun bir mesafedeydi de hem Texaco benzin istasyonu hem de park yerindeki ankesörlü telefonu dinlemeye almak için zamanımız oldu. Bu şekilde Baykuş ile Fare'nin telefon konuşması dinlenebilecekti.

YOLA ÇIKMADAN ÖNCE BÜTÜN GÖREVLERİ ÜÇ KERE OKUYUN.

TRAFİK KURALLARINA UYGUN GİDİYORSUNUZ VE ŞEHİR.DIŞI YOLDA HIZINIZ 100 KM.'Yİ AŞMIYOR.

DİKKAT EDİNİ OYUN OYNAMAYA KALKIŞMAYIN, UNUTMAYIN SÜREKLİ OLARAK GÖZLEM ALTINDASINIZ. (OYUNLARINIZ İKİ SUÇSUZ İNSANIN HAYATINA MAL OLABİLİR.)

GÖREV:

SCHIPHOL, DEN HAAG İSTİKAMETİNE A4'E GERİ DÖNÜYORSUNUZ, ROTTERDAM İSTİKAMETİNDE DEVAM EDİN.

DİKKATİ ROTTERDAM'DAN ÖNCE A20 SAPAĞINDAN ÇIKIN (ROTTERDAM-OOST, DORDRECHT, UTRECHT TABELASI VAR) A20'Yİ DODRECHT İSTİKAMETİNDE TAKİP EDİN.

A16 ROTTERDAM DORDRECHT SAPAĞINDAN BRIENEROORDEBRUG KÖPRÜSÜNDEN GEÇİP A 16 DA KALARAK DORDRECHT'E DEVAM EDİYORSUNUZ.

A16'YI TAKİP EDİYORSUNUZ, DORDRECHT BREDA SAPAĞINDAN SAPARAK A16'DA BREDA İSTİKAMETİNE DEVAM EDİYORSUNUZ.

DORDRECHT TÜNELİNDEN GEÇEREK BREDA'YA DEVAM EDİYORSUNUZ ZEVENBERGSCHENHOEK MADEN SAPAĞINDAN SONRA TEXACO BENZİN İSTASYONUNU GÖRECEKSİNİZ. BURAYA GİRİN, İÇERİDEKİ BENZİNCİYE TELEFON BEKLEDİĞİNİZİ SÖYLEYİN. "BANA TELEFON GELEBİLİR, BEN BAY FARE'YİM," DEYİN.

BURADA BAYKUŞ'TAN GELECEK TELEFONU BİR KAHVE EŞLİĞİNDE BEKLEYİN.

BİZDEN TELEFON GÖREVİ GELECEK BUNU HARFİYEN YERİNE GETİRİN.!!

"BAYKUŞ"

NOT: ÜSTÜNÜZDE YA DA MİNİBÜSTE DİNLEME YA DA KAYIT CİHAZI TAŞIYORSANIZ, ÖLÇÜMLERİMİZDE BÖYLE OLDUĞU ANLAŞILIRSA HEM SİZİNHEM DE DİĞERLERİNİN İŞİ BİTER.!! BU ARAÇLARDAN KURTULUN.!!

BİR SONRAKİ GÖREVİ BULDUĞUNUZDA BUNU YIRTIP ATIN.

Dick, Breda Antwerpen A16 yolu üstündeki 60,0 kilometre taşı-
na gidecekti, benzinciden on beş dakika kadar uzaklıktaydı. Burada
bulduğu görev kupasından bir sonraki mektup çıktı. Tiburg'dan,

bir gün önce Boellaard ile Erkamps'ın çevreyi kontrol ettiklerini gördüğümüz, Utrecht Bizetlaan üstündeki Den Hommel restoranına gitmesi gerekiyordu. Dick bu görevi de komuta merkezi için yüksek sesle okudu. Arabayı sürerken kâğıt parçalarını camdan attıktan sonra ilk darboğazda kola kutusunu da içinde yazılı görevle beraber camdan fırlattı.

Bu arada saat altı olmuştu ama her şey belirsizliğini koruyordu. Kesintisiz yirmi saattir yoğun bir şekilde görevde olan Kees, kendini yavaş yavaş zombi gibi hissetmeye başlamıştı. Kötü haberler de eksik kalmıyordu. Her türlü önleme rağmen farklı üsler arasındaki iletişim sorunluymuştu. Zevenbergschen Hoek'taki, gözlemcilerle Afsluitdijk'tekiler birbirlerini duymakta zorlanıyordu. Bir de rallide en uzak darboğazlardan geçilmiyordu ancak herkes için kötü iletişim en büyük stres kaynağıydı. Kısacası hatlar iyi çekilmemişti, bilgiler dolaylı yerlerden geliyordu. Bu durum görevlilere ekstra bir yük, zahmet anlamına geliyor, hata yapma şansımızı artırıyordu.

Gece personelinin küfürler ederek Amerikalıların aya birkaç defa insan gönderdiklerini ve onları yine canlı olarak geri getirdiklerini hatırlatanlar oldu. Ayrıca hepimiz bunları televizyonda izleyebildiğimiz hâlde şimdi orantılı olarak çok daha küçük boyuttaki bir operasyonda Hollanda içindeki radyo trafiğini mümkün kılmak için iki uçağa ihtiyaç duyuyorduk ve yine de sorunsuz çalışmıyordu; üstelik kuzeyde Groningen civarında mı yoksa güneyde bir yerlerde mi olacağımızı bilmiyorduk.

Her neyse, farklı darboğazlarda Fare'nin çevresinden giden arabaların plakalarına rastlanmadı. Sistemin iyi çalıştığı anlaşılıyordu ancak yine de yüzlerce gözlem ekibi personeli boşu boşuna yol kenarlarında durmuştu.

Saat 06:35'te pazartesi trafik sıkışıklığı geçtikten epey sonra Dick minibüsü Den Hommel havuzu ve restoranının park yerine park et-

mişti. Etraf terk edilmiş gibiydi, çıt çıkmıyordu. Görevi almak için toprağı eşelerken biri gelip ensesine vursa otuz beş milyon guldeni alıp gidebilirdi. Dick daha sonra böyle hissettiğini anlattı. Verdiğı mesajdan nereye gittiğini bildiğimiz için iki sivil polis alıllıkların arkasına saklanıp muhtemel bir olayda devreye girmek üzere bekliyorlardı ama Dick onları fark etmemiştii. Sakin bir şekilde görevin yazılı olduğı kâğıdın bulunduğı kupayı almış, talimata uygun olarak minibüsle Den Hommel restoranının yanına park etmiş duran yeşil Ford 16L'ye doğru gitmişti. Station vagon arabanın anahtarları da hakikaten kupanın içindeydi. Burada minibüsten inmesi ve para torbalarını Ford'a taşıması gerekiyordu.

Dick son görevi Renault'tan bize bildirebildi ancak Ford'a geçer geçmez artık komuta merkezi ile iletişimi kesilecekti. O andan itibaren kızıl ötesi kameralı helikopter görevi devralacak, gözlem havadan sürecekti. Dick'in kendi güvenliğı için çizmesinin kenarına bir sinyal verici yerleştirmiştik ancak denemeler esnasında iyi çalışmadığını fark ettik.

Para torbalarını diğeri arabaya yerleştirdikten sonra Dick station vagon ile verilen talimata uygun olarak A12'ye çıkıp Arnhem istikametinde Maarsbergen'e doğru ilerledi. Orada döngü tamamlandı çünkü orada bulacağı görevi biliyorduk. Yan koltuğunda bir havlu vardı, altında da ellemesi kesinlikle yasak olan telsiz duruyordu. Buradan gelecek talimatlara harfiyen uyulması gerekiyordu.

Yola çıktığı anda gözlem ekibindekiler arabanın Citroën ile aynı görüntüye sahip olduğunu saptadılar. Ford'a üst bagaj yerleştirilmişti, üstüne yatık olarak bir bayan bisikleti konmuştu ve farlarla oynanmıştı. Ford'un bir farı beyaz, diğeri sarı ışıık veriyordu.

Saat yediyi birkaç dakika geçe telsizden sesler gelmeye başladı. Baykuş anlaşılır bir Amsterdam aksanıyla Fare'ye hızını düşürmesini ve kırmızı konilerin yanında durmasını söyledi. Dick 57,8 numaralı kilometre taşında yol inşaatlarında kullanılan reflektörlü konilerin

YOLA ÇIKMADAN ÖNCE BÜTÜN GÖREVLERİ ÜÇ KERE OKUYUN.

TRAFİK KURALLARINA UYGUN GİDİYORSUNUZ VE ŞEHİR DIŞI YOLDA HIZINIZ 100 KM.'Yİ AŞMIYOR.

DİKKAT EDİN! OYUN OYNAMAYA KALKIŞMAYIN, UNUTMAYIN SÜREKLİ OLARAK GÖZLEM ALTINDASINIZ. HATA YAPMANIZIN KAÇIRILAN İNSANLARIN HAYATINA MAL OLACAĞININ FARKINA VARIN.

DİKKATİ BAYKUŞ'UN TELSİZLE FARE'YE (ŞOFÖR) VERECEĞİ MUHTEMEL GÖREVLERİN ÖNCELİĞİ VARDIR VE DERHAL UYGULANMASI GEREKMEKTEDİR.|||

GÖREV:

BU GÖREVLE BİRLİKTE YEŞİL FORD 16L STATION VAGON ARABANIN ANAHTARINI BULACAKSINIZ. ARABA DEN HOMMEL RESTORANININ YANINA PARK EDİLMİŞ OLARAK DURUYOR (YEŞİL FORD 16L STATION VAGON)

TURUNCU RENAULT MİNİBÜSÜ FORD'UN MÜMKÜN OLDUĞUNCA YAKININA PARK EDİYORSUNUZ VE PARA DOLU TORBALARI FORD'A TAŞIYORSUNUZ.

GEREKLİ OLMASI HÂLİNDE RENAULT MİNİBÜSÜ BAŞKA YERE PARK EDİN, FARLARINI SÖNDÜRÜN, MOTORUNU KAPATIN.

FORD'A GEÇİP ÇALIŞTIRIN, FARLARINI AÇIN YAN KOLTUKTA HAVLUNUN ALTINDA BİR TELSİZ BULACAKSINIZ. TELSİZ AÇIK VAZİYETTE, ÜSTÜNDEN HAVLUYU ALIN AMA TELSİZİ ELLEMİYİN, TELSİZİ ELİNİZE ALMANIZ KESİNLİKLE YASAKTIR!||

BAYKUŞ'UN TELSİZLE FARE'YE (ŞOFÖR) VERECEĞİ MUHTEMEL GÖREVLERİN ÖNCELİĞİ VARDIR VE DERHAL UYGULANMASI GEREKMEKTEDİR. |||

AZ ÖNCE GELDİĞİNİZ KAVŞAĞA DOĞRU GİDİN S 'HERTOGENBOSCH TABELALARINI TAKİP EDİN BU YOLDA DEVAM EDİN.

A12 SAPAĞINDAN SAPIN (A12 ARNHEM) VE A12 ARNHEM İSTİKAMETİNİ TAKİP EDİN.

A12'DE MAARSBERGEN, LEERSUM (MAARSBERGEN, LEERSUM TABELASI) YOLUNDA MOTEL TABELASINI TAKİP EDİN.

MOTELİN PARK YERİ GİRİŞİNDE ORTADAKİ BAYRAK DİREĞİNİN ALTINDA GÖMÜLÜ OLAN GÖREVİ BULACAKSINIZ.

BU GÖREVİ HARFİYEN YERİNE GETİRİN. ||

"BAYKUŞ"

BAYKUŞ'TAN FARE'YE TELSİZLE GELEN GÖREVLER DERHAL YERİNE GETİRİLMELİDİR. ||||

Bir sonraki görevi bulduğunuzda bunu yırtıp atın.

yanında arabayı durdurdu. Anlaşılan yolun kenarında birisi oturup farklı farları ve üstünde bisiklet olan arabayı bekliyordu. Dinamik gözlemciler neler olduğunu görmüştü ancak aynı yerde arabalarını durdurmaları mümkün değildi. Fareyi yukardan takip eden kızıl ötesi kameralı helikopter de durumun farkındaydı.

Dick'e telsizden para dolu torbaları bariyerlerin üstünden açık olan ızgaranın içinden aşağı bırakması talimatı verildi. Bir viyadüğün üstünde durmuş olduğu anlaşılıyordu. Otoyolun altından çapraz bir yol geçiyordu. Tam orada iki ızgaranın çıkarıldığını gördü.

Dick her biri kırk kilo ağırlığında olan torbaları kaldırıp söylediği yerden birer birer boşluğa bıraktı. Torbaların duvarın eğimli yanına çarparak aşağı düştüğünü duydu. Aşağıda bir yerde torbalar karaltılar tarafından alınıp bir arabaya taşınıyor olmalıydı. Arabanın hatlarını görmüş ama modelini ve markasını görememişti. Beşinci torbayı aşağı bırakırken, "Bu sonuncu," diye bağırdı Dick ama bir tepki gelmedi. "Heineken ile Doderer nerede?" sorusu da cevapsız kaldı.

Talimata uygun olarak yine arabaya binip Maarsbergen Otel'e geri döndü. Ben ofise geldiğimde, hâlâ orada boşu boşuna beklemeyi sürdürüyordu. Failler yakalanana kadar kırk sekiz saat daha orada kalacaktı. Bu arada ekipler yanına gitmiş, o gece yaşadıklarını tutanaklara geçirmişlerdi.

Havadan yapılan gözlem sırasında viyadükten paralarla ayrıldığı görülen arabanın 71-VB-92 plakalı Mercedes Hanomag olduğu daha sonradan anlaşıldı. O anda yüksekten plakanın görünmesi olanaksızdı. Açık kasalı küçük bir kamyonetti ve iki kabinliydi. İki sıra yolcu alabiliyordu.

Kees içten içe sevinliyordu, şimdiye kadar her şey planlandığı gibi gitmişti. Fare yola çıktıktan sonra faillerin 07:13'te kuzeye doğru Lunetten istikametine yola çıktıklarını görmüşlerdi. Para dolu araba

kasvetli yeni inşaatlar arasından Waterlinieweg yoluna, Utrecht'in doğusundan geçen eski çevre yoluna girmişti.

Kees, ilk yedi dakika boyunca kamera görüntülerinden paraların gidişatını izleyebilmişti. Waterlinieweg'den sağa A28'e girmişlerdi. Utrecht Amersfoort arasındaki yeni otoyol inşaatı nedeniyle yol Zeist/Den Dolder çıkışına kadar kullanılabiliyordu. Orada yol kapatılmıştı, sürücüler sağ tarafa, Zeist yönüne yönlendiriliyordu. Aynı yerdeki otoyola giren yan yol da kapatılmıştı. Kamyonetin yan yolun kenarından sola doğru saparak kapatılmış olan otoyola çıktığını görmüşlerdi. Anlaşılan A28 otoyolu asfaltlanmış ancak orta yol çizgileri çizilmemiş olduğu için henüz kullanıma açılmamıştı. Her halükârda içi para dolu kamyonet otoyolda bir başına ilerliyordu. Gözlem ekibinin araçlarını kamyoneti takip etmeye göndermiş olsaydık faillerin dikkatini çekmeden aynı manevrayı yapmaları mümkün olamayacaktı. Takip ekiplerinin jargonunda, "Bırakmak teslim olmaktan iyidir," denir.

Zeist/Den Dolder sapağından birkaç kilometre ileride, birden yol kenarından atlayan kişi daha arabaya alındı. Bundan kısa süre sonra talihsizlik baş gösterdi. Kamera görüntüsünün helikopterin sallanmasından etkilenmemesi için jiroskop konmuştu. Jiroskop iki düzecin çapraz olarak üst üste konmasıyla aynı etkiyi yaratıyordu. Helikopterdeki kameradan merkeze gönderilen görüntünün iyi bir şekilde verilebilmesi için yatay olarak en iyi pozisyonu sağlamaya çalışıyordu. Saat 07:20'de jiroskopun bozulması, elimizdeki son teknik olanağı da almış oldu. Kızıl ötesi kamera epey altından giden arabayı gözden kaybetmiş ve yeniden bulması olanaksız hâle gelmişti. Pencere kenarına dirseğimizi dayayıp dürbünle bir kuşu izlerken dirseğimizi hafifçe oynatmamız sonucu nasıl kuşu gözden kaçırdık ve onu tekrar bulamazsak, bizim de başımıza aynı şey gelmişti. Bir anda arabayı gözen kaçırmıştık. Araba, para, failler hepsi görüntüden çıkmıştı.

2. Ralli Rotasi

Kees çaresizce, “Kahretsin!” diye bağırdı.
Yenilmiştik.

En azından on beş dakika kadar hissiyatımız böyleydi. Saat 07:33'te gözlem ekibindekiler Amersfoort'un hemen dışında Stichtse Rotonde'de bir Hanomag görmüştü. Bir gözlemci aracı, Hanomag'ı De Lichtenberg Hastanesi'nin otoparkına girerken görmüştü, parayı taşıyan kamyonetti. Araç Boellaard'ın soğumaya bıraktığı Mercedes'inin yanında durdu, Boellaard indi, kendi arabasının bagajına bir şey koyduktan sonra içine oturdu. Dizel Mercedes'in ısınması biraz zaman aldı sonra hareket etti. Boellaard bir çırpıda Amsterdam'a uçtu.

Gözlemcilerin bir kısmı Boellaard'ın ardından Amsterdam'a yola koyuldu, diğerleri emin olmak için kamyonun kasasını kontrol ettiler. Tek bir posta torbası bile yoktu. Kamyoneti gözen kaçırdığımız o sinir bozucu yarım saat içinde Zeist'te arabaya binen kişiyle birlikte fidye de buhar olup yok olmuştu.

Bütün hikâyeyi dinledikten sonra, “Yani,” dedim, “para, failler, rehineler hiçbirisi yok.”

“Maalesef,” dedi Kees “rehineler de.”

“Dibe vurduk,” diye devam etti Kees, “Heineken ile Doderer'in cansız bedenlerine ulaşmanın dışında tabii, o zaman gerçek dip o olur. Ancak şu anki duruma bakacak olursak...”

O anda, Pazartesi sabahı saat 08:46'da beyaz Mercedes'in Staalmeesterslaan'da durduğu bilgisi geldi. Boellaard arabadan inmiş ve eve girmişti.

“İşte bir devlet kuşu,” dedi Kees.

“Bence iki,” dedim, “Boellaard ve Erkamps. Gözlemciler çıktığını görmediklerine göre Erkamps muhtemelen bütün gece dairede kalmış. Onu hemen yakalayabiliriz.”

“Onları birinci hedefimizi tehlikeye atmadan yakalayamayız. Ayrıca birilerini kaçırdıklarını ispat etmek de o kadar kolay değil. Fidyeyi teslim aldıklarını bile ispat edemeyiz. Hedeflerimizden daha önce hiç bu kadar uzaklaşmamıştık.”

Takip ve dinleme

28 Kasım Pazartesi. Kees’e, “Hanno bu akşam başarılı oldu mu?” diye sordum. Hanno Heit dinleme cihazı yerleştirmek için Heining’e yeniden gitmişti. Rüzgâr azaldığı için Hanno bu defa başarıma şansının yüksek olduğunu düşünüyordu, ancak doğal bir engelle karşılaştı: köpekler. Bir köpek havlamaya başlamış, sonra çevredeki bütün köpekler ona eşlik ederek ortalığı ayağa kaldırmıştı. Hanno yanına köpek ekibinin giydiği ısıрма tulumlarından almayı akıl etmemişti. Son sürat arabasına geri dönmüştü. Köpekleri devre dışı bırakmak için geçici uyuşturma silahını alma iznini de ayarlayamamıştı. Pazartesi sabahını Hanno’dan gelen haberler de neşelendiremedi.

Yardımcı hizmet ekipleri evlerine gitmiş ya da benim mesaimin başlamasıyla bürodan ayrılmışlardı. Gözlem ekibindekiler görevlerinin başında kalmışlardı, şimdi gündüz ekibi işleri devralıyordu. Çalışmalar aralıksız sürüyordu.

Öğleden önce, adamlar Staalmeesterslaan’a geri geldi. Saat 08:45’te önce Boellaard geldi, az kaldı. Karısından gelen telefon-
dan sonra Halfweg’deki evine hareket etti. Birbirleriyle yaptıkları telefon görüşmelerine baktığımızda 09:00-09:30 arasında Willem Holleeder’in motosikletle Staalmeesterslaan’a geri geldiği anlaşı-
lıyordu. Her iki daire de gözlem altında olduğu hâlde kimse onun

geldiğini görmemişti. Anlaşılan motosiklet gözlemcilerin dikkatinden kaçmıştı.

Cor van Hout, Staalmeesterslaan'a birkaç kere telefon ederek Martin Erkamps ile konuştu. Diğerlerinin gelip gelmediğini sordu, onlara Frans Meijer ile birlikte daha uzun bir yolu bisikletle kat etmeleri gerektiğini söyledi. Saat on buçukta Muiden'deki Maxis'e kadar geldiklerinde bisiklet turundan vazgeçmiş olmalı ki birisinin gelip onları almasını istediler. Gözlem ekibi Erkamps'ın evden çıkıp alalacele Ford Taunus Combi marka arabasıyla gittiğini gördü.

Van Hout ile Meijer, Maxis'in yanındaki trafonun arkasına birinin lastiği patlak olan yepyeni iki bisikleti kilitlemeden bıraktılar. Daha doğrusu gözlemciler daha sonra bisikletleri bu şekilde buldu. Saat tam 11:00'de Meijer, Erkamps ve Van Hout, Staalmeesterslaan'a geri döndüler.

Karşımıza çıkan bu iki, aslında üç mekânla ilgili bizi bir düşünce aldı. Bu genç takımının işyeri net olarak Heining'di. Burada gizli planlarını yapıyor, muhtemelen çalıntı arabaları ve diğer yardımcı araçları burada saklıyorlardı. Staalmeesterslaan'daki iki lüks dairenin birinde Cor van Hout (7 numara) ile kız arkadaşı Sonja Holleeder oturuyor, diğerinde ise (348 numara) muhtemelen Pazar sabahı oraya getirilen, henüz tanımadığımız Willem Holleeder yaşıyordu. Evlerin kendi isimlerine kayıtlı olmaması sorun yaratıyordu, telefon faturaları da başkalarının adınaydı. Kendini hiçbir yerde kayıt ettirmezsene, elektrik, su ve doğalgaz gibi şeyleri kendi adına geçirmezsen, kullandığın arabanın plakası da üstüne kayıtlı değilse, bu ülkede anonim bir şekilde istediğini yapar, devlet kurumları tarafından görünmez olursun.

Paket olarak alınan Çin yemekleri Heineken ile Doderer'in Heining'de tutulduklarına işaret olsa da orada kalan beş adam için alınmış da olabilirdi. Bu durumda Heineken ile Doderer belki de Staalmeesterslaan'da tutuluyordu.

Operasyon Komuta Merkezi'nde Kees ile birlikte son günlerdeki gelişmeleri tek tek gözden geçirdik. İlk rallinin ertelenmek zorunda kalmasından sonra suçlular yeni bir rota düşünmek zorunda kalmışlardı. Para teslimatını planlamak için bir yıl düşünme şansları olmuştu, gerekli araç gereçleri zaman içinde edindikleri hâlde şimdi bir hafta içinde belki ellerindeki yardımcı araçlarla ya da kısa süre içinde satın aldıklarıyla yeniden planlamak zorunda kalmışlardı.

Mucizevi biçimde başarılı da olmuşlardı. İkinci ralli ilkinden daha kısa da olsa aynı görev mektupları, kupalar ve benzer talimatlarla bizi harekete geçirmişlerdi.

Sağlam bir takip işiyle kupalardan birini onlar söylemeden önce bulmuş, dolayısıyla rotanın son noktasını ortaya çıkarmıştık ancak bunun bize bir faydası olmadı. İlk telsizi Joure'de bulduğumuz için diğer telsizi de dinleme şansımız oldu ama bu da bir yarar sağlamadı. Sahil Güvenlik Radyosu'ndaki görevliler ülkenin orta yerindeki anten direğinden "Dur, Dur, Dur!" seslerini duymuştu. Bu, Dick'in trafik konilerinin bulunduğu, viyadüğün üstünde para torbalarını bariyerlerden aşarak aşağı atmak için durması gereken noktaya geldiğinde yaşandı. Bir gece içinde pozisyon almışlar, arabaları soğutma ve kupaları topraktan kazıp çıkarma oyunlarından sonra bir akşamda her şeyi yeniden düzenlemişlerdi.

Johan van Kastel'in adamları bu arada ciddi bir varlığa konan failleri takip etmekle meşguldüler. Adamlar o kadar dikkatliydi ki fark edilmemek için düzenli olarak dinamik gözleme ara vermek zorunda kalıyorduk. Önemli bulduğumuz mekânlarda, evlerinin yakınlarında ve elbette Heining'de stratejik noktalara yerleşmiştik. Gözlem ekibinin bir bölümü kelimenin tam anlamıyla buralara gömülü hâldeydi. Bu nedenle son yirmi dört saatte ne yazık ki faillerin birçok hareketini kaçırdık.

Akşam saatlerinde karanlığın yardımıyla takip daha kolay oluyordu. Bu şekilde bir gözlemci akşam saatlerinde Cor van Hout'un kullandığı Meijer'in Mercedesi'nin Singel ile Herengracht arasındaki genelevlerin bulunduğu Bergstraat'ta ilerlediğini görmüştü. Arabanın içinden inen bir adam saat 20:45-21:10 arasında bu evlerden birini ziyaret etmişti. Araba çevrede bir tur attıktan sonra dönmüş ve işi biten adamı almıştı. Wallen üstünde giderken Oudezijds Voorburgwal'daki esrar satılan kahve The Bulldog'un önünde duran arabadan biri inip kahveye girmişti. Arabadaki diğer adam da inip bir çıkmaz sokağa girmişti. Anlaşılan son günlerin heyecanını keyifli bir şekilde bastırma çabasındaydılar.

Her ne kadar dikkat çekmeden kalabalığa karışmış olsalar da gözlemciler Wallen'da takibe ara vermek zorunda kaldılar. Mercedes'in şoförü arkadaşlarının işlerini bitirip dönmelerini beklerken çevresine huzursuzca bakıp durmuş, hatta bir gözlemciye özellikle uzun uzun bakmıştı. Bu durumda dinamik gözleme yine ara verildi. Kırk beş dakika sonra, saat 21:30 civarında aynı Mercedes Staalmeesterslaan'a geldi. Burada Van Hout indi, arabada sadece şoför kalmıştı; diğer iki kişinin başka yerde indiği anlaşılıyordu. Şoför arabayı Bestevaerstraat'a Frans Meijer'in nikâhlı karısı Yvonne ile yaşadığı adrese götürdü.

29 Kasım Salı. Gece yarısında Staalmeesterslaan 7 numaralı evde telefon çaldı. Sonya Holleeder telefonu açtı, karşısındaki erkek sesi kendini tanıtmadan, "Selam, biz yokuz. Araban Meijer'in orada tamam mı?"

Sonja şaşırmış bir hâlde Cor'un nerede olduğunu sordu.

"Benimle beraber. Tamam."

Endişeli eşi onun eve gelip gelmeyeceğini merak etmişti.

"Yok, hayır, neyse bu kadar yeter, tamam. Ben sonra ararım. Fazla bir şey söyleyemem. Tamam mı? Hoşça kal!"

Arkadan duyulan seslerden barda olduklarını anlayan Sonja neden barda olduklarını sordu. “Başka yerden telefon edemiyorum da ondan. Etraftaki bütün telefonlar bozuk.” Son söyledikleri açıkça yalandı. Dinlenen konuşmalar kâğıda dökülüp önümüze geldiğinde bunun ne anlama geldiğinin farkına vardık. Adamlar evlerindeki telefonu kullanmaya cesaret edemiyordu. İzlendiklerini fark etmiş olmalıydılar.

Sonja için bu mesaj yeterince açık değildi. Suçluların eşleriyle gizli kapaklı konuşmaları genellikle kadınların üçüncü kişilere karşı gönül rahatlığıyla bildikleri ne varsa anlatmalarına yol açıyor, bu şekilde genellikle polise yardımcı olmuş oluyorlardı. Şimdi olduğu gibi, bardan gelen telefonu sinirle kapattıktan sonra Sonja hemen annesini aradı. Kocasının yine eve gelmeyeceğinden şikâyet etti, Wimpi haber vermişti.

Anne Holleeder kızının yakınmalarını keserek kürk paltoyu alıp almadığını sordu. Sonja bunun üstüne ağlamaya başladığında annesi öfkelenmişti. Cor yokluğunu yaptığı işler sayesinde karısına sunduğu yüksek hayat standardıyla telafi ediyordu. “Karşılığında böyle bir hayat sürüyorsun,” diye sesini yükseltti annesi. “Saçma sapan konuşup durma.” Anlaşılan kızının hayat standardının hangi yolla finanse edildiği anne Holleeder’i hiç mi hiç ilgilendirmiyordu. Servet sahibi olmak için bazı fedakârlıklar gerekiyordu. Kızıyla yer değiştirmeye hazırdı.

Bu yaklaşımın ortaya çıkmasından daha da önemli olan anne, kız ve oğlu Willem arasındaki ilişkiydi. Şimdi Staalmeesterslaan 348’den duyduğumuz sesin Grifhorst’a ait olduğunu düşünmekle yanılmıştık.

Boellard gece saat 01:30’da Zwanenburg’daki evine geldi. Bardaki arkadaşları gibi, galiba o da ikaz edilmişti. Evine girmeden önce sokakta park etmiş bütün arabaların yanından yürüyerek içlerine baktı. Neyse ki gözlem ekibinin arabası daha ileride duruyordu.

Gün doğduğunda Holleeder ve Van Hout’u gözden kaybetmiş durumdaydık. Bardan sonra Staalmeesterslaan’a gelmemişler, anlaşılan

başka yere gitmişlerdi ancak hiç kimse nereye gittiklerini bilmiyordu. En kötü ihtimalle fidyeyi almaya gitmişlerdi ancak bunun görüntüsüne de sahip değildik.

Heineken ile Doderer'in nerede tutulduklarıyla ilgili yeni bir umut ışığı İngiltere'den, İçişleri Bakanlığı'na bağlı *Scientific Research and Development Branch**'ten geldi. İstihbarat Servisi'nin bir bölümü de aynı büro altında görev yapıyordu, buradan gelen üç uzmanın yanında *silent drill*** denilen bir cihaz vardı.

Hanno Heit'in Heining'deki başarısız girişimlerinden çok daha önce, Jadu'daki komşulardan yardım istemenin doğru olmayacağını düşünmüştük. Üstelik köpekler dışında ortalıkta görünen pek kimse yoktu ancak yine de gammazlama ihtimalleri yüksekti. Gözümüzün önüne Boellaard arabasını park ederken komşusunun yanına gelerek ona “Baksana, aynasızlar buradaydı,” demesi geldi.

Neyse ki Heineken firması buradaki araba hurdacılarından birinin merkezde bir bar açmaya hazırlandığını öğrenmişti. Heineken'in barlarla yaptığı katı anlaşmada esneklik göstermesi karşılığında bu kişi de firmaya karşı cömert davranabilirdi. Bu hurdacı dükkânından gizlice operasyonu sürdürebilirdik.

Salı sabahı İngiliz casuslar Heining'e yaptıkları ziyaretin raporunu vermek üzere geldiler. Önce biraz uzaktan izlemişlerdi, Hanno çevreyi bildiği için onlara eşlik etti. Bar açmak isteyen adamın deposundan çıt çıkarmadan tünel kazabilen *silent drill* ile yerin altına inilecek ve dinleme cihazları yerleştirilecekti. *Silent**** olmasının yanı sıra ve *drill*****, in aynı zamanda çok *slow****** olduğu anlaşıldı. Adamlar

* Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Şubesi—ed.n.

** sessiz kazıcı—ed.n.

*** sessiz—ed.n.

**** kazıcı—ed.n.

***** yavaş—ed.n.

bu operasyonu sadece keskin nişancılarının gözetimi altında yapabileceklerini söylediler. Yaklaşık otuz metre kazabilmek için en az beş güne ihtiyaçları vardı.

Adamlara gösterdikleri çaba için içtenlikle teşekkür ettikten sonra onları İngiltere'ye geri yolladık. Cihazın ne yapabileceğini ilk duyduğumuzda ağzımızın suyu akmıştı ancak ne kadar zamanda tamamlanabileceğini duyduğumuzda Kees'in tepesi attı. Beş günümüz yoktu.

Hem Toos van der Valk hem de Maup Caransa fidyenin ödenmesinden bir gün sonra serbest bırakılmışlardı. Bize kalırsa bu süre birkaç saat uzamıştı ve heyecanımız her geçen dakika daha da artıyordu. Her an onların bir yerde bulunduğu haberi gelebilirdi.

Holleeder ile Van Hout ortalıkta yoktu, haberimiz olmadan birçok şey yapıyor olabiliyorlardı. Bu nedenle elimizde olan bütün güçlere yine hazır olmaları talimatını verdik. Gelişmeler doğrultusunda her an eyleme geçmemiz gerekebilirdi ki burada esas amaç rehinenlerin kurtarılmasıydı.

Boellaard yine koşuşturma içindeydi. Yaklaşık sekiz saatlik uykudan sonra sabah sekiz olmadan yine Heining'e gitmiş, burada Erkamps ile buluşmuştu. Ayrı ayrı Boellaards'ın evine gitmişler, sonrasında Boellaard son günlerde sık sık yaptığı gibi Haarlem'e doğru yola çıkmıştı.

Sonja Holleeder'ı erkek kardeşi Johan Gerard öğleden sonra gelip aldı, Sonja'nın arabası hâlâ Yvonne'nin kapısındaıdı. Sonja, kardeşi, bebek ve yanlarında bir kadınla –muhtemelen anneleriydi– belediyeğe gittiler. Nüfus Müdürlüğü'nde Cor'un kızı Francis van Hout'u Sonja'nın pasaportuna işlettiler. Çocuğun vasisinin Torremolinos'tan Robert Grifhorst olduğunu öğrendik. Suç Bilgilendirme Servisi sayesinde Sonja'nın kız kardeşi Astrid ile birlikte İspanya'ya gideceğini de öğrendik.

Johan Holleeder'in abisi Willem Holleeder'a tıpatıp benzemesi gözlemcilerin arabayı kullananın kardeşi değil bizim faillerden biri olduğunu düşünmesine yol açtı. Birkaç saatimizi bu sahte umutla geçirdik, beş adamdan dördünün görüş alanımızda olduğunu düşündük.

Muhtemel kurtarma operasyonu ile ilgili olarak yönetim merkezindeki savcılar Salı günü Adalet Bakanı ile görüşerek, gerek görüldüğünde hangi ölçülerde şiddete izin olduğunu sordu. Polislerin yanlarındaki hizmet tabancası şarjörlü tabancalardı, her kurşundan sonra tetiği çekmek gerekirdi. Olağanüstü durumlarda eğitilmiş tutuklama ekiple-
rine tek bir parmak hareketiyle birçok kurşun atabilen otomatik silah kullanma izni verilirdi. Turuncu minibüsteki spor çantaların içinden çıkan otomatik silahlarla dakikada altı yüz kurşun atılabilirdi. Bu olayla yakından ilgilenen Bakan Korthals, derhal gerekli izni verdi. Tutuklama ekibi mecbur kaldığında otomatik silah kullanabilecekti. Hemen ardından Den Haag'dan bu kararı teyit eden bir faks aldık.

Öğleden sonra, gizlenmiş gözlemcilerden bacadan duman çıktığı haberi geldi. Erkamps ve Boellaard defalarca içeri girip çıkmışlardı, anlaşılan kanıtları yakarak yok ediyorlardı.

Akşam-erken bir saatte Cor'un Sonja'yı aradığını duyduk. İsim vermeden, "bizimkilerle" diyerek konuşmaya başladı ve eve gelmemesine kısa bir açıklama yaptı, "Bugün de gelemeyeceğim." Sesindeki asabi tondan ve konuşurken bazı terimleri ve isimleri farklı kullanmasından dinlendiğinin farkında olduğu sonucu çıkıyordu. Sonja hâlâ kocasının içinde bulunduğu durumu anlamıyordu. Kocasının süet gömleğindeki cepleri çıkarttığını söyledi, Cor şu anda bu konuya ilgi gösterecek durumda değildi. "Tamam, Boxer," dedi, anlaşılan Boxer Sonja'nın takma adıydı, "anlaşıldı tek derdin buysa..."

Cor, özel bir açıklamada bulunmadan hafta içinde Sonja'nın annesi aracılığıyla tekrar iletişime geçeceğini söyledi. Bir dakika

sonra görüşme bitti –bugün, otuz yıl sonra– ilişkilerinin de birkaç ay sonra bittiğini biliyoruz.

Saat dokuzu biraz dakika geçe, Frans Meijer’in Den Helder’daki metresi Marijke Sonja’yı aradı. Uzun uzun kocaları sık sık evden uzakta olan kadınlar olarak ortak kaderleri hakkında konuştular. Sonja “Bazen kendi kendime ‘bu durumdan şikâyetçi olmaya hakkım var mı?’ diye soruyorum,” dedi Marijke bu konuda bir şey söylemedi. Konuşmanın devamında Marijke eşlerinin haftalardır hangi işle uğraştıklarını bildiğini söyledi. “Bu hafta son bulabilir,” diyerek mutsuz Sonja’ya yatıştırmaya çalıştı. Aslında bir süredir iş neredeyse bitmişti ama her defasında erteleniyordu.

Telefon konuşmasının en ilginç noktası, Marijke’nin o sabah İspanya’dan Robert Grifhorst’un aradığını söylemesiydi. “Cor’u sordu,” dedi. O âna kadarki tereddütlerimiz de bu şekilde yok oldu. Bir süre Grifhorst zannettiğimiz ve Sonja’nın Wimpi dediği, kesinlikle Willem Holleeder olmalıydı çünkü Grifhorst İspanya’daydı. Anlaşılan telefonlarda “Burun” diye anılan kişi de oydu.

29 Kasım Salı akşamı sona eriyordu. Gece yarısı yönetim merkezi son durumu müzakere etmek üzere bir araya geldi. Durumun pek iç açıcı olmadığına herkes farkındaydı. Fidyenin ödenmesinin üstünden kırk bir saat geçmiş ve karşılığında hiçbir şey olmamıştı. Duyduğumuz kaygıdan da öteydi ancak elimizden geldiğince mantıklı davranmaya çalışıyorduk.

Onları takip etmek neredeyse olanaksız hâle gelmişti. Failler o kadar farklı ve birbiriyle bağlantılı olmayan rotalardan gidiyorlardı ki takip etmeye kalksak kesin anlaşılırdı. Böylesi durumlardaki parolamız gözlemin sonlandırılmasıydı.

Gün içinde *Algemeen Dagblad* gazetesi fidyenin Amersfoort çevresindeki yaklaşık otuz kilometrelik bir çember içinde ödenmiş olduğunu bildiklerini söyledi. Bu bilgiyi yayınlayacaklardı ve onlara

engel olmamız mümkün değildi. Gazetede çıkan böyle bir haberin failer üstünde nasıl bir etki yapacağını hesaplayamıyorduk ancak bu da onların ellerindeki en önemli kanıttan kurtulmak istemelerine yol açabilir ve Heineken ile Doderer'i öldürebilirlerdi.

Sözü verilen serbest bırakma henüz gerçekleşmemişti. Bunu yapacaklarına dair herhangi bir sinyal, bir işaret ya da bir çaba da fark etmemiştik. Fidyeyi aldıktan sonra da hiçbir tepki vermemişlerdi.

Jadu'nun bacasından dumanlar çıkmaya devam ettikçe kanıtların da miktarı azalıyordu ki bu bizim için hiç de iyi bir haber değildi.

Heineken ile Doderer'in Heining'de tutulduğuna dair tahminlerimiz gittikçe güçleniyordu. İki kişilik Çin yemeği, Erkamps ile Boellaard'ın sık sık depoya yaptıkları ziyaretler ve Van Hout ile Holleeder'in Staalmeesterslaan'daki adreslerden kolayca vazgeçmeleri bize rehinelerin tutuldukları adresin Heining olduğunu düşündürüyordu.

Fidye olarak ödenen paraların şu anda nerede olduğu ya da kimler arasında paylaştırıldığıyla ilgili hiçbir fikrimiz yoktu. Yaptığımız araştırmalar ve gözlemler sonucunda faillerin eşleri ve çeşitli iş ortakları arasında güçlü ailesel bağların olduğunu anlamıştık. Daha basit bir ifadeyle Hetty Druijf'in ifade ettiği şekliyle "Hollanda Mafyası"ndan söz edilebilirdi. Birbirleriyle kayınbirader, yenge, üvey ya da yarı akrabaydılar; bir arada yaşayarak ya da ticari olarak ortaklık yaparak birbirleriyle sıkı bağlantı içindeydiler.

Buna bağlı olarak vardığımız sonuç, dizlerimizin bağını çözecek türdendi. Heining'e baskın yapacaktık. Jadu'dan içeri girip Heineken ve Doderer'i arayacaktık. Bunu ya şimdi yapacaktık ya da hiçbir zaman. İki rehineyi bulduğumuz anda suç çetesinin ağları çözülecekti. Tespit edilen yirmi dört adrese baskın yapılacak, evdekiler Ceza Yasası'nın 282, 283, 317 maddeleri ile ateşli silahlar yasası ihlali ya da işbirliği çerçevesinde tutuklanacaktı. Daha anlaşılır bir dille söyleyecek olursak, bütün bu şüphelileri insan kaçırma, rehin tutma,

fiziki olarak tehdit etme ve yasa dışı silah bulundurma suçlarından ya da yandaşlık etmekten tutuklayacaktık.

O an yakındı.

Kurtuluş günü

30 Kasım Çarşamba. Birkaç saat sonra Kuzey Denizi Kanalı'nın üstündeki Buitenhuzien iskelesindeydik. Kasım ayının son Çarşamba gecesi bir araya gelmiş, iki arabaya dağılmış yedi kişiydik. Heineken'in kaçırılma olayının son gecesiydi.

Gergin bir sessizlik içinde satranç maçında yüzü henüz şekillenmiş olan rakibimizin son hamlesini bekliyorduk. Adrenalin ve soğuktan kaskatı kesilmişti.

Orada olmalıydılar, başka bir ihtimal görünmüyordu. Failler boşu boşuna bu terk edilmiş depolara bu kadar sık gelip gitmemişlerdi ya. Amaçları sadece bir araya gelmek ya da toplantı yapmak olsaydı, bunu Staalmeesterslaan'da da yapabilirlerdi. Heineken ile Doderer'in burada olmaları gerekiyordu. Gerekiyordu, gerekiyordu.

Son kanıt elimize iki saat önce geçmişti. Saat üçte Hanno nihayet bir şeyler duymuştu, Romney deposunun arkasından müzik sesi geliyordu. Cingıla bakılırsa korsan Radyo Caroline idi. Hanno ayak sesleri de duyduğunu zannediyordu ama bundan emin değildi. Kendisine yarım saat daha süre tanınırsa araştırmaya devam etmek istiyordu. Kees hemen Teun Platenkamp ile görüşüp onay aldı. Hanno'nun bu izni almak için başının etini yediğini düşünüyorum, operasyon başlar başlamaz ortadan yok olması gerekiyordu.

Kendimizi tutuyorduk. Birkaç defa kayıt ediyor mu diye teybi kontrol ettim. Teybi çalıştırdım, saatin kaç olduğunu söyleyip kapattım, geri sardım ve dinledim, çalışıyordu. Sinirlerimiz gergindi.

Saat beş olur olmaz baskın başladı. Saat beşi on geçti, hâlâ bir haber gelmedi. Beşi çeyrek geçe rehinelere depoda olmadıkları haberi geldi. O anda adeta arabanın dibi çöktü ve dakikalarca serbest düşüşe geçtik.

Her şeyin olup bittiği noktanın biraz uzağında, üçüncü mevkide saatlerce bekledik. Bir şey yapamıyorduk, yapmamalıydık ve fazla bir şey bilmiyorduk. En sonunda duyduğumuz şey son haftalarda, son günlerde ve son saatlerde, yapılanların saçma olduğunu gösteriyordu. Korkunçtu. Anlaşılmaz ifadesi yeterli değil. Kabul edilemezdi! Bu gerçek olamazdı!

Uzakta duran, ne olduğunu görmeyen ama olaylar üstünde etkisi olan Kees'in duyguları da bizimkiyle aynıydı, çok kızgındı. Öfke ve hayal kırıklığından adeta kulaklarından alevler fışkırıyordu. Olumsuz sonucu kabul etmeyi reddediyordu. Böyle olamazdı! Tutuklama ekibine daha fazla aramaları emrini verdi. Hanno Heit saat üçte Radyo Caroline'ı duymuştu, bu arada kimse depoya girmemişti, radyonun sesi kendi kendine kapanmazdı ya?

Hayatımın bu en heyecanlı gecesinde tutuklama ekibindeki adamlar tekrar aramaya başladılar, sessizlik dakikalarca sürdü.

Çaresizliğin verdiği cesaretle aramaya devam ettiler. Ofisi atladılar çünkü orada hafta arası çalışılıyordu, rehinerleri gizlemiş olamazlardı.

Yoksa?

Yoktu. Marangoz atölyesini de hızlıca gözden geçirdiler, orada da kimse yoktu.

Tekrar bakacaklardı.

Nafile.

Nihayet Rimney deposunu yeniden didikleyeceklerdi. Bir karavan duruyordu ama içi boştu. İçinde inşaat malzemesi, makinalar

falan vardı ama yatak ya da içeride insanların kaldığına dair bir işaret yoktu. Yaşayan bir ruha rastlanmadı.

Arabanın içinde biraz sonra Monnickendam'a tek başıma yapacağım yolculuğu düşündüm. Sessiz evde sıcak bir duş alacak, umarım kâbus görmeden uyuyacak ve ertesi sabah saat on bir civarında hüzünlü bir hâlde kahvaltı edecektim.

Peki, sonra?

O boş sessizlik.

Birkaç dakika bu büyük fiyasko nedeniyle uyuşmuş hâlde durdum. Acaba adamları yine de gidip yakalamalı mıydık? Eş zamanlı olarak Staalmeesterslaan'a baskın yapmamış olmamız hata mıydı?

Umutsuz düşüncelerim telsizden gelen seslerle bölündü. Cızırtılar, anlaşılmayan sözler. Sonra kasvetli bulutları dağıtan o ses geldi, hayat, umut! Helikopterden gelen mucize iki sözcük, "Onları buldular!" Önce biraz tereddüt yaşadık, ardından merkezden de coşkulu sesler geldi.

Kendiliğinden her şey ateş almış gibiydi. Fiyasko dolayısıyla az önce içine düştüğümüz umutsuzluk sanki hiç yaşanmamış gibi buharlaşıp yok oldu. Coşku içinde bağırıp çağırmaya başladık. Bir anda çocuklar gibi şenlendik. Onları bulmuştuk!

Daha sonra olan bitenlere ilişkin duyduklarımız birbirini yalanlar nitelikteydi. Tutuklama ekibinden birinin anlattığına göre arkadaşlarından bir tanesi deponun duvarına yaslanmış ve sağlam olmayan bu ahşap duvarın manyetik bir mekanizmayla kapandığını fark etmişti. Bir diğerine göre deponun iç ölçüleri standarda uymadığı için içeriden ve dışarıdan ölçüm yapılmıştı. Her ne hâl ise sonradan yapılmış bir iç bölmeyi keşfetmişlerdi, orada iki gizli hücre bulunuyordu.

Gaza basıp Heining'e gittik. Orada bizi tutuklama ekibindeki arkadaşlar karşıladı. El sıkıştık, herkesin yüzü gülüyordu, ama görev bizi bekliyordu. "Arkadaşlar, müthiş bir başarı, tebrikler ancak rehineler nerede?"

Komutan beni hatırlamıştı, Romney deposunun içindeki ofisten, marangoz atölyesinden geçirdi. Burada çift duvarı geçerek bir koridora geldik, sağa döndüğümüzde iki hücreyi işaret etti. “Sağdakinde Heineken, soldakinde Doderer var,” dedi ve yanımdan ayrıldı. Onun görevi son bulmuştu.

Hücreden içeri adımımı attım ve Heineken’ı gördüm. Üstünde pis bir pijama vardı, tıraş olmamıştı, perişan görünüyordu ama yine de bildiğimiz Heineken yani “Heineken Bey” idi.

“Heineken Bey,” dedim, “Adım Van Beek, Amsterdam Polis Teşkilatı’ndan, Bay Heineken, geçti! Kurtuldunuz!” Basit sözcüklerle verilmiş anlaşılır bir mesajdı. Havinga bize böyle talimat vermişti.

Doderer için yanımızda en sevdiği mayhoş şekerlerden, Heineken için de her zaman içtiği marka sigara vardı. Amacımız, bu şekilde artık özgür oldukları duygusunu vermektir. Toos van de Valk ve Maup Caransa ile durum farklıydı. Onları kaçırılanlar serbest bırakmışlardı dolayısıyla özgür olduklarının farkına hemen varmışlardı.

Kurtarılmak özgür bırakılmaktan farklı bir hissiyat yaratır. Özgür bırakıldığında artık kaçırılmalardan kurtulduğunu bilirsin, oysa kurtarıldığında yeni kişilerle muhatap olursun ve onlara güvenip güvenemeyeceğini bilemezsin.

Kurtarıma anında verilen en doğal tepki de ne yazık ki güvensizlik oluyor. Heineken de tutuklama ekibindeki arkadaşları karşısında görünce, “Siz kimsiniz?” diye sormuş. Şakacı bir polis de, “Sizin en büyük müşteriniz,” diye cevap vermişti.

Birkaç dakika sonra ben yanına gittiğimde artık başka kanıt gerek kalmamıştı. Pis bir döşekle yerdeki seyyar tuvaletin yanında ayakta duruyordu, “Epey uzun sürdü,” dedi.

“Evet, özür dilerim,” dedim, “bulmak çok zor oldu.”

“Çiş yapmak istiyorum,” dedi, “ayakta.”

“Elbette,” dedim, ne kadar kısa bir zincirle bağlı olduğunu fark etmiştim. Üç hafta boyunca ihtiyacını karşılamak için eğilip, bü-

külmüştü. “Arkadaşlar, tuvaletler nerede?” diye seslenip Heineken ile birlikte gösterilen yere doğru yürüdüm.

Sonra tutuldukları yere geri dönüp iyice baktım. Heineken ile Doderer azgın köpekler gibi zincire bağlı tutulmuşlardı. Seyyar tuvaletle yatağa ancak ulaşabilecekleri uzunlukta bir zincirle ellerinden kelepçelenmişlerdi.

Heineken’in hücreğine geri dönerken diğer tarafta polislerin yere oturmuş olduklarını gördüm. Doderer’e karısının gönderdiği mektubu okuyordu bir tanesi, bunu da Havinga önermişti. Herkesin gözleri yaşardı.

Rehinelerin ailelerinden en sevdikleri kıyafetlerini almıştık, bildik, rahat kıyafetler. Heineken’a giyeceklerini verdim, herkesi odadan çıkardım. Giyindikten sonra yanımda getirdiğim sigaralarını verdim, hemen bir tane yaktı. Muhteşemdi.

Birkaç dakika sonra dışarı çıktık, kuvvetli rüzgârı atlatıp konforlu Opel Rekord arabaya bindik.

Heineken liderlikten gelen alışkanlıkla merak ediyordu, “Nereye gidiyoruz?”

“Van Schaik’in Wassenaar’daki evine.”

“Noordwijk’e değil mi?”

“Hayır, Noordwijk’e değil, bir süre gizli tutmak istiyoruz.”

Basın De Ark’ın önünde iki sıra olmuş bekliyordu. Heineken ile Doderer’in kurtarılmış olduğunu, baskın yapmayı planladığımız evlerdekilere de radyodan duyabilirdi. Buna izin veremezdik. Heining ile De Ark arası yaklaşık yirmi dakika sürüyordu, ev baskınlarının bu süre içinde tamamlanması olanaksızdı.

Evet! İlk hedefimize ulaşmıştık. Psikolojik hasarı henüz düşünmüyorduk. Onları canlı olarak bulmuştuk, arabada yanımızdaydılar ve güvenilir bir adrese götürüyorduk. Gé van Schaaik’in Duinvoetlaan 7 Wassenaar’daki evine.

Orada bizi yakınları, ev doktoru, sıcak duş ve tıraş bıçakları bekliyordu. Direksiyondaki istihbaratçı Jacobs&Van Es mahallinden çıkar çıkmaz gaza bastı. Heineken, Havinga ile benim aramda güvenli bir şekilde oturuyordu, yumuşak koltuğa gömülmüştük.

İki dakika sonra –ortalık hâlâ kapkaranlıktı– Noordzeeweg'den Basisweg'e çıktık. Denizden kazılan toprakla oluşturulmuş geniş alandan çıkıp Amsterdam'ın batısına geldiğimizde merkezdeki yüksek binalar görüldü, bunlardan biri *De Telegraaf* gazetesinin binasıydı. Gazeteci Peter R. De Vries binanın çatısında duruyorsa Heining'in üstünde gezen ve alanı film seti gibi spotlarla aydınlatan helikopteri görebilirdi diye düşündüm. Dikkatlice bakarsa bizi de görebilirdi.

Havinga istihbaratçılara rehinelere ilk ifadesinin nasıl alınacağı konusunda talimatlar verdi. Uzun süre rehin tutulmuş birini trafik kazasına ya da hırsızlığa tanık olmuş biri gibi ifadeye alamazdık. Polisler genellikle gerçekler ve içinde bulunulan durumla ilgili direkt sorular sormaya alışıktır. Bu durumda ise daha yumuşak, daha duyarlı davranmamız gerekiyordu.

Wassenaar'a giderken Heineken'i rahatlatmaya çalışacak, ona ilk soruları sormayı deneyecektim. Daha sonra istihbaratçılar tam olarak ifadesini alacaktı. Araba hareket eder etmez kayıt cihazını açtım ve mikrofonu Heineken'a uzattım. Anlayışla karşıladı. İşbirliğine hazırdı. Her ne kadar itaatkâr bir mağdur olmuş olsa da, kurtarılmasından yarım saat sonra bu hâlimden eser kalmamıştı. Tedbirli bir şekilde konuşmaya başladığını söyleyemem. Heineken dümeni eline aldı; "Bizi nasıl buldunuz?"

Durakladım. Soruşturmanın akıbeti açısından bunu henüz ona anlatmam mümkün değildi, bir ihbar aldığımızı geveledim.

"İyi bir çalışma," dedi. Kesinlikle ima ettiği bir şey yoktu. Ardından ikinci atışı geldi: "Burada olduğumuzu ne kadar zamandır biliyordunuz?"

“Aşağı yukarı Pazar gününden beri.” Heineken gerçekten idareyi ele geçirmek istiyordu. En üst düzeye çıkmak için hızla tırmanışa geçti. Mekân ve zaman sorunu ortadan kalkmış gibi görünüyordu. Haftalarca hücredeki hoparlörden Radyo Caroline’ın yayınlarını ve her yarım saatte bir kısa haberleri dinlemişlerdi. Bu nedenle son geceyi huzursuz geçirmişti. Gece saat 02:30 gibi uyandırılacak, 03:30 gibi civarında serbest bırakılacaktı. Kendi biyolojik saatine göre 02:30’da uyanmış, sonra da uyuyamamıştı. “İşte o zaman ‘işler karıştı herhalde,’ diye düşündüm.” Fidyenin ödenmediğini ya da eksik ödendiğini düşünüp korkmuştu.

Varlıklı bir adam olarak daha önceden kaçırılma olayları ile ilgili araştırmalar yapmıştı. Bir gün kendi başına da geleceğinden hep korku duymuştu, bu konuda kitaplar okumuştı, hazırlıklıydı.

Hollanda’nın karanlık yollarında ilerlerken yarım saat süresince Heineken denemeyi sürdürdü. Hızlı hızlı o kibar konuşma tarzıyla *De Telegraaf*’da çıkan ilanlarla ilgili sorular sordu, bunlardan haberdardı. Karısını ve kızını sordu, kaçırانların arka arkaya iki araba değiştirdiklerini bilip bilmediğimizi öğrenmek istedi. Sözleri ağzımda gevelemeye devam ettim. Onun bir şeyler anlatmasını istiyordum, soruşturmanın akıbeti açısından benim ona bilgi vermem doğru değildi.

Nafîle bir çabaydı. Freddy Heineken patronluğa o kadar alışmıştı ki üç hafta bundan mahrum olması bir şey ifade etmiyordu, yine eski hâline dönüvermişti. Ceketini bulmuş muyduk? Cebindeki anahtar duruyor muydu? Bizimle kaç araba geliyordu? Konuşmasıyla arabanın odak noktası olmuştu, konudan konuya geçiyor ama başına gelenleri zorlanmadan anlaşılır bir dille anlatıyordu. Gelecekle ilgili, politik olarak pek de doğru olmayan ifadelerle, neler düşündüğünü ifade ediyordu. “Haydutlar evi telefonla sık sık aradılar mı?”

Şoför, Basisweg yolunun sonunda sağa A10’a döndüğünde sabah saat altıya gelirken yanan kırmızı ışığı aldırmadan devam etti.

Heineken arka koltuktan, “Ben sizi polis sanıyordum,” diyerek takıldı. Bizim kim olduğumuzdan şüphe duyduğunu zannetmiyorum, kelepçelerinden yeni kurtulmuştu ama bizimle dalga geçiyordu.

Heineken bu olaya kaç suçlunun karıştığını bilmiyordu. İki adamla karşı karşıya gelmişti, bir tanesi hep yemek getiriyor, diğeri de fotoğraf çekileceği zaman geliyordu. Onunla hiç Hollandaca konuşmamışlardı ya Almanca ya da İngilizce konuşmuşlardı. Onların Alman olduğuna bir saniye bile inanmamıştı ama yaptıkları hile her halükârda işe yaramıştı. Heineken adamların İtalyan, Macar ya da Yugoslav olduklarını zannediyordu. Ona göre çetenin reisi Hollandalı olmalıydı, yazılan mektuplar her ne kadar imla hatalarıyla dolu olsa da bu onların iyi eğitim almamış olduklarını gösteriyordu, “Hatalar yabancı olduklarından dolayı değil eğitilmiş olmamalarından dolayı,” demişti.

Ona vurmamışlar ya da herhangi bir şekilde cezalandırmamışlardı. Ters bir davranışta bulunmamıştı, “Gayet uslu durdum. Neredeyse çocukluğuma geri döndüm. Bunu da okumuştum, uslu durmak, her söyleneni kabul etmek ve yapmak gerekiyordu. Silahla tehdit de edilmemişti. “Sadece Çarşamba akşamı baskın esnasında birisinin elinde büyük bir silah vardı, sanırım FN ama emin değilim, uzun bir silah.” Daha sonra kapıları açık olduğundan Ab ile konuşabilmişlerdi. “Zincire bağlı olup olmamak bizim tercihimizdi ama başımızdaki adam meydan okurcasına elinde silahla karşımızda oturdu.” Silahla tehdit etme olmamıştı.

Heineken ilk hafta şoförünün de kaçırılmış olduğundan haberdar değildi. Renault minibüste bedenine dayanan birisini hissetmiş ama onun kaçıranlardan biri olduğunu düşünmüştü.

Gerçekten ilginç bir araba yolculuğu yapıyorduk. Heineken bir anda “Ah, Hollandam seni çok seviyorum” diye şarkı mırıldanıyor, daha sonra sigarasını yakıp, “biraz tüttürelim,” diyor, daha sonra yaşa-

dıklarından bahsediyordu. Yolun yarısına geldiğimizde, “Bana ter bastı,” dedi, önce Havinga’ya sonra da bana bakarak, “böyle iki güzel tazenin arasında oturunca.”

Hücre ısıtılmadığından soğuk ve nemliymiş. Talebi üzerine bir ısıtma cihazı getirilmiş ama sonra geri alınmış. Heineken ısınmak için saat başı egzersiz yaptığını söyledi. Günde iki defa yemek verilmiş, sabah sekiz buçuk civarında dört dilim ekmek ve kahve, akşam da sıcak yemek. Öğlen yemek verilmeyeceğini anladığı zaman, günün ilerleyen saatleri için sabah verilen ekmeklerden bir dilimi yatağın altına saklamaya başlamış. Ama o arada ekmek ıslak zeminden dolayı yenemez hâle geliyormuş. Şakayla karışık epey kilo kaybettiğini söyledi.

En kötüsünün korkmak olduğunu söyledi. Mesela adamların gidip geri gelmemeleri sonucunda açlıktan korkunç bir ölümle burun buruna geleceklerinden korkmuşlar. Deponun boşaldığı gece saatleri bu bakımdan en zor geçen saatlermiş. Havasızlıktan boğulmak da ihtimallerden biriymiş, hava sadece hücrenin tavanından aşağı inen borudan geliyormuş. “Aklımızın bir köşesinde hep bu ölüm korkusu vardı,” dedi.

Tercih şansısı olsa, “Yirmi gün böyle bir hücrede mi yoksa yirmi ay Bijlmermeer Hapishanesi’nde mi geçirmek isterdim diye sorulsa, hiç düşünmeden yirmi ay hapishaneyi tercih ederdim, inanın bana,” dedi. Ona bunları yaşatan kişiler ağır ceza almalıydı. Heineken’a hiçbir ceza yeterli gelmiyordu. Ayrıca Hollanda’da suçluların verilen cezanın sadece bir kısmını yatmalarının yeterli olduğunu biliyordu. Başka sonuçları da vardı, “Bu adamları kodese tıktıktan sonra serbest kaldıklarında intikam almaya gelecekler öyle değil mi?” Dolayısıyla daha sert önlemler gerekiyordu. Heineken elini boynunda gezdirdikten sonra şakağını işaret ederek kendisini kaçıranlara verilecek en uygun cezanın yolunu gösterdi. “Bana kalırsa,” dedi “sorun bunun sadece kazayla ya da kaçarken falan yapılabilmesi.” Kafası karışık

gibiydi ama söylemek istediği son derece netti. Kaçırانların cezası ölüm olmalıydı. “Aslında bunu yapacak durumdayım. Bakarsın belki de yaparım.”

Heineken’in daha sonra anlattıkları esas olarak güvenliği ile ilgiliydi. “Bildiğim tek şey şu: Ne olursa olsun ama başıma böyle bir şey tekrar gelmeyecek. Buna izin vermeyeceğim.” Bugüne kadar güvenliğini sağlayan Hoogenboom firması beş para etmezdi. “Bunu biliyorduk, onların elinde silah yok. Silahsız ne yapılabilir ki? Böyle adamlara çoban köpeğı ile engel olunamaz ki!”

Her ne kadar etkilenmemiş gibi görünse de iki üç dakikada bir gelecekteki güvenliği konusunu açıyordu. “Derhal bu ülkeden ayrılacağım. Etrafımda silahlı korumalarımın olabileceğı bir ülkeye gideceğim. Bir daha bunu yaşamak istemiyorum.” On dakika ya geçmiş ya geçmemişti ki bir başka çözüm buldu: “Bak aklıma ne geldi, evimi polise hediye edeyim, Güney Noordwijk Merkezi olarak kullansınlar ve orada ikamet etsinler.”

Kâh cesaretle bu üç haftanın üstünde travma yaratmasına izin vermeyeceğini söylüyor, kâh “Bir daha başka yerde yatıya kalmam. Etrafımda silahlı güvenliğim olmadıkça evimden dışarı adım atmayacağım, Prens Charles ya da Kraliçe gibi iyi korunmak istiyorum. Başka çare yok,” diyordu. Bize ihbarda bulunanla ilgili de “Ona ölene kadar bedava bira vereceğim,” diye şaka yaptı. Bir daha restorana da gitmeyeceğini söyledi ya da bir masada silahlı iki polisin oturması koşuluyla gidebilirmiş.

Hem bir iş adamı hem de aynı zamanda bir komedyen gibiydi; bir de tabii doğal lider ve yaralı bir insan. İlham verici bir adamdı Heineken. Çektiğı acıya karşılık olarak kendisi için bir ödöl istedi: Rijksmuseum’un altından bir kere şoförü ve arabasıyla geçmek istiyordu.

Kaçırان adamlardan duyduğu bir bilgiyi bize fıkra anlatır gibi aktardı. “Beni RAI’deki engelli at yarışı akşamında kaçırmayı

planlıyorlarmış. Diğer hücre de Ab için değil prens Bernhard için düşünülmüş. Bizim onunla arkadaş olduğumuzu bir yerde okumuşlar.”

Saat 06:22’de arabayı Wassenaar Duivenvoetlaan 7 numaranın girişine park ettik. Çevre yolundan sonra patron bize yolu tarif etmişti. Camda bayan van Schaik duruyordu. Kapıyı Gé açtı ve çok duygusal bir an yaşandı.

Van Schaik’in ev doktoru ilk muayeneyi yaptı, durumdan memnun olduğu açıkça görünüyordu. Bayan Van Schaik doktora bir şişe konyak uzattı bir süre sonra, sabah 07:30’da hepimiz elimizde birer konyak kadehi tutuyorduk.

Ab Doderer’i taşıyan araba da geldi. Patronu gibi o da doktor muayenesinden geçti, onun da durumunda ciddi bir sorun görünmüyordu. Bu olaydan Heineken’dan daha fazla etkilendiği açıkça belli oluyordu. Sinik fabrikatör hayat tecrübesi sayesinde psikolojik baskıya halktan bir adamdan daha iyi direnç gösterebilmişti.

Heineken evine telefon etti “Üç haftadır yıkanmadım,” diye bağırdı, bunu iğrenç buluyordu. Birazdan De Ark’a hareket etmeden önce burada, Gé van Schaik’in de küçümsenmeyecek villasında kendine çeki düzen vermek istiyordu.

Ab Doderer de banyo yaptı ancak bünyesi o kadar zayıf düşmüştü ki yıkanırken yardım edilmesi gerekti. Polislerden biri ona yardım etti. Ab Doderer tükenmiş bir hâldeydi.

Van Schaik’in evindeki sabit telefondan konuştuğum Kees’ten ev bas-kınlarının başladığını, hatta istenen sonuçlara ulaşıldığını öğrendim. Erkamps ile Boellaard yakalanmış ve merkez büroya götürülmüştü.

Nakliye minibüsü kiralaması için iki istihbaratçıyı en yakındaki Avis araba kiralama şirketine gönderdim. Ülkenin başka yerlerinde operasyon devam ederken Heineken ve Doderer’in görülmesini istemiyorduk. Basına görünmeden onları Noordwijk’e götürecektik.

Onların rahatını düşünerek minibüsün arkasına iki tane bahçe kol-
tuğu koyduk, Heineken ile Doderer onlara oturdu.

Her türlü gizlilik hesabımızın, Duinvoetlaan 7'nin park yeri gi-
rişinde bir gazetecinin belirmesiyle nafi bir çaba olduğu hissine
kapıldık. Gazeteci, polis radyosundan bazı konuşmalar ya da cızır-
tılar duymuş, buraya nabız yoklamaya gelmiş olmalıydı. Haklıydı
ama bunu ona söyleyemezdik. Ona bir hikâye uydurduktan sonra
kararlı bir şekilde söylediklerini inkâr ettik.

Saat dokuza doğru villanın arka kapısından süzülerek ailelere
doğru yola çıktık.

O an aklıma geldiğinde hâlâ duygulanıyorum. Minibüsün ön tara-
fında geniş bir görüş açısına sahiptim. De Ark'a yaklaştıkça sokaklar
daha da şenleniyordu. Güzel haber duyulmuştu. Noordwijk'in ağaçlı
yolları 5 Mayıs Kurtuluş Günü kutlamalarında olduğu gibi bayrak-
larla donanmıştı. Her tarafta kırmızı beyaz mavi bayraklar sallanı-
yordu. Havadaki bir uçaktan "Hoşgeldiniz" yazısı sallandırılmıştı.

Yerel polis, bizim rahatça geçmemiz için De Ark'ın girişini ka-
patmıştı. Şoför bir dolu fotoğrafçının arasından zorlukla ilerledi.
Birçok insan ellerinde buketlerle bekliyordu.

Kavuşma ânından fazla detaya girmeyeceğim. Evlerin erkekleri,
kocaları, babaları geri dönmüştü. Duygusal bir durumdu. Bunlar
çok özel anlardı, ben görevimden dolayı bunun tanığı olmuştum.
Geri döndükleri için mutlu olduklarını söyleyebilirlerdi ancak yaşa-
nanlarla ilgili soru sormaları yasaktı. Baş tanık olarak Heineken ve
Doderer'in araştırmanın devamı için temiz kalmaları gerekiyordu.

Her ne kadar zorunluluk hafiflemiş olsa da ifadelerin alınmasına en
kısa zamanda başlamak istiyorduk. Heineken bize bir şeyler anlat-
mıştı, failleri biliyorduk hatta önemli bir kısmı gözaltına alınmıştı.
Heineken ve Doderer'den alınacak yeni soruşturma bilgisine pek
de ihtiyaç yoktu.

Önce iki istihbaratçı kiraladığımız minibüsü Avis'e, bahçe koltuklarını da Van Schaik'in evine geri götürdü. Kiralama şirketindeki görevli onları gördüğünde yerinden bile kalkmamış, ilgi göstermemişti. Kurtarılma operasyonunu küçük televizyondan o anda Hollanda'nın yarısının yaptığı gibi heyecanla izliyordu, polis "Buyrun" diyerek anahtarı uzattığında orali olmamıştı.

Genç görevli, ayağa kalkmamasına gerekçe olarak sevinç içinde "Heineken kurtulmuş, duydunuz mu?" diye heyecanını onlarla paylaşmıştı.

"Evet, biliyoruz, eğer dikkatli bakarsan kendi kiraladığın minibüsü de ekranda görebilirsin."

Bu bilginin üzerine beklenen tepkiyi vererek, "Onları bu minibüsle mi taşıdınız?" diye şaşkınlık içinde sormuştu. Evet, gerçekten onlar bu minibüsle taşınmıştı.

İfadelerin alınması bizi biraz zorladı. Heineken ile Doderer kendilerini kaçıranların tehdidiyle polisle işbirliği yapmayacakları konusunda şeref sözü vermişler ve birer belge imzalamışlardı. Son haftalarda yaşananları tamamen unutmaları, hafızalarından silmeleri isteniyordu. Sözlerini tutmamaları hâlinde hayatları tehlikeye girecekti. Açıklama tehditkâr sözlerle bitiyordu:

Bir noktayı hiç unutmayın, sözünde durmayan bir adamın bütün ailesi (evlilikle akraba olanlar da dahil) ortadan kaldırılacaktır!! Olan bitenleri en kısa zamanda unutursanız, hem siz hem de aileniz hayatınızın geri kalan kısmını sığınaklarda geçirmek zorunda kalmazsınız. Unutmayın, teşkilatımız sandığınızdan daha büyük.

Her ikisi de bu belgeyi imzalamakla kalmamış altına bir dizi açıklama da eklemişti. Doderer büyük harflerle yazdığı açıklamada, kendisine iyi davranıldığını, gayet iyi yiyip içtiğini, sıcak bir yatak

verildiğini yazmıştı. Yatak konusu kesinlikle doğru değildi. Son satırlar acı veriyordu: “Peki, ses kayıtlarını ve fotoğrafları da mı unutalım? Bunları zaten biliyorlar.”

Heineken gibi Doderer de bu açıklamayı tükenmezin içiyle yazdığından yazdıkları okunaklı değildi. Peki, neden tükenmezin içiyle yazdırmış olabilirlerdi? Bizim aklımıza parmak izi bırakmamak için olabileceği geldi. Üstünde parmak izi olan kalemlerin bulunması hâlinde Heineken ile Doderer’in kaçırılmasına kanıt teşkil edebilirdi.

Ahlaki nedenlerle mi yoksa korkudan mı bilmiyorum, bu sorunun cevabını psikologlara bırakmalıyız ama Ab Doderer ifade vermemekte kararlıydı. Şeref sözü vermişti, ifade vermeye yanaşmıyordu. Nafile bir çabayla bu sözü haydutların zorlamasıyla verdiğini söyledik ama ikna edemedik. Ab için bir şey ifade etmiyordu, sözünün teyidi olarak attığı imza, şerefi üzerine verdiği sözün göstergesiydi.

Mektuplar bizim için kanıt teşkil ediyordu. Silahla tehdit edilmemişler, hücrelerinde dövülmemişlerdi ama mektuptaki tehdit açıkça ortadaydı.

Ab Doderer’in sıradan bir kişi olarak sözüne bu kadar sadık kalması ve bizle işbirliği yapmaya yanaşmaması, aslında benim için çok şey ifade ediyordu. Ab Doderer kendi küçük dünyasında büyük bir kişilikti. Ertesi sabah anlaşılan karısının baskısıyla bir şeyler anlatmak istediğini söylediğinde çok sevindim. Karısı çok çaba harcamış olmalıydı.

Dış dünyada itibarlı biri olarak tanınan Heineken ise hiç tereddüt etmedi. Yazdıklarını haydutların tehdidiyle imzalamıştı. Kollarını iki yana açarak, “Haydi gençler söyleyin, ne bilmek istiyorsunuz?” diye sordu. İnatçı yüzünü adamlara da göstermişti. İmzaladığı mektubun kenarına bir kopyasının ev adresine gönderilmesini talep ettiği notunu düşmüştü, “bu şekilde neye imza attığımı gösterebilirim,” diye eklemişti.

İki rehine arasındaki fark, serbest bırakılmalarından önceki akşam ne yemek istedikleri sorulduğunda da ortaya çıkmıştı. Heineken bir

sayfa doldurup ne istediklerini belirtirken, Doderer “patates kızartması, fasulye, elma ezmesi ve bir bira,” diye yazmıştı.

MIJS VOOR U BEPAALD.
MOGEN LATEN MIJS U VRIJ.
HEEFT U NOG SPECIALE MENEN VOOR HET ETEN OF DRINKEN VANAVOND??
SCHRIJF DEZE 1 AN OP DIT PAPIER.

(Wessen met warm water)

Bouillon.
Omlette (natuur) + wit brood + boter
Koffie - Lichte sigaretten bijvoorbeeld Phillip Morris Super Light
3 middags kopje thee

Het bovenstaande goed nieuws.
was hedenochtend toch wel
ongerust zonder onthyt etc.
De angst is dan dat ^{als} het iets met
u allen gebeurd zou zijn en men
oas nooit zou vinden. Hopelijk is
er ergens een brief onderweg, met
het adres van hier erin, voor een
dagelyk gerad

SİZİN İÇİN PARA ÖDENDİ,
SİZİ YARIN SERBEST BIRAKIYORUZ.
BU AKŞAM YEMEK YA DA İÇMEK İSTEDİĞİNİZ ÖZEL ŞEYLER VARSA
BU KAĞIDA YAZABİLİRSİNİZ.

(Sıcak suyla yıkanmak)

Bulyon

Omlet (sade) beyaz ekmek ve tereyağ

Kahve, light sigara (mesela Phillip Morris süper light)

Öğleden sonra sütlu çay

Yukarıda yazan habere sevindim, bu sabah kahvaltı falan gelmeyince biraz huzursuz oldum. Korkum sizin başınıza bir şey gelmesi hâlinde bizi burada kimsenin bulamayacağından kaynaklanıyor. Umarım bu arada buranın adresi yazılı bir mektup bir yerlere gönderilmiştir. Ne olur ne olmaz diye.

ER IS VOOR U BETAALD
MORGEN LATEN WIJ U VRIJ
HEEFT U NOG SPECIALE WENSEN VOOR HET ETEN OF DRINKEN VANNAVOND ???
SCHRIJF DEZE DAN OP.

FRITE APPEL MOES
KOONTJES
1 Pilsje

SİZİN İÇİN PARA ÖDENDİ,
SİZİ YARIN SERBEST BIRAKIYORUZ.
BU AKŞAM YEMEK YA DA İÇMEK İSTEDİĞİNİZ ÖZEL ŞEYLER VARSA
BU KAĞIDA YAZABİLİRSİNİZ.

*Patates kızartması, fasulye,
elma ezmesi ve 1 bira.*

Heineken'in daha sonra verdiği ifadesi de az buz değildi. 9 Kasım'da ofisinden çıktığında karşısında kar maskeleri takmış iki ya da üç adamla karşılaşmıştı, birinin elinde silah vardı. "Kollarımdan sımsıkı tuttular ve başıma bir motor kaskı geçirdiler."

Sonrasında iki farklı arabayla tur atmışlardı, yön duygusunu kaybetmemeye çalışmışsa da başarılı olamamıştı. Yaklaşık kırk beş dakika sonra durmuşlar ve birisi onu yerinden kaldırmaya çalışmıştı. Aralarında Almanca konuştukları için o da Almanca konuşmuş, "Beni kaldıramazsın, bırak kendim yürüyeyim," demişti.

Hücreye gelir gelmez saati ve takım elbisesi üstünden çekip alınmıştı. “Yazık oldu, güzel bir takım elbiseydi,” dedi donuk bir sesle.

“Hücrede bir döşegin üstüne ittiler, sanırım kask da burada çıkartıldı. Duvara ağır bir zincir sabitlenmişti. Galiba gemi zinciriydi, tuzlu olup olmadığını anlamak için zinciri yaladım. İnsan nerede olduğunu anlayabilmek için her şeyi yapabiliyor.

Kelepçeyle bir bileğim zincire bağlandı. Daha sonra hücrede bir pijama olduğunu fark ettim. Kolumdan bağlı olduğum için pijamanın üstünü iyice giyemedim, pijamanın paçaları uzundu.”

Heineken barbarca hapis tutulmasından şikâyetçiydi. Altmış yaşında bir adamdı ve üç hafta boyunca üstünde yattığı döşek odadaki rutubetten dolayı sıırılsıklamdı. İnsanı aşağılayıcı bir ortamdı. Tuvalet ihtiyacını ancak yetişebildiği bir portatif tuvalette gidermiş, organını sakladığı şişe suyuyla –her gün iki şişe su veriliyormuş– yıkamıştı.

Hemen hemen bütün günler zincire bağlı kalmıştı. Zincir sıkıldığı için canı yanmış, panik yaşamıştı. İki kere portakal suyu kullanarak elindeki kelepçeyi çıkarmayı başarmış ama adamlar sonrasında daha da sıkı takmışlardı. Daha sonra tuvalet kâğıdının rulo kartonunu kelepçenin altına koyarak bileğindeki kesiğe engel olmaya çalışmıştı.

Bir hafta sonra Ab’ın da orada olduğunu fark etmişti. Aradaki kapılar açık olduğunda ve uzanabildikleri en uç noktadan birbirlerini biraz görebiliyorlardı. Ab’ın yanındaki iskambil kâğıtları rutubetten dolayı kısa sürede kullanılamaz hâle gelmişti.

Heineken bakıcılardan birine –bunun Erkamps olduğunu artık biliyorduk– Jansen adını takmıştı. Jansen iyi bir gençti. Hatta Heineken ona daha sonra yanında iş teklif etmişti. Her ne kadar “Stockholm sendromundan muzdarip” olduğunu fark etse de yüzünü hiç görmediği Jansen’a sempati duymuştu.

Daha sonradan Meijer olduğunu anladığımız diğer adam, “Pieterse” hücreye hep başında kaskla girmiş ve kurbağa gibi zıpla-

arak yürüyormuş. Bu nedenle boyunu tahmin etmesi güçtü. Jansen gibi o da muhtemelen arkasında ayak izi bırakmamak için çorapla geziyordu.

Aralarında pek konuşma olmamıştı. Talimatlar işaretler ya da yazılı olarak veriliyordu. Bu şekilde Heineken her türlü insani temastan yoksun bırakılmıştı. Jansen ona bir kere viski vermiş, bir kere de teybe konuşmuştu.

Doderer kaçırıldıkları gece başından yaralı olarak hücreye gelmişti, Renault minibüste bulduğumuz kan izlerinin kaynağı buydu. Yastık kılıfına bakılırsa oldukça kan kaybetmişti ve hiçbir tıbbi müdahale yapılmamıştı. Kurumuş kan üç hafta sonra hâlâ çarşaflarda görünüyordu.

Başındaki yaradan çok psikolojik gerginlikten muzdaripti. Teybe tehditler içeren konuşmalar yapmak onu ruhen bunaltmıştı. Doderer ilk haftanın sonunda zihinsel olarak çökmüştü. Bir gün yanında kalan Jansen'a dayanıp çocuk gibi ağlamıştı. Bir hafta sonra boyunlarına ip geçirilerek fotoğraf çekildikten sonra da aynı şey tekrarlanmıştı. Bir sonraki mesajı teybe okuyacak hâli kalmamıştı. Yaşadıklarını taşıyacak gücü yoktu.

Doderer gündüzle geceyi Radyo Caroline sayesinde ayırt edebilmişti; radyo kahvaltı ile akşam sıcak yemek getirilmesi arasında hep açıktı. İçeri gün ışığı girmiyordu.

Aklımda alınan ilk ifadeler dolaşırken Amsterdam'a doğru gidiyordum. İstihbaratçılar orada kalmıştı. Raampoort karakolunda Kees'in başkanlığında büyük bir basın toplantısı yapılıyordu. Salon dışarı taşmıştı. Bilgi açlığı çeken gazetecilere nihayet gıda veriliyordu. Ertelenmiş bir yemeğe herkes iştah içinde gömülmüş gibiydi.

Toplantının yarısında yorgun argın bir hâlde içeri girdim ve kibarca toplantının bitmesini bekledim. Toplantının sonunda Kees'le

hızlı ve şifreli bir konuşmayla son durumu değerlendirdim. O da yorgunluktan yıkılıyordu ki bu beni hiç şaşırtmadı. Son günlerde aralıksız olarak merkezdeydi.

“Şimdi sen sonlandırabilirsin,” dedi, tam olarak üç hafta önce anlaşmaya varmış olduğumuz gibi. O üzerine düşeni yapmıştı.

Onun ve diğer istihbaratçıların yaptığı gibi konuşma bittiğinde ben de güzel bir duş yapmak ve nihayet rahatça uyuyabilmek için evin yolunu tuttum.

Canlandırma

30 Kasım Çarşamba. Saat dörtte istihbarat odasına geri döndüm, işi bir başka ekip devralmıştı.

Hollanda Ceza Yasası'na göre polis faili ifade için karakolda altı saat tutabilir. Gece yarısı ile sabah dokuza kadar olan süre buna dahil edilmez. Bundan sonra polis kadrosundaki savcı yardımcısı olgulara ve kanıtlara bakarak gözaltı alınma kararı verebilir. Bu da, en fazla iki kere yirmi dört saat gözaltında tutmak anlamına gelir. Mesela Çarşamba saat üçe kadar elimizdeki sanıkların en az bir kere ifadesini almış olmamız gerekiyordu ki savcı yardımcısı da bu ifadelere bakarak bir karar verebilsin.

Kaçırma olayının sürdüğü son üç hafta içinde suç çevrelerinde dikkat çekici bir sakinlik vardı. Anlaşılan yeraltı dünyasındaki bu kargaşanın diğerleri üstünde olumlu bir etkisi olmuştu. Cinayet yoktu, soygun yapılmadı.

Bu kadar büyük bölge polisi ekibinin iyi yanı kalabalık bir insan gücüyle kararlı bir mücadele sürdürebilmektir. Bu noktadan baktığımda adamların bu suçu Amsterdam'da gerçekleştirmiş olmasını aklım almıyor. Amsterdam polis teşkilatı, ülkenin en büyük, en gelişmiş araçlara sahip ve Den Bosch'daki devlet kolluk kuvvetini saymazsak, kaçırma olaylarında en fazla deneyimi olan teşkilattır.

Heineken'ı Noordwijk'te kaçırmış olsalardı, belki biraz saygısızca olacak ama bu meseleyle en fazla mağaza hırsızlıkları ya da yangın çıkarma gibi suçlarda deneyimi olan yerel polis teşkilatı ilgilenecekti.

Büroya geri geldüğümüzde bilançoğu çıkardık. Dört baş sanık vardı: Van Hout, Holleeder, Grifhorst ve Meijer. Acilen Amsterdam'a gelmiş olan Adalet Bakanı'nın izniyle bu isimleri ve fotoğraflarını yayınlattık. Toplumdan bu adamları görmüş olanların nerede ve ne zaman gördüklerini derhal polise bildirmeleri çağrısında bulunduk. Herkes onlara bir yerlerde rastlamıştı. Beyin Takımı 1'deki istihbaratçılar 30 Kasım'dan itibaren bu olaya yoğunlaştılar.

Erkamps'ı Heineken'ı kurtarmadan önce yakalamıştık. Tutuklama ekibinin onu Hoofdweg'deki evinden çıktıktan sonra onu takip etmesi sonucunda, saat 04:45'te Amstelveenseweg'de yakalamıştık. Martin Erkamps kötü bir gece geçirmişti. Önceki akşam babasını aramış, acilen gelmesini istemişti. Martin telefonda ne olduğunu söyleyemediği bir şey olduğunu ve ona bir şey göstermek istediğini söylemişti. "Çok kötü" bir şey yapmıştı.

Büyük bir mesele olmalıydı çünkü Martin telefonda Ford Combi arabasını babasına hediye ettiğini söylemişti. Telefonunu dinleyen polisler Martin'in fidyede hakkı olan payı aldığını düşünürken babası onun bir cinayet işlediğini sanmıştı. Heyecan içinde oğlunun yanına giden baba, paraları gördüğünde kusacak gibi olmuştu. Daha sonra verdiği ifadede olayı aynen bu şekilde anlatacaktı.

Baba Maarten her ne kadar öz oğlu Martin ve üvey oğlu Cor van Hout'un Heineken'ın kaçırılma olayıyla ilgilerinin olduğunu düşündüğünde kendini kötü hissetmiş olsa da insanın oğlu oğluydu. Maarten toplam değeri yaklaşık üç milyon gulden olan –dört farklı para biriminden yaklaşık bin banknot– ganimeti almıştı. Oğluna parayı Çarşamba sabahı plastiğe sarılı bir şekilde bir yerlere gömeceğine sözünü vermişti.

Gece saat üç buçukta Martin Erkamps'ı üveyi kardeşi Cor van Hout aramıştı. Cor, eski soyguncunun oğullarının başarısına nasıl tepki verdiğini merak ediyordu. "Moruk ne dedi?"

"Hiç, biraz irkildi."

"O kadar mı? 'Delirdiniz mi?' demedi mi?"

"Yok demedi... Sadece 'Bedeli ne olur?' dedi."

İyi bir baba ve deneyim sahibi biri olan Maarten Erkamps oğlu Martin'in kaç yıl hapis cezası alacağını hesaplamıştı.

Cor verdiği tepkiyi anlamıştı. "Seninle gurur duydu mu?"

Cor, hapis cezasından korkmayı anlamsız buluyordu ancak bu telefondan yaklaşık yarım saat sonra Martin'in özgür hayatı son buldu. Onun payına düşen fidye parasını istihbaratçılar saat altıda, babasının Zilverschoonstraat'taki evinin giriş kapısının altındaki çukurda, Maarten plastiklere sarıp saklamaya fırsat bulamadan ele geçirmişti. Maarten'in bedeli ne olur sorusuna ancak bir kaç ay sonra cevap geldi: sekiz yıl. Bu meselede ailenin rolü büyük oldu, ilişki ağını ortaya çıkardıktan sonra muhtemel ilgilileri ve suç ortaklarını aynı Çarşamba sabahı yataklarından kaldırdık.

Martin Erkamps verdiği ifadede, saat 04:45'te Ford marka arabası ile Heining'deki depoların anahtarlarını almak üzere Okura Otel'e hareket ettiğini söyledi. Bundan sonra Heineken ile Doderer'i serbest bırakacaktı. Daha doğrusu başlarına kar maskeleri geçirerek kahverengi Renault 20'ye bindirip Delft Hastanesi'ne götürecekti, burada onları arabayla birlikte bırakacaktı.

Erkamps –gerekli gereksiz uyduruk hikâyelerle– araba, el arabası ve bisikletler çaldığını kabul etti. Suçlulara ettiği yardım –ilk ifadesinde onlara işverenler demişti– daktilo, daktilo için kâğıt ve plastik bardak alımından ibaretti. Ayrıca rehinelere fotoğraflarını da kendisinin çektiğini ve IJssel Gölü etrafındaki deneme rallisini de yaptığını kabul etti.

Kaçırma anında Erkamps orada değildi. En gençleri o olduğu için onu olayın dışında tutmuşlardı. Daha sonra Heineken ile Doderer'i

en fazla o görmüştü. Onların bakımından onu sorumlu tutmuşlardı, arada bir Boellaard'da ona yardım ediyordu. Neredeyse her sabah kahvaltılarını vermiş, akşamları da depodaki karavanda yemek pişirmişti. Erkamps hücrelere hep tanınmaz hâlde girmişti; üstünde tulum, başında naylon çorap ve kar maskesi oluyordu.

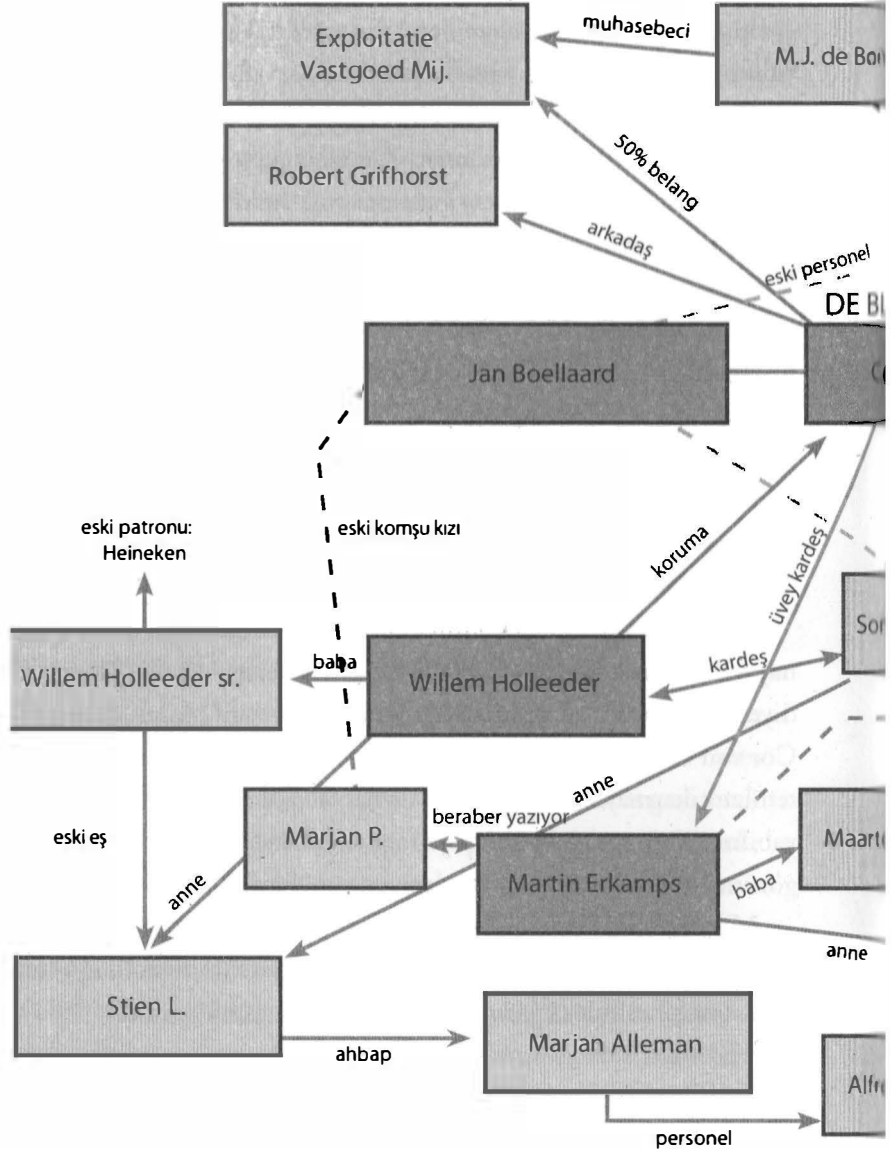
Fotoğraf çekerken Heineken için Polaroid, Doderer için de Kodak fotoğraf makineleri kullanılmıştı. Gerek olduğu yerlerde mesela rehinerin kolları askıdayken, gazeteyi önlerinde tutmalarına Meijer yardım etmişti. Frans Meijer başında motor kaskıyla dolaşıyordu, tanınmamak için ön tarafı kısmen bantla kapatılmıştı.

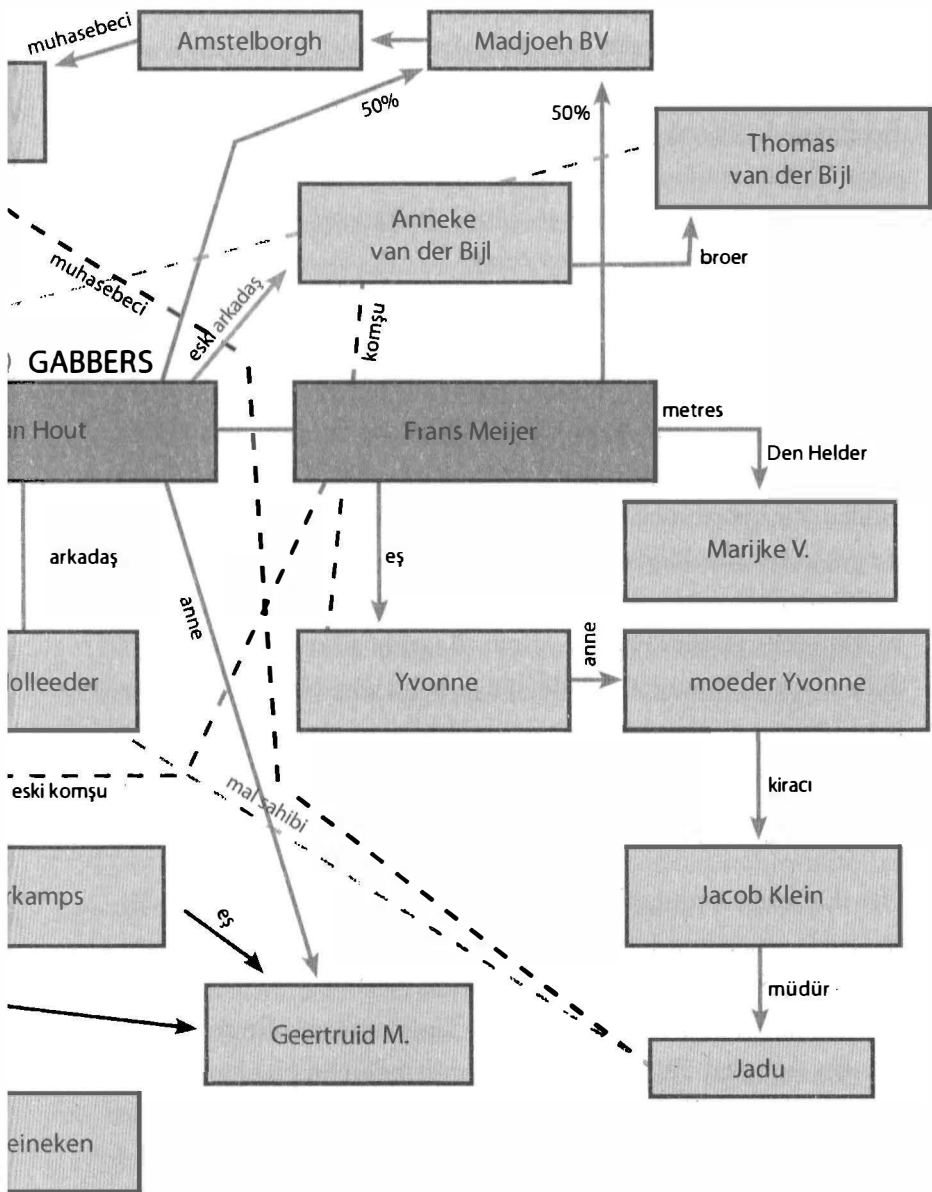
Erkamps'a göre Meijer dahi ama deli biriydi. Her ne kadar davranışları deli gibiyse de birçok şeyin planlanması onun başının altından çıkmıştı. Ayrıca Erkamps bir porblemin çözümüne girişmeden önce Meijer'in kiliseye gidip mum yaktığına tanık olmuştu. Bunun sıradan bir ibadet olmadığı anlaşıldı. Meijer, insanları alkole alıştırdığı ve kendisi de bira içtikten sonra baş ağrısı çektiği için Heineken'a "şeytan" diyordu.

Erkamps'ın üvey kardeşinin adını telaffuz etmekten o kadar itinayla kaçınması dikkat çekiciydi. Ondaki "yabancı" ya da "Mister X" diye söz ediyordu. Erkamps, Meijer'i "usta beyin" olarak sunarken, Cor van Hout'u en azından suçun entelektüel kısmıyla ilgili olarak temize çıkarmaya çalıştı. Bunun doğru olup olmadığını ileride anlayabilmeyi umuyorduk. Her şeye rağmen dini çılgınlıkla suçlu beyin görüntüsünün birbiriyle uyumunu göremiyorduk.

Martin Erkamps'ın parmak izlerini aldığımızda sağ başparmağının turuncu Renault minibüsün kontrol panelinde bulduğumuz kira sözleşmesindeki parmak iziyle aynı olduğunu gördük.

İlişkiler Ağı

Jan Boellaard saat 05:55'te Martin Erkamps'ın Hofodweg'deki evinin yakınında gözaltına alındı. Evindeki yatağında yakalanmaktan korktuğu için olmalı, geceyi Okura Otel'de geçirmişti. Daha sonradan, o gün Erkamps ile sözleştiğini öğrendik. Her ne kadar Boellaard da ifadesinde birçok hayal ürünü saçmalık anlattıysa da, söyledikleri bazı noktalarda Erkamps'ın ifadesiyle örtüşüyordu. Meğerse Boellaard da Erkamps gibi Heineken ve Doderer'i serbest bırakmak için Heining'e gidiyormuş.

İlk ifadesini alan istihbaratçılar hayatlarındaki en büyük şaşkınlığı yaşamıştı. Ganimetin Boellard'a ait olan kısmı yakalandığı arabanın içinde duruyordu. Araba Hoofdweg yakınında Marco Polo sokağında güzelce park edilmişti. Bagajındaki bavulda üç milyon gulden ya da ona yakın bir para vardı, Boellaard parayı saymamıştı. Üç milyon gulden, bir uyuşturucu bağımlısının Mercedes'in bagajını açıp onu ele geçirmesini bekliyordu. Adam hayatının esrarını sarabilirdi.

Marco Polo sokağına derhal vinçli bir kurtarma aracı gönderildi ve Mercedes güvenli bir yere alındı. Bagajda gerçekten de içi para dolu bir bavul bulundu. İçinde yüz dolarlık dört bin banknot, yüz marklık dört bin banknot ve yüz franklık dört bin banknot vardı, işin ilginç yanı yüz guldenlik banknotların toplamı dört bin değil 2.999'du.

Her iki sanığı sorgulayan istihbaratçılar, kaçırma olayını tüm detaylarıyla ortaya çıkarmaya çalışıyordu. Her bir suç unsurunun sorgulamada ortaya çıkarılması gerekiyordu.

Haziran ayında Rijswijk'te, aynı yıl Temmuz ayında Rotterdam'da çalınan arabalar, Erkamps'ın aylar öncesinden bu planlardan haberdar olduğunu gösteriyordu. İfadesinde başlangıçta bunların ne amaçla yapıldığını bilmediği konusunda ısrar etmesine rağmen aylar öncesinden hazırlıklara dahil olması onun aleyhine bir durum oluştuyordu.

Aynı şey Boellaard'ın depolarda yaptığı tadilat için de geçerliydi. Aslında deponun tamamı kuşku uyandırıyordu. Söz konusu depolar marangoz atölyesinde işlerin kötü gittiği 1982 Temmuz ayında inşa edilmişti. Peki, planların bir sene öncesine ait olmadığını ve depoların bu amaçla yapılmadığını kim söyleyebilirdi? Başka birçok konuda olduğu gibi bu konudaki tezimizi de ne kadar mantıklı olursa olsun ıspatlayamıyorduk. Boellaard bu hücreleri köpek dövüşü için kiralamayı düşündüğünü söyledi; ucuz bir açıklamaydı, bu tür faaliyetleri kimlerin düzenlediğini öğrenmek kolay değildi.

Boellaard deponun arkasındaki iki buçuk metreye üç metre büyüklüğündeki iki hücreye “ahır” diyordu. İfadesini okuduğunda bu sözcükten rahatsız oldu. İnsanı ahıra hapsetmek olmazdı, onun yerine “barınak” terimini kullanmak istediğini söyledi.

Bir istihbaratçı Boellaard'ı sorgularken, Herman van Hoogden da sorgu odasının dışından onu izliyordu. Boellaard'a bir puro verilmesini istedi. Bu şekilde elimize iz sürmemizi kolaylaştıracak tükürük örneği geçti. Herman Boellaard'ın bacağına gergin tuttuğunu fark ettiğinde bir jeton daha düştü. Çelik hafızasında yıllar öncesine ait suç olaylarını biriktirirdi. Boellalard'ı sorgulayan istihbaratçıya “Gömleğini yukarı kaldırmasını sağla,” dedi. O zaman gördüğü şey muhtemelen neden bacağına gergin tuttuğunu açıklıyordu, Jan Boellaard'ın yan tarafında ciddi bir yara izi vardı.

Herman'ın açıklaması hazırды. Jan Boellaard 1977 yılında Kuzey Amsterdam'da polise ateş edenlerden biriydi. O meşhur 146 kurşundan biriyle kendi de yaralanmış olmalıydı. Bu yara izi onun ıspatıydı. O dönemde bütün hastaneler araştırılmış ancak bu yaralanma talebiyle tedavi gören hiç kimseye rastlanmamıştı, kurşun muhtemelen hâlâ içerideydi.

Sanıkların çoğu elimizde olduğu için kovuşturma açısından ideal bir pozisyondaydık. Nihayet haftalardır aklımızı meşgul eden soru-

ları, hatta Herman örneğinde olduğu gibi yıllardır cevabını bulamadığımız soruları muhataplara sorabilecektik. İşler yolunda giderse onları birbirlerine karşı da kullanabilirdik.

Yataklarından kaldırdıklarımız kaçırma olayıyla ilgili ya susuyorlar ya da ısrarla bir şey bilmediklerini söylüyorlardı. Ancak Jan'ın yarası farklı bir konuydu. Gerçekten 1977 yılındaki nişancı o ise, epey kan kaybetmişti. İyileşmek için uzun zamana ihtyacı olmuş ve belki de aralarındaki diplomasız doktor tarafından tedavi edilmişti. Gözaltına alınan bu şüphelilerin arasından bazılarının Jan'ın o zaman ne durumda olduğunu bilmesi kaçınılmazdı.

Önce Bayan Boellaard'ı dinledik ve tam isabet oldu. Kısa bir tereddütten sonra Herman'ın duymak istediği her şeyi anlattı. 1977 sonbaharında, tam olarak hangi ay olduğunu hatırlamıyordu, polis arabaları kontrol amaçlı durdurmuş ancak arabada silah olduğu için Jan polise ateş açmıştı. Daha sonra polis onlara ateş açmış ve Jan da sırtından yaralanmıştı. Nihayet Schellingwouderbrug civarından yürüyerek kaçıp kurtulmuştu.

Boellard, Meijer ve Van Hout ile birlikte Meijer'in Bestevaer sokağındaki evine ulaşmış, burada kan kardeşi Frans'ın karısı Yvonne onun tedavisini yapmıştı. Bir doktor müdahalesi olmadığı için Bayan Boellaard'a göre kurşun hâlâ içeride olabilirdi.

O anda Yvonne'de sorgu daydı ve Jan'ın karısının anlattıklarını hemen doğruladı. Polisin evine baskın yapacağından korktuğu için birkaç hafta Jan'ı salondaki koltukta misafir etmişti. Bir keresinde üst katta oturan komşusu Anneke van de Bijl gelmiş, aralık duran salon kapısından Jan'ın yattığını görmüş, şaşkınlıkla onun orada ne işi olduğunu sormuştu. Yvonne şimdi hatırlamadığı bir şeyler uydurarak konuyu geçiştirmişti.

Polis, aile ve ilişkiler ağında adı geçtiği için 30 Kasım günü Anneke'nin de kapısını çalmıştı. Bu nedenle o da Jan'ın yaralanma hadisesini, çekinerek de olsa doğrulamıştı.

Üç kadının ifadeleri ve Jan'ın sırtında bariz olarak görülen yara, 17 Ekim 1977 gecesı Amsterdam'ın kuzeyinde ve doğusunda yaşanan silahlı olaylara karışmış olma ihtimalini güçlendiriyordu. Ancak elimizde hukuki olarak somut bir kanıt yoktu. Görevli hâkim kaçırma olayı çerçevesinde sanıkların röntgen filmlerinin çekilmesine izin vermiyordu. Bu başka bir davanın konusuydu.

Bayan Boelalard mütevazı bir hayat sürdüklerini düşünse de Jan ile güzel bir hayat yaşamışlardı. Her ne kadar son yıllarda marangoz atölyesi can çekiyor olsa da Jan kendisine –bu dönemde gerçekleşen soygunlarda onlardan şüpheleniyorduk– bir kamp minibüsü, bir koşu atı ve pahalı bir kürk hediye etmişti. Ayrıca altı yıl içinde uzun süre Florida ve Las Vegas'ta kalmışlar ve bir kere de Tayland'a gitmişlerdi. Bir de Jan kan kardeşleriyle bir hafta Las Vegas'a gitmişti. Sakatlık Ödeneği ile yaşayan birisi için hiç de kötü bir hayat değildi.

Boellaard'ın evinde 962 adet yüz gulden bulundu. 29 Kasım Salı akşamı Jan beş dakika içinde, Haarlem'de bir kuyumcudan karısına 2.870 gulden değerinde bir yüzük almıştı. Bu hediye karşılığında o da fazla soru sormamayı tercih etmişti. Bu konuda Holleeder'in annesi ile davranış benzerliği gösteriyordu.

Her durumda Boellaard'ın payına düşen paranın bir kısmı harcanmıştı, 10 guldenlik on banknot da kayıptı.

Polis sorgulaması nadiren tek bir görüşmeyle son bulur. Sanıklar ilk sorguda genellikle muğlak cevaplar verirler. Boellard da farklı davranmadı. Başlangıçta kaçırma olayıyla olan bağlantısını reddetti ancak ilerleyen haftalarda değışti.

15 Aralık'ta son ifadesini verdi. Hücreleri sadece Heineken'ı kaçırmak ve orada tutmak üzere yaptığını kabul etti. İki odayı “Kaldığı yer temizlenirken diğeri odaya geçebilsin,” diye yapmışlardı. Uydurma bir bahane olduğu açıktı. Bu arada korkunç fotoğrafların çekilmesi

için boyunlarına ipi geçirenin de, fidye turu esnasında Hanomag'ı kullananın da kendisi olduğunu itiraf etti.

Boellaard suç ortaklarının adlarını vermedi. Bu davranışı bir taraftan şık olsa da diğer taraftan olaydaki kendi rolünü küçük göstermeye çalışıyordu. Daha çok kiralanmış bir elemandı. Suç planları yapmamış, iflasın eşiğinde olan marangoz atölyesi sahibi olarak isimsiz kişilerin pis oyunlarına alet olmuştu.

Sonu gelmeyecek gibi duran unutulmaz 30 Kasım akşamı saat 22:10'da Schiphol Havaalanı'nda Robbie Grifhorst yakalandı. Aynı sabah İspanya'da Amsterdam Marowijnestraat'taki evine polisin baskın yaptığı haberini almıştı. Endişe içinde Hollanda ile yaptığı birkaç telefon görüşmesinden sonra Malaga Havaalanı'na gitmiş, aktarma yaparak alelacele önce Hollanda'ya gelmişti.

Robert Grifhorst asıl sanıklardan biriydi ancak onun hakkında kesin bilgilere sahip değildik. O nedenle aynı gün kardeşi Rudy'yi ve ağabeyi Cornelis'i sorguladık. Her ikisi de kaçırma olayıyla ilgileri olmadığını ve hiçbir şey bilmediklerini ifade ettiler. İnşaat, gayrimenkul işleri, İspanya'da ikamet gibi sözcükler sarf edildiğinde, her iki kardeş de Robert'i, diğer adıyla Robbie'yi işaret ettiler.

Cornelis'e göre Robbie Caransa'yı –mahkûmiyet almayan– kaçırarak kişiler Piet C. ve Piet B. ile arkadaştı. Robbie ifadesinde Cor van Hout ile Frans Meijer'i tanıdığını söyledi. Vergi avantajı nedeniyle Cor, Robbie'nin Fuengirola'daki evinde ikamet ediyor görünüyordu, ancak daire aslında boştu ve Cor'da anahtarı yoktu.

Robbie birkaç şirketlerin sahibiydi, bunlardan bazıları Heining'de bulunuyordu. Bu vesile ile Jadu'nun mali müşaviri De Bont'u ve müdürü Jacob Klein'i tanıyordu. Bu adamlar ekip olarak başka şirketler için de çalışıyorlardı. Robbie Grifhorst'un Cor van Hout ve Frans Meijer ile birlikte bir ortak şirket kurma planları olmuş ama hayata geçirilememişti.

Grifhorst ticari ilişkileri, dostlukları ve birlikte bar ziyaretlerini anlatıp durdu. Yaklaşık on dört sayfayı bulan ifade tutanağında, Zaandam’da birkaç gayrimenkulü olduğunu da anlattı. Her ne kadar Frans Meijer, Cor van Hout ve Willem Holleeder ile arkadaş ise de kaçırmaya olayıyla hiçbir ilişkisi yoktu. Aralarından sadece Cor van Hout’u bu kadar karmaşık bir kaçırmaya olayını planlayabilecek, organize edecek ve gerçekleştirebilecek kapasitede görüyordu. Frans Meijer onun gözünde delinin tekiydi, böyle bir kapasiteye sahip değildi.

Grifhorts’u bir süre daha bazı araştırmalar için gözaltında tuttuk ancak sonunda serbest bırakmak zorunda kaldık. Ona karşı elimizde hiçbir kanıt yoktu. Daha sonra vergi dairesinin onunla hesaplaşması gerekiyordu.

Uzun bir süre altı fail olduğunu düşünmüştük ancak Grifhorst şimdi kesin olarak listeden çıktığına göre elimizde Boellaard, Erkamps, van Hout, Meijer ve Holleeder olmak üzere beş suçlu kalmıştı.

Kees Sietsma, sorgulama bittikten sonra Grifhorts’un ortağına bu olaydan dolayı özür dilediğini belirten bir mektup yazdı. Polis soruşturması nedeniyle Grifhorst’un ticari itibarı zarar görmüş, arkadaşları ve tanıdıkları polise ifade vermiş, 30 Kasım’da Kees’in düzenlediği basın toplantısında da birkaç defa adı geçmişti. Bütün bunlar adamın meseleyle hiçbir bağlantısı olmadığı ortaya çıktığı için özür dilemeyi gerektiriyordu.

Rehinelerin “kurtarılmasından” sonra, kaçırmaya olayı sıradan bir suç olayına dönüştü. Heineken ile Doderer’in canlı olarak kurtarılmasının ardından yapacağımız işler normale döndü. Onların kurtarılması sırtımızdan büyük bir yük kaldırdı; bizim bir hatamız nedeniyle hayatlarının tehlikeye gireceği korkusundan kurtulmuştuk.

Yönetim ekibi, Çarşamba günü henüz yakalanmamış olan fail-lerin isimlerini ve fotoğraflarını basına dağıtma kararı alındıktan sonra feshedildi. Kees ile birlikte Operasyon Komuta Merkezi'ndeki işbirliğim son buldu ve orası da feshedildi.

Üç haftadan sonra tekrar Ağır Suçlar Bürosu'nun başına geçtim. Büronun görevi bundan sonraki bürokratik işleri sürdürmek, sanıkların ifadelerine devam etmek, yakalanmamış olanların peşine düşmek ve fidyenin kalanını aramaktı. Ama her şeyden önce normal bir saatte, yani gece yarısı yatağa girmek istiyordum.

4 Aralık Pazar. Tesadüf ve şansın istihbarat çalışmasında önemli bir rol oynadığı bilinen bir gerçektir; şanssızlığın da tabii. Bu soruşturma esnasında da birkaç defa yanlış yöne gittiğimiz oldu. Mesela fidyenin teslim edilmesinden sonra jirokop üstündeki kamera kaymamış olsa, hem ganimeti hem de suçluları takip edebilecektik. Pazartesi, özellikle de Salı günü izlemeyi kesmemiş olsaydık adamların çeşitli oluşumlar hâlinde ganimeti paylaşmak üzere Residence Vinkeveen Otel'e geldiklerini gözlemleyebilecektik.

4 Aralık Pazar günü çok güzel bir bilgi geldi. Kızlarıyla birlikte bir aile Zeist civarında ormanda yürüyüş yapıyorlardı. Baba diğerlerinin önünden arabaya doğru yürümüş, 28 nolu anayol çıkışı yakınında yaprakların arasında iki deste hâlinde dolarlar gözüne ilişmişti. Paranın toplam değeri 20.000 dolardı.

Polis ilk önce bu paranın uyuşturucu alışverişine ait olabileceğini düşünmüştü. Emin olmak için olay yeri incelemenden bir görevli geldi, paranın işlenmiş olduğunu fark etti ve hemen kaçırma olayı ve fidye ile bağlantı kurdu. Basından fidyenin Utrecht yakınlarında ödenmiş olduğunu ancak polisin Zeist civarında izleri kaybettiğini okumuştum. Zeist'teki meslektaşlarımız bulunan banknotların üstündeki birkaç numarayı söyledikleri anda bu paraların kaçırma olayındaki fidyeye ait olduğu netlik kazandı.

Zeist'teki Olay Yeri İnceleme Ekibi daha sonra paranın bulunduğu bölgeyi dikkatle aradı ancak birkaç araba lastiği izinden başka bir şeye rastlanmadı.

5 Aralık Pazartesi. Ertesi gün Saint Nicolas kutlama günüydü. Bu kutlama bizden ziyade Heineken firması içindi. Ormandaki, söz konusu mıntıkayı didik didik aramak için çevik kuvvetten destek aldık, ellerinde coplarıyla elli adam toprağı iyice gözden geçirdi. On beş dakika sonra bulmuştuk. Bir polisin copu yerde sert bir plastik kapağı çarpmıştı. Toprağın altında plastik varil gömülüydü. Biraz dikkatli bakınca üç varilin daha gömülü olduğunu fark etmişlerdi, hepsi bir araya gelince düzgün bir kare oluşturuyordu.

İki varil ağzına kadar para doluydu, bu kadar çok banknotun sayılması bile zordu, fidye paraları olduğu kesindi. Duruma hemen el kondu.

Birkaç istihbaratçı ve Amsterdam Olay Yeri İnceleme Ekibi'nden arkadaşım ile olay yerine gittim. Diğer varillerin içinde kurşungeçirmez yelekler, silahlar, kar maskeleri, peruklar ve suçluların kurtulmak istedikleri başka şeyler vardı.

Varillerin içinden bir de metrelerce uzaklıkta verici aleti olup olmadığını anlamak için kullanılan *frequensprotector* aleti çıktı. Belki de paraların arasına bir verici koymuş olabileceğimizi düşünmüşlerdi. Varillerin içinde üç tane PTT torbası bulduk. 81 numaralı torbada van der Vijver'ın bir hafta kadar önce koyduğu zarf duruyordu. Zarftaki mektupta rehineleri "düzgün" bir şekilde serbest bırakmalarını rica etmişti. Ama zarf açılmamıştı bile.

Banknotlar Hollanda Merkez Bankası'na getirildi, hemen sayılmaya başlandı. Sonuç şaşırtıcıydı. Zeistte bulunan varillerden yüz gulden dışında fidye parasının beşte üçü çıkmıştı. 4 X 30.000 banknot vardı, her bir para biriminden toplam 120.000 banknot bulundu. Biz

4 x 50.000 banknot yani toplam 200.000 banknot fidye ödemiştik. Anlaşılan bunları zor zamanlar için saklamak istemişlerdi.

Banknotların Heineken şirketi'ne geri verilmesinden ve Merkez Bankası ile kredi hesaplaşması yapılmasından önce bütün paraların fidye parası olduğunun kesinleşmesi gerekiyordu. Bu iř için Den Haag Tahkikat Bilgi Merkezi'nden uzmanlar görevlendirildi. Bu iřin uzun süreceği anlaşıldığında Heineken her gün ödenecek faizi düşünerek iři hızlandırmak istedi ve paraların kontrolü için onlarca gećici personeli bu iřin başına getirdi. Tahkikat Bilgi Merkezi'nin iři hafiflemiş firma da yüksek faizden kurtulmuştu.

Fidyenin teslim edilmesinin ardından, yaklaşık on dakika helikopterden olanları izlemiştik. Kamyonetin Zeist/Den Dolder çıkışında tuhaf bir dönüş yaptıktan sonra aracın yanına bir kiři gelmiş ama sonrasında biz görüntüyü kaybetmiştik. On sekiz dakika sonra kamyonet Amersfoort'taki De Lichtenberg Hastanesi'nin önünde park etmişti. Kamyonetin kasası boştu. Bu kısa süre içinde torbaların bir yere bırakılmış ya da başka bir araca alınmış olması gerekiyordu. Paraların varillere o zaman konmuş olması ihtimali yoktu çünkü araç o bölgede hić durmamış, hatta yavaşlamadan yoluna devam etmişti.

Pazartesi'yi Salı'ya bağlayan gece faillerden biri, muhtemelen Willem Holleeder henüz yerini bilmediğimiz bir yerden para dolu torbaları almış olmalıydı. Variller o kadar büyük ve o kadar derine gömülmüştü ki toprağa yüzüstü yatıldığında bile dibine ulaşmak mümkün değildi. Bu tür variller o dönemde büyük restoran mut-faklarında, daha sonra domuz çiftliklerine götürölmek üzere yemek artıklarını biriktirmek için kullanılırdı. Sıkı sıkı para doldurulmuş posta torbaları kare şeklini almıştı bu nedenle de varilin ağzından bir kerede sığması imkânsızdı.

Heining’de kapsamlı bir şekilde iz süren Olay Yeri İnceleme Ekibi, Vinkeveen’deki Residence Otel’e ait bir fatura buldu. Ton van Mourik adına bir oda tutulmuştu. Otel kayıtlarında yapılan incelemede Van Mourik’in 28 Kasım Pazartesi gecesı 133 numaralı odada kaldığı bulundu. Gece yarısı iki gibi otele giriş yapmış, elinde tuttuğı yüz guldenlerden oluşan destenin arasından, resepsiyon çalışanların şaşkın bakışları altında, üç banknot çekip odanın parasını ödemişti.

29 Kasım Salı günü, saat 15:30 civarında Van Mourik otele geri döndü. Bu defa kapalı garaja açılan bir kapısı olan alt kattan bir oda istedi. Tahminimce dikkat çekmeden para dolu torbaları ya da bavulları içeri sokmak istiyordu.

Adli Tıp Laboratuvarı bu kurgumuzu doğruladı. Otelin Ton Van Mourik’in Salı günü tuttuğı 125 numaralı odasında banknotların üstüne sürölmüş olan pudra kalıntılarına rastlandı.

Holleeder bu odada beş posta torbasını boşaltmış ve 2.000 des-teyi yeniden düzenlemiş olmalıydı. 4 x 30.000 fidyenin beşte üçü-nü bizim bilemediğimiz bir zamanda Zeist’e götürmüş, 5 Aralık’ta bulduğumuz başka malzemelerle birlikte gömmüştü. Dört para bi-riminde kalan 20.000 banknotu beş kişi paylaşmıştı, Erkamps biraz daha az almış olmalıydı. Erkamps 29 Kasım’da Residence Otel’den para dolu bir çanta aldığını itiraf etti.

Zeist’teki varillerden ve daha önce Boellaard ve Erkamps’ta bulduğumuz paralardan sonra bu durumdaydık, fidyenin bulduğumuz beşte üçü dışındaki beşte ikilik kısmı hâlâ kayıptı.

Yapmaya çalıştığımız sadece hesap egzersizi değildi. Bu şekilde mantık yürütme hukukta söylendiğı gibi cezaların tecili açısından, yani suçluların işledikleri suça uygun derecede ceza almaları bakımından önemliydi.

Olayla bağlantılı kişilerin nasıl yaşadıklarını ve nasıl para kazandıklarını saptamak ilginçti. Eşleri hiçbirı ücretli bir işte çalışmıyordu.

Adamlarda durum biraz karışık, ortak tarafları devletten ödenek almalarıydı. Mesela Meijer ile Boellaard sakatlık ödeneği alıyordu. Meijer her ayki ödeneğin (2.500 gulden) tamamını Yvonne'nin hesabına aktarıyordu. Bunun yanı sıra emlakçı ve kira tefecisi olarak çalışıyordu, Amsterdam'da dört büyük binası vardı.

Boelleard, marangoz atölyesinin sahibiydi ancak sürekli zarar ediyordu. Şirket "müdürü" Klein ise kadrolu personel değildi ancak emlakçılık sertifikası olduğu için Meijer ve Van Hout tarafından çeşitli işlerde kullanılıyordu. Bütün bu işlerin yanı sıra Klein de ödenek alıyordu ve Volvo marka araba kullanmaya yetecek parası olduğu anlaşıyordu.

Robert Grifhorst'un bazı şirketlerinin muhasebeciliğini yaparak ekmeğini kazanan De Bond'un da Heining'de bir ofisi vardı ve mütevazı bir Opel Rekord araba kullanıyordu.

Grubun ödenekle yaşayan diğer fertleri Mercedes kullanıyordu, ayrıca eşlerinin de alışveriş için kullandıkları arabaları vardı. Hatırlatmak gerekirse, seksenli yılların başında Hollanda'da kriz vardı.

Suçluların sosyal çevreleri ile ilgili söyleyecek çok şey var. Grup içinde çaprazlı bağlantılar görülüyor. Boelalards, Jadu şirketinin muhasebecisi De Bond Yvonne'nin annesinin evinde kalıyordu. Sonja Holleeder, Willem Holleeder'in kızkardeşi ve Cor van Hout'un çocuğunun annesiydi.

En ilginç ilişki bağlantısı Holleeder'in annesi Stien'in sorgusunda ortaya çıktı. Eski eşi Willem Holleeder (büyük baba) uzun yıllar Heineken firmasında çalışmış ve Ab Doderer ile arkadaş olmuştu. Heineken'in kaçırıldığı akşam şirketten birlikte çıktı. Marjan Alleman ise Stien'in ahpabıydı.

Toparlama

Noel günlerini geride bıraktığımızda beş suçludan sadece ikisini parmaklıklar arkasına atabilmiştik. Gazeteciler, Meijer, Van Hout ve Holleeder'in ne zaman yakalanacaklarını sorduğunda 1 Mart'tan önce bunun gerçekleşeceğini söyleyerek espri yaptım, sıkı bir istihbarat çalışmasıyla bunun mümkün olacağını düşünüyordum.

28 Aralık Çarşamba akşamı bu üçlünden biri, Frans Meijer elimizdeydi. Saat yedi buçuk civarında yanında metresi Marijke ile birlikte merkeze gelerek teslim oldu.

Aslında böyle bir şey yapacağını bekliyorduk. Frans Meijer daha önce iki defa ortalıkta ne yapacağını bilmez bir hâlde dolaşırken görülmüştü. Aralık ayı ortalarında *De Telegraaf* gazetesinin Admiraal de Ruijterweg'deki ofisine bir zarf bırakıp sonra sakın bir şekilde çıkıp gitmişti.

Bu küçük ofislerden dağıtıcılar gazetelerini alırdı, henüz internetin olmadığı dönemlerde ilan vermek isteyenler bu ofislere gelerek küçük ilan taleplerini bildirirdi. Ofis çalışanı zarfı açınca içinden Meijer'in pasaportu ve elle yazılmış bir mektup çıktı.

Meijer mektupta fidyenin kendine düşen kısmını sahilde yak-
tığını belirtmiş ve Tanrı'dan kendisini affetmesini dilediğini yaz-

mıştı. Durumun farkına varan ofis çalışanı hemen merkezi aradı. “Kaçırma olayıyla ilgili aradığınız Meijer bu mu?”

İstihbaratçılar hemen Admiraal de Ruijterweg’e hareket etti. Ofis çalışanının gazete redaksiyonu yerine önce bizi aramış olması büyük bir şanstı. Aksi hâlde yine araştırmacı gazeteci Peter R. ile pazarlık yapmamız gerekebilirdi oysa şimdi basını işin dışında tutabilecek-tik. Kısa bir fikir teatisinden sonra ofisin etrafını kordonla çevirdik. Frans Meijer’i herkesin ciddiye almadığını anlamıştık. Bu mektupta yazdıkları da ruh hâlinin pek sağlıklı olmadığını gösteriyordu. Bu durumda bir daha benzeri bir mektup getirme ihtimalinin yüksek olduğunu düşündük.

Haklı çıktık. İki gün sonra *Het Parool* gazetesinde çalışan Bert Bommels aradı. Meijer yine Admiraal de Ruijterweg üzerindeki *De Telegraaf* gazetesinden yüz elli metre ilerideki *Het Parool* gazetesini bürosuna mektup bırakmıştı, bu defa zarfın içinde ehliyeti vardı. Mektupta yine Tanrı’dan af dilediğini yazıyordu.

Frans Meijer’in paçalarının fena tuttuğu anlaşıyordu.

Bu ofis çalışanına daha iyi talimat verilmişti, zarf eline geçer geçmez redaksiyonu aramış, oradan 9 Kasım’dan beri kaçırma olayı ile ilgilenen gazeteci Bert Bommels’a ulaşmıştı. Bommels ile Meijer’in hikâyesinin basında kontrollü bir şekilde yer alması konusunda anlaşmaya vardık.

Noel geldiğinde Meijer artık hazırды. Bommels’a Kinkerstraat’ta olduğunu haber vermişti. Bu arada Kees bu işin başından ayrılmıştı ben de karımın ailesini ziyaret için Brabant’taydım. Telefona Herman van Hoogen cevap vermiş, Bommels’ı dinledikten sonra gidip Meijer’i birlikte almaları konusunda anlaşmıştı. Bommels’a tedbir olarak polisten kurşungeçirmez bir yelek verilmişti.

Herman daha sonra, “Bommels için bayram oldu,” diye anlattı. Kinkerstraat’ta gazetecinin önünden gitmesine izin vermişti. Meijer’in itiraz etmeden onlarla geleceğini düşünüyorlardı. Ancak

Meijer evde yoktu. Evin içi orada aklını kaçırmış birinin yaşadığı izlenimini veriyordu. Herman daha sonra gördüklerini “Bir Heineken cenneti” diye ifade etti. Evin her tarafı Heineken birasının sticker’larıyla kaplanmıştı, nereye baksan Heineken amblemindeki o meşhur kırmızı yıldız görünüyordu. Meijer’in gerçekten orada bulunup bulunmadığını hiçbir zaman öğrenemedik. Bommels noel günlerinden sonra yine bu konunun üstüne gitti.

Bommels’ın yazdığı makaleler Meijer’in hoşuna gitmiş olmalıydı ki birkaç gün sonra kendisi gelip teslim olduğunda, sorguda mutlaka Bommels’ın da olmasını istedi. “Bay Bommels güzel makaleler yazıyor, o iyi bir adam. Yanımda o olmazsa ifade vermem,” dedi. Her ne kadar pratikte böyle bir şeye izin verilmese de Meijer’in hâlinde bu isteğini kabul etmezsek gerçekten ağzını açmayabileceği hissine kapıldım. Bazı koşullara bağlı olarak kurallarda istisna yapılabilirdi, diye düşündüm.

Meijer ilk sorgusunda iki çocuğunun annesi, sevgilisi Marijke’nin de bulunmasını istedi. Sorgu odasında bir gazetecinin bulunması zaten tuhaf bir durumdu, sevgilisinin de bulunmasında bir mahsur görmedim.

Soru sormaya başlamadan Meijer kaçırma olayıyla bağlantılı olduğunu ve 9 Kasım’da Heineken’ı kaçıran dört kişiden biri olduğunu itiraf etti. Baş sanıklardan biri olduğunu biliyordu ama Heineken’ın kaçırlılmasından ziyade “kendi hikâyesini” anlatmak istiyordu.

Meijer pişmandı. O sadece Heineken’ı kaçırmak istiyordu ancak diğerlerinin baskısına boyun eğerek şoförü de kaçırmıştı. Meijer daha sonra Doderer’in yanına sık sık gitmişti ve Appie’nin o hâlini gördükçe ağlayarak hücreden çıktığını anlattı. Niyeti hiçbir zaman bu olmamıştı. Para nedeniyle bu işe girmiş ve üç dört gün içinde her şeyin biteceğini ummuştu. İşler istediği ve beklediği gibi gitmemişti.

Marijke sayesinde inançlı biri olmuştu. Onunla birlikte Pentakostal kilisesine gidiyordu. “Ben İsa’nın oğluyum,” diye iddiada bulundu. Kaçırma olayından sonra, daha çok Amsterdam’da aylak aylak gezinmişti. Kimse onu tanımamıştı. Ancak son günlerde ailesini ziyaret etme cesareti bulduğunda aklına teslim olma fikri gelmişti. Özellikle Marijke ona işlediği suçun cezasını çekmesi konusunda ısrar etmişti.

Meijer ganimetten payına düşen paranın bir kısmını dağıttığını ve geri kalanını da Ijmuiden sahilinde parça parça yaktığını söyledi. Daha sonra hap içerek intihar teşebbüsünde bulunmuştu. Konuşmanın devamında, “Hiçbir gelecek beklentim yok,” dedi ağlamaklı bir ses tonuyla. Açıklamalarından sonra ağlayarak uzun süre göremeyeceği Marijke’siyle vedalaştı.

Meijer daha sonraki günlerde Bijlmerbajes Hapishanesi’nde Demersluis’te sorgulandı. Burada daha önce verdiği ifadenin bir kısmını geri aldı. Birden net olarak hatırlamamaya başladı, aldığı üç milyonun büyük bir kısmını büyük bir kamp ateşinde yakmıştı.

Meijer’in tuhaf bir kişiliği vardı. Gösterdiği en olgun ve dengeli davranış Martin Erkamps için yaptığı savunmaydı. Herkesten epey genç olan bu yirmi yaşındaki en genç suçlu, Meijer’e göre kaçırma olayına tam olarak dahil olmamıştı, fidye sevkiyatına da katılmamıştı.

Daha sonraki sorgularında başka bilgiler de geldi. Meijer “çete”nin çekirdeğini oluşturan üç kan kardeşten biriydi. Cor van Hout ve Jan Boellaard da diğer ikisiydi; üçü de Amsterdam’ın Staatslieden mahallesinde doğmuşlardı.

Bu üç kafadar Toos van der Valk kaçırıldığı zaman “Biz de bir kişiyi kaçırsak,” diye düşünmeye başlamıştı. Fikir Cor van Hout’tan çıkmış sorasında planlar yapılmıştı.

Meijer kaçırmanın her aşamasında yer almıştı. Plan yapılırken, hücrelerin inşaatında, kaçırma anında, sonra fotoğraf çekilirken gazeteleri tutarak, Zeist ormanında variller için kazı yapılırken ve

fidye sevkiyatında da bulunmuştu. Pişmanlık duymasını gerektiren çok suç işlemişti.

Sadece kaçırılacak kişinin Heineken olmasında onun bir rolü olmamıştı. Bu fikir Holleeder'dan çıkmıştı, diğer dört kişi arasında en az tanıdığı oydu. Holleeder'ı Cor van Hout'un koruması olarak görüyordu.

Dediğine göre Doderer'in kaçırılmaya dahil edilmesine itiraz etmesine rağmen kaçırılmasına katkıda bulunmuştu. Meijer Doderer'i turuncu minibüse taşıyanlardan birinin kendisi olduğunu da itiraf etti.

Meijer son ifadesini verdiği sene çoktan 1984 olmuştu. Her ne kadar kafası karışık da olsa diğerlerinin verdiği ifadeler, Heining'de bulduğumuz parmak izleri, dinleme tapeleri –Heineken olayında toplam 49 tape vardı– ve gözlemler üçüncü failin de cezadan kurtulamayacağını gösteriyordu.

Güven içinde devam ettik. Diğer ikisini yakalamak için başka bir ağ örmemiz gerekiyordu. Mart ayından önce olayı çözeceğime söz vermiştim. Günler geçtikçe bu sözümün blöften öteye gidemeyeceğinden korkmaya başladım.

1984. Meijer'in tutuklanmasından ve sorgusundan diğer sanıkları yüzleştirebiliceğimiz yeni bilgiler elde etmiştik. Olayı daha bütünlüklü olarak görüyorduk ancak son iki fail sırra kadem basmıştı.

Toplanmış olan kanıtlara dayanarak Boelalard, Erkamps ve Meijer rahatlıkla mahkûm edilebilirdi ancak Cumhuriyet Savcılığı bunu erteleme kararı verdi. Tutuklanmalarına neden olan fiiller Van Hout ile Holleeder'in yakalanmasına kadar gözaltında tutulma sürelerinin uzatılması için yeterliydi.

547 numaralı ihbarın altın değerinde olduğunun anlaşılmasından sonra Beyin Takımı 1'deki taktik istihbaratçıların getirdiği iki yüz ihbarın incelenmesine devam edilmemişti. Heineken ile Doderer'in

kurtarılmasından sonra Meijer, Van Hout ve Holleeder'in kaldıkları yerlerle ilgili olarak ihbarlar yağmaya başladı. Meijer artık elimizdeydi, diğerleri ile ilgili ihbarlar devam etti. Van Hout ile Holleeder devamlı olarak bir yerlerde görülüyordu.

Gerçek faillerin yanı sıra aile ve ilişki ağında en fazla ortaya çıkan isim Sonja Holleeder idi. Van Hout ve Holleeder'e ulaşabilmek için ocak ayından beri tüm dikkatimizi Sonja'ya vermiştik. Cor'un karısının nasıl olduğunu öğrenmek isteyeceği tahmin edilir bir durumdu ya da en azından küçük Francis'i merak ettiği için telefon edecekti.

Sonja yirmi dört saat boyunca gözlem altında tutuluyordu. Telefonu dinleniyor, posta eve gelmeden önce tarafımızdan okunuyordu. Herhangi bir mağazada yüz guldenle ödeme yaptığında hemen arkasından kasaya giden bir arkadaşımız bu parayı başka bir yüz guldenle değiştiriyor, fidye parasıyla alışveriş yapıp yapmadığı araştırılıyordu. Amacımız yataklık etme suçundan onu tutuklamak değildi, bizi Van Hout ve Holleeder'a yaklaştıracığını umut ediyorduk.

Ancak ne Sonja Cor'u ne de Cor Sonja'yı arıyordu. Eve gelmedi, bir kart da göndermedi, ayrıca Sonja da kirli parayla alışveriş yapmıyordu. Heineken'ı kaçıranlardan bu ikilinin Amsterdam'da bir yerlerde görüldüğü ihbarları aldık ama vizöre giremediler.

Daha fazla bilgiye sahiptik. Kişisel geçmişlerini araştırırken, ki bu konuda gazetelerde haklarında çıkan birçok makaleden de yararlandık, neredeyse istisnasız ailenin bütün fertleri at arışına meraklı olduğunu öğrendik. Hatta Cor van Hout'un birkaç atı vardı. Bir tanesini Joure'de satmıştı. Bu bilgi bize ilk rallide tercih edilen rotayı açıklıyordu.

Ayrıca fidyenin bavullara konmadan varillere yerleştirilmeden önceki gece nerede tutulduğu konusu, Cor'un at yarışı merakıyla

birleşince bir varsayıma ulaştırıyordu. Fidyenin izini kaybettiğimiz Zeist, Den Dolder civarında sayısız maneji ve hara vardı. Buralarda Van Hout'un paraları bir gece saklayabileceği bir ahır bulmuş olma ihtimali yüksekti. UV ışınlarıyla yaptığımız geniş bir incelemede hiçbir ize rastlanmadı.

Her yıl düzenlenen at festivallerinden birinin Paris'teki *Prix d'Amérique* olduğunu biliyorduk. Van Hout ile Holleeder'in bu festivale sık sık katılmış oldukları bilgisini de almıştık. 1984 Ocak ayında yine bu festivalin zamanı geldiğinde biz de oraya gittik. Birçok istihbaratçı farklı dış görünüş ve kıyafetler içinde Fransa'nın başkentine gitti.

Bütün yarışmaları izledik, bütün mekânları inceledik elimizden geldiğince her şapkanın altına, her bıyığın arkasına bakarak Van Hout ve Holleeder'i aradık ama izlerine rastlamadık. Her şeye o kadar iyi hazırlanmış ve o kadar dikkatli planlamışlardı ki, onları bulmamız mucize olurdu; burada açık verseler şimdiye kadar gösterdikleri çaba boşa çıkardı.

5 Ocak günü Holleeder ve Van Hout'un at yarışlarından ve esrar ticaretinden arkadaşları olan Gijs van Dam'ın damadı Robert Offenberg trafik kazası sonucunda öldü. Birbirlerine yakın olduklarını biliyorduk, bir keresinde Holleeder'i Robbie'nin arabasında görmüştük; bize göre bu aralarında iyi bir ilişki olduğunun göstergesiydi.

Offenberg, Belçika'da geçirdiği ciddi bir araba kazasından sonra kritik bir durumda hastahaneye kaldırılmış, on beş gün sonra da hayatını kaybetmişti. Gazetede Cor ve Willem adına devasa bir ölüm ilanı yayınlandı. Ümit etmeye korkuyorduk ama elbette yine de denedik. Peruklar, bıyıklar, saçlar kullanarak hazırlanan birkaç istihbaratçı arkadaş, kendileri gibi tebdili kıyafet gelmiş olabilecek Cor ve Willem'i görme umuduyla Ooster mezarlığında yapılan cenaze törenine katıldı.

Ama olmadı. Cenazeye, Cor ve Willem yazılı kurdele takılı olan kocaman bir çelenk gelmişti ama adamlar ortada yoktu. Çelenk

olağanüstüydü, en ufak bir mütevazılık göstermemişlerdi. Çelengin büyüklüğü tehdit mektuplarından bildiğimiz küstahlık ve kendini beğenmişlikle aynı çizgideydi.

Sonja'nın kimlerle görüştüğünü gece gündüz demeden izliyorduk. Ocak ayı sonunda bir ışık görüldü.

Sonja'ya bir kadından telefon geldi. Görevli istihbaratçı bunun bir sokak kadını olabileceğini düşünüyordu, gizemli bir mesaj verdi: "Sen beni tanımazsın ancak senin tanıdığın biri beni aradı. Bu akşam ziyarete gelersen onunla görüşebilirsiniz." Biz hemen durumu anladık ama Sonja da jetonun düşmesi zaman aldı.

Aynı akşam bisikletle Amsterdam'ın doğusuna gittiği görüldü. Pek dikkatli olmayan iki hanım arasındaki konuşmada duyduğumuz adresi PTT'den araştırdığımızda hemen bir isim ve numaraya ulaştık. O akşam görüşme yapılırken telefonu dinlemeye alınmıştı bile, bu şekilde hem Sonja'yı hem de onu arayanı dinleyebiliyorduk.

"Benim," dedi artık dinlemedeki arkadaşların tanıdığı bir ses olan Cor van Hout. Elbette Sonja çok telaşlanmış ve onu merak etmişti nasıl olduğunu sordu. "İdare eder Box. Seni çok özledim, ufaklığı da. Benim küçük Francis'im nasıl?"

Bu konuşmadan elimize pek bilgi geçmedi. Cor konuşmayı kısa kesti, nerede olduğuyla ilgili tek kelime sarfetmedi ancak Holledeer'in de yakınında olduğunu anladık.

Şubat ayı ortasında gösterdiğimiz sabırın ödülünü alır gibi olduk. Gözlemciler Sonja'nın bisikletle esrar tüccarı Gijs van Dam'ın Overtoom'daki evine doğru gittiğini gördüler. Eve girdi, bir süre sonra Gijs'in on altı yaşındaki oğlu Gijs van Dam jr. ile birlikte dışarı çıktı. Kapının önündeki lüks Mercedes'e bindiler, yola çıktılar; arabayı küçük Gijs kullanıyordu.

Gijs genç yaşına rağmen karmaşık yollardan gitmiş ancak onu izleyen deneyimli istihbaratçılardan kurtulamamıştı. Onlar da pro-

fesyoneldi. Takip ettikleri rota batıdan doğuya, sonra yine geriye doğru oldu. En nihayet Overtoom'un yan sokaklarından biri olan Eerste Constantijn Huygenstraat'taki bir telefon kulübesinin önünde durdular. Burada Gijs arabadan inip kulübeye girdi. İstihbaratçının görebildiği kadarıyla elindeki bir kâğıttan çevireceği numaraya baktı. Sonja'ya yanına gelmesi için yaptığı el kol hareketlerinden aradığı kişiyi bulduğu anlaşıyordu.

İlginç bir kurguydu. Anlaşılan Sonja'nın aranan kişinin telefon numarasını bilmemesi gerekiyordu. Şimdi Cor ya da kardeşi Holledeer ile konuşuyor olmalı diye düşündük.

Bulguları savcı ile paylaştıktan sonra Gijs van Dam'ın oturduğu Overtoom çevresindeki bütün telefon kulübelerini dinlemeye almayı önerdik. Savcı bu kadar ileri gitmek istemiyordu, görevli hâkime bu öneriyi iletmedi bile. Kabul edebileceği bir teknik olanak yazıcıların bağlanmasıydı, bu şekilde aranan numaralar kasa fişi gibi bir kâğıda kaydedilmiş olacaktı. Bunun da sadece üç ankesörlü telefon için yapılmasına izin verdi. Dinleme faaliyeti olmayacak, özel hayatın gizliliği korunacaktı.

Hareketsiz geçen iki haftadan sonra, Sonja yine bir gün bisikletle Overtoom'a gitti. Yine Van Dam ailesinin evine girdi, daha sonra evin oğluyla birlikte babasının Mercedesine binip dolaşa dolaşa evin yakınındaki bir telefon kulübesine geldiler.

Gijs bu defa farklı bir telefon kulübesinde durdu, neyse ki bu da yazıcıya bağlı üç telefondan biriydi. İstihbaratçılar on dört gün önceki davranışların aynısının yaşandığını gördüler. Arabadan önce Gijs indi, daha sonra Sonja'ya gelmesini işaret etti. Görüşme bittikten sonra istihbaratçı kulübeye girip 123456789 numaralarını çevirdi. Bu şekilde hangi numaranın arandığı PTT'den kolaylıkla görülebilecekti. Numara Paris'te Rue de Pantièvre adresindeki bir eve aitti. Holleeder ile Van Hout'un orada olduklarını tahmin ediyorduk.

Fransız polisi tarafından tutuklanmalarını talep etmek için uluslararası adli yardımın devreye girmesi gerekiyordu. O hafta içinde Adalet Bakanlığı'nda gerekli belgeler hazırlandı, bu belgelerle birkaç istihbaratçı Paris'teki meslektaşlarımızın yanına gitti. Ertesi gün Rue de Pentièvre 2 numaralı eve baskın yapıldı. Her ne kadar hem Holledeer hem de Van Hout ufak tefek Fransız polislerden daha uzun ve daha iri olsalar da karşı koymadılar.

Tutuklama esnasında orada bulunan Amsterdamlı polisler ikiliyi en kısa sürede Hollanda'ya getirmek istiyordu. Bir polisin, "Gençler bizimle geliyor musunuz?" sorusuna Van Hout kayıtsızca, geleceklerini ama avukatlarıyla görüşmek istediklerini söylemişti.

Bu arada polisler evde 100 guldenlik 412 banknot buldu; doğal olarak bunlar kanıttı. Beylerin yanında dolar ve mark yoktu. Dairenin sahibesinin piyanosuna sakladıkları 500 franklık 901 banknot vardı. Bir de Vinkeveen'deki Residence Otel'in 125 numaralı odasının anahtarı bulundu.

Holledeer ile Van Hout'un tutuklanması 26 Şubat'ta gerçekleşti. Neyse ki 1984 artık yıl olduğu için 1 Mart'tan önce yakalanacaklarına dair verdiğim sözü bu şekilde tutmuş oldum.

Aynı gün Heineken ile Doderer'i aradım. Heineken son haftalarda beni hem evden hem de işyerinden arayarak, "Yakaladınız mı onları?" diye sormuştu. Her seferinde ona elimizden geleni yaptığımızı, her yolu denediğimizi ama maalesef henüz yakalanmadıklarını açıklamak zorunda kalmıştım. Aklının bu meseleyle ne kadar meşgul olduğunun göstergesiydi. Şimdi verdiğim güzel haberle rahatlamıştı. O anda Amsterdam'daydı ve beni bu güzel sonucu kutlamak için kadeh kaldırmaya Spui'de her zaman gittiği Hoppe adlı bara davet etti.

Son söz

Ağustos 2013. Benim Heineken'in kaçırılma olayı ile ilgili anlatacaklarım bu kadar. Son iki suçluyu da yakaladıktan sonra bize düşen görev onların ifadelerini almak, tutanaklar tutmak ve Cumhuriyet Savcılığı'na teslim etmektir. Üstümüze düşen görevleri yerine getirmeden karşımıza hiç beklemediğimiz öylesine problemler çıktı ki bu nedenle meselenin kapanması yıllar sürdü.

Meşhur bir hukukçu aileden gelen avukat Max Moszkowicz Van Hout'un savunmasını üstlendi. Meslektaş Ipo de Vos da Holledeer'i savunması için ailesi tarafından tutuldu. Anlaşmaya vardılar ve aile avans olarak dört bin gulden ödedi. Avukat De Vos bizden bu paraları kontrol etmemizi istedi, fidye parası olması hâlinde o da suçla yataklık etmiş sayılabilirdi. Paraları inceledikten sonra avukatın içini rahatlattık.

Moszkowicz Fransa'nın kaçırma suçundan dolayı Van Hout ve Holledeer'ı yasal olarak teslim etme hakkı olmadığını ortaya çıkardı. İki ülke arasındaki suçluların iadesi sözleşmesi hukukta tabir edildiği şekliyle, hürriyeti tahdit ve şantaj suçlarını kapsamıyordu. Yazılı tehdit, şiddet içeren hırsızlıklar gibi ihlaller için yakalanıp iade edilebilirler ancak bu suçlar için dört yıldan daha fazla ceza alamazlardı. Bu eskide kalmış bir yasaydı.

Avrupa Suçluların İadesi Sözleşmesi mevcuttu, bu sözleşmede insan kaçırma suçu belirgin olarak ifade edilmemiş olsa da, bir yıldan daha fazla ceza öngörülen suçların işlenmesi hâlinde suçlula-

rın iadesi gerçekleşebilirdi. Ancak Fransa bu Avrupa sözleşmesini henüz imzalamamıştı.

Bu durum büyük hukuksal sıkıntı yarattı, çeşitli meclis oturumları ve yeni davalara yol açtı. Kısaca söylemem gerekirse hukuksal mücadele sonunda Holleeder ve Van Hout Fransa'da iki buçuk yıl kaldı ve Hollanda Devleti onların iadesi için yapmış olduğu talebi geri çekmek zorunda kaldı.

İade talebi ortadan kalkar kalkmaz Van Hout ve Holleeder Paris Santé Hapishanesi'nden çıktı. Pasaportlarının süresi geçmiş olduğundan hiçbir ülkeye gidemiyorlardı. Niyetleri kendilerini Hollanda'ya iade etmeyecek "medeni" bir Güney Amerika ya da Afrika ülkesine gitmekti. Ancak bu ülkeler de onlara kapılarını açmak niyetinde değildi. Fransa da onlarla ne yapacağını bilemiyordu. Paris'in biraz kuzeyinde otel hapsine alındılar.

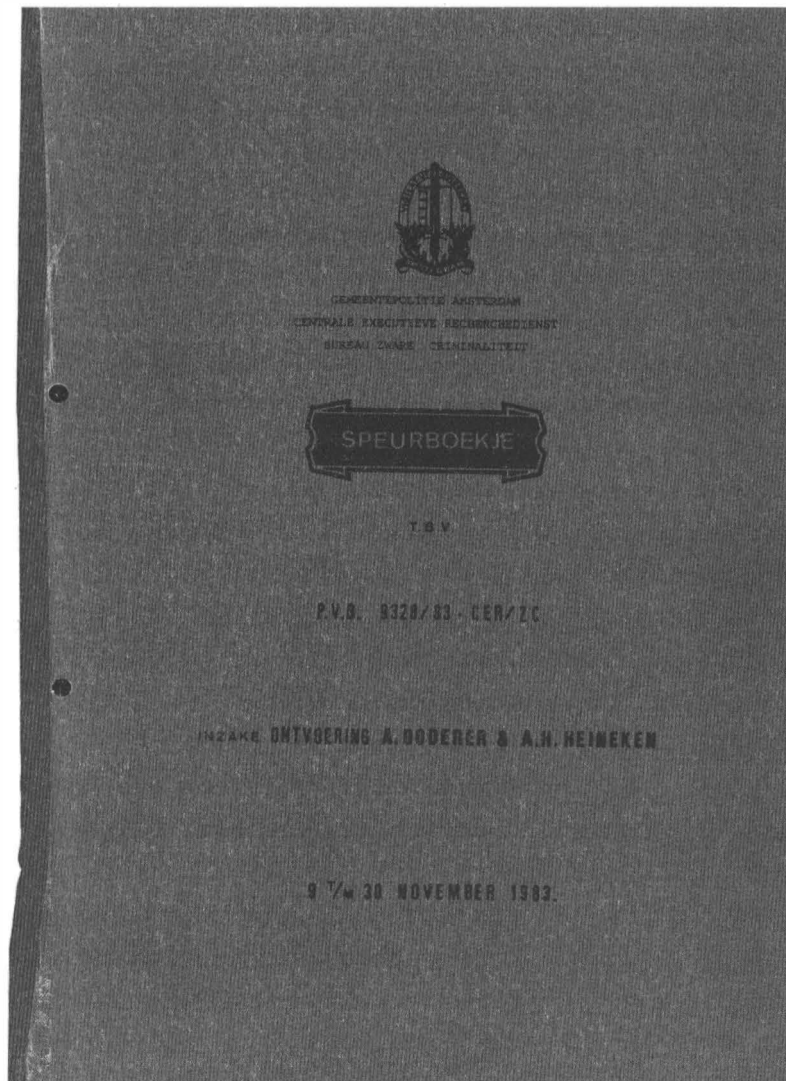
Bir gün zeki bir memurun aklına onları Fransa ve Hollanda sınırlarının dışına atabilmenin tek yolu olarak, Fransa ve Hollanda topraklarının dünya üstünde birbirine değdiği tek nokta olan Antil adalarının incisi Sint Maarten ya da Saint-Martin'e götürmek geldi. Bu adamlarla ilgili o kadar çok yazılıp çizilmişti ki Antilliler protesto ettiler ve onlar da Paris'e dönmek zorunda kaldı.

1986 yazında Fransa Avrupa Suçluların İadesi Sözleşmesi'ni imzaladı ve bu şekilde Hollanda'ya iade edildiler. Moszkowicz temyize gitmeye yeltendiyse de sanıklar istemedi, yorulmuşlardı. Amsterdam'a geri gelmek istiyorlardı.

Meijer, Boellaard ve Erkamps'ın yargılanması Holleeder ile Van Hout'un da parmaklıklar arkasına konmasını bekleyemeyeceği için 21 Ağustos 1984 günü Heineken davası dosyasını kapattım.

Dosya çok kapsamlıydı, bütün ekleri, teknik inceleme raporlarını, vaziyet planlarını, fotoğrafları ve benzerlerini saymazsak 1242 sayfayı buluyordu. Cumhuriyet Savcısı ve mahkemenin işini kolaylaş-

tırmak amacıyla seksen sayfalık bir "İz sürme kitapçığı" hazırladım. İfadelerin, gözlemlerin ve dinleme tapelerinin rahatça bulunabileceği bir fihrist niteliğindeydi. Kitapçığın adının çevresinde Heineken birasının logosundaki çerçeveyi kullandım.

Jan Boellaard on iki yıl hapis cezasına çarptırıldı. Temyize gittikten sonra da cezası değişmedi. 1991 yılı aralık ayında kaçma teşebbüsünde bulunmuş olduğu hâlde cezasının üçte ikisini yattığı gerekçesiyle serbest kaldı. 2 Ocak 1994 tarihinde Wilhelmina Gasthuis'un o zamanki arsasında limandan itibaren acımasız bir şekilde takip ettiği 44 yaşındaki gümrük memuru Jan Holm'u öldürdü. Yakalandığında üstündeki yelekten on kilonun üstünde kokain çıktı. Bu defa on yıl hapis cezası aldı. Boellard 2006 yılından beri serbest.

Martin Erkamps için yaşının küçüklüğü ve olaydaki rolünün az olması nedeniyle dokuz yıl istenmiş, bu süre temyizde sekiz yıla düşürülmüştü. 1989 Mart ayında serbest kaldı. Daha sonra İspanya'da uyuşturucu sevkiyatı esnasında yakalandı. Bugünlerde Panama'da olduğu söyleniyor.

Frans Meijer ile ilgili karar akli dengesinin yerinde olup olmadığı araştırılması talebiyle ertelendi. Meijer savunmasının sonunda baş hâkime, "Yüreğinizde Pazar günü olmasını diliyorum," dedi. Bu sözlerden sonra Utrecht'teki Pieter Baan, Kapalı Akıl ve Ruh Hastanesi'ne götürüldü.

Meijer buradan 1985 yılının ilk günü kaçtı. Başka hastalarla birlikte camdan büyük bir çamaşır makinesini atmışlar sonra da dışarıda hazır bekleyen araca binip uzaklaşmıştı. O kadar da deli olmadığı anlaşıyordu. Gıyabında on iki yıl hapis cezası verildi. 1994 yılında Paraguay'da araştırmacı gazeteci Peter R. de Vries izini buldu. 2003 yılı Mart ayı sonunda cezasının kalan kısmını çekmek üzere Hollanda'ya iade edildi. 2005 yılı Ocak ayında serbest bırakıldıktan sonra yeni anavatanına döndü.

Holleeder ve Van Hout nihayet 31 Ekim 1986 tarihinde Rotterdam Havaalanı'na indi. Davalarına Şubat 1987'de bakılmaya başlandı. Hiçbir şeyi kabul etmiyorlardı. Cor van Hout şifreli bir dille kendi belirleyeceği zaman ve şekilde kaçırma olayıyla olan bağlantısını açıklayacağını ve ifade vereceğini söyledi.

Cor van Hout ve Willem Holleeder için on iki yıl hapis istendi, cezaları Santé ve otel hapsinde geçirdikleri iki buçuk yıl göz önüne alınarak on bir yıla indirildi. Temyize gitmediler. Holleeder Ocak 1992’de, Van Hout ise cezasına iki ay ara verdiği gerekçesiyle Mart 1992’de serbest kaldı.

Heineken ve Doderer kurtarılmadan önce Peter R. de Vries kaçırma olayının gazeteci bakışıyla hikâyesini yazdı. *Dezaak Heineken* [*Heineken Davası*] adıyla çıkan kitap, bizim rehineleri kurtarmamızdan dört beş gün sonra piyasaya çıktı. Fazla kapsamlı bir kitap olmamasına rağmen ikna edici ve güzel bir dille kaleme alınmıştı. 6 Aralık 1983 tarihinde Peter kitabın bir nüshasını bana hediye etti. İçine kişisel bir not da düşmüştü, “Kartal’ı yenen Tavşan’a! Kariyerine başlarken azımsanmayacak bir başarı!”

İkimiz de kendi mesleklerimiz ve bakış açılarımızla Heineken’in kaçırılma olayı ile ilgilenmiş, ara sıra karşı karşıya gelmiştik. O nedenle bu hareketi beni memnun etti. Hemen organizasyonun merkezindeki arkadaşlara hediye etmek üzere altmış tane kitap aldım.

Bu ilk kitabında Peter R. de Vries, polisin icraatlarından olumlu olarak söz ettiği hâlde yazdığı ikinci kitabında bu tavrı tamamen değiştirmişti. İkinci kitabının adı *De ontvoering van Alfred Heineken. Het Allesonthullende verhaal van hoofddader Cor van Hout* [*Alfred Heineken. Baş fail Cor van Hout’un her şeyi açıklayan hikâyesi*]. Van Hout’un gazeteci De Vries’e her şeyi anlattığı anlaşılıyordu. Gazeteci, Van Hout’un anlattıklarını mahkemeden sonra yayınlayacağına söz vermiş olmalıydı. Elbette burada yasa dışı bir durum yok ancak kitapta itiraz edilecek çok nokta var. Kitap 1987 Nisan ayında yayınlanır yayınlanmaz hemen aldım ve bir nefeste okudum. Kitapta kaçırma olayı tamamıyla Cor van Hout açısından anlatılıyor. İyi yazılmış, heyecanlı bir kitap, elden bırakılmıyor. Ancak her gazetecinin yaptığı ya da yapması gereken ideal yaklaşım olan her iki tarafın da

dinlenmesi prensibi burada çiğnenmiş. Van Hout kaçırma olayını eğlenceli bir yılbaşı gecesı, aylak gezen zeki gençlerin planladığı ilk suç faaliyeti olarak açıklıyordu. Bir gençlik kitabıydı adeta. Son söz bölümünde ise avukat Moszkowicz, “Yasa dışı bir suç işlemiş olan kişı, kötü bir insan ya da suçlu demek değildir,” diye yazarak Van Hout’un sözlerini desteklemişti.

Kees Sietsma, sanıkların bu kitapla elde ettikleri imajdan hiç hoşlanmadı. 24 Nisan 1987 tarihli haftalık *De Tijd* dergisine, “Peter R. de Vries fazla araştırma yapmamış. [...] Anlatıcıyı kendi hâline bırakmış ve gerçeğin peşine düşmemiş. Bu nedenle gerçeklerin çarpıtıldığı, yalan dolu, sonuçların olaylara dönüştürüldüğü bir kitap olmuş,” diye demeç verdi.

Durum buydu. Peter R. de Vries istese kolaylıkla Heining’deki hücrelerin “tesadüfen bu işe uygun” olduklarını değil, bu amaç için bilinçli olarak yapıldıklarını öğrenebilirdi. Doderer’in karşı koyduğu için yaralanmadığını, başına silahla vurulmuş olduğunu da öğrenebilirdi. Van Hout ve Boellaard’ın şiddet yanlısı haydutlar olmadıklarını ancak hırsızlık yaptıkları zaman silah kullanmaktan çekinmediklerini, hatta polisle çatışmaya girdiklerini de bilebilirdi. Kitaptaki çarpıtmaların hepsini burada sıralamak gereksiz olur.

Polis teşkilatında bu kitaptan Van Hout’un kitabı olarak söz ediyor. Benim evimdeki kitaplıkta kurgu kitapların arasında duruyor, bence ait olduğu yer orası. Kısa süre önce kitabı tekrar karıştırdığımda kendini olduğundan daha iyi göstermek isteyen bir suçluyla, onun omuzlarından yükselmek isteyen gazetecinin büyük bir işbirliğine girmiş olduklarını düşündüm. Avukat Max Moszkowicz’in suçu mazur gösterme çabasıyla söyledikleri kitabın daha sonraki baskılarından çıkartıldı. Bilgili ve deneyimli ceza davası avukatı, daha sonra Van Hout’un gerçekte nasıl biri olduğunu anlamış olmalı.

Cor van Hout serbest kaldıktan sonra hayatına yine suç çevrelerinde devam etti. 1997 yılında yeniden tutuklandı ve dört buçuk

yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu cezasını da sonuna kadar yatmadı. 2003 yılında –daha önceki başarısız girişimlerden sonra– ortadan kaldırıldı. Her mesleğin kendine göre bazı riskleri olduğu bilinir.

Willem Holleeder da hapis cezasının suçlular üstünde iyileştirici etkisinin olmadığını gösterdi. Aralık 2007’de gayrimenkul işleriyle uğraşanlara şantaj yaptığı gerekçesiyle dokuz yıl hapis cezası aldı. 2012 Ocak ayında cezasının üçte ikisini yatığı için yine serbest bırakıldı.

Basında isimleri geçtiğinde hepsi Heineken’ı kaçıranlar diye anılıyor. Bu tanım üzerlerine yapıştı. Amsterdamlı aylak gençlerin doğdukları ve içinde büyüdükleri çevre dolayısıyla istemeden suç faaliyetlerine karışmış olmaları yanlış yorumu nihayet, Willem Holleeder’in son hapis cezasından sonra, sosyal açıdan kabul edilebilir bir figür olarak kabul edilmesine yol açtı. Ünlü Hollandalılar onunla fotoğraf çektirmek istiyorlardı, haftalık bir dergi yazı yazması için ona bir köşe teklif etti, Twan Huys’un *College Tour* adlı TV programına davet edildi. Bu şekilde Hollleeder bir süre sonra adını Nobel ödülü sahibi Desmond Tutu, de Dalai Lama ve Madeleine Albriht gibi rol modellerinin yanına yazdırmış oldu.

Kaçırma olayından kısa bir süre sonra Heineken olayıyla geçmişte olan bazı yasa dışı olaylar arasında bağlantı kurmuştuk. Mesela, Ekim 1977’de yaşanan silahlı çatışma ve sonrasındaki soygunlar. Faillerin çalışma yöntemleri ve izledikleri yollar birbirine çok benziyordu ama elimizde rehineler kutarılana kadar somut kanıtlar yoktu. Sonrasında sürat teknesi ve Boellaard’ın vücudundaki yara izi, Bayan Boellaard, Yvonne ve Anneke van der Bijl’in verdikleri ifadeler sayesinde 1977 yılındaki olaylarla ilgili her şey yerli yerine oturdu.

Somut kanıtı sanıkların silahları oluşturdu. Romney depolarında iki adet silah bulundu. Zeist’teki varillerde de FN High Power ve bir Walther model P38 tabanca bulduk. Hepsi sahip oldukları özelliklerle ayırt edilir silahlardı.

Rijswijk Adli Tıp Laboratuvarı Zeist'teki varilde bulunan silahların 1977'de çeşitli silahlı çatışmalarda, sonraki yıllarda ise kimisi banka para nakil araçları olmak üzere soygunlarda kullanılmış olduğunu saptadı. Ağır Suçlar Bürosu 1977 yılından beri bu silahların peşindeydi. İstihbaratçılar bu duruma çantada keklik diyordu. Heineken'ı kaçıranlar birçok açıklama yapmak zorunda kaldılar.

Bütün silahlar Luik'te bulunan Humblet firmasından geliyordu, 1974 yılında 13 Nisan'ı 14 Nisan'a bağlayan gece çalınmışlardı. Bu hırsızlık olayında birçok silah ve kurşun çalınmıştı. Bu partiden bir başka silahla 29 Nisan 1974'te Amsterdamlı polis Simon Landman öldürülmüştü.

Van Hout ve Holleeder'ı nihayet teslim aldığımızda bizim bulduğumuz izlerle eşleştirmek için parmak izlerini alma fırsatımız oldu. Cor van Hout'un bir "parmağı" 1977'deki şiddetli silahlı çatışmada Schellingwouderberg'de bırakılan Opel Rekord'un ruhsatında bulundu. Parmak izi 1979'da Centuurbaan'da bulunan Belediye Bankası önündeki Van Gend & Loos'a ait para nakil aracına yapılan silahlı soygunda kullanılan arabadaki izle de örtüştü.

Amatör ya da dar gelirli çevrede büyümüş, fazla olanaklara sahip olmayan aylak gençler olmadıkları kesindi. Nobel ödülü alan kişilere gösterilen ilgiyi de hak etmiyorlardı. Buna rağmen Cumhuriyet Savcılığı'ndan bu acımasız suçlular hakkında soygun ve silahlı çatışmalar nedeniyle kovuşturma yapılmayacağı haberi geldi.

Savcılık makamının neden böyle bir karar verdiğini bilmiyorum. Bu kararın Fransa'nın iade etmesiyle bir bağlantısı olabilir. Böyle bir akıl yürütüldüğünden emin olsaydım da bunu kabul etmekte zorlanırdım. Polis olarak kanunların ne kadar çarpık olduğunu sıklıkla fark ettim. En iyisi, "Polisin kanıtı" "adaletin kanıtı" değil diyerek bu konuyu kapatayım.

Kitapta adı geçen iki kişi hakkında biraz daha bilgi verme gereği duyuyorum.

Gijs van Dam; Sonja'yı dolambaçlı yollardan telefon kulübesine götürren ve bizi de nihayet Paris'e ulaştıran 16 yaşındaki genç, 1985 yılında kaçırıldı. Suç çevrelerinde bu tür kaçırma olaylarına sık rastlanır. Talep edilen fidye sekiz milyon guldendi. Babası Gijs van Dam'ın yapılan bir anlaşmaya uymamış olması ya da üstünde başka nedenle baskı oluşturmak istemeleri bu kaçırmaya neden olmuş olabilir. Genç, birkaç gün sonra fidye ödenmeden sağlam bir şekilde polis tarafından kurtarıldı. 5 Aralık 2002 tarihinde tanımadığı kişiler tarafından Buitenveldert'teki evinde kendisine ateş edildi. Hesap kapatmaya benzeyen bu saldırı sonunda belden aşağısı felç oldu. Bu olaydan bir buçuk yıl sonra Gijs van Dam 37 yaşında Zandvoort'taki evinin önünde tekerlekli sandalyede otururken tanımadığı biri tarafından öldürüldü.

Jan Boellaard'ın Heining'deki Jadu adlı marangoz atölyesinde çalışan marangoz Thomas van der Bijl, sanıklara çeşitli yardımlarda bulunmuştu, mesela Van Hout ve Holleeder'e Paris'e giderken siyah VW Golf marka arabasını vermişti. 20 Nisan 2006'da Jan van Galenstraat ile Willem de Zwijgerlaan'ın köşesinde bulunan De Hallen barda öldürüldü.

Freddy Heineken kendine silahlı korumalar tutacağı sözünü tuttu. Tutuklama ekibinden birkaç polisi Proseco (Protection&Security Company) adını verdiği güvenlik firmasına aldı. Proseco'nun başına Majesteleri Kraliçe'nin koruma şefini getirdi.

Heineken 3 Ocak 2002'de yetmiş sekiz yaşında Noordwijk'teki evi De Ark'ta öldü.

Herman van Hoogen emekli olana kadar Ağır Suçlar Bürosu'nda hizmet verdi.

Gerard Huijser van Reenen, Zaanstreek/Waterland bölgesinde polis şefi oldu, 1 Ocak 2013'ten beri Ulusal Polis Teşkilatı'nda program müdürlüğü yapıyor.

Johan van Kastel, polis teşkilatından ayrıldı ve Holland Casino'da güvenlik müdürü olarak çalışmaya başladı, daha sonra yönetim sekreterliğine yükseldi.

Teun Platenkamp, birkaç yıl Tahkikat Bilgi Merkezi'nde çalıştıktan sonra KLM'e ait Uluslararası Güvenlik Kuruluşu'nun başına geçti. Daha sonra emekliye ayrıldı.

Kees Sietsma, Heineken olayından birkaç sene sonra Amsterdam Polis Teşkilatı'ndan ayrıldı, önce Philips'in güvenlik organizasyonunda, sonra Control Risks Limited'da çalıştı. Birkaç yıldır *Security and Crisismanagement* adlı bir danışmanlık şirketinin başında.

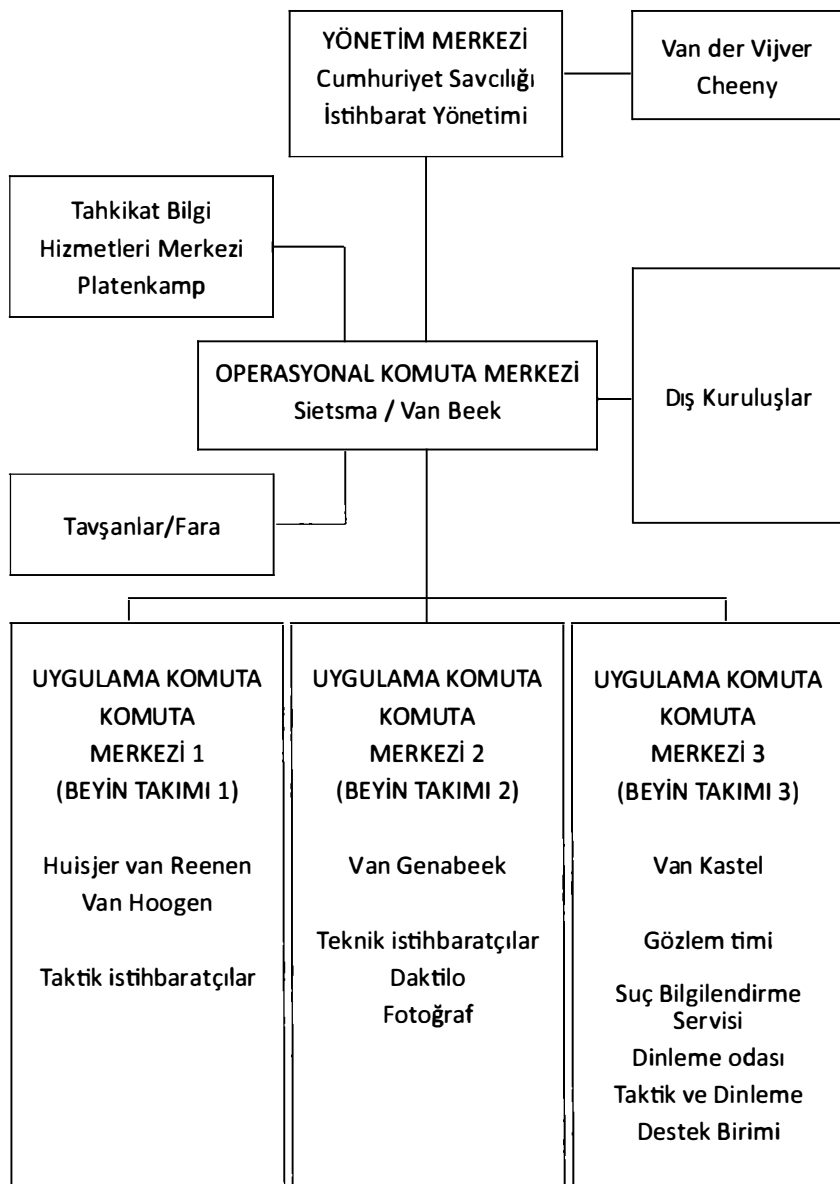
Dick Steffens, polis teşkilatından ayrıldı ve kendi kurduğu istihbarat şirketi Interludium'da çalışıyor.

Kees'i yönetim merkezi döneminde müthiş destekleyen istihbaratın başı Henk Terhaar 2009 yılında hayatını kaybetti.

Ben ise Ağır Suçlar Bürosu'nda iki yıl çalıştıktan sonra, on iki yıl Amsterdam Polis Teşkilatı'nda çeşitli görevlerde bulundum. 1997 yılında Demiryolları Polis Müdürü oldum, ardından Trafik Polisi'nin başına geçtim. Kariyerimi 2011 yılında Terörle Mücadele Ulusal Koordinatörü olarak noktaladım.

Polis teşkilatında geçirdiğim çalışma hayatıma dönüp baktığımda memnuniyet duyuyorum. Teşkilatta geçirdiğim yıllar içinde Heineken davası en önemli deneyimi oluşturuyor.

Polis Organizasyon Şeması

Ekip üyeleri

Kitabın orjinal baskısında bu olayda sadece önemli rol oynayan polislerin isimleri yer aldı. Oysa operasyonun “başarılı” bir şekilde son bulmasına zorlu bir ekip çalışmasıyla ulaşıldı. Bu nedenle aşağıda daha sonra dosyaların içinde bulabildiğim hem merkezde hem de diğer alanlarda görev yapan bütün istihbarat personelinin ve büro-
da çalışanların isimlerini sıralıyorum. Bu şekilde onların verdikleri katkının göz ardı edilmeyeceğini umuyorum.

Yönetim Merkezi, Cumhuriyet Savcılığı

mr. R. Berger, savcı
mr. C. van Steenderen, başsavcı
mr. B. Vermeulen, savcı
mr. H. Wooldrik, savcı

Bart Bos
Paul Bos
A.R. van Breugel
Martin Bronsdijk
Willem de Bruin
Foppe van Camerijk
Peter Dane

Operasyon Komuta Merkezi Jaap Hoek

Peter Derriks
Jan Diepgrond
Cees D'ollyslager

Uygulama Komuta Merkezi 1 (taktik istihbarat)

Jan Baas
J.L. Bekker
Jan Benard
Bert van Benschop
Ap Benthem
Peter van Bokhove
Joop Bonnemaijers
Siebe Bootsma

Willem Doorn
Bart Driessen
Fred Gebhard
Sjouke de Graaf
Theo Groeneveld
Cees Hageman
Marc van Haaren
Rudy van Harn
Cees Heeroms
Herman van Hijum

Jan Hoekjan
Herman van Hoogen
P.H. Hoogenboom
B. van der Horst
J.H. Huigen
Gerard Huijser van Reenen
Dick Inpijn
Johnny van Iperen
Arno Julsing
Han Kallenbach
Coen van Kasteel
J.T.M. Keijzer
Ed Kerkhof
Cor Kok
Ronald Kok
Bert Kompier
Frans van Koningsveld
A. Kreuzen
Ries Loete
Paul Martens
Jan Molenaar
Jelle Neuteboom
Rob Neve
Piet de Niet
H.T.H.M. Onderwater
Alex Paul
Bart Plenter
Jan Ploeg
Ab Rabelink
K.O. Reitsma
Kees de Rijk

Harry van Rijn
Hans Roemelé
Mathieu van Schovend
S.C. Schram
Dick Simons
Piet Stiel
Boy Stuijtzand
Dirk van Teijlingen
Hans Theunissen
Dirk van der Veer
Ad ten Velden
Willem Velthuisen
Bert Verdijk
John Vooren
Willem Voorthuijzen
Herman Vorenholt
Dirk Wessels
Helmoet Wierda
Dolf Wieting
A.C.H. Wintersdorf
H.E.C. de Wit
Cor Zwaan
Henk Zwiggelaar

**Uygulama Komuta Merkezi 2
(teknik istihbarat)**

Teknik takibat memurları
Lucien Affourtit
T.P.M. van Empelen
Paul Gademan
Ton van Genabeek

Willem van Gulik
Jan Houttuin
Rob Husmann
Hans Karper
Leo Lemmens
Arie van Nigtevegt
Willem van Ooijen
Hans Pelt
Jan Popping

Daktilo

Joop Bührs
Frank Eleveld
Gerrit Griekspoor
Doede Rijpkema

Polis fotoğrafçıları

Gerard Blankerts
Dirk ten Broek
Cees den Daas
Erik Dirkzwager
Marc Gravemaker
Joost Morssink
Jan Wendt
Henk Zaaïman

**Uygulama Komuta Merkezi 3
(proaktif istihbarat önlemleri)**

Arie Augusteijn
Willem Baas
Jan Ballon

Arie Bax
A. Booijen
Hanno Heit
Ben Hulsman
T.T. van Katwijk
J.M. Kloosterman
D. Komen
Kees van der Kooij
Jan van Looijen
J.A. Olierook
J.A. Stevens
A.A.G. Stoop
Piet Tamis
Cora van Veen
Jaap Veenman
T.A. Wiewel
Tüm ilgili gözlem ekibi çalışan-
ları

Elektronik Bölüm

Freek Dozy
R.F. Gutz
Ton Holtslag
Frits Driessen

Tahkikat Bilgi Merkezi

André Immel
Hans Jeronimus
J. Mast
Leen Pieterse
Gerard Roodvoets

Jan Schut
T. Zijlstra

Amsterdam Genel Polis

Hizmetleri

R.H. Eelzak
R.E. van der Ende
H.G.M. Hamakers
J. Honing
R. Huisman
A.J. Knecht
C.A. Landstra-Kars
G.R. van de Meer
R. Moolhuizen
K. Pijp
H. van der Scheur
B. Scholts
A.A. Smit
J.J. Verhoef
A.H. Vis
H.G. Vloedgraven
F.I. de Wolf
C. Zwaan

Jandarma Teşkilatı (Amsterdam ve bölgelerden, Havacılık, Deniz Polisi ve Tutuklama ekipleri)

J.J. van Arkel
E. van Dee
J. de Fluiter

J.J. de Jongh
J. Kleine Deters
M.J. Krom
G.A. Leek
B.P.F. Löwenthal
A.M. Martina
E.F.H. Meier
R.F. Oosterbaan
A. Otten (Joure)
B. Posthumus
J.F. Raave
Henk Remers
M.J. Stijssiger
J.G. Straver
G.W.C. Thiry
J. Wagenaar
H.C. Weverling
C.P. Withuis
M. Woning
J.V. Zoodtsma

Belediye Polisi diğer birimler

J.L.M. Hattink (Amstelveen)
P.H. Hoogenboom (Amstelveen)
H. Knobbe (Den Helder)
Henk Kooistra (Zeist)
W.A. Lam Lion (Den Haag)
G.W. Osinga (Delft)
G.J. Reuser (Zeist)
J.H.C. van Rijn (Haarlem)
J.H. Scholten (Delft)

J.M.P. Schouwenaars (Den
Helder)
B.H. Schurink (Den Haag)
P. Verstraete (Den Haag)
J.C.M. Weel (Den Helder)

Kraliyet Jandarma Birimi

A.D. van der Poll

Adli Tıp Laboratuvarı

C. van Brakel
R. Breek
L.J. Bijl
C.H.W. ten Camp
W.P.F. Fagel
J. Keijzer
J.M. Kockx
H.G.M. Michels

Hollanda Merkez Bankası

Anton de Boer
R.G. Cornegoor
Hans Hondeman
A.M. Lansdaal
Gerard de Wit

PTT (Radyo Kontrol Hizmetleri, Sahil Güvenlik Radyosu)

H. Brouwer
A. Hoogeveen
P. Zwager

Bilgilendirme & Temsiliyet

Bernard Scholten
Klaas Wilting

Teşekkür

Amsterdam Cumhuriyet Savcılığı'na üstünden otuz sene geçmiş olan bir davanın polis perspektifinden yeniden ele alınmasına itiraz etmediği için teşekkür ederim. Amsterdam Polisi'ne; okura kendi notlarımın yanı sıra daha somut bilgi, ayrıntı ve dönem hakkında arka plan bilgisi verebilmeme kaynak sağlayan dönemin dosyalarını açtığı ve kullanmama izin verdiği için teşekkür ederim. Heineken NV firmasının o tarihlerde Basın Şefi olan, daha sonra Yönetim Kurulu sekreterliği yapan ve kitabın onlardan habersiz çıkarak şaşırmalarına engel olmak için Heineken ve Doderer aileleri ile temasa geçmemi sağlayan Francis Tjaarda'ya da müteşekkirim.

Kitabın yazım süresince ekibin büyük bir bölümüyle ilişkiye geçtim, hep birlikte ortak anılarımızı hatırladık, bunlardan güzel örnekler kitapta yerlerini aldı. Elbette büyük ustam Kees Sietsma bu konuda en önemli kaynağım oldu, içinden gelerek gösterdiği işbirliği benim için çok değerli.

Kitabın yayıncısı Laurens Ubbink ve ekibine; özellikle Dieke de Boer, Anne Broekman ve Fieke Janse'ye de teşekkürler. Onlarla birlikte kitabı son hâline getirmek için saatlerce çalıştık. Benden sıklıkla kanıtları ortaya koymamı istediler, bu şekilde dikkatli okuyucunun bana itiraz etme ihtimali azalacaktı. Nihayetinde bu kitap, *gerçek suç hikâyeleri* kurgu dışı kategorisinde görülmeli.

Heineken ve Doderer'in kaçırılmasıyla ilgili yaptığım sunumlardan birinde dinleyici olan Bob de Boers'a özel olarak teşekkür et-

mek istiyorum. Yaklaşık üç saat süren konuşmamın ardından bana “Bunları kâğıda dökmelisin” dedi. Her ne kadar emekliye ayrılmış olsam da bunu yapacak zamanım olmadığını bahane ettim. Israr etti, tanıdığı bir edebiyat ajansı vardı; Sebes&Van Gelderen onlardan yazma konusunda yardım alabilirdim. Paul Sebes ve Willem Bisseling korku roman yazarı Gert Jan de Vries’i hayalet yazar olması için ikna ettiler. Gert Jan ile (akrabam değil) saatlerce ve günlerce çalıştık, kitabın benim ağzımdan yazılabilmesi için “benim” kim olduğumu iyice anlaması gerekiyordu. Olayla ilgili verdiğim sunumu detaylı olarak yazmamı istedi, bu bilgiler elinizdeki kitabın temelini oluşturuyor. O olmadan bu kitabın gerçekleşmesi mümkün olmazdı.

Çok uğraş verdik ancak aynı zamanda benim keyif aldığım bir çalışma oldu. Hollanda’nın suç tarihi içinde önemli yeri olan bu olayı okurken okurun da aynı keyfi alacağını umuyorum.

Son olarak eşime teşekkür etmek istiyorum, son aylarda evin içinde dolaşan dosyalar, gazete kupürleri, kitabın ön baskılarının oluşturduğu kargaşa için de özür diliyorum.

Gert van Beek

Amsterdam

Ağustos 2013

